

RAPORT

O STANIE MIASTA I GMINY WRZEŚNIA ZA 2022 ROK

Września, maj 2023 r.

Spis treści

Wstęp	3
I. Ogólna charakterystyka gminy	4
II. Informacje inwestycyjne i finansowe	8
2.1. Wykonanie budżetu za rok 2022.....	8
2.2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych w roku 2022.....	11
III. Informacja o stanie mienia komunalnego	19
IV. Informacja o realizacji polityk, programów, strategii	51
4.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027.....	51
4.2. Studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września.....	58
4.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	60
4.4. Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września	67
4.5. Gminny Program Opieki nad zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021 –2024.....	73
4.6. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Września na lata 2019 –2024.....	76
4.7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Września na lata 2021-2025.....	79
4.8. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025	86
4.9. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Września na lata 2020-2022.....	90
4.10. Gminny Program Osłonowy Aktywizowanie i Wyrównywanie Szans Seniorów w Gminie Września.....	92
4.11. Gminny Program Osłonowy Wspierania Środowisk Długotrwale Ubogich w Celu Poprawy Sytuacji Mieszkaniowej ww. Środowisk i Przeciwdziałanie Zjawisku Bezdomności w Gminie Września.....	94
4.12. Program Pomocy Żywnościowej – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014/2020.....	96
4.13. Wieloletni Rządowy Program „Pośilek w szkole i w domu” na lata 2019 –2023.....	96
4.14. Program Asystent Rodziny na 2022 rok.....	97
4.15. Program „Opieka 75+”.....	98
4.16. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej+ - edycja 2022.....	98
4.17. Program Wieloletni „SENIOR+” na lata 2021-2025 – edycja 2022. Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Klubu „Senior+”.....	98
4.18. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022.....	99
4.19. Program współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 roku w działach kultura fizyczna oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	103
4.20. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024-2027	110
4.21. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września	116
4.22. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Września	119
4.23. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.....	120
4.24. Działania Straży Miejskiej w zakresie pomocy uchodźcom z Ukrainy.....	121
V. Realizacja uchwał Rady Miejskiej we Wrześni podjętych w roku 2022	122
VI. Część analityczna	146
6.1. Oświata.....	146
6.2. Kultura.....	151
6.3. Czytelnictwo.....	156
6.4. Muzeum.....	171
6.5. Sport i rekreacja.....	187
6.6. Warsztat Terapii Zajęciowej oraz wspieranie osób niepełnosprawnych.....	196
6.7. Wydział Porządku ze Strażą Miejską.....	199
6.8. Udział Gminy Września w spółkach kapitałowych.....	220
6.9. Gospodarka odpadami.....	221
6.10. Września w rankingach i publikacjach.....	226
Podsumowanie	229

Wstęp

Burmistrz Miasta i Gminy Września przedkłada „Raport o stanie Miasta i Gminy Września” opracowany na podstawie art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.). Zgodnie z ww. przepisami ustawy Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Miasta i Gminy Września w roku 2022, w tym m. in. realizację polityk, strategii oraz uchwał Rady Miejskiej we Wrześni.

W treści Raportu przedstawiono szereg istotnych informacji oraz danych z zakresu działania Gminy Września oraz Burmistrza Miasta i Gminy Września jako organu wykonawczego gminy. Pomimo bardzo rozległego zakresu tematycznego tego opracowania oraz konieczności zaprezentowania często tylko najistotniejszych informacji w poszczególnych dziedzinach, przyczyni się on do pogłębienia wiedzy na temat funkcjonowania wrzesińskiego samorządu gminnego, a także do dokonania własnych ocen jego obecnego stanu oraz perspektyw dalszego rozwoju w przyszłości.

Treść niniejszego Raportu zostanie opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni oraz przedstawiona podczas sesji Rady Miejskiej we Wrześni.

I. Ogólna charakterystyka gminy.

Miasto i Gmina Września leży w środkowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wrzesińskim. Września jest siedzibą gminy miejsko – wiejskiej oraz powiatu wrzesińskiego. Sąsiaduje z następującymi gminami: Czarniejewo, Dominowo, Kołaczkowo, Miłosław, Nekla, Niechanowo, Strzałkowo i Witkowo. Znajduje się na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych drogowych i kolejowych: Poznań – Warszawa (autostrada A2, węzeł autostradowy, droga krajowa nr 92, linia kolejowa) oraz Gniezno – Jarocin (droga krajowa nr 15 oraz linia kolejowa). Ponadto przez miasto przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 432: Września – Środa Wielkopolska – Śrem – Leszno, oraz nr 442: Września – Pызdry – Gizaki – Kalisz. Miasto leży na 52°20' długości geograficznej północnej oraz 17°35' szerokości geograficznej wschodniej, na wysokości 90 – 100 m n.p.m.

Położenie Miasta i Gminy Września.

Taki układ komunikacyjny określa Wrześnię jako istotny węzeł drogowy o znaczeniu ponadregionalnym. Dodatkowo drogi gminne tworzą rozbudowaną sieć na terenie miasta, co powoduje, że jest ono dobrze skomunikowane również na poziomie regionalnym.

Sieć osadniczą gminy tworzy miasto Września, które położone jest w jej środkowej części oraz 33 wsie sołeckie. Powierzchnia miasta i gminy wynosi 221,84 km², z tego na miasto przypadają 12,73 km², a na obszar wiejski 209,11 km².

Granice Miasta i Gminy Września.

Miasto Września pełni funkcję zarówno ośrodka gminnego, jak i powiatowego. Jego główne funkcje to między innymi rozwój działalności gospodarczej, usługi w zakresie oświaty i kultury o zasięgu ponadregionalnym, a także stworzenie miejsca sprzyjającego społeczeństwu. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021 – 2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021 – 2027 określa trzy podstawowe cele mieszczące się sferze przestrzenno – funkcjonalnej, a są to: zwiększenie potencjału rozwojowego w oparciu o wewnętrzny kapitał Miasta i Gminy Września, intensyfikacja działań na rzecz rozwoju infrastruktury technicznej przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego oraz poprawa spójności społecznej i przestrzennej.

W ramach struktury osadniczej głównymi funkcjami miasta są: mieszkalnictwo, usługi lokalne i ponadlokalne (administracja, oświata, kultura, handel, zdrowie i opieka społeczna). Funkcje uzupełniające spełniają: działalność gospodarcza o profilu drobnej wytwórczości, turystyka i wypoczynek. Biorąc pod uwagę klasyfikację ze względu na strefy funkcjonalno – krajobrazowe, miasto Września należy do wielofunkcyjnej strefy miejskiej wraz z obszarami aktywizacji gospodarczej.

Przez Wrześnię przepływa rzeka Wrześnica. Część miasta leżąca po zachodniej stronie rzeki skupia większość terenów przemysłowo – usługowych miasta, tereny kolejowe oraz tereny ogródków działkowych. Znajdują się tu również tereny mieszkalne, w obszarach miasta o nazwie Sławno oraz osiedle Lipówka.

Po stronie wschodniej znajduje się ściśle centrum miasta oraz 3 duże osiedla mieszkalne: Krzyża Grunwaldu, Sokołowskie oraz Tysiąclecia. Na terenie tej części miasta ulokowane są liczne ogródki działkowe, Park im. Dzieci Wrzesińskich, Targowisko Miejskie. Przy wschodniej granicy Wrześni znajduje się oczyszczalnia ścieków oraz tereny przemysłowo – usługowe.

Teren Miasta i Gminy Września objęty jest również Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września, zatwierdzonym Uchwałą Nr XIV/108/99 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 27 września 1999 r. ze zmianami.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oznacza dla gminy wprowadzanie na poszczególnych terenach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co bez wątpienia rzutuje na ład przestrzenny zarówno miasta, jak i gminy. Posiadanie studium wpływa na sferę zarówno funkcjonalną, jak i przestrzenną. Ponadto spełnia funkcję związaną z rozwojem polityki gospodarczej.

Ze względu na atrakcyjne położenie Miasto i Gmina Września rozwija się dynamicznie pod względem gospodarczym. Obok małych i średnich firm na terenie gminy lokują swoje przedsiębiorstwa duże, międzynarodowe firmy.

Na terenie Gminy Września znajduje się kilkanaście wiodących firm zatrudniających od kilkudziesięciu do kilku tysięcy pracowników. Są to między innymi: Volkswagen Poznań Samochody Użytkowe, Inalfa Roof Systems, Gestamp Polska Sp. z o. o., Mikroma Polska s. a., Aquilla Sp. z o. o., Krispol Sp. z o. o., Allflex Polska Sp. z o. o., Flex Films Europa Sp. z o. o., Techpak Sp z o. o., VidaXL, Cenos Sp. z o.o.

Poniższa tabela przedstawia skalę działania oraz liczbę zatrudnionych pracowników dla ww. firm.

Nazwa Firmy	Liczba pracowników	Branża
Volkswagen Poznań Samochody Użytkowe	3 247	Automotive
Inalfa Roof Systems	648	Automotive
Gestamp Polska Sp. z o. o.	834	Automotive
Mikroma s. a.	481	Maszynieria
Aquilla Sp. z o. o.	160	Produkcja tektury falistej
Krispol Sp. z o. o.	193	Konstrukcyjna
Allflex Polska Sp. z o. o.	196	Znaczniki do identyfikacji zwierząt
Flex Films Europa Sp. z o. o.	304	Produkcja folii spożywczej
Techpak Sp. z o. o.	213	Drukowanie i pakowanie
VidaXL	164	Sprzedaż artykułów m. in. do wyposażenia domu, ogrodu
Cenos Sp. z o.o.	126	Produkcja spożywcza

12 lutego 2014 roku Rada Miejska we Wrześni podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Wrzesińskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. 7 marca 2014 roku zostało podpisane porozumienie dotyczące zasad współpracy i uczestnictwa w projekcie Wrzesińskiej Strefy Aktywności Gospodarczej WSAG, którego stronami byli Gmina

Września, Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Województwo Wielkopolskie, Powiat Wrzesiński, Minister Gospodarki oraz Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych. Celem utworzenia Wrzeńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej jest aktywizacja regionów w zakresie zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego, przyciągnięcie do WSAG nowych inwestorów, podniesienie poziomu inwestycji, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej tej części gminy, rozwój przedsiębiorczości, a w konsekwencji utworzenie nowych miejsc pracy.

Wrzeńska Strefa Aktywności Gospodarczej na tle Miasta i Gminy Września.

WSAG oddziałuje w następujących aspektach:

- a) ekonomicznym – poprzez pozyskanie inwestycji, stworzenie nowych miejsc pracy, podniesienie wpływów z podatków oraz stworzenie warunków wzrostu aktywności gospodarczej;
- b) społecznym – dzięki polepszeniu perspektyw rozwoju lokalnego rynku pracy i społeczeństwa.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy Września na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba osób zameldowanych na pobyt stały wynosiła 44 649. W mieście 28 531 osoby (w tym kobiet: 15 106, mężczyzn: 13 425), natomiast na wsi 16 118 (w tym kobiet: 8 127, mężczyzn: 7 991). Należy zaznaczyć, iż mieszkańców jest znacznie więcej, gdyż wielu z nich nie jest zameldowanych w gminie, a w gminach ościennych lub nawet w odległych od Wrześni miastach. Liczba mieszkańców na przełomie lat wzrasta, co związane jest m. in. z korzystną koniunkturą gospodarczą. Powyższe dane przekładają się także na intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego we Wrześni, co znajduje odzwierciedlenie w danych Głównego Urzędu Statystycznego. Na podstawie najbardziej aktualnych informacji z Banku Danych Lokalnych GUS z 2021 r. wynika, że liczba wybudowanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to 11,64 szt. Września z powyższym wynikiem wyprzedza takie aglomeracje jak Warszawa czy Poznań.

W wyniku tak znaczących zmian miasto i gmina dostosowuje warunki infrastrukturalne dla obszarów koncentracji zarówno w mieście, jak i na wsi.

Na terenie Miasta i Gminy Września oferuje się również pomoc społeczną. Zadania z tego zakresu realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni. Zakres zadań placówki regulują ustawy, w tym m. in.: o świadczeniach

rodziny, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o systemie oświaty, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o zdrowiu psychicznym, oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Według danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 roku 1966 rodzin skorzystało ze świadczeń rodzinnych.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy we Wrześni na koniec roku 2010 zarejestrowanych osób bezrobotnych było 2 194. Natomiast na koniec grudnia 2022 roku liczba ta wynosiła 800 osób (spadek o 1 394 osoby). Rozwój gospodarczy we Wrześni powoduje znaczny spadek liczby bezrobotnych.

Władze gminy odpowiedzialne są za prowadzenie na terenie Miasta i Gminy placówek oświatowych, tj. opieki przedszkolnej i szkół podstawowych. W ramach tych zadań w sferze oświaty gmina prowadzi jedno przedszkole publiczne i dziewięć publicznych szkół podstawowych.

Warto zaznaczyć, że zarówno na terenie miasta, jak i gminy prowadzone jest 9 niepublicznych żłobków, 18 niepublicznych przedszkoli i jedna niepubliczna szkoła podstawowa, co stanowi atrakcyjną przesłankę do zamieszkania właśnie w tym mieście.

Miasto i Gmina Września oferuje także możliwość korzystania z bazy sportowo – rekreacyjnej obejmującej między innymi, boiska, hale sportowe, baseny oraz wiele placów zabaw dla dzieci. Prężnie działającym ośrodkiem są Wrzesińskie Obiekty Sportowo – Rekreacyjne, które skupiają wokół siebie między innymi basen miejski, stadion miejski, korty tenisowe, tor rowerowy czy skate park.

Większość wydarzeń kulturalnych skupiona jest wokół Wrzesińskiego Ośrodka Kultury we Wrześni, który stanowi jednostkę organizacyjną Miasta i Gminy Września. Prowadzi głównie działalność w zakresie organizacji imprez plenerowych, warsztatów muzycznych, a także imprez. Obok Wrzesińskiego Ośrodka Kultury prowadzone są także Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich i Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Września, spełniające zarówno funkcje kulturalne, ale również oświatowe.

Z powyższych danych wynika, że Września jest prężnie rozwijającym się ośrodkiem miejsko – wiejskim. Dynamika i skala zmian zachodzących w gminie przyczyniając się do jej efektywnego funkcjonowania. Strategiczne programowanie rozwoju miasta pozwoliło zaspokoić potrzebę perspektywicznego i efektywnego ujmowania procesów lokalnych przemian, a w rezultacie ich zaspokajania. Zaznaczyć należy, iż pomimo ciągłego rozwoju Gmina Września cały czas realizuje postawione sobie cele generując impulsy do jeszcze bardziej dynamicznego zwiększenia swojego potencjału zarówno gospodarczego, jak i społecznego.

II. Informacje inwestycyjne i finansowe.

2.1. Wykonanie budżetu za rok 2022.

Budżet Miasta i Gminy Września na rok 2022 uchwalony został dnia 16 grudnia 2021 roku uchwałą Nr XXIX/285/2021 Rady Miejskiej we Wrześni. Opracowany został na podstawie:

- ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- a) ustawy o finansach publicznych,
- b) informacji Ministra Finansów o podstawowych założeniach do budżetu na rok 2022 i wysokości subwencji oraz udziale w podatku dochodowym od osób fizycznych,

- c) informacji Wojewody Wielkopolskiego o prognozowanych na 2022 rok dochodach związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz o projektowanych na rok 2022 kwotach dotacji na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- d) informacji z Krajowego Biura Wyborczego – delegatura Konin o kwocie dotacji,
- e) analizie dochodów i wydatków z ostatnich 2 lat budżetowych.

Przy konstruowaniu budżetu uwzględnione zostały zmiany jakie zostaną wprowadzone przez ustawy i inne przepisy szczególne, obowiązujące od stycznia 2022 roku.

Konstrukcja budżetu na rok 2022 zapewnia realizację zadań bieżących oraz kontynuację prac inwestycyjnych i remontowych.

W trakcie jego realizacji wystąpiły potrzeby zmian. Ostatecznie budżet i jego wykonanie na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawiał się następująco:

Symbol	Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	% wykonania
A	DOCHODY (A1+A2)	296 548 576,99	293 928 414,36	99,12%
A1	Dochody bieżące	287 338 687,77	283 473 781,74	98,65%
A2	Dochody majątkowe	9 209 889,22	10 454 632,62	113,52%
B	WYDATKI (B1+B2)	329 564 995,51	286 556 071,83	86,95%
B1	Wydatki bieżące	284 783 748,81	254 354 655,56	89,32%
B2	Wydatki majątkowe	44 781 246,70	32 201 416,27	71,91%
C	NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	-33 016 418,52	7 372 342,53	-----
D1	Przychody ogółem z tego:	68 716 418,52	68 716 418,52	100,00%
D11	Emisja papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00%
D12	wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w tym:	43 000 000,00	43 000 000,00	100,00%
D13	nadwyżka z lat ubiegłych pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	6 657 637,94	6 657 637,94	100,00%
D13a	niewykorzystane środki pieniężne o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	19 058 780,58	19 058 780,58	100,00%
D2	Rozchody ogółem z tego:	35 700 000,00	4 000 000,00	11,20%
D21	spłaty kredytów, pożyczek i obligacji	4 000 000,00	4 000 000,00	100,00%
D22	Inne cele	31 700 000,00	0,00	0,00%

Realizacja budżetu:

1. dochody bieżące zrealizowane zostały w kwocie 283.473.781,74 zł co stanowi 98,65% planu,
2. dochody majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 10.454.632,62 zł co stanowi 113,52 % planu,
3. wydatki bieżące zrealizowane zostały w kwocie 254.354.655,56 zł co stanowi 89,32 % planu,
4. wydatki majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 32.201.416,27 zł co stanowi 71,91 % planu.

Rok 2022 zamknął się nadwyżką w kwocie (+) 7.372.342,53 zł przy planowanym deficycie (-) 33.016.418,52 zł.

Zrealizowane dochody bieżące przewyższyły zrealizowane wydatki bieżące o kwotę 29.119.126,18 zł (nadwyżka operacyjna).

Przychody budżetu zrealizowano w kwocie 68.716.418,52 zł w tym:

1. wolne środki – 43.000.000,00 zł,
2. niewykorzystane środki pieniężne o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 19.058.780,58 zł,
3. nadwyżka z lat ubiegłych – 6.657.637,94 zł.

W okresie sprawozdawczym rozchody budżetu wyniosły 4.000.000,00 zł. Spłacona w dniu 28 czerwca 2022 roku została pierwsza seria obligacji komunalnych (seria AA1) zgodnie z umową zawartą w dniu 25 czerwca 2019 roku z SGB-Bankiem S.A. z siedzibą w Poznaniu.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Gmina Września według sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń gwarancji posiadała zadłużenie:

1. z tytułu emisji obligacji komunalnych - 39.000.000,00 zł,
2. z tytułu niezwróconych zabezpieczeń należytego wykonania umów i kaucji – 76.840,63 zł.

Łączna kwota zobowiązań wyniosła 39.076.840,63 zł.

Do budżetu wprowadzono wolne środki z rozliczenia roku poprzedniego w kwocie 43.000.000,00 zł, nadwyżkę z lat ubiegłych w kwocie 6.657.637,94 zł, przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 19.058.780,58 zł.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Gmina posiadała zobowiązania wymagalne w kwocie 76.840,63 zł.

Wydatki roku bieżącego finansowane dochodami z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 950.000,00 zł zostały powiększone o środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowych z lat poprzednich w kwocie 1.024.892,61 zł do wysokości 1.974.892,61 zł i przeznaczone na realizację programu rozwiązywania problemów alkoholowych i realizację zadań określonych w programie przeciwdziałania narkomanii.

Dochody roku bieżącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w kwocie 18.145.000,00 zł zostały powiększone o środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków z nimi finansowych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 2.923.021,10 zł do wysokości 21.068.021,10 zł i w całości przeznaczone na wydatki systemu z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2.2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych w roku 2022.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych w roku 2022

W 2022 roku Gmina Września realizowała zadania inwestycyjne, dla których łączna wartość wydatków majątkowych wyniosła ponad 32 mln zł. Realizacja części inwestycji była możliwa dzięki wsparciu środkami zewnętrznymi pozyskanymi w ramach takich programów jak Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg czy też Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024. W ramach inwestycji kontynuowano działania w zakresie obejmującym m. in.:

- budowę i przebudowę dróg gminnych,
- budowę oświetlenia ulicznego,
- modernizację świetlic wiejskich,
- budowę sieci kanalizacji sanitarnej,
- budowę i rozbudowę ścieżek,
- rozbudowę placów zabaw,
- rozbudowę obiektów sportowych.

Wśród realizowanych inwestycji wymienić należy m. in.:

1. Budowa drogi w ul. 68 Pułku Piechoty wraz z przebudową skrzyżowania ulic 68 Pułku Piechoty, Zamysłowskiego oraz Kutrzeby we Wrześni.

Zakres rzeczowy:

- jezdnia o nawierzchni bitumicznej,
- miejsca postojowe,
- skrzyżowanie typu rondo,
- system odprowadzania wód opadowych,
- ścieżka pieszo – rowerowa,
- chodnik,
- oświetlenie uliczne,
- sygnalizacja świetlna,
- zagospodarowanie zielenią.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2022 r.

Wartość wydatków w 2022 r.: 4,48 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

2. Poprawa bezpieczeństwa w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w rejonie ulic Fromborska, Kosynierów, Słoneczna, Świętokrzyska i Wiewiórowskiego we Wrześni oraz Podmiejska w Przyborkach.

Zakres rzeczowy:

- budowa i przebudowa chodników,
- dedykowane oświetlenia,
- system fakturowego oznaczenia nawierzchni,
- oznakowanie pionowe i poziome.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2022 r.

Wartość wydatków w 2022 r.: 1,51 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

3. Rozbudowa ścieżki pieszo – rowerowej w celu integracji różnych środków transportu, w ramach działania związanego z poprawą mobilności miejskiej w Gminie Września.

Zakres rzeczowy:

- rozbudowa ścieżek wokół Zalewu Wrzesińskiego,
- oświetlenie,
- przebudowa drogi nr 411547P,
- modernizacja mostu.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2022 r.

Wartość wydatków w 2022 r.: 1,16 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

4. Budowa oświetlenia na terenie Miasta i Gminy Września.

Zakres rzeczowy:

- budowa oświetlenia ul. Zakątek w Nowym Folwarku,
- budowa oświetlenia ul. Ks. Twardego oraz Leśnej w Marzeninie,
- budowa oświetlenia ul. Kazimierza Wielkiego, Cegielskiego oraz Kochanowskiego we Wrześni,
- budowa oświetlenia w rejonie Zalewu Wrzesińskiego.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2022 r.

Wartość wydatków w 2022 r.: 330,5 tys. zł

Dokumentacja fotograficzna:

5. Centrum Edukacji Ekologicznej.

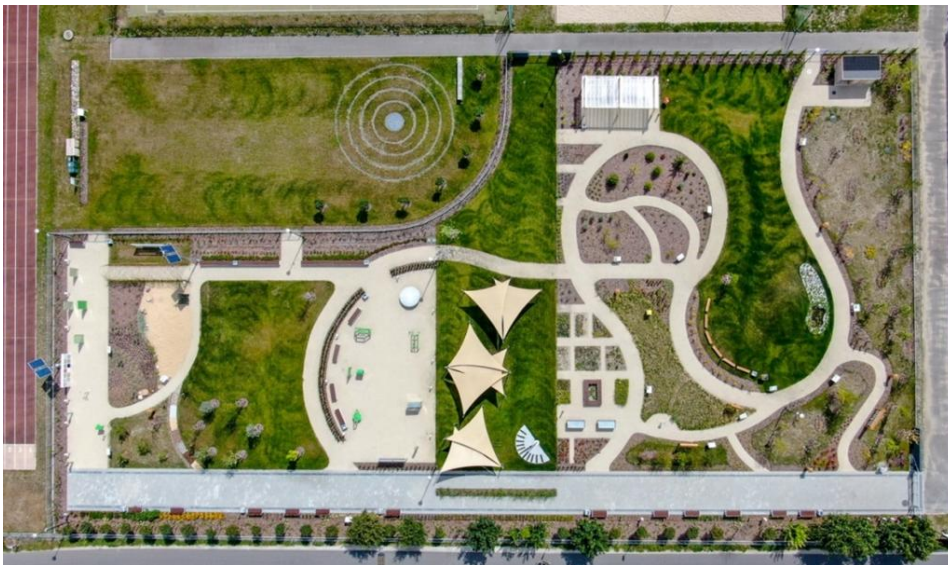
Zakres rzeczowy:

- ogród edukacji ekologicznej obejmujący wiele stref tematycznych, umożliwiających realizację różnych form zajęć dydaktycznych (strefa roślin pożytecznych dla owadów i łąk kwiatnych, strefa ogrodów tematycznych, strefa wydm i borów sosnowych, strefa wystaw przestrzennych i imprez okolicznościowych, strefa recyklingu, strefa relaksu, strefa doświadczeń),
- wyposażenie meblowe, sprzęt elektroniczny oraz pomoce dydaktyczne dla pracowni edukacji ekologicznej.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2022 r.

Wartość wydatków w 2022 r.: 946,7 tys. zł

Dokumentacja fotograficzna:

6. Budowa zaplecza szatniowo – sanitarnego w Bardzie.

Zakres rzeczowy:

- zaplecze szatniowo - sanitarne w technologii kontenerowej wraz z zagospodarowaniem terenu.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2022 r.

Wartość wydatków w 2022 r.: 251,1 tys. zł

Dokumentacja fotograficzna:

7. Budowa bieżni sportowej w Kaczanowie.

Zakres rzeczowy:

- bieżnia o nawierzchni tartanowej wraz ze skocznią w dal.

Stan zaawansowania inwestycji: zakończona w 2022 r.

Wartość wydatków w 2022 r.: 262,6 tys zł

Dokumentacja fotograficzna:

8. Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy Września.

Zakres rzeczowy:

- rozbudowa oświetlenia boiska w Psarach Polskich,
- modernizacja budynku krytej pływalni przy ul. Koszarowej we Wrześni.

Stan zaawansowania inwestycji: w realizacji

Wartość wydatków w 2022 r.: 1,82 mln zł

Dokumentacja fotograficzna:

Szczegółowe informacje w zakresie realizowanych w 2022 r. zadań inwestycyjnych znajdują się w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Miasta i Gminy Września, o którym mowa w zarządzeniu nr 91 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 30 marca 2023 roku w sprawie przedłożenia informacji i sprawozdań za rok 2022.

III. Informacja o stanie mienia komunalnego.

Burmistrz Miasta i Gminy Września działając zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) przedkłada – wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Września za 2022 r. - *Informację o stanie mienia komunalnego* według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Informacja o stanie mienia komunalnego została sporządzona zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

Nabycie i zbycie nieruchomości, zmiany udziału gminy w spółkach oraz dochody z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych zostały podane za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Wartość majątku komunalnego po korekcie o umorzenia wynosi 505 901 349,26 PLN.

Szczegółowy opis majątku zaprezentowano poniżej.

Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Września obejmuje zestaw danych o majątku Gminy Września według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Zakres merytoryczny *Informacji o stanie mienia komunalnego* określa art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹.

Pod pojęciem mienia komunalnego Gminy Września rozumiane są aktywa trwałe i obrotowe, czyli kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości² składają się na nie:

1. Środki trwałe – rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:
  - a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale,
  - b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
  - c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
  - d) inwentarz żywy.
2. Środki trwałe w budowie - rozumie się przez to zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego.
3. Wartości niematerialne i prawne – rozumie się przez to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje.

¹Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późniejszymi zmianami

²tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późniejszymi zmianami

4. Aktywa obrotowe - w tym:

- a) *aktywa rzeczowe* – przeznaczone do zbycia lub zużycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub w ciągu normalnego cyklu operacyjnego właściwego dla danej działalności, jeżeli trwa on dłużej niż 12 miesięcy,
- b) *aktywa finansowe* – płatne i wymagalne lub przeznaczone do zbycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia, albo stanowią aktywa pieniężne,
- c) *należności krótkoterminowe* – obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczanych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- d) *rozliczenia międzyokresowe* – trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Informacja o stanie mienia komunalnego w układzie rzeczowym obejmuje:

- dane o innych niż własność praw majątkowych (w tym dane o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach oraz o posiadaniu);
- dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w stosunku do danych wykazanych w poprzedniej informacji;
- dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania;
- inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia.

Majątek komunalny przedstawiono zgodnie z układem aktywów zawartych w załączniku nr 5 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.

Wyceny aktywów stanowiących majątek komunalny dokonano zgodnie z ustawą o rachunkowości⁴.

W rzeczowych aktywach trwałych uwzględniono klasyfikację rodzajową środków trwałych określoną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych (KŚT)⁵.

Informację o stanie mienia komunalnego opracowano w celu przedłożenia jej wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania Budżetu Miasta i Gminy Września za rok 2022 Radzie Miejskiej we Wrześni oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu.

W Gminie Września funkcjonują następujące jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej:

- 1) Samorządowe Szkoły Podstawowe Nr 1, 2, 3, 6 we Wrześni,
- 2) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Chwalibogowie,
- 3) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Otocznej,
- 4) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Marzeninie,
- 5) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Nowym Folwarku,
- 6) Samorządowa Szkoła Podstawowa w Kaczanowie,

³Dz. U. z 2020 r. poz. 342 (akt zmieniający) z późniejszymi zmianami

⁴tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późniejszymi zmianami

⁵Dz. U. z 2016 r. poz. 1864

- 7) Publiczne Przedszkole Nr 6 we Wrześni,
- 8) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 9) Wrzesińskie Obiekty Sportowo – Rekreacyjne we Wrześni,
- 10) Warsztat Terapii Zajęciowej we Wrześni.

Mienie jednostek organizacyjnych Gminy Września, które na mocy odrębnych przepisów mają osobowość prawną, nie stanowi mienia Gminy Września – jako jednostki samorządu terytorialnego. Mienie to stanowi jednak element mienia komunalnego, stąd dodatkowo opisano stan – mienia osób prawnych w Gminie Września.

W Gminie Września funkcjonują następujące samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną;

- 1) Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni,
- 2) Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni,
- 3) Wrzesiński Ośrodek Kultury.

1. Zestawienie majątku Gminy

Wartość mienia komunalnego Gminy Września wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosi 505 901 349,26 zł. Oznacza to zmniejszenie wartości majątku Jednostki Samorządu Terytorialnego, jaką jest Gmina Września o kwotę 119 808 997,26 zł, tj. o 19,15 % w stosunku do wartości majątku na dzień 31 grudnia 2021 r.

Wartość netto majątku Gminy oraz jego strukturę przedstawiają tabele nr 2 - 5.

tabela nr 1: wartość netto majątku Gminy Września

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021r. (PLN)	stan na 31.12.2022 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	584 194 897,28	460 844 733,12
II.	AKTYWA OBROTOWE	41 515 449,24	45 056 616,14
	MAJĄTEK OGÓLEM	625 710 346,52	505 901 349,26

Szczegółowe zmiany poszczególnych aktywów Gminy w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. oraz strukturę składników aktywów Gminy w układzie podmiotowym prezentują poniższe tabele:

tabela nr 2: "mienie w grupach 0 -8" brutto – jednostki budżetowe

jednostka dysponująca mieniem	wartość brutto na 31.12.2021 r.	wartość brutto na 31.12.2022 r.	umorzenie do 31.12.2022 r.
Urząd Miasta i Gminy we Wrześni	604 693 892,76	576 739 072,00	175 657 741,35
Szkoła Podstawowa Nr 1 we Wrześni	11 133 927,03	11 133 927,03	4 474 219,72
Szkoła Podstawowa Nr 2 we Wrześni	8 833 188,75	8 833 188,75	586 768,54
Szkoła Podstawowa Nr 6 we Wrześni	9 164 373,35	9 381 214,04	4 875 112,19

Szkoła Podstawowa w Chwalibogowie	3 434 166,60	3 434 166,60	1 404 728,33
Szkoła Podstawowa Nr 3 we Wrześni	3 890 887,10	3 890 887,10	1 917 102,67
Szkoła Podstawowa w Otocznej	4 581 618,24	4 581 618,24	1 664 481,95
Szkoła Podstawowa w Marzeninie	1 192 848,67	1 393 246,42	791 236,35
Szkoła Podstawowa w Nowym Folwarku	8 084 191,68	8 084 191,68	3 821 131,48
Przedszkole Nr 6 we Wrześni	769 227,09	769 227,09	569 263,51
Ośrodek Pomocy Społecznej	477 734,11	518 456,48	243 637,58
Szkoła Podstawowa w Kaczanowie	8 344 729,14	8 344 729,14	2 620 605,49
Wrzesińskie Obiekty Sportowo-Rekreacyjne	23 164 202,06	28 916 298,08	9 012 590,34
Warsztat Terapii Zajęciowej	828 915,09	828 915,09	126 551,62
razem:	688 593 901,67	666 849 137,74	207 765 171,12

tabela nr 3: "mienie w grupach 0 -8" brutto – samorządowe instytucje kultury

jednostka dysponująca mieniem	wartość brutto na 31.12.2021 r.	wartość brutto na 31.12.2022 r.	umorzenie do 31.12.2022 r.
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy	609 630,12	609 630,12	265 966,63
Muzeum Regionalne we Wrześni	655 748,70	655 748,70	224 732,06
Wrzesiński Ośrodek Kultury	840 205,85	944 683,56	573 753,12
razem:	2 105 584,67	2 210 062,38	1 064 451,81

tabela nr 4: "wartości niematerialne i prawne" (umarzane stopniowo)

jednostka dysponująca mieniem	wartość brutto na 31.12.2021 r.	wartość brutto na 31.12.2022 r.	umorzenie do 31.12.2022 r.
Urząd Miasta i Gminy	722 769,23	635 534,97	609 380,09
Jednostki oświatowe	43 105,94	43 105,94	43 105,94
Ośrodek Pomocy Społecznej	7 954,40	7 954,40	7 954,40
Wrzesińskie Obiekty Sportu i Rekreacji	0,00	0,00	0,00
Samorządowe Instytucje Kultury	43 379,23	43 379,23	43 379,23
Warsztat Terapii Zajęciowej	0,00	0,00	0,00
razem:	817 208,80	729 974,54	703 819,66

tabela nr 5: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w Gminie Września ogółem wg stanu na 31.12.2022 roku (Urząd + jednostki budżetowe + samorządowe instytucje kultury)

lp.	wyszczególnienie	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	gr. 0 - grunty	131 743 044,56	71 546,36	131 671 498,20
2.	gr. I - budynki i lokale	128 346 885,66	41 318 947,72	87 027 937,94
3.	gr. II - obiekty inżynierii lądowej i wodnej	392 794 236,47	154 706 980,21	238 087 256,26
4.	gr. III - kotły i maszyny energetyczne	299 570,00	122 079,11	177 490,89
5.	gr. IV - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	3 753 052,31	3 218 676,60	534 375,71
6.	gr. V - specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	612 097,24	393 904,91	218 192,33
7.	gr. VI - urządzenia techniczne	3 663 001,08	2 619 012,54	1 043 988,54
8.	gr. VII - środki transportu	5 159 364,26	4 383 607,41	775 756,85
9.	gr. VIII - narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	2 687 948,54	1 994 868,07	693080,47
	MAJĄTEK OGÓŁEM	669 059 200,12	208 829 622,93	460 229 577,19

Zestawienie majątku na stanie Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni.

Wartość mienia będącego na stanie Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosi 428 221 946,30 zł. Oznacza to zmniejszenie wartości majątku w Urzędzie Miasta i Gminy we Wrześni o kwotę 124 037 066,97 zł, tj. o 22,46 % w stosunku do wartości na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Zwiększenie wystąpiło głównie po stronie aktywów trwałych. Największy wzrost odnotowano w grupach 0 - 2 środków trwałych. Zwiększenie odnotowano także w grupie aktywów obrotowych i dotyczy głównie wartości pozostałych należności jednostki.

tabela nr 6: wartość netto majątku na stanie Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r. (PLN)	stan na 31.12.2022 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	528 546 529,95	401 107 485,53
II.	AKTYWA OBROTOWE	23 712 483,32	27 114 460,77
	MAJĄTEK OGÓŁEM	552 259 013,27	428 221 946,30

Zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego.

Nieruchomości wchodzące w skład zasobu, służące realizacji zadań własnych Gminy, zarządzane są bezpośrednio przez Gminę jak i gminne jednostki organizacyjne posiadające i nieposiadające osobowości prawnej. Gospodarowanie przez jednostki odbywa się w związku z oddaniem nieruchomości w użyczenie, trwałe zarząd, użytkowanie. Nieruchomości niewykorzystywane do realizacji zadań własnych Gminy są przedmiotem najmu, dzierżawy, użyczenia na rzecz osób prawnych i fizycznych. Ponadto nieruchomości zasobu obciążone są ograniczonymi prawami rzeczowymi takimi jak: służebność drogowa, służebność przesyłu, użytkowanie, itp.

Grupa 0 – Grunty

Łączna wartość gruntów komunalnych Gminy Września na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 124 638 536,55 zł.

tabela nr 7: "mienie w grupach 0"

grunty, w tym:	wartość
w granicach administracyjnych miasta	54 444 953,32
poza granicami miasta - wieś	39 364 261,82
w wieczystym użytkowaniu	30 361 386,58
prawo użytkowania wieczystego SP	467 934,83
razem:	124 638 536,55

Zwiększenie wartości gruntów komunalnych w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosło 1 488 081,77 zł. Wpływ na zmianę wartości gruntów mają ich nabycia (+ 11 313 714,89 zł) jak i sprzedaż (- 9 825 633,12 zł).

Największe zmiany w stanie gruntów w roku 2022 wystąpiły zarówno w obrębie miasta, jak i wsi. Zwiększenie w obrębie miasta wyniosło 5 902 893,44 zł, a zmniejszenie 4 587 875,19 zł na wsiach.

Nabycia nieruchomości w roku 2022 związane były przede wszystkim z prowadzonymi przez Gminę Września inwestycjami drogowymi.

Gmina Września posiada także grunty Skarbu Państwa w wieczystym użytkowaniu o łącznej wartości – 467 934,83 zł, które podlegają rocznej amortyzacji w wysokości 5% w skali roku.

tabela nr 8 "grunty gminne przekazane w trwałe zarząd"

lp.	środek trwałe - grunty	pow. (ha)	wartość na 31.12.2021	wartość na 31.12.2022
1.	Grunty w trwałym zarządzie na wsi	15,3346	147 630,95	1 815 788,95
2.	Grunty w trwałym zarządzie w mieście	14,0367	2 416 252,06	5 791 452,06
razem:			2 563 883,01	7 607 241,01

Grunty gminne przekazane w trwały zarząd widnieją w ewidencji księgowej Urzędu na koncie pozabilansowym – 092 „Nieruchomości w trwałym zarządzie”. Ewidencja bilansowa występuje w jednostkach organizacyjnych Gminy, które stosownymi decyzjami otrzymały nieruchomości gruntowe w trwały zarząd.

W roku 2022 decyzją WGA.6844.4.2021 z dnia 15.11.2021 r. Burmistrz Miasta i Gminy Września przekazał w trwały zarząd Wrzesińskim Obiektem Sportowo – Rekreacyjnym we Wrześni nieruchomość gruntową nr 247 o powierzchni 1,3577 ha położoną w Sokołowie o wartości 1.668.158,00 zł.

Decyzją WGA.6844.1.2022 z dnia 08.08.2022 r. Burmistrz Miasta i Gminy Września przekazał w trwały zarząd Wrzesińskim Obiektem Sportowo – Rekreacyjnym we Wrześni nieruchomości:

- działka nr 445/1 o pow. 0,0665 ha położona przy ul. Gnieźnińskiej we Wrześni o wartości 119 150,00 zł.

- działka nr 446/4 o pow. 1,8171 ha położona przy ul. Gnieźnińskiej we Wrześni o wartości 3 256 050,00 zł.

Wartość przekazanych gruntów na rzecz ww. jednostki budżetowej to 5 043 358,00 zł.

W roku 2022 dokonano wyksięgowania budynku położonego na działce nr 1075/6 przy ul. Kosynierów 1 na podstawie dowodów źródłowych.

Grupa I – Budynki i lokale

Gmina Września zarządza budynkami, lokalami oraz budowlami komunalnymi o łącznej wartości 63 851 058,21 zł, w tym:

tabela nr 9: podział środków trwałych w ramach grupy I

nazwa grupy	stan na 1.01.2022 r.	zwiększenia	zmniejszenia	stan na 31.12.2022 r.
Budynki administracyjno - usługowe	40 135 204,45	776 974,58	200 397,75	40 711 781,28
Budynki i lokale mieszkalne	6 777 679,80	137 884,99	338 668,22	6 576 896,57
Budynki gospodarcze	355 248,77	0,00	0,00	355 248,77
Budynki - świetlice wiejskie	8 460 081,62	506 753,36	0,00	8 966 834,98
Budynki Ochotniczych Straży Pożarnych	300 871,09	0,00	0,00	300 871,09
Lokale użytkowe	2 965 424,26	26 682,97	0,00	2 992 107,23
Garáže	340 187,32	0,00	0,00	340 187,32
Wiaty przystankowe, garażowe	196 429,63	24 027,79	0,00	220 457,42
Pozostałe budowle	3 283 438,09	274 380,32	171 144,86	3 386 673,55
razem:	62 814 565,03	1 746 704,01	710 210,83	63 851 058,21

tabela nr 10: "wykaz budynków administracyjno - usługowych wchodzących w skład mienia komunalnego Gminy Września"

lp.	środek trwały - budynek	pow. (m2)	wartość brutto na 31.12.2022
1.	budynek administracyjno - użytkowy przy ul. Chopina 9	1 091,7	1 280 509,54
2.	budynek administracyjny przy ul. Ratuszowej 1	1 248,9	5 599 849,88
3.	budynek administracyjno – użytkowy przy ul. Rynek 19-20	832,63	3 613 721,34
4.	budynek użytkowy przy ul. Chopina 8	239,41	1 901 961,71
5.	budynek użytkowy przy ul. Witkowskiej 3	280,00	1 298 498,79
6.	budynek użytkowy przy ul. Słowackiego 54	864,58	733 799,03
7.	budynek użytkowy przy ul. Kilińskiego 9	722,84	508 365,85
8.	budynek użytkowy przy ul. Sikorskiego 38	1 297,99	442 425,79
9.	budynek użytkowy – archiwum przy ul. Sikorskiego 36	120,90	204 486,63
10.	budynek użytkowy w Gutowie Małym przy ul. Centralnej 20	434,40	266 675,98
11.	budynek użytkowy przy ul. 3 Maja	612,06	263 230,76
12.	budynek użytkowy przy ul. Gnieźnieńskiej 23B	159,40	367 173,96
13.	budynek użytkowy przy ul. Gnieźnieńskiej 32	254,04	164 512,53
14.	kaplica cmentarna przy ul. Kościuszki	156,10	21 652,52
15.	budynek użytkowy po szkole w Grzybowie	404,34	309 446,09
16.	budynek – Amfiteatru w Parku miejskim	365,26	266 694,35
17.	budynek inwentarski dla wielbłądów	86,04	206 161,29
19.	budynek użytkowy – Szalety miejskie	56,00	176 690,97
20.	budynek Wrzesińskiego Ośrodka Kultury we Wrześni	1 257,00	9 757 071,98
21.	sala sportowa przy SSP w Kaczanowie	1 078,43	3 424 511,80
22.	sala sportowa przy SSP Nr 3 we Wrześni	1 390,60	3 776 740,36
23.	sala sportowa przy SSP Nr 2 we Wrześni	1 078,43	4 591 662,44
24.	budynek użytkowy po SSP Nr 4 we Wrześni	1 071,60	282 141,56
25.	budynek handlowo – usługowy Gutowo Wielkie	113,19	113 523,00
26.	budynek mieszkalno – usługowy przy Rynek 11	1 250,00	569 527,20
27.	Budynek SSP 3 - chodnik	58,00	17 244,60
28.	Pracownia Edukacji Ekologicznej	131,40	553 501,33

razem:	40 711 781,28
--------	---------------

Wartość w grupie budynków administracyjno - usługowych w odniesieniu do roku 2021 zwiększyła się o kwotę 576 576,83 zł.

W roku 2022 wartość mienia w tej grupie zwiększyła się o kwotę 776 974,58 zł, tj. modernizacje budynku przy ul. Witkowskiej 3, okablowanie strukturalne budynku Samorządowej Szkoły Podstawowej w Marzeninie oraz stworzenie Pracowni Edukacji Ekologicznej przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 6 we Wrześni.

W analizowanym roku przekazano okablowanie strukturalne budynku Samorządowej Szkoły Podstawowej w Marzeninie o wartości 200 397,75 zł.

nr 11:(zestawienie) - informacja w sprawie zasobu mieszkaniowego wchodzącego w skład mienia komunalnego Gminy Września

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Gmina Września posiadała budynki i lokale mieszkalne o łącznej wartości 6 576 896,57 zł, w stosunku do roku 2021 zasoby mieszkaniowe zmniejszyły się o wartość 200 783,23 zł.

Na zmniejszenie wartości tej grupy nieruchomości wpłynęła sprzedaż lokali mieszkalnych:

w roku 2022 sprzedano 15 lokali mieszkalnych o łącznej wartości księgowej 124.715,20 zł, przy zastosowaniu 95% bonifikaty wobec ich dotychczasowych najemców.

Zasób mieszkaniowy Gminy Września stanowią lokale znajdujące się:

- 1) w budynkach będących w 100% własnością gminy,
- 2) w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy,
- 3) w innych budynkach, których gmina jest posiadaczem samoistnym.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Września wchodziło 275 lokali mieszkalnych, o łącznej pow. użytkowej 11.531,06 m², w tym:

- 1) 186 lokali mieszkalnych o pow. użytkowej 7.578,45 m² w 37 budynkach stanowiących w 100% własność gminy,
- 2) 81 lokali mieszkalnych o pow. użytkowej 3.625,95 m² w 41 budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy,
- 3) 8 lokali mieszkalnych o pow. użytkowej 326,66 m² w 1 innym budynku.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. gmina posiadała 5 pomieszczeń tymczasowych, o łącznej pow. użytkowej 81,77 m² usytuowanych w budynku położonym w budynku przy ul. Wiśniowej 81A we Wrześni, przeznaczonych dla osób, którym gmina zobowiązana jest wskazać takie pomieszczenia wobec toczącego się postępowania egzekucyjnego.

tabela nr 12: lokale użytkowe

lp.	środek trwały - lokalizacja	pow. m ²	stan na 31.12.2021	stan na 31.12.2022
1.	lokal we Wrześni, ul. Kościelna 13	40,70	87 742,00	87 742,00
2.	lokal we Wrześni, ul. Fromborska 24	30,9	7 968,00	7 968,00
3.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Warszawska 7	49,75	144 680,00	144 680,00
4.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Warszawska 7	92,01	269 760,00	269 760,00
5.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Warszawska 7	50,27	40 700,00	40 700,00

6.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 16A	12,09	8 890,00	8 890,00
7.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Kosynierów 1A	85,00	85 420,00	85 420,00
8.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Batorego 8	21,00	15 260,00	15 260,00
9.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 23	38,79	22 720,00	22 720,00
10.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 4	24,30	38 490,00	38 490,00
11.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Miłosławska 4	26,60	77 570,00	77 570,00
12.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 6	30,90	117 420,28	117 420,28
13.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 5	36,10	34 040,00	34 040,00
14.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Warszawska 2	172,70	273 450,00	273 450,00
15.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Warszawska 31	17,90	9 540,00	9 540,00
16.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 4	51,16	129 770,00	129 770,00
17.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 4	37,37	90 830,00	90 830,00
18.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 30	160,40	363 980,00	363 980,00
19.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Jana Pawła II 30	34,70	79 410,00	79 410,00
20.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Koszarowa 5	27,04	36 270,00	36 270,00
21.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Koszarowa 5	36,90	48 200,00	48 200,00
22.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Sienkiewicza 19	25,10	74 550,00	74 550,00
23.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Sienkiewicza 19	63,20	271 504,33	271 504,33
24.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Sienkiewicza 19	12,10	16 180,00	16 180,00
25.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Dzieci Wrzesińskich 9	66,50	167 700,00	167 700,00
26.	lokal handlowy we Wrześni, ul. Dzieci Wrzesińskich 9	76,63	195 000,00	195 000,00
27.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Wojska Polskiego 22	24,70	29 300,00	29 300,00
28.	lokal usługowy w Marzeninie, ul. Parkowa 4	9,00	4 550,00	4 550,00
29.	lokal usługowy w Kaczanowie, ul. Kaliska 50	22,60	14 170,00	14 170,00
30.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Wrocławska 32B	198,90	171 989,65	198 672,62
31.	lokal handlowy w Chociczy Małej 2	100,00	20 730,00	20 730,00
32.	lokal usługowy we Wrześni, ul. Miłosławska 5	20,70	17 640,00	17 640,00
razem:			2 965 424,26	2 992 107,23

Ogółem Gmina Września na dzień 31 grudnia 2022 r. dysponowała 63 lokalami użytkowymi w mieście i 7 lokalami na wsiach, z czego 62 lokale usytuowane są w budynkach mieszkalnych lub administracyjno – biurowych.

Wartość lokali użytkowych na dzień 31 grudnia 2022 r. w odniesieniu do roku 2021 wzrosła o kwotę 26 682,97 zł brutto - modernizacja lokalu użytkowego we Wrześni przy ul. Wrocławskiej 32B (wewnętrzna instalacja gazowa).

tabela nr 13: "wykaz świetlic wiejskich wchodzących w skład mienia komunalnego Gminy Września"

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - położenie</i>	<i>pow. lokalu</i>	<i>wartość budynku na 31.12.2022</i>
1.	Świetlica wiejska w Marzeninie	321,00	321 925,78
2.	Świetlica wiejska w Kaczanowie	372,10	215 262,78
3.	Świetlica wiejska w Węgierkach	478,90	147 762,09
4.	Świetlica wiejska w Nowej Wsi Królewskiej	232,50	57 020,96
5.	świetlica wiejska w Psarach Małych	216,80	361 872,57
6.	Świetlica wiejska w Psarach Polskich	492,20	566 520,70
7.	Świetlica wiejska w Słomowie	320,7	362 600,75
8.	Świetlica wiejska w Sędziwojewie	433,80	292 035,45
9.	Świetlica wiejska w Oblączkowie	301,70	292 904,36
10.	Świetlica wiejska w Gozdowie	501,8	670 290,54
11.	Świetlica wiejska w Osowie	188,40	26 963,74
12.	Świetlica wiejska w Bierzgliuku	146,52	628 956,83
13.	Świetlica wiejska w Chwalibogowie	194,50	465 378,93
14.	Świetlica wiejska w Gonicach	70,55	162 263,50
15.	Świetlica wiejska w Goniczkach	59,00	112 886,94
16.	Świetlica wiejska w Gutowie Małym	182,2	534 326,96
17.	Świetlica wiejska w Kleparzu	168,26	1 949 537,33
18.	Świetlica wiejska w Sobiesiernie	227,80	449 600,69
19.	Świetlica wiejska w Sołecznie	63,30	102 911,87
20.	Świetlica wiejska w Stanisławowie	95,00	228 867,26
21.	Świetlica wiejska w Strzyżewie	144,40	242 320,74
22.	Świetlica wiejska w Chociczy Wielkiej	203,86	250 563,15
23.	Świetlica wiejska w Grzybowie	85,00	524 061,06
razem:			8 966 834,98

Wartość budynków świetlic wiejskich na dzień 31 grudnia 2022 r. w odniesieniu do roku 2021 wzrosła o kwotę 506 753,36 zł - modernizacja świetlicy wiejskiej w Słomowie oraz w Grzybowie.

tabela nr 14: "gmina posiada na stanie budynki będące remizami Ochotniczych Straży Pożarnych:"

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>pow.</i>	<i>wartość na 31.12.2022 r.</i>
1.	OSP Kaczanowo - wolnostojący	280,00	41 750,49
2.	OSP Gozdowo	52,00	259 120,60
razem:			300 871,09

Na terenie Gminy Września funkcjonuje 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z których dwie zlokalizowane są w budynkach świetlic wiejskich w Marzeninie i Węgierkach, jedna na terenie miasta (PSP Września), natomiast dwie jednostki w budynkach wolnostojących (remiza) w Kaczanowie i Gozdowie.

tabela nr 15: Wiaty przystankowe, magazynowe

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>ilość</i>	<i>stan na 31.12.2022 r.</i>
1.	Wiata przystankowa w Kaczanowie	1	4 000,00
2.	Wiata przystankowa w Chocicze	2	9 003,60
3.	Wiata przystankowa w Nowej Wsi Król.	3	13 701,80
4.	Wiata przystankowa w Ostrowie Szlach.	1	4 500,00
5.	Wiata przystankowa w Neryngowie	1	4 499,99
6.	Wiata przystankowa w Osowie	2	9 099,99
7.	Wiata przystankowa w Gozdowie	1	4 500,00
8.	Wiata przystankowa w Gutowie Małym	1	4 600,00
9.	Wiata magazynowa we Wrześni, ul. Sikorskiego 38	1	4 545,33
10.	Wiata przystankowa W-7 w Bierzgliuku	1	4 000,00
11.	Wiata przystankowa W-7 w Stanisławowie	2	8 440,42
12.	Wiaty przystankowe we Wrześni	8	73 786,82
13.	Wiaty przystankowe w Gulczewie	1	4 440,42
14.	Wiata przystankowa w Białężycach	1	4 440,42
15.	Wiata przystankowa w Sobiesierni	1	4 440,43
16.	Wiata drewniana w Wódkach	1	13 952,99
17.	Wiata drewniana w Chociczy Małej	1	13 953,00
18.	Wiata przystankowa 3 modułowa we Wrześni, ul. Szosa Witkowska	1	10 524,42

19.	Wiata rowerowa wraz ze stojakiem – Psary Polskie	1	24 027,79
razem:		31	220 457,42

tabela nr 16: Garaże

lp.	środek trwały - lokalizacja	ilość	stan na 31.12.2021 r.	stan na 31.12.2022 r.
1.	garaże przy ulicy Miłosławskiej 5 we Wrześni	4	40 411,00	40 411,00
2.	garaże przy ulicy Miłosławskiej 16A we Wrześni	1	361,00	361,00
3.	garaże przy ulicy Warszawskiej 26B we Wrześni	2	35 932,00	35 932,00
4.	garaże przy ulicy Warszawskiej 30-31 we Wrześni	1	9 805,00	9 805,00
5.	garaże w budynku przy ul. Rynek 11 we Wrześni	3	109 678,32	109 678,32
6.	garaże przy ulicy Miłosławskiej we Wrześni	8	144 000,00	144 000,00
razem:		11	340 187,32	340 187,32

W roku 2022 w powyższej podgrupie nie wystąpiły żadne zmiany w ich wartości.

tabela nr 17: Budynki gospodarcze

lp.	środek trwały - lokalizacja	pow. m ²	stan na 31.12.2021 r.	stan na 31.12.2022 r.
1.	budynek w Chociczy Wielkiej 7	55,8	19 136,00	19 136,00
2.	budynek w Chociczy Wielkiej 21	56,85	11 536,00	11 536,00
3.	budynek w Kleparzu 31	45,00	1 980,00	1 980,00
4.	budynek przy cmentarzu komunalnym we Wrześni	36,70	20 045,65	20 045,65
5.	budynek gospodarczy przy ul. Świętokrzyskiej we Wrześni	178,64	267 516,12	267 516,12
6.	Budynek gospodarczy przy ul. Kościuszki 88 we Wrześni	23,23	12 393,00	12 393,00
7.	Budynek gospodarczy w Gozdowie	33,65	22 642,00	22 642,00
razem:			355 248,77	355 248,77

W roku 2022 w powyższej podgrupie nie wystąpiły żadne zmiany w ich wartości.

tabela nr 18: Pozostałe budowle

lp.	środek trwały - lokalizacja	pow. m ²	stan na 31.12.2021 r.	stan na 31.12.2022 r.
1.	Tunel strzelniczy	74,50	50 111,00	50 111,00
2.	Toaleta publiczna bezdotykowa	x	111 810,59	111 810,59
3.	Toaleta publiczna na cmentarzu komunalnym	x	73 490,00	73 490,00
4.	Toaleta publiczna – Park im. J. Piłsudskiego we Wrześni	x	110 876,19	110 876,19
5.	Magazyn wyrobów gotowych – ul. Leśna	491,00	247 574,55	247 574,55
6.	Magazyn wyrobów gotowych – ul. Leśna	756,00	396 299,07	396 299,07
7.	Magazyn stali – ul. Leśna	270,00	120 931,40	120 931,40
8.	Zasiek na żużel (budynek) – ul. leśna	326,20	14 827,15	14 827,15
9.	Budynek stacji obsługi samochodów z garażami – ul. Leśna	926,60	1 069 059,75	1 069 059,75
10.	Obiekt wystawowy – makieta kolejki wąskotorowej	32,40	744 600,66	744 600,66
11.	Budynek – zaplecze szatniowo - sanitarne w Sokołowie	x	171 144,86	0,00
12.	Toaleta publiczna – ul. Gnieźnieńska	x	125 173,37	125 173,37
13.	Kontener 6x3 Schronisko dla zwierząt	x	47 539,50	47 539,50
14.	Kontener szatniowo -sanitarny w Bardzie	x	0,00	261 380,32
15.	Altana drewniana - Chociczka	x	0,00	13 000,00
razem:			3 283 438,09	3 386 673,55

Zwiększenie wartości w tej podgrupie wynosi 103 235,46 zł.

Przyjęto na stan środków trwałych w gr. I Kontener szatniowo – sanitarny w Bardzie oraz altanę drewnianą w Chociczce.

Własność gminy stanowią także budynki, w których mieszczą się gminne jednostki budżetowe, a będące w zarządzie dyrektorów tych jednostek.

Trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną JST.

Budynki w trwałym zarządzie widnieją w ewidencji księgowej Urzędu na koncie pozabilansowym 092 – budynki.

tabela nr 19: budynki w trwałym zarządzie

<i>lp.</i>	<i>środek trwały - lokalizacja</i>	<i>pow. m²</i>	<i>wartość budynku na 31.12.2022 r.</i>
1.	SSP Nr 3 – budynek po Zespole Szkół Nr 1 we Wrześni, ul. Kosynierów 32	1 659,72	998 771,71
2.	SSP Nr 6 – budynek po Gimnazjum Nr 2 we Wrześni, ul. Słowackiego 41	9 902,20	4 614 576,18
3.	Szkoła Podstawowa Nr 1 we Wrześni, ul. Szkolna 1	4 572,53	4 282 253,78
4.	Szkoła Podstawowa Nr 6 we Wrześni, ul. Batorego 8	2 123,73	425 580,44
5.	Przedszkole Nr 6 we Wrześni, ul. Zielonogórska 17	980,00	587 747,38
6.	Wrześnińskie Obiekty Sportowo-Rekreacyjne we Wrześni, ul. Gnieźnieńskiej	-	320 305,00
7.	Warsztaty Terapii Zajęciowej we Wrześni, ul. Sikorskiego 36	903,74	388 772,00
8.	Szkoła Podstawowa w Kaczanowie	2 500,00	4 689 248,72
9.	SSP w Otocznej	2 019,58	1 880 308,38
10.	SSP w Nowym Folwarku, ul. Nowa 5	4 022,30	6 091 747,15
11.	Szkoła Podstawowa w Chwalibogowie	1 932,48	832 996,02
12.	SSP w Marzeninie, ul. ks. Twardego 22	2 088,00	940 088,66
13.	Budynek administracyjny – OPS Września, ul. Słowackiego 39	333,90	293 419,00
razem:			26 345 814,42

Grupa II – Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

Grupa II na 31 grudnia 2022 r. obejmuje środki trwałe o łącznej wartości 376 159 138,50 zł, na co składają się:

tabela nr 20: środki trwałe grupy II

<i>nazwa podgrupy ŚT</i>	<i>stan na 31.12.2021 r.</i>	<i>zwiększenia</i>	<i>zmniejszenia</i>	<i>stan na 31.12.2022 r.</i>
ulice na terenie miasta	149 428 749,11	33 733 629,61	11 325 720,63	171 836 658,09
ulice i drogi na terenach wiejskich	158 054 054,22	2 240 196,06	53 579 420,81	106 714 829,47
mosty, wiadukty i kładki	17 077 422,25	1 574 281,53	0,00	18 651 703,78
pozostałe obiekty na terenie miasta	18 093 605,83	6 116 395,68	0,00	24 210 001,51
pozostałe obiekty na terenach wsi	7 962 072,54	308 411,84	0,00	8 270 484,38

obiekty po zlikwidowanym WGM	346 086,68	0,00	0,00	346 086,68
sieci wodociągowe i kanalizacyjne	47 823 372,56	459 829,59	10 207 847,94	38 075 354,21
plac zabaw i rekreacji	6 818 035,07	436 264,78	364 510,82	6 889 789,03
sieci oświetleniowe obiektów	1 164 231,35	0,00	0,00	1164231,35
razem:	406 767 629,61	44 869 009,09	75 477 500,20	376 159 138,50

Ogółem wartość środków trwałych w grupie II w odniesieniu do roku 2021 wzrosła na dzień 31 grudnia 2022 r. o kwotę 44 869 009,09 zł.

W roku 2022 wzrost nakładów w tej grupie stanowiły głównie koszty związane z modernizacjami, przebudową lub budową:

- 1) budowa ścieżki pieszo – rowerowej wokół Zalewu Wrzesińskiego – wartość inwestycji 2 957 332,11 zł,
- 2) budowa Centrum Edukacji Ekologicznej (ogród) – wartość inwestycji 2 636 371,06 zł,
- 3) budowa kanalizacji wodociągowej – ul. 68 Pułku Piechoty we Wrześni – wartość inwestycji 459 829,59 zł,
- 4) budowa sygnalizacji świetlnej – Sokołowo, ul. Bitwy pod Sokołowem – wartość inwestycji 239 303,92 zł,
- 5) budowa drogi gminnej – ul. Stroma w Słomowie – wartość inwestycji 745 074,16 zł,
- 6) przebudowa drogi gminnej Gutowo Wielkie - Bierzplin – wartość inwestycji 537 335,38 zł,
- 7) modernizacja obiektu mostowego JNI 35004905 w Psarach Polskich – wartość inwestycji 1 057 675,05 zł,
- 8) poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w rejonie ul. Podmiejskiej w Przyborkach – wartość inwestycji 234 507,24 zł,
- 9) poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w rejonie ul. Fromborskiej we Wrześni – wartość inwestycji 819 231,90 zł,
- 10) poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w rejonie ul. Słonecznej we Wrześni – wartość inwestycji 187 074,35 zł,
- 11) poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w rejonie ul. Świętokrzyskiej we Wrześni – wartość inwestycji 155 477,87 zł,
- 12) budowa bieżni prostej ze skocznią w dal przy SSP w Kaczanowie – wartość inwestycji 266 712,38 zł,
- 13) poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w rejonie ul. – wartość inwestycji 354 807,83 zł,
- 14) przebudowa drogi gminnej w Psarach Polskich – wartość inwestycji 205 487,96 zł,
- 15) przebudowa drogi gminnej – ul. Zamysłowskiego we Wrześni – wartość inwestycji 174 057,15 zł,
- 16) przebudowa drogi gminnej – ul. Kutrzeby we Wrześni – wartość inwestycji 453 639,71 zł,
- 17) przebudowa drogi gminnej – ul. 68 Pułku Piechoty we Wrześni – wartość inwestycji 3 405 807,23 zł
- 18) przebudowa drogi gminnej Sędziwojewo – Szemborowo – wartość inwestycji 193 971,00 zł.

W roku 2022 przekazano aportem na rzecz Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji – spółka z o. o. ze 100% udziałem Gminy Września – sieci wodno – kanalizacyjne o łącznej wartości 10 207 847,94 zł.

Przekazano do Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 we Wrześni plac zabaw przy ul. Słowackiego 41 o wartości 141 661,31 zł oraz plac zabaw zlokalizowany przy ul. Batorego 8 we Wrześni o wartości 191 061,07 zł.

W zarząd Gminy w 2022 roku dołączono drogi gminne o długości – 0,637 km, w tym:

- drogi miejskie - 0,062 km,
- drogi wiejskie - 0,575 km.

Wartość dróg stanowiących majątek komunalny Gminy na dzień 31 grudnia 2022 r. w stosunku do roku 2021 zmalała o kwotę 28 931 316,77 zł, w tym:

- drogi miejskie - wzrost o 22 407 907,98 zł
- drogi wiejskie - spadek o 51 339 224,75 zł.

Grupa III – Kotły i maszyny energetyczne

Do tej grupy zalicza się kotły grzejne i parowe oraz agregaty prądotwórcze. Ogółem wartość środków trwałych w tej grupie wynosi na 31 grudnia 2022 r. wynosi 238 085,37 zł.

Na stanie gr. III znajdują się kotły centralnego ogrzewania oraz węglowe.

Wartość mienia gr. III w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 4 541,50 zł.

Grupa IV – Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania

W tej grupie rodzajowej w ewidencji księgowej znajdują się środki trwałe o łącznej wartości 3 182 446,21 zł.

Grupa ta obejmuje maszyny ogólnego zastosowania, takie jak:

tabela nr 21: środki trwałe grupy IV

nazwa podgrupy ŚT	stan na 31.12.2021 r.	zwiększenia	zmniejszenia	stan na 31.12.2022 r.
drukarki	108 871,24	0,00	0,00	108 871,24
zestawy komputerowe	8 569,76	0,00	0,00	8 569,76
laptopy, notebooki	33 675,25	0,00	0,00	33 675,25
urządzenia w serwerowniach	898 510,50	148 224,39	0,00	1 046 734,89
pozostałe urządzenia	674 487,83	68 750,85	5 200,00	738 038,68
zestawy komputerowe - „Cyfrowa Września”	1 434 613,49	0,00	188 057,10	1 246 556,39
razem:	3 158 728,07	216 975,24	193 257,10	3 182 446,21

W grupie IV wartość środków trwałych w roku 2022 zwiększyła się o kwotę 216 975,24 zł, dotyczy to:

- 1) zakupu urządzenia sieciowego o wartości 20 551,49 zł,
- 2) zakupu 2 szt. urządzeń sieciowych UTM na potrzeby Urzędu o łącznej wartości 127 672,90 - umowa o powierzenie grantu o numerze 5273/3/2022 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1

Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” o numerze POPC.05.01.00-00-0001/21-00,

3) zakupu pierwszego wyposażenia do Środowiskowego Domu Samopomocy „Arka” – monitor interaktywny 5 szt. - w ramach udzielonej dotacji na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2022 od Wojewody Wielkopolskiego na podstawie umowy nr 411/ŚDS/2022 z dnia 27.10.2022 r. o wartości 68 750,85 zł.

Na skutek złego stanu technicznego dokonano likwidacji sprzętu komputerowego o łącznej wartości 89 214,80 zł.

W związku z końcem okresu trwałości programu „Interaktywna Września – Cyfrowy Świat w każdym domu” przekazano częściowo zestawy komputerowe 27 beneficjentom – wartość przekazania 103 623,30 zł.

Nieodpłatnie przekazano na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Marzeninie monitor o wartości 419,00 zł.

Grupa V – Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty

W grupie V wartość wszystkich środków trwałych na 31 grudnia 2022 roku wynosi 210 548,94 zł. Stan mienia w okresie sprawozdawczym w stosunku do roku 2021 nie uległ zmianie.

tabela nr 22: środki trwałe grupy V

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r.	stan na 31.12.2022 r.
1.	Kocioł warzelny 120	6 640,77	6 640,77
2.	Zamiatarka ciągnikowa SAMASZ MOP 160	11 562,00	11 562,00
3.	Kosiarka bijakowa zawieszana AMAZONE	63 591,00	63 591,00
4.	Przyczepa ciężarowa MEPROZET	22 755,00	22 755,00
5.	Kosiarka bijakowa SAMASZ KANGU 140	20 664,00	20 664,00
6.	Kultywator	6 763,77	6 763,77
7.	Kosiarka samobieżna KUBOTA	30 750,00	30 750,00
8.	Ładowacz czołowy TUR 5	17 712,00	17 712,00
9.	Kosiarka samobieżna KUBOTA	30 110,40	30 110,40
razem:		210 548,94	210 548,94

Grupa VI – Urządzenia techniczne

Ogólna wartość urządzeń technicznych w grupie VI wynosi 2 283 301,14 zł. W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość mienia zmniejszyła się o kwotę 416 001,51 zł.

Grupa ta obejmuje urządzenia techniczne, takie jak:

tabela nr 23: środki trwałe grupy VI

nazwa podgrupy ŚT	stan na 31.12.2021 r.	zwiększenia	zmniejszenia	stan na 31.12.2022 r.
centrale i aparaty telefoniczne	77 837,95	0,00	64 107,96	13 729,99
urządzenia różne np. parkomaty	583 884,60	0,00	8 049,56	575 835,04
urządzenia klimatyzacyjne	181 975,83	15 989,17	5 046,00	192 919,00
pozostałe urządzenia - monitoring	1 568 587,20	271 027,90	338 797,99	1 500 817,11
razem:	2 412 285,58	287 017,07	416 001,51	2 283 301,14

W gr. VI rozliczono i przyjęto w roku 2022 na stan środków trwałych wydatki związane z:

- 1) zakupem klimatyzatora do serwerowni – wartość zakupu - 15 989,17 zł,
- 2) dokonano rozbudowy monitoringu miejskiego – ul. Gnieźnieńska (kopiec saneczkowy), plac zabaw ul. Kutrzeby, skwer zieleni przy ul. Szkolnej, ul. Szosa Witkowska, rej. ul. Wrzosowej i zwiększono jego wartość o kwotę 271 027,90 zł,

W analizowanym roku zlikwidowano:

- 1) klimatyzator Mitsubishi o wartości 5 046,00 zł,
- 2) kamerę IP AXIS 215 o wartości 8 049,56 zł,
- 3) centralę telefoniczną o wartości 64 107,96 zł,
- 4) przestarzałe elementy monitoringu miejskiego o wartości 246 891,16 zł.

Przekazano Wrzesińskiemu Ośrodkowi Kultury zestaw nagłośnieniowy o wartości 91 906,83 zł.

Grupa VII – Środki transportu

W grupie tej znajdują się samochody osobowe Straży Miejskiej, pojazdy Ochotniczych Straży Pożarnych oraz inne środki transportowe o łącznej wartości 5 110 664,26 zł.

tabela nr 24: środki trwałe grupy VII

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r.	stan na 31.12.2022 r.
1.	Samochody Ochotniczych Straży Pożarnych	1 646 521,05	1 646 521,05
2.	Samochody Straży Miejskiej	188 347,29	188 347,29
3.	Autobus SOLBUS – oświata (Gimbus)	523 990,00	523 990,00
5.	Estrada mobilna	82 120,68	82 120,68
6.	Drony - Quadrocopter Yuneec Q500	6 270,54	6 270,54
7.	Ciągnik rolniczy AGROLUX – 2 szt	218 940,00	218 940,00

8.	Przyczepa rolnicza PRONAR	33 825,00	33 825,00
9.	Przyczepa samochodowa jednoosiowa	6 765,00	6 765,00
10.	Samochód Volkswagen Crafter	125 751,00	125 751,00
11.	Autobus SOLARIS URBINO elektryczny	1 894 180,50	1 894 180,50
12.	DRON DJI MAVIC 2 Zoom z akcesoriami	11 347,98	11 347,98
13.	Traktor ogrodowy Solo z przyczepką	11 691,01	11 691,01
14.	Samochód FORD Transit Custom	167 735,11	167 735,11
15.	Samochód IVECO DAILY 35S	53 080,50	53 080,50
16.	Samochód FORD GRAND TOURNEO	0,00	140 098,60
razem:		4 970 565,66	5 110 664,26

W roku sprawozdawczym wartość środków trwałych w grupie VII zwiększyła się o kwotę 140 098,60 zł.

W roku 2022 zakupiono samochód FORD GRAND TOURNEO na potrzeby Straży Miejskiej w Gminie o wartości 140 098,60 zł.

Grupa VIII – Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie

Łączna wartość środków trwałych w grupie VIII na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi ogółem 1 065 292,82 zł.

tabela nr 25: środki trwale grupy VIII

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r.	stan na 31.12.2022 r.
1.	Kserokopiarki	219 321,14	219 321,14
2.	Sprzęt specjalistyczny Ochotniczych Straży Pożarnych	188 655,01	188 655,01
3.	Sprzęt AGD: ekspresy do kawy, lodówki, zmywarki itp,	108 404,19	97 962,51
4.	Urządzenia biurowe - pozostałe	35 965,60	23 394,72
5.	Infokioski	23 910,01	73 655,01
6.	Rozmieniarka - SPP	10 201,44	10 201,44
7.	Kontener sanitarny	29 520,00	29 520,00
8.	Sprzęt oświetleniowy - iluminacje	80 402,45	80 402,45
9.	Telewizor LG	12 843,19	12 843,19
10.	Pozostałe wyposażenie	131 614,54	131 614,54
11.	Instrumenty muzyczne – wyposażenie WOK-u	9 840,00	0,00

12.	Przenośne sceny, podesty sceniczne	27 429,00	27 429,00
13.	Kolejka	29 520,00	29 520,00
14.	Quarte Pipe – urządzenie skate park	25 928,40	25 928,40
15.	Kontener dla zwierząt	32 933,25	32 933,25
16.	Urządzenie zabawowo - sprawnościowe	0,00	33 366,52
17.	Pierwsze wyposażenie zakupione do ŚDS „Arka”	0,00	48 545,64
Razem:		966 488,22	1 065 292,82

Wartość środków trwałych w gr. VIII w roku sprawozdawczym zwiększyła się o kwotę 132 957,16 zł, dotyczy to:

- 1) zakupu infokiosku o wartości 51 045,00 zł,
- 2) zakupu urządzenia zabawowo–sprawnościowego na plac zabaw w Marzeninie o wartości 33 366,52 zł,
- 3) zakupu pierwszego wyposażenia do Środowiskowego Domu Samopomocy „Arka” w ramach udzielonej dotacji na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2022 od Wojewody Wielkopolskiego na podstawie umowy nr 411/ŚDS/2022 z dnia 27.10.2022 r. o wartości 48 545,64 zł.

Dokonano likwidacji starego, zużytego oraz niezdatnego do użytku sprzętu o wartości 11 741,68 zł.

Przekazano Wrzesińskiemu Ośrodkowi Kultury saksofony YAMAHA 2 szt. o łącznej wartości 9 840,00 zł oraz liczarke sorter monet o wartości 12 570,88 zł.

tabela nr 26: wartość środków trwałych (brutto) Urzędu Miasta i Gminy Września ogółem wg stanu na 31.12.2022 roku

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.20221r. (PLN)	stan na 31.12.2022 r. (PLN)	zmiana wartości (4-3) (PLN)
1.	Grunty	123 150 454,78	124 638 536,55	1 488 081,77
2.	Budynki i lokale	62 814 565,03	63 851 058,21	1 036 493,18
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	406 767 629,61	376 159 138,50	-30 608 491,11
4.	Kotły i maszyny energetyczne	242 626,87	238 085,37	-4 541,50
5.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	3 158 728,07	3 182 446,21	23 718,14
6.	Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	210 548,94	210 548,94	0,00
7.	Urządzenia techniczne	2 412 285,58	2 283 301,14	-128 984,44
8.	Środki transportu	4 970 565,66	5 110 664,26	140 098,60
9.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	966 488,22	1 065 292,82	98 804,60
	MAJĄTEK OGÓŁEM	604 693 892,76	576 739 072,00	-27 954 820,76

tabela nr 27: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w Urzędzie Miasta i Gminy stanu na 31.12.2022 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KŚT	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	Grunty	124 638 536,55	71 546,36	124 566 990,19
2.	Budynki	63 851 058,21	17 940 347,93	45 910 710,28
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	376 159 138,50	148 132 768,70	228 026 369,80
4.	Kotły i maszyny energetyczne	238 085,37	103 358,84	134 726,53
5.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	3 182 446,21	2 795 571,05	386 875,16
6.	Specjalistyczne maszyny i urządzenia	210 548,94	177 204,46	33 344,48
7.	Urządzenia techniczne	2 283 301,14	1 307 597,39	975703,75
8.	Środki transportu	5 110 664,26	4 334 907,41	775 756,85
9.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 065 292,82	794 439,21	270 853,61
razem:		576 739 072,00	175 657 741,35	401 081 330,65

Wartość brutto majątku będącego w dyspozycji Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosi 576 739 072,00 zł.

W porównaniu do roku 2021 majątek ogółem uległ zmniejszeniu o 27 954 820,76 zł, tj. o 4,85 %. Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 30,46 %.

Środki trwałe w budowie

Według stanu na 31.12.2022 roku wartość środków trwałych w budowie – saldo Wn konta 080 - wynosi 17 817 925,68 zł i oznacza koszty niezakończonych środków trwałych w budowie (inwestycji).

Na środki trwałe w budowie (wydatki majątkowe) wydatkowano w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku kwotę 32 201 416,27 (zgodnie z Rb-28S), z czego:

- 1) w Urzędzie Miasta i Gminy we Wrześni wydatki majątkowe wyniosły 32 132 422,89 zł,
- 2) w pozostałych jednostkach budżetowych poniesiono nakłady na kwotę 65 322,37 zł,
- 3) zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności w ramach 60016.6690 – kwota 3 439,20 zł oraz w ramach 92601.6690 – kwota 231,81 zł.

Tabela nr 28 przedstawia stan środków trwałych w budowie (inwestycje, zadania niezakończone – konto 080) Gminy Września w podziale na zadania (wykazano zadania wykazujące salda na koniec roku):

tabela nr 28: środki trwałe w budowie (inwestycje niezakończone – saldo Wn konta 080)

lp.	wyszczególnienie	saldo konta na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Bierzglinku	92 045,94
2.	Budowa sieci kanalizacji tłocznej w Chociczy Małej	3 075,00
3.	Budowa przejść dla pieszych - poprawa bezpieczeństwa pieszych w mieście	172 868,53
4.	Budowa obwodnic – mała obwodnica	514 507,54
5.	Budowa placów zabaw	7 606,74
6.	Budowa przyłączy światłowodowych	15 436,50
7.	Modernizacja basenu miejskiego	4 989 759,98
8.	Budowa i przebudowa dróg na terenie gminy – drogi wiejskie	233 920,80
9.	Budowa i przebudowa dróg na terenie gminy – ulice w mieście	771 307,00
10.	Budowa ścieżek pieszo – rowerowych na terenie gminy - wieś	282 767,16
11.	Budowa ścieżek pieszo – rowerowych na terenie gminy - miasto	42 840,90
12.	Budowa tuneli kolejowych w obrębie ulicy Działkowców we Wrześni	9 452 463,51
13.	Budowa budynku socjalnego przy ulicy Jana Pawła II we Wrześni	103 307,00
14.	Budowa i modernizacja budynków komunalnych na terenie gminy	111 536,36
15.	Budowa budynku komunalnego przy ul. Piłskiej we Wrześni	127 135,29
16.	Termomodernizacja budynków SSP nr 1, SSP w Marzeninie, SSP w Otocznej, SSP w Chwalibogowie	135 792,00
17.	Rewitalizacja Parku im. J. Piłsudskiego we Wrześni	106 395,00
18.	Budowa toalety publicznej	11 715,64
19.	Budowa obiektów sportowych	70 529,73
20.	Budowa Pomnika Wolności we Wrześni	37 730,75
21.	Modernizacja/ adaptacja budynków na świetlicę wiejskie	39 990,00
22.	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych na terenie Gminy Września	70 174,00
23.	Budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy	110 034,78
24.	Budowa pumptracku i skateparku	48 154,05
25.	Budowa pozostałych małych obiektów komunalnych	177 773,92
26.	Rozbudowa budynku SSP nr 3 we Wrześni	20 910,00

27.	Modernizacja Klubu Seniora	68 147,56
razem:		17 817 925,68

4. Udziały Gminy w spółkach

Gmina Września posiada udziały w spółkach, które wynoszą łącznie 71 916 000,00 zł.

Wielkość udziałów w spółkach w roku 2022 zwiększyła się o 9 673 000,00 zł, w stosunku do roku poprzedniego.

tabela nr 29: Udziały w spółkach

nazwa spółki	ilość akcji/udziałów na dzień 31.12.2021 r.	ilość akcji/udziałów na dzień 31.12.2022 r.	wartość nominalna akcji/udziałów w	% udział w kapitale zakładowym	zmiany w ilości udziałów/akcji	wartość posiadanych akcji/udziałów
PWIK sp.z o.o.	120 049	139 395	500,00 zł	100%	+19 346	69 697 500,00
PUK sp.z o.o.	3 105	3 105	500,00 zł	100%	-	1 552 500,00
WTBS sp.z o.o.	1 332	1 332	500,00 zł	29,43%	-	666 000,00
razem:	124 486	143 832	-	-	+19 346	71 916 000

W roku 2022 dokonano aportu sieci kanalizacji sanitarnych oraz wodociągowych na rzecz Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji we Wrześni – spółka z o. o. ze 100% udziałem Gminy Września – kapitał zakładowy spółki zwiększył się o 19 346 udziałów po 500 zł każdy, tj. o kwotę 9 673 000,00 zł – akt notarialny nr 19828/2022 z 15 listopada 2022 r.

5. Majątek w administracji jednostek organizacyjnych Gminy

Wartość majątku będącego w dyspozycji jednostek organizacyjnych Gminy Września (z wyłączeniem Urzędu Miasta i Gminy) na koniec roku 2022 wynosi 77 679 403,73 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego majątek jednostek organizacyjnych Gminy Września ogółem uległ zwiększeniu o kwotę 4 228 070,48 zł, tj. o 5,76 %.

Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 35,99 %.

tabela nr 30: wartość netto majątku na stanie jednostek organizacyjnych Gminy Września

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r. (PLN)	stan na 31.12.2022 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	55 648 367,33	59 737 247,59
II.	AKTYWA OBROTOWE	17 802 965,92	17 942 156,14
	MAJĄTEK OGÓLEM	73 451 333,25	77 679 403,73

tabela nr 31: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w jednostkach organizacyjnych Gminy Września wg stanu na 31.12.2022 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	grunty	7 104 508,01	0,00	7 104 508,01
2.	budynki i budowle	64 495 827,45	23 378 599,79	41 117 227,66
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	16 635 097,97	6 574 211,51	10 060 886,46
4.	kotły i maszyny energetyczne	61 484,63	18 720,27	42 764,36
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	570 606,10	423 105,55	147 500,55
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	401 548,30	216 700,45	184 847,85
7.	urządzenia techniczne	1 379 699,94	1 311 415,15	68 284,79
8.	środki transportu	48 700,00	48 700,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 622 655,72	1 200 428,86	422 226,86
10.	wartości niematerialne i prawne	94 439,57	94 439,57	0,00
razem:		92 414 567,69	33 266 321,15	59 148 246,54

5. 1. Placówki opieki społecznej

Gmina sprawuje nadzór nad 1 placówką opieki społecznej.

Majątek ogółem Ośrodka Pomocy Społecznej – aktywa trwałe i obrotowe - wynosi wg stanu na 31 grudnia 2022 roku – 16 197 026,88 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego majątek ogółem uległ zwiększeniu o 151 510,79 zł, tj. o 0,93 %.

Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 46,99 %.

tabela nr 32: wartość netto majątku na stanie OPS we Wrześni

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021r. (PLN)	stan na 31.12.2022r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	246 443,54	274 818,90
II.	AKTYWA OBROTOWE	15 799 072,55	15 922 207,98
	MAJĄTEK OGÓŁEM	16 045 516,09	16 197 026,88

tabela nr 33: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w OPS wg stanu na 31.12.2022 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	grunty	2 461,00	0,00	2 461,00
2.	budynki i budowle	398 320,11	174 165,90	224 154,21
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	45 507,46	5 548,64	39 958,82
4.	kotły i maszyny energetyczne	0,00	0,00	0,00
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	0,00	0,00	0,00
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	0,00	0,00	0,00
7.	urządzenia techniczne	23 467,91	15 223,04	8 244,87
8.	środki transportu	48 700,00	48 700,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie			
10.	wartości niematerialne i prawne	7 954,40	7 954,40	0,00
razem:		526 410,88	251 591,98	274 818,90

5. 2. Jednostki oświaty

Zadania własne gminy w zakresie oświaty realizuje 10 jednostek budżetowych (nie uwzględnia się niepublicznych jednostek oświaty).

Majątek jednostek oświaty - aktywa trwałe i obrotowe - wynosi na 31 grudnia 2022 roku 39 030 000,19 zł.

W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego majątek trwały jednostek oświaty uległ zmniejszeniu o 958 806,26 zł, tj. o 2,45 %.

Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 37,97 %.

tabela nr 34: wartość netto majątku na stanie jednostek oświatowych Gminy Września

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r. (PLN)	stan na 31.12.2022 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	38 170 128,78	37 121 745,86
II.	AKTYWA OBROTOWE	1 818 677,67	1 908 254,33
	MAJĄTEK OGÓLEM	39 988 806,45	39 030 000,19

tabela nr 35: wartość majątku w układzie podmiotowym w jednostkach oświaty wg stanu na 31.12.2022 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	grunty	498 591,95	0,00	498 591,95
2.	budynki i budowle	51 290 382,46	19 057 648,60	32 232 733,86
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	6 030 510,93	1 829 113,85	4 201 397,08
4.	kotły i maszyny energetyczne	36 900,00	8 394,75	28 505,25
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	273 012,62	264 877,21	8 135,41
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	191 214,80	132 015,41	59 199,39
7.	urządzenia techniczne	1 087 360,12	1 045 473,62	41 886,50
8.	środki transportu	0,00	0,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenia	438 423,21	387 126,79	51 296,42
10.	wartości niematerialne i prawne	43 105,94	43 105,94	0,00
razem:		59 889 502,03	22 767 756,17	37 121 745,86

1. Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 6 we Wrześni :

- wzrost wartości środków trwałych w grupie 2 w wysokości 332 722,38 zł

(Przekazanie przez Urząd Miasta i Gminy we Wrześni placu zabaw przy ul. Batorego 8 o wartości 191 061,07 zł oraz placu zabaw przy ul. Słowackiego 41 o wartości 141 661,31zł),

- zmniejszenie wartości środków trwałych w grupie 2 w wysokości 115 881,69 zł (dokonano likwidacji placu zabaw przy ul. Batorego 8 o wartości 115 881,69 zł).

Razem wzrost wartości środków trwałych w roku 2022 wyniósł 332 722,38 zł.

Razem zmniejszenie wartości środków trwałych w roku 2022 wyniosło 115 881,69 zł.

2. Samorządowa Szkoła Podstawowa im . Marii Konopnickiej w Marzeninie :

- wzrost wartości środków trwałych w grupie 1 w wysokości 200 397,75 zł

(Przekazanie przez Urząd Miasta i Gminy we Wrześni okablowania strukturalnego dotyczącego budynku szkolnego).

Razem wzrost wartości środków trwałych w roku 2022 wyniósł 200 397,75 zł.

5. 3. Wrzesińskie Obiekty Sportowo - Rekreacyjne

Gmina sprawuje nadzór nad 1 placówką związaną ze sportem i rekreacją - Wrzesińskie Obiekty Sportowo–Rekreacyjne przy ul. Gnieźnieńskiej 32 we Wrześni. Jest to jednostka budżetowa.

Majątek - aktywa trwałe i obrotowe - powierzony jednostce WOSR wynosi wg stanu na 31.12.2022 r. 19.919.902,57 zł. W porównaniu do roku ubiegłego majątek ogółem jednostki uległ zwiększeniu o 5 152 160,59 zł, tj. o 25,86 %. Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 31,17 %.

W roku 2022 Urząd Miasta i Gminy Września przekazał w trwałe zarząd nieruchomości gruntowe:

- działka nr 247 Sokołowo na kwotę 1.668.158,00 zł
- działka nr 445/1 Gnieźnieńska na kwotę 119.150,00 zł
- działka nr 446/4 Gnieźnieńska na kwotę 3.256.050,00 zł

oraz budynek szatniowo – sanitarny w Sokołowie o wartości 320.305,00 zł.

W roku 2022 WOSR zakupił w ramach zakupów inwestycyjnych kosiarkę samojezdną John Deere – grupa V – w kwocie 24.600,00 zł.

Środki trwałe w budowie wyniosły 15.375,00 zł, składające się na: 5.535,00 zł na dokumentację projektową w zakresie akustyki hali sportowej oraz 9.840,00 zł na dokumentację projektową dwóch niezależnych systemów podgrzewania wody basenowej.

tabela nr 36: wartość netto majątku na stanie WOSR we Wrześni

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r. (PLN)	stan na 31.12.2022 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	14 767 714,28	19 919 082,74
II.	AKTYWA OBROTOWE	27,70	819,83
	MAJĄTEK OGÓLEM	14 767 741,98	19 919 902,57

tabela nr 37: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w WOSR wg stanu na 31.12.2022 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	grunty	6 391 286,06	0,00	6 391 286,06
2.	budynki i budowle	11 060 865,14	3 588 426,75	7 472 438,39
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	10 559 079,58	4 739 549,02	5 819 530,56
4.	kotły i maszyny energetyczne	24 584,63	10 325,52	14 259,11
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	269 027,71	129 662,57	139 365,14
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	90 654,50	41 979,44	48 675,06
7.	urządzenia techniczne	246 340,19	228 186,77	18 153,42
8.	środki transportu	0,00	0,00	0,00

9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	274 460,27	274 460,27	0,00
10.	wartości niematerialne i prawne	0,00	,00	0,00
razem:		28 916 298,08	9 012 590,34	19 903 707,74

5.4. Samorządowe instytucje kultury

Zadania gminne z zakresu kultury realizują 3 samorządowe instytucje kultury:

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Września
- Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni
- Wrzesiński Ośrodek Kultury

Majątek - aktywa trwale i obrotowe - powierzony samorządowym instytucjom kultury wynosi wg stanu na 31 grudnia 2022 roku - 1 830 110,62 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego majątek ogółem uległ zmniejszeniu o kwotę 93 371,76 zł, tj. o 5,10%. Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 49,16%.

tabela nr 38: wartość netto majątku na stanie samorządowych instytucji kultury

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r. (PLN)	stan na 31.12.2022 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	1 738 294,38	1 719 236,62
II.	AKTYWA OBROTOWE	185 188,00	110 874,00
	MAJĄTEK OGÓLEM	1 923 482,38	1 830 110,62

W skład aktywów trwałych wchodzi także zbiory muzealne.

Wartość zbiorów muzealnych będących na stanie Muzeum Regionalnego we Wrześni na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 573 626,05 zł (konto księgowo 016).

Wartość księgozbioru w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni (biblioteka główna oraz 6 filii bibliotecznych) na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 1 579 078,97 zł.

Majątek – aktywa trwale i obrotowe – powierzony jednostce WOK wynosi wg stanu na 31.12.2022 r. – 440.162,63 zł i zmalał w stosunku do roku 2021 o 12%. Spowodowane jest to przede wszystkim spadkiem wartości aktywów obrotowych. Na koniec roku 2022 stan środków na rachunku bankowym Wrzesińskiego Ośrodka Kultury był niższy o 11.739,99 zł niż na koniec 2021 roku. Ponadto spadła wartość należności o kwotę 31.752,17 zł w porównaniu do roku poprzedniego – spadek ten nie wynika jednak z uregulowania należności tylko z faktu, iż urealniono ich wartość poprzez odpis aktualizujący.

tabela nr 39: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia wg stanu na 31.12.2022 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	grunty	0,00	0,00	0,00
2.	budynki i budowle	1 249 192,65	474 512,52	774 680,13
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00	0,00	0,00
4.	kotły i maszyny energetyczne	0,00	0,00	0,00
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	28 565,77	28 565,77	0,00
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	0,00	0,00	0,00
7.	urządzenia techniczne	22 531,72	22 531,72	0,00
8.	środki transportu	0,00	0,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	909 772,24	538 841,80	370 930,44
10.	wartości niematerialne i prawne	43 379,23	43 379,23	0,00
razem:		2 253 441,61	1 107 831,04	1 145 610,57

5. 5. Warsztat Terapii Zajęciowej

Warsztat jest placówką pobytu dziennego realizującą zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędne do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Uczestnikami Warsztatu są osoby niepełnosprawne, które ukończyły 16. rok życia oraz posiadają aktualne orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, ze wskazaniem do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej, wydane przez właściwy organ. WTZ jest jednostką budżetową Gminy Września.

Majątek - aktywa trwałe i obrotowe jednostki wg stanu na 31 grudnia 2022 roku wynosi 702 363,47 zł. W porównaniu do roku ubiegłego majątek ogółem jednostki uległ zmniejszeniu o kwotę 23 422,88 zł, tj. o 3,33%. Średni stopień zużycia rzeczowych aktywów trwałych w tej sferze wynosi 15,27%.

tabela nr 40: wartość netto majątku na stanie WTZ we Wrześni

lp.	wyszczególnienie	stan na 31.12.2021 r. (PLN)	stan na 31.12.2022 r. (PLN)
I.	AKTYWA TRWAŁE	725 786,35	702 363,47
II.	AKTYWA OBROTOWE	0,00	0,00

	MAJĄTEK OGÓLEM	725 786,35	702 363,47
--	----------------	------------	------------

tabela nr 41: wartość środków trwałych i stopień ich zużycia w WTZ wg stanu na 31.12.2022 roku

lp.	opis majątku trwałego wg KRST	wartość brutto (PLN)	wartość zużycia (PLN)	wartość netto na 31.12.2022 r. (PLN)
1.	grunty	212 169,00	0,00	212 169,00
2.	budynki i budowle	497 067,09	83 846,02	413 221,07
3.	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	0,00	0,00	0,00
4.	kotły i maszyny energetyczne	0,00	0,00	0,00
5.	maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	0,00	0,00	0,00
6.	specjalistyczne maszyny i urządzenia	119 679,00	42 705,60	76 973,40
7.	urządzenia techniczne	0,00	0,00	0,00
8.	środki transportu	0,00	0,00	0,00
9.	narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	0,00	0,00	0,00
10.	wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00	0,00
razem:		828 915,09	126 551,62	702 363,47

6. Dochody uzyskiwane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych Gmina Września z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych realizuje następujące dochody i przychody budżetowe:

Zrealizowane dochody z tytułu sprzedaży mienia komunalnego

tabela nr 42: (Urząd + jednostki organizacyjne)

lp.	wyszczególnienie	rok 2021	rok 2022
		wykonanie	wykonanie
1.	Sprzedaż gruntów (par. 077)	97 371,36	978 107,47
2.	Sprzedaż mieszkań (par. 077)	72 786,90	157 580,62
3.	Sprzedaż budynków	0,00	0,00
4.	Sprzedaż lokali użytkowych	0,00	0,00
5.	Sprzedaż nieruchomości gruntowych zabudowanych (par. 077)	0,00	0,00
6.	Sprzedaż składników majątkowych (par. 087)	16 397,41	205,03

razem:	186 555,67	1 135 893,12
--------	------------	--------------

W roku 2022 wystąpiło zwiększenie dochodów z tytułu sprzedaży mienia komunalnego o kwotę 949 337,45 zł.

Zrealizowane dochody z tytułu wykonywania prawa własności

tabela nr 43: (Urząd + jednostki organizacyjne)

lp.	wyszczególnienie	rok 2021	rok 2022
		wykonanie	wykonanie
1.	Opłaty roczne za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności (par. 047)	9 049,61	72 928,49
2.	Opłaty z tytułu wieczystego użytkowania (par. 055)	887 570,38	821 456,80
3.	Dzierżawa i najem składników majątkowych pozostałych (par. 075)	839 977,91	802 402,06
4.	Czynsze za lokale użytkowe (par. 075)	1 094 079,15	1 057 665,00
5.	Czynsze za lokale mieszkalne (par. 075)	456 758,14	411 785,19
6.	Przekształcenie prawa wieczystego użytkowania (par. 076)	124 865,41	44 922,51
7.	Zbycie praw majątkowych (par. 078)	0,00	0,00
	razem:	3 412 300,60	3 211 160,05

Dochody z tytułu wykonywania praw własności w roku 2022 zmniejszyły się o kwotę 201 140,55 zł.

Nabycie mienia na rzecz Gminy Września następuje na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530),
- 2) ustawy z dnia 19 października 1991 r. - o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899).

Znaczną częścią mienia komunalnego są nieruchomości.

Do działań Burmistrza Miasta i Gminy Września zmierzających do ich efektywnego zagospodarowania zaliczyć można:

- wykupy gruntów do zasobu pod drogi gminne
- zamiany gruntów
- sprzedaż gruntów pod budownictwo mieszkaniowe, usługi i cele przemysłowe
- sprzedaż lokali mieszkalnych
- oddanie w najem, dzierżawę, zarząd, użyczenie.

IV. Informacja o realizacji polityk, programów, strategii.

4.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 została przyjęta Uchwałą nr XXXVI/336/2022 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 30 czerwca 2022 roku.

Poniżej zaprezentowany raport z realizacji strategii obrazuje jej dynamiczny charakter rozwoju oraz pozwala udokumentować wszystkie założone i osiągnięte cele. W opracowanej Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 przyjęta została wizja, która stanowi cel główny polityki strategicznej gminy i brzmi następująco:

„Miasto i Gmina Września liderem dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego w strefie zewnętrznej metropolii poznańskiej-oferujemy obecnym i przyszłym mieszkańcom nowoczesne, przyjazne oraz konkurencyjne miejsce do życia i pracy”.

Po tak ujętym celu głównym zidentyfikowano cele strategiczne, które umożliwiają ustalić kluczowe priorytety i zadania na podstawie zbudowanej wizji Miasta i Gminy Września. Są to:

Cel strategiczny I:

Zwiększenie potencjału rozwojowego w oparciu o wewnętrzny kapitał Miasta i Gminy Września.

Cel szczegółowy I.1: Poprawa konkurencyjności inwestycyjnej na rzecz dynamizacji gospodarki.

Cel strategiczny II:

Intensyfikacja działań na rzecz rozwoju infrastruktury technicznej przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Cel szczegółowy II.1: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej jako element rozwoju Miasta i Gminy Września.

Cel szczegółowy II.2: Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Cel strategiczny III:

Poprawa spójności społecznej i przestrzennej.

Cel szczegółowy III.1: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej na rzecz wzmocnienia atrakcyjności gminy Września jako miejsca zamieszkania.

Cel szczegółowy III.2: Poprawa ładu przestrzennego na terenie gminy.

Cel szczegółowy III.3: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Cel szczegółowy III.4: Integracja społeczności, większy udział mieszkańców w życiu gminy.

Cel szczegółowy III.5: Wzmocnienie pozycji kultury jako elementu przewagi konkurencyjnej gminy.

Wyżej wskazane cele strategiczne zostały podzielone na cele szczegółowe nakładające na Miasto i Gminę Września konkretne obszary tematyczne, które należy rozwijać, modernizować i polepszać, ku poprawie życia mieszkańców.

Poniżej zostały zaprezentowane zadania, które wykonano w 2022 roku w podziale na główne cele strategiczne przyjęte w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021-2027.

Cel strategiczny I:

Zwiększenie potencjału rozwojowego w oparciu o wewnętrzny kapitał Miasta i Gminy Września.

W ramach realizacji celu strategicznego nr I w trybie ciągłym podejmowane są działania polegające na:

- aranżowaniu spotkań z potencjalnymi inwestorami oraz z podmiotami zainteresowanymi zainwestowaniem w Mieście i Gminie Września;
- utrzymaniu bieżących kontaktów z Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „Invest-Park”;
- współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej m. in. Polską Agencją Inwestycji i Handlu;
- przygotowywaniu, prezentowaniu i aktualizowaniu materiałów informacyjnych dla potencjalnych inwestorów, tj. danych dotyczących terenów pod inwestycje, danych statystycznych, siły roboczej, a także wynagrodzeń itp.;
- promowaniu terenów inwestycyjnych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Września;
- realizacji przedsięwzięć mających na celu powstanie i funkcjonowanie klastrów na bazie potencjału wewnętrznego poprzez podjęcie Uchwały nr XIII/190/2015 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie i przystąpienie do stowarzyszenia pod nazwą Klaster Turystyczny „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”;
- współpracy Miasta i Gminy Września ze stowarzyszeniem Wielkopolska Organizacja Turystyczna, które zrzesza podmioty działające na rynku turystycznym (samorządy, touroperatorów, hotele, muzea i instytucje kultury, obiekty konferencyjne oraz lokalne stowarzyszenia) w celu podejmowania działań na rzecz rozwoju i promocji turystyki w Wielkopolsce oraz budowania silnej marki naszego regionu;
- administrowaniu stroną internetową www.wrzesnia.pl, biuletynem informacji publicznej (BIP) www.bip.wrzesnia.pl, a także fanpage'em na Facebook'u: „Września-Miasto w Centrum Zainteresowania”;
- redagowaniu i wydawaniu biuletynu informacyjnego Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni pod nazwą „Wieści z Ratusza”;
- opracowywaniu, projektowaniu, zamawianiu oraz bezpłatnemu rozpowszechnianiu materiałów promocyjno-informacyjnych dotyczących Miasta i Gminy Września;
- promowaniu Miasta i Gminy Września na terenie całej Polski, a także poza granicami kraju jako miejsca w którym warto się uczyć, mieszkać i pracować.

Cel strategiczny II:

Intensyfikacja działań na rzecz rozwoju infrastruktury technicznej przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Realizacja owego celu strategicznego dotyczy podniesienia standardów infrastruktury komunalnej i poziomu świadczonych usług komunalnych, szczególnie dostaw wody, ale także niezbędnej rozbudowy innych rodzajów infrastruktury, w tym transportowej. Jednocześnie celem jest zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, jako warunku niezbędnego do utrzymania możliwości zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska w przyszłości.

W ramach powyższego celu strategicznego Gmina Września zrealizowała inwestycję pn.: „Budowa, przebudowa ul. 68 Pułku Piechoty oraz przebudowa skrzyżowania na ul. 68 Pułku Piechoty, Zamysłowskiego

i Kutrzeby we Wrześni”. W ramach robót budowlanych wykonana została m. in. budowa nowej drogi w tym: nawierzchnia z betonu asfaltowego, chodnik, ścieżka pieszo-rowerowa, pas postojowy i przejścia dla pieszych. Całość uzupełniają zielen, ławki, kosze i stojaki na rowery. Ponadto na odcinku realizowanej inwestycji powstało oświetlenie uliczne typu LED, w tym oświetlenie przejść dla pieszych.

Inwestycja swym zakresem uwzględniała również:

- przebudowę skrzyżowania ulic 68. Pułku Piechoty, Zamyśłowskiego oraz Kutrzeby, w wyniku prac powstało skrzyżowanie typu rondo z elementami towarzyszącymi,
- przebudowę ul. 68. Pułku Piechoty w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej.

Realizacja tego elementu polegała na wykonaniu miejsc postojowych oraz ścieżki pieszo-rowerowej od ulicy Zamyśłowskiego do ulicy Ciszaka, nasadzeniu zieleni wraz z doświetleniem przejścia dla pieszych.

Zrealizowana inwestycja pn.: „Budowa, przebudowa ul. 68 Pułku Piechoty oraz przebudowa skrzyżowania na ul. 68 Pułku Piechoty, Zamyśłowskiego i Kutrzeby we Wrześni”.

Wyżej wymieniona inwestycja została dofinansowana z *Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg*. Poprzez zrealizowanie inwestycji niewątpliwie poprawie uległo bezpieczeństwo niechronionych użytkowników dróg.

Gmina Września w 2022 roku rozpoczęła roboty budowlane związane z budową kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bierzglinek. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie ze środków *Rządowego Programu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych*. Łączna długość planowanej do budowy infrastruktury wynosi ponad 4 km, z czego większość stanowić będzie kanalizacja sanitarna grawitacyjna. Zadanie obejmować będzie także wykonanie tłoczni ścieków. Wybudowana infrastruktura zapewni możliwość przyłączenia do kanalizacji sanitarnej dla ok. 220 posesji.

Trwające prace budowlane w Bierzgliunku związane z budową kanalizacji sanitarnej.

W 2022 roku Gmina Września rozpoczęła inwestycję pn.: „Budowa infrastruktury drogowej w rejonie ulicy Monte Cassino we Wrześni” na którą to również pozyskano dofinansowanie ze środków *Rządowego Programu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych*. W ramach zadania zaplanowano budowę dróg na terenie miasta Września o łącznej długości około 2,32 km na 9 sąsiadujących ze sobą ulicach tj.: ul. Bohaterów Monte Cassino, ul. Gen. Romana Abrahama, ul. Piotra Jarocińskiego, ul. Jana Bartkowiaka, ul. Ppłk. Alojzego Nowaka, ul. Kpt. Tadeusza Fenrycha, ul. Kpt. Antoniego Szała, ul. Por. Józefa Trawińskiego, ul. Ppor. Stanisława Mycielskiego.

Ponadto budowa obejmować będzie m. in. kanalizację deszczową, jezdnię, chodniki, ścieżki rowerowe, miejsca postojowe oraz zjazdy.

Realizacja inwestycji w rejonie ulicy Monte Cassino.

Ponadto przy dofinansowaniu z programu pn.: *Budowa, przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych* wykonano prace budowlane związane z przebudową drogi gminnej. Zadanie polegało na przebudowie od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 92 do istniejącej nawierzchni asfaltowej w miejscowości Gutowo Wielkie. Nawierzchnia gruntowa została zastąpiona nawierzchnią asfaltową na długości ok. 670 mb.

W związku ze złożeniem wniosku do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w ramach „Rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024” Gmina Września otrzymała dofinansowanie na realizację projektu pn.: „Bezpieczne przejścia dla pieszych na terenie Miasta Września”. Zadanie w znaczący sposób przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa w obrębie przejść dla pieszych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich, Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Września, Parafii pw. Wniebowzięcia NMP i św. Stanisława BM czy punktów handlowo-usługowych. Przedsięwzięcie polegało na wykonaniu oświetlenia na 7 przejściach dla pieszych na terenie miasta Września, w tym na 1 przejściu dla pieszych zlokalizowanym bezpośrednio przy kościele ustawiono znak aktywny migający oraz wykonano malowanie grubowarstwowe biało-czerwone.

W ramach przedmiotowego celu Gmina Września w 2022 roku kontynuowała utrzymanie strategii niskoemisyjnej poprzez zapewnienie bezpłatnych kursów autobusu elektrycznego obsługującego dwie linie komunikacyjne łączące centra przesiadkowe i kluczowe dla mieszkańców Wrześni obiekty.

Dodatkowo wykonano budowę/przebudowę przejść dla pieszych w rejonie ulic: Fromborska/Kaliska, Fromborska/Zielonogórska, Fromborska/Grunwaldzka, Fromborska/Kożuchowska, Kosynierów/Zamysłowskiego,

Kosynierów/Kopernika, Kosynierów/Turwida, Słoneczna/Świętokrzyska, Legii Wrzesińskiej/Wiewiórowskiego, Podmiejskiej w Przyborkach. Każde z ww. przejść zostało doświetlone. Łącznie zrealizowano 20 przejść dla pieszych. Wykonanie tych zadań możliwe było dzięki otrzymanemu dofinansowaniu z *Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg*.

Kluczową inwestycją mającą na celu usprawnienie komunikacji jest trwająca obecnie budowa układu drogowego tj. tunelu pod liniami kolejowymi. Realizowane zadanie trafnie wpisuje się w kierunki zrównoważonego rozwoju. Budowa tunelu pod torami kolejowymi połączy wschodnią i zachodnią część miasta. Konsekwencją tego będzie dostosowanie przestrzeni do potrzeb rozwoju regionu. Ponadto likwidacja dwóch niebezpiecznych przejazdów kolejowych na ul. Działkowców wyeliminuje problem zamykających się wielokrotnie rogatki i stojących w korkach aut oczekujących na ich otwarcie, co spowoduje znaczny spadek emisji CO₂. Z powstałej infrastruktury będą korzystać wszyscy mieszkańcy gminy. Rozwiązany zostanie również problem komunikacyjny dojazdu pracowników do pobliskiej strefy gospodarczej objętej Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną „Invest-Park”. Ułatwiony zostanie dojazd do takich firm jak np.: Benteler, Inalfa Roof System, Volkswagen, Gestamp, Techpak.

Budowa układu drogowego na ul. Działkowców.

Cel strategiczny III:

Poprawa spójności społecznej i przestrzennej.

Miasto i Gmina Września jest prężnie rozwijającym się miejscem intensywnego rozwoju gospodarczego. W związku z tym prowadzone są działania, zmierzające do poprawy sytuacji zarówno w sferze gospodarczej, jak również w społecznej i przestrzennej. Cel ten odnosi się do potrzeby wyrównywania poziomu i szans rozwojowych między poszczególnymi częściami gminy. Realizacja działań ukierunkowana jest w pierwszej kolejności na warunki życia codziennego i wypoczynku wszystkich mieszkańców poprzez m. in. modernizację bazy edukacyjnej, sportowej, terenów zielonych, usprawnianie usług publicznych.

W ramach owego celu Gmina Września zakończyła realizację w 2022 r. projektu pn.: „Centrum Edukacji Ekologicznej we Wrześni” dofinansowanego ze środków unijnych. Zadanie obejmowało budowę ogrodu ekologicznego o powierzchni około 7 500 m² oraz przebudowę części Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 na nowoczesną pracownię edukacji ekologicznej. Powstała infrastruktura jest ogólnodostępna. Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej umożliwi realizację zadań w zakresie szeroko rozumianej ekologii z wykorzystaniem różnych form nauczania. Ponadto wykonanie zadania dedykowanego mieszkańcom gminy poprzez korzystanie z powstałej infrastruktury wzmocniło ich świadomość ekologiczną oraz ukształtowało odpowiednią postawę wobec problemów ochrony środowiska.

Ogród ekologiczny powstały w ramach projektu pn.: „Centrum Edukacji Ekologicznej we Wrześni”.

W celu usprawnienia usług publicznych w Gminie Września realizowany jest projekt dofinansowany ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 pn.: „Rozwój elektronicznych usług publicznych w Gminie Września”. Projekt swym zakresem obejmuje m. in. zakup serwerów, licencji systemów zarządzania gminą, uruchomienie i wdrożenie systemów zintegrowanego zarządzania gminą (tj. uruchomienie systemu elektronicznego obiegu dokumentów, uruchomienie platformy e-Urząd, uruchomienie 5 systemów dziedzinowych: systemu podatkowego, systemu zarządzania gospodarką odpadami, systemu zarządzania opłatami lokalnymi, systemu finansowo-księgowego i systemu kadrowo-płacowego) oraz szkolenia z wdrożonych systemów. W ramach zadania udostępnionych zostanie mieszkańcom minimum 8 e-usług na 5. poziomie dojrzałości z zakresu działań realizowanych przez Wydział Podatkowy Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni. Ponadto w 2022 r. uruchomiono e-usługi dla mieszkańców w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni oraz w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Września. Głównym celem realizacji projektu jest zapewnienie odbiorcom usług lepszego dostępu do szerokiego zakresu usług publicznych dostępnych drogą elektroniczną.

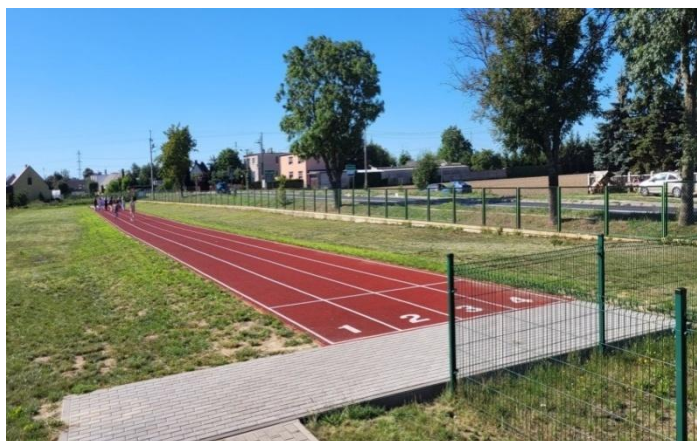
Również w Gminie Września kluczowe jest podniesienie kompetencji cyfrowych seniorów. W związku z tym pozyskano dofinansowanie na realizację projektu pn.: „Doposażenie Klubu „Senior+” na terenie Miasta Września w sprzęt informatyczny służący podniesieniu kompetencji cyfrowych seniorów”. Projekt został sfinansowany ze środków *Ministra Cyfryzacji*. Zakres rzeczowy zadania obejmował zakup 13 sztuk tabletów, które zostały przekazane do funkcjonującego we Wrześni Klubu Senior+ „Wrzosowisko”. Zakupiony sprzęt wykorzystywany jest na zajęciach komputerowych w placówce. Umożliwia on zdobycie niezbędnej wiedzy z zakresu informatyki.

W celu likwidacji barier architektonicznych Gmina Września pozyskała dofinansowanie na realizację zadania pn.: „Wymiana dźwigu osobowego w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej przy ul. Gen. Sikorskiego 36 we Wrześni” w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze F-przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej.

Gmina Września przy dofinansowaniu w ramach XII edycji programu „Pięknieje Wielkopolska Wieś” zrealizowała dwa projekty. Pierwszy dotyczył rewitalizacji terenu wokół świetlicy wiejskiej w Bierzglińku poprzez

zagospodarowanie terenu przy świetlicy, tj. ustawienie drewnianej wiaty, ławek z oparciem i wykonanie panelowego ogrodzenia wraz z bramą wjazdową. Ponadto zostały wykonane drobne prace przy budynku świetlicy, tj. przebudowa schodów wejściowych, utwardzenie terenu w tylnej części budynku i przemalowanie barierki przy rampie dla niepełnosprawnych. Drugi projekt polegał na stworzeniu wspólnego miejsca spotkań przy świetlicy w Osowie. W ramach tego przedsięwzięcia ustawiona została drewniana altana przeznaczona do organizacji wspólnych spotkań na terenie przy świetlicy wiejskiej. Ponadto w ramach działań wykonane zostały utwardzenia z kostki betonowej pod altaną, zakupiono stoły piknikowe z ławkami. Uzupełnieniem całości był montaż urządzeń dla najmłodszych, tj. karuzeli, bujaka na sprężynie i zestawu zabawowego. Dodatkowo wykonane zostało boisko do gry w siatkówkę wraz z wyposażeniem oraz rewitalizacja istniejącego boiska trawiastego do piłki nożnej. Na terenie inwestycji nasadzono również zieleni.

W 2022 roku zrealizowano również dwa kluczowe projekty dofinansowane ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Pierwsze zadanie polegało na budowie bieżni prostej ze skocznią w dal w Kaczanowie. Zakres prac obejmował wykonanie bieżni lekkoatletycznej 4-torowej o dystansie 100 m z nawierzchnią sportową poliuretanowo-gumową. Z kolei w ramach drugiego projektu wykonano ogólnodostępne zaplecze szatniowo-sanitarne w technologii kontenerowej w Bardzie.

Bieżnia w Kaczanowie.

Zaplecze szatniowo-sanitarne w Bardzie.

Dodatkowo Gmina Września kontynuowała realizację projektu pn.: „Utworzenie usługi indywidualnego transportu door-to-door na terenie Miasta i Gminy Września” dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu jest ułatwienie integracji społeczno-zawodowej dla mieszkańców potrzebujących wsparcia w zakresie mobilności. W ramach przedmiotowego projektu w wyniku powstałych oszczędności zlikwidowane zostały bariery architektoniczne w budynkach komunalnych gminy. W ramach zadania w Oblaczkowie została wybudowana pochylnia dla osób z ograniczoną mobilnością, a w Gutowie Małym również wybudowano pochylnię i dodatkowo wymieniono drzwi wejściowe.

Gmina Września pamięta również o aktywnych mieszkańcach i dzieciach zamieszkujących naszą gminę. W ramach podjętych działań powstały m. in. place zabaw we Wrześni przy ul. Słowackiego (SSP nr 6), przy ul. Batorego (SSP nr 6), siłownia zewnętrzna przy ul. Chmielowskiego, przy przedszkolu w Sokołowie oraz w Osowie. Ponadto doposażono siłownię nad Zalewem Wrzesińskim, a także plac zabaw w Gonicach i Bardzie.

Wszystkie wymienione wyżej zadania są efektem ciągłych i nieustannych starań, zgodnych z przyjętymi celami strategicznymi. Szeroki wachlarz realizowanych projektów w pełni obrazuje dynamiczny rozwój Gminy Września oraz tworzy jeszcze lepsze warunki do podniesienia poziomu życia obecnym i przyszłym mieszkańcom.

4.2. Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września.

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) jest podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Stanowi ono lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten stanowi akt kierownictwa wewnętrznego, a jego ustalenia dają wytyczne dla władz gminy przy realizacji polityki przestrzennej, przede wszystkim przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium często sporządzane jest na wiele lat, dlatego jego ustalenia są tak ważne dla dalszego rozwoju gminy. Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy są wprowadzane w życie poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których zgodność ze studium stwierdza rada gminy przed ich uchwaleniem. Studium jest dokumentem określającym wizję rozwoju przestrzennego gminy. Nie jest natomiast aktem prawa miejscowego co oznacza, że nie może stanowić podstawy wydawania decyzji administracyjnych.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2021 r. poz. 2405) projekt studium powinien zawierać:

- część określającą uwarunkowania, przedstawioną w formie tekstowej i graficznej;
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- część tekstową zawierającą ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy;
- rysunek przedstawiający w formie graficznej ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, a także obszary lub obiekty, o których mowa w art. 10 ust. 2, ust. 2a i ust. 3a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wpływu uwarunkowań, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, oraz bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę na te kierunki.

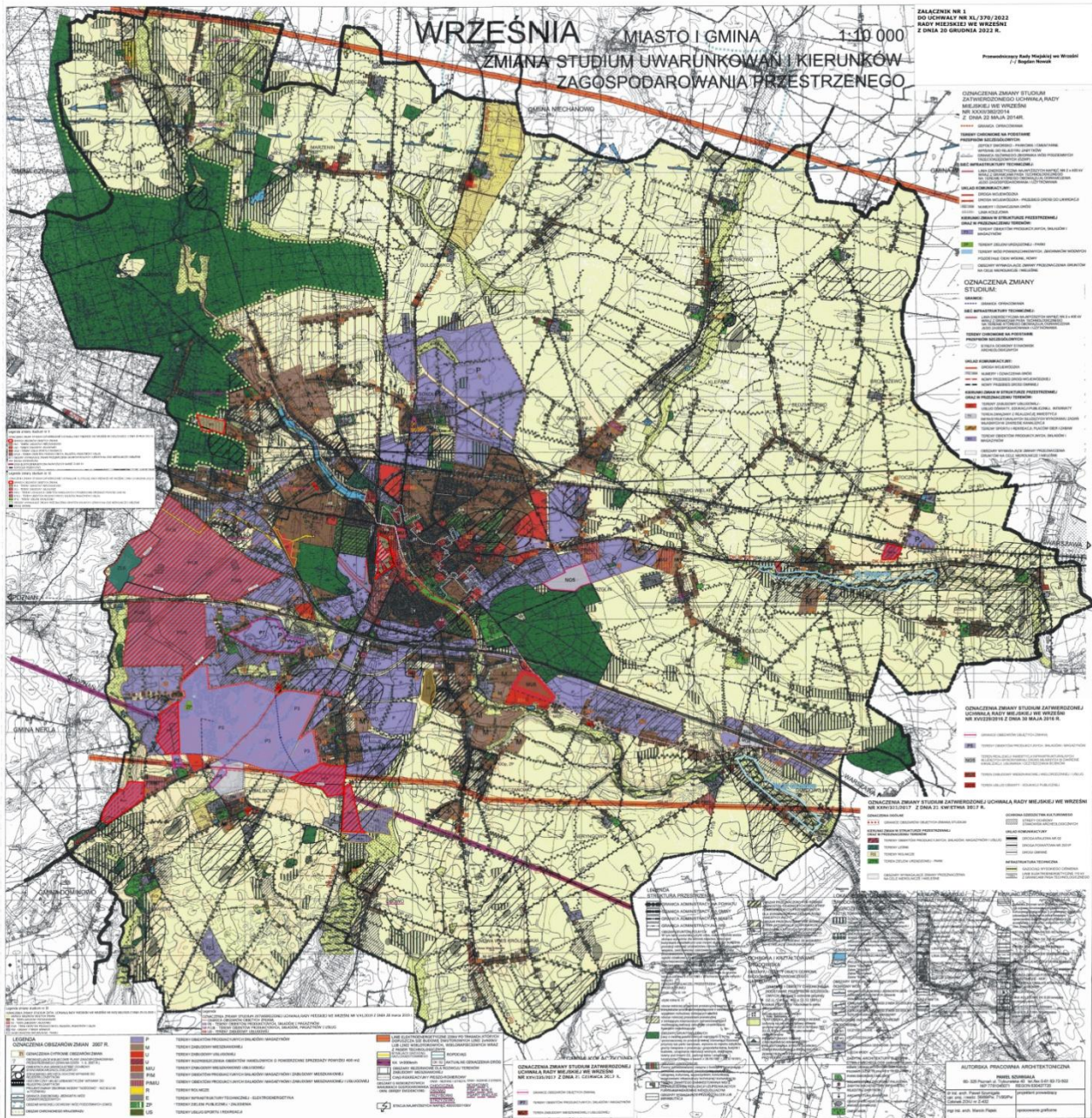
Studium uchwała rada gminy, rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag składanych w toku prowadzonej procedury planistycznej. Tekst i rysunek studium oraz rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag stanowią załączniki do uchwały o uchwaleniu studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września zostało sporządzone dla całej gminy, w jej granicach administracyjnych i przyjęte uchwałą Rady Miejskiej we Wrześni nr XIV/108/99 z dnia 27 września 1999 r. Od tego czasu jedenastokrotnie podlegało zmianom, zatwierdzonym następującymi uchwałami Rady Miejskiej we Wrześni: nr XI/99/03 z dnia 9 lipca 2003 r., nr XIV/190/2008 z dnia 15 maja 2008 r., nr XXXII/382/2014 z dnia 22 maja 2014 r., nr V/38/2015 z dnia 19 lutego 2015 r., nr XVI/229/2016 z dnia 30 maja 2016 r., nr XXIV/321/2017 z dnia 21 kwietnia 2017 r., nr XXV/335/2017 z dnia 21 czerwca 2017 r., nr V/41/2019 z dnia 28 marca 2019 r., nr XVII/180/2020 z dnia 29 października 2020 r., nr XXIV/224/2021 z dnia 28 maja 2021 r. oraz nr XL/370/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.

Należy również dodać, że w dniu 16 maja 2013 r. Rada Miejska we Wrześni podjęła uchwałę nr XXI/270/2013 w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września i na jej podstawie dokonywane są zmiany ustaleń studium dla poszczególnych terenów.

Uchwałą Rady Miejskiej we Wrześni nr XL/370/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. zrealizowano zmianę studium dla terenów obejmujących obszar we Wrześni (dz. nr 902, 929/26, 929/27, 929/28, 929/29, 932, 933/2, 933/3, 933/4, 933/5, 933/6, 933/7, 934 cz., 935/3, 935/4, 935/6, 935/7, 935/8, 938/4, 938/5, 938/8, 938/9, 938/10, 938/11, 938/12, 938/13, 942, 943/1, 943/3, 943/4, 944/1, 944/2, 945/3, 945/5, 945/8, 945/9, 945/10, 945/11, 945/12, 946, obręb miasta Września, gm. Września) oraz obszar w Grzymysławicach (dz. nr 6, 7, 8/1, 8/3, 8/4, 8/5, 8/6, 8/7, 8/8, 8/9, 8/10, 10/10, 10/11, 10/12, 10/13, 10/14, 10/15, 10/16, 10/17, 10/18, 10/19, 10/20, 10/21, 10/22, 10/23, 10/24, 10/25, 10/26, 10/27, 10/28, 10/29, 10/30, 10/31, 10/32, 10/33, 10/34, 10/35, 10/36, 10/37, 10/38, 11, 12, 13, 14, 15, 17 cz., 18, 19/1, 19/2 cz., 36/1, 36/2 cz., 37, 38 obręb Grzymysławice, gm. Września).

Rysunek obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września.

4.3 Miejsowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy sporządza się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zwane „planami miejscowymi”. Plany miejscowe są podstawowym narzędziem polityki przestrzennej gminy i sporządzane są w miarę potrzeb, za wyjątkiem kilku wymienionych w ustawie przypadków, w których sporządzanie ich jest obowiązkowe. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest instrumentem realizacji polityki przestrzennej gminy i jest aktem prawa miejscowego. Oznacza to, że jest wiążący dla organów samorządowych gminy, instytucji publicznych, podmiotów gospodarczych i wszystkich obywateli. Plan miejscowy uchwała rada gminy po stwierdzeniu,

że nie narusza on ustaleń studium, rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy. Część tekstowa planu stanowi treść uchwały, a część graficzna, wymagane rozstrzygnięcia oraz dane przestrzenne tworzone dla aktu stanowią załączniki do uchwały. Uchwała rady w sprawie uchwalenia planu miejscowego obowiązuje od dnia wejścia w życie w niej określonego, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym województwa.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie Gminy Września obowiązywało 102 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni ok. 1759 ha. Oznacza to, że pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w stosunku do całej powierzchni gminy Września wynosi ok. 7,9%.

Procentowy udział poszczególnych funkcji terenów wskazanych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obrazuje poniższy wykaz.

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Września stan na 31 grudnia 2022 r.

Lp.	Nazwa planu	Rok wejścia w życie	Pow. w ha
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, rejonu ul. Grunwaldzkiej, nr geod. dz. 1919/1.	1996	0,14
2.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu o funkcji usługowo - handlowej i produkcyjnej rejon ul. Kościuszki i Gen. Sikorskiego – częściowa zmiana planu ogólnego miasta.	1997	4,36
3.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod szkołę podstawową w Kaczanowie.	2000	2,78
4.	Aktualizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa jednorodzinnego w rejonie ulic Paderewskiego i Słonecznej we Wrześni.	2000	0,20
5.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo – usługowych w Białężycach, gmina Września – działka nr ewid. 107/5.	2000	0,53
6.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod drogę gminną Września – Psary Małe.	2001	0,73
7.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej w obrębie części nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym 23/8, położonej w Nowym Folwarku.	2001	0,80
8.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkalno – usługowej w rejonie ulic: Gronowej i Podmiejskiej w Przyborkach.	2001	4,56
9.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w Oblączkowie, część działki nr ewid. 52/2.	2001	1,26
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działalności gospodarczej w Sokołowie, rejon ul. Sportowej.	2002	0,74
11.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkalno-usługowej w rejonie ulicy Wrzosowej i Kościelnej we Wrześni.	2002	9,61
12.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną w Słomowie, działka nr 103/4.	2002	0,69
13.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod realizację	2002	28,36

	obwodnicy dla m. Wrześni w ciągu drogi krajowej Nr 15.		
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowo – handlowej we Wrześni dz. nr ewid 922/4, rejon ul. Daszyńskiego.	2003	0,19
15.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego – część działki nr ewid. 43/11 w Nowym Folwarku.	2003	2,09
16.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – działka nr ewid. 37/3 w Bierzglinie.	2003	0,86
17.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy usługowo – handlowej we Wrześni, rejon ul. Kościuszki i Sikorskiego.	2003	1,15
18.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy handlowej i usługowo-produkcyjnej we Wrześni, rejon ulic Wrocławskiej i Przemysłowej.	2003	2,58
19.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy usługowo – mieszkaniowej w obrębie nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym 999, położonej we Wrześni przy ul. Sądowej.	2003	0,04
20.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego część dz. nr ewid. 272/2 w Psarach Polskich.	2003	0,86
21.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej w obrębie nieruchomości ozn. numerem geod. 106 położonej w Nowej Wsi Królewskiej.	2003	0,96
22.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej i produkcyjno – usługowej w rejonie ulicy Koszarowej we Wrześni.	2003	6,41
23.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej przy ul. Klonowej w Bierzglunku - w obrębie części nieruchomości nr geod. 139/59 i 139/74 - gmina Września.	2003	2,27
24.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod stację paliw oraz miejsca postojowe w rejonie ulic Szkolnej i Kosynierów we Wrześni.	2003	0,53
25.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowo – usługowo – rzemieślnicze w Bierzglunku, dz. nr ewid. 274/3, 274/4.	2003	1,35
26.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego w Kaczanowie, w rejonie ulicy Gospodarskiej, obejmującego działki oznaczone numerem geodezyjnym 227/7 i 227/10.	2003	1,92
27.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowo – przemysłowej w obrębie nieruchomości oznaczonej nr geod. 129/5 położonej w Bierzglunku.	2003	35,0
28.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego w Psarach Polskich, dz. nr ewid. 270/1.	2004	0,63
29.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Białężyce.	2004	3,61
30.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Bierzglunku.	2005	17,15
31.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie wsi Żerniki, Chociczka oraz Psary Małe.	2005	7,09
32.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej w obrębie nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym 51/3, położonej w Marzeninie, gmina Września.	2005	0,55

33.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Gutowo Małe.	2005	2,88
34.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Gutowo Małe.	2005	0,49
35.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Psary Polskie.	2005	1,36
36.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkalno – usługowo – rzemieślnicze w Psarach Małych.	2005	0,57
37.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w Obłaczkowie, obszar działki nr ewid. 52/16 oraz fragmenty drogi krajowej Nr 15 i wojewódzkiej Nr 432 w rejonie skrzyżowania.	2005	21,56
38.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w rejonie ulicy Paderewskiego we Wrześni.	2005	4,57
39.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Białężyce i Obłaczkowo.	2005	5,92
40.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowe w Psarach Małych, obejmującego obszar ograniczony ulicami Rolną, Długą, Przylesie, Nekielską.	2006	5,40
41.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów usługowo – rzemieślniczych w Psarach Małych w rejonie ulicy Dojazdowej.	2006	1,03
42.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej, obejmującego obszar działki nr 46/6 położonej w Psarach Małych.	2006	0,43
43.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych pod rozbudowę składowiska odpadów w Bardzie.	2006	15,90
44.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkalno – usługowego w obrębie nieruchomości ozn. nr geod 1295/7, 1295/8, 1295/9 i 1295/10 położonych we Wrześni w rejonie ulicy Słowackiego.	2006	14,36
45.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów na cele aktywizacji gospodarczej z zabudową mieszkaniową w Białężycach, obszar działek o numerach ewidencyjnych 130/8, 120/9, 120/7, 122/4.	2006	3,27
46.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dla obszaru części działek oznaczonych numerami geodezyjnymi 47/3 i 47/6 położonych w Gutowie Małym.	2006	2,00
47.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej w Psarach Małych, działki nr ewid. 44/4, 43/8, 44/3.	2007	4,25
48.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „CENTRUM II” we Wrześni obejmujący obszar ograniczony ulicami: Fabryczną, Warszawską, Szkolną i Staszica.	2008	6,67
49.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Psary Polskie.	2008	6,53
50.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod aktywizację gospodarczą w Chociczy Wielkiej obejmujący obszar ograniczony fragmentami: drogi krajowej nr 2, torów PKP Warszawa – Poznań i autostrady A-2 oraz drogami gminnymi o nr ewid. 56/5, 173, 172, 55/2, 55/5.	2008	45,54
51.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w rejonie ulicy Paderewskiego i zachodniej granicy miasta Wrześni.	2009	12,85

52.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w rejonie dróg krajowych nr 92 i projektowanej obwodnicy drogi nr 15 oraz torów PKP Warszawa-Poznań w miejscowości Gutowo Wielkie i Gutowo Małe.	2009	59,84
53.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w Gutowie Małym w obrębie ulic Powidzkiej i Ostrowskiej.	2009	3,67
54.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji celu publicznego w zakresie lokalizacji dwutorowej linii elektroenergetycznej 400 kV Kromolice – Pątnów na odcinku położonym w Gminie Września.	2009	84,93
55.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej we Wrześni w rejonie ulic Kaliskiej i Sikorskiego.	2009	2,80
56.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie nieruchomości o numerach geodezyjnych: 41/4, 41/14 w Nowym Folwarku.	2010	1,43
57.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod zabudowę mieszkaniową w obrębie ulic Bukowej, Jesionowej, Wierzbowej i dz. nr 274/3 w Bierzglińku.	2010	4,82
58.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie ulic Bukowej, Jesionowej, Wierzbowej i Jaśminowej w Bierzglińku.	2010	6,20
59.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod aktywizację gospodarczą w Gutowie Wielkim, obszar działek o nr 195/29, cz. 195/28, 195/26 oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej we Wrześni w rejonie ulicy Gen. Sikorskiego.	2009	36,91
60.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie wsi Żerniki, Chociczka oraz Psary Małe.	2010	2,70
61.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Szosa Witkowska we Wrześni.	2010	12,44
62.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Oblączkowo.	2010	1,12
63.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usług handlu w obrębie ulic Daszyńskiego, Kolejowej i Miłosławskiej we Wrześni.	2010	14,70
64.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe, obejmujący obszar ograniczony ulicami Ks. Jakubowskiego i Chabrową w Kaczanowie.	2011	8,06
65.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie nieruchomości nr 168/4 w Gutowie Wielkim.	2011	1,33
66.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie ulic: Klonowej, Bukowej, Orzechowej i Dębowej w Bierzglińku.	2011	26,49
67.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową usługową w Gutowie Małym w rejonie ulicy Jarzębinowej.	2011	0,81
68.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe w obrębie nieruchomości o numerach geodezyjnych 134/12, 134/13, 135 w Gutowie Małym.	2011	7,13
69.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo	2011	30,58

	mieszkańciami i usługi rzemiosła w rejonie ulic Sokołowskiej i Łokietka we Wrześni i Gutowie Małym.		
70.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego i usługi rzemiosła we Wrześni, obejmujący obszar w obrębie ulic Kosynierów i torów PKP i Turwida.	2011	5,43
71.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowe obejmujący działki o numerach geod. 323/3, 323/4, 323/5, 323/6 i cz. 323/1 w Psarach Polskich.	2011	10,32
72.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ulicy Paderewskiego we Wrześni.	2011	18,61
73.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę usługową we Wrześni w rejonie ulic: Słowackiego i Gen. Sikorskiego.	2012	2,15
74.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i produkcyjne w Białężycach, obejmujący obszar ograniczony drogami gminnymi o numerach geodezyjnych 102/14 i 117/1.	2012	8,49
75.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla zbiornika wodnego w miejscowości Gozdowo.	2012	32,75
76.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gulczewku.	2012	10,54
77.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkalno-usługowego w obrębie nieruchomości ozn. nr 1295/7, 1295/8, 1295/9, 1295/10 położonych we Wrześni w rejonie ulicy Słowackiego.	2013	3,91
78.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Psarach Polskich.	2013	18,02
79.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Osowie.	2014	5,79
80.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w rejonie drogi wojewódzkiej 432 oraz torów PKP Września – Jarocin.	2014	150,65
81.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Chocicza Wielka, Chocicza Mała, Białężyce, Grzymysławice.	2014	191,15
82.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w rejonie ul. Szosa Witkowska i projektowanej obwodnicy drogi krajowej nr 15 we Wrześni, Gutowie Małym i Gutowie Wielkim.	2014	57,92
83.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w rejonie ul. Paderewskiego i zachodniej granicy miasta Września.	2015	0,21
84.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Słomowo.	2015	1,23
85.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Nowym Folwarku, obejmującego obszar ograniczony ulicami: Nową i Główną.	2016	14,16
86.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Gutowie Małym w obrębie nieruchomości o numerze geodezyjnym 71.	2016	1,00
87.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w rejonie ul. Paderewskiego i zachodniej granicy miasta Września.	2016	7,33
88.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Białężyce.	2016	26,25

89.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usług handlu w obrębie ulic Daszyńskiego, Kolejowej i Miłosławskiej we Wrześni.	2017	0,24
90.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Paderewskiego we Wrześni (etap 1).	2017	28,58
91.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów pod zabudowę mieszkaniową w obrębie ulicy Wierzbowej w Bierzglińku.	2017	4,24
92.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod aktywizację gospodarczą w Chociczy Wielkiej i Białężycach, obejmującego obszar ograniczony drogami gminnymi o numerach geodezyjnych 56/1, 75 i 53.	2018	47,98
93.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego we Wrześni – dz. 908/3.	2018	3,24
94.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 69/9, położonej w Oblaczkowie.	2018	7,53
95.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gutowie Małym – dz. nr ewid. 57/4, 57/6, 57/7, 57/8.	2019	1,95
96.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Bierzglińku w rejonie ulic Klonowej i Lipowej.	2019	4,50
97.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Kawęczyn, Marzenin, Gulczewo.	2020	441,65
98.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Białężyce – dz. nr ewid. 105/15.	2020	1,62
99.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chocicza Mała – „Chocicza Mała II”.	2021	19,93
100.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Bierzglińki.	2022	19,21
101.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr geod. 3800/51 przy ul. Koszarowej we Wrześni.	2022	0,87
102.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chocicza Mała – „Chocicza Mała I”.	2022	10,41

Na dzień 31 grudnia 2022 r. prowadzone były procedury planistyczne w sprawie sporządzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach:

- Chocicza Wielka, Chocicza Mała,
- Bierzglińki rejon ulicy Wiązowej,
- Żerniki, Chociczka,
- Otoczna – dz. nr ewid. 96/14 i 150,
- Węgierki,
- we Wrześni w rejonie ulicy Kolejowej i ulicy Przemysłowej,
- we Wrześni w rejonie ulicy Wrzosowej i ulicy Kościelnej.

Prowadzone są także procedury zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla:

- terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ulicy Paderewskiego we Wrześni,
- terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej i usług handlu w obrębie ulic Daszyńskiego, Kolejowej i Miłosławskiej we Wrześni.

4.4 Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2023 został zatwierdzony przez Radę Miejską we Wrześni dnia 27 września 2017 roku i zaktualizowany 23 marca 2018 roku. Zmiana podyktowana była zamiarem aplikowania Gminy Września o bezzwrotne środki w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, celem realizacji projektu pn. „Rewitalizacja miasta Września w celu poprawy aktywności seniorów”.

Istnienie Lokalnego Programu Rewitalizacji podyktowane jest nowymi potrzebami społecznymi, gospodarczymi, przestrzennymi i środowiskowymi Gminy Września. W ramach programu zdiagnozowane zostały obszary zdegradowane oraz tereny do rewitalizacji. Istotną kwestią stała się również partycypacja społeczna-współdziałania mieszkańców w realizacji programu.

Lokalny Program Rewitalizacji ma powiązania z następującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi:

1. Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. WIELKOPOLSKA 2020;
2. Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego;
3. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Września;
4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Września;
5. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Września.

Gmina Września na opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2023 pozyskała środki zewnętrzne z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2023 skonstruowano na podstawie celów mieszczących się w strefie społecznej i gospodarczej, przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej oraz środowiskowej i są to:

1. Eliminacja skutków starzenia się społeczeństwa i odmłodzenie struktury wiekowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących obszar rewitalizacji.
3. Aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez rozwój usług kultury.
4. Rozwój stref rekreacji i integracji społecznej jako elementów odnowy społecznej obszaru rewitalizacji.
5. Przystosowanie układu komunikacyjnego do potrzeb rozwojowych obszaru rewitalizacji.
6. Zmodernizowanie i adaptacja obiektów dziedzictwa kulturowego oraz przestrzeni publicznej i półpublicznej dla poprawy warunków świadczenia i rozwoju nowych usług społecznych i gospodarczych.
7. Poprawa warunków życia na wielorodzinnych osiedlach mieszkaniowych-blokowiskach.
8. Zmodernizowanie infrastruktury i przestrzeni usług społecznych na wiejskich obszarach rewitalizacji jako istotny element ich rozwoju.
9. Poprawa czystości powietrza i warunków akustycznych w rejonach zwartej zabudowy mieszkaniowej obszaru rewitalizacji.

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mają za zadanie eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk. Ich zakres wynika bezpośrednio z przeprowadzonej diagnozy stanu obszarów kryzysowych gminy oraz postulatów dotyczących oczekiwanych zmian podnoszonych

przez mieszkańców w trakcie przeprowadzonych w ramach przygotowania programu elementów z zakresu partycypacji społecznej.

Dzięki diagnozie i analizie wyłoniono obszary zdegradowane zlokalizowane zarówno na terenie miasta, jak również na wsiach, a następnie na tej podstawie określono i wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

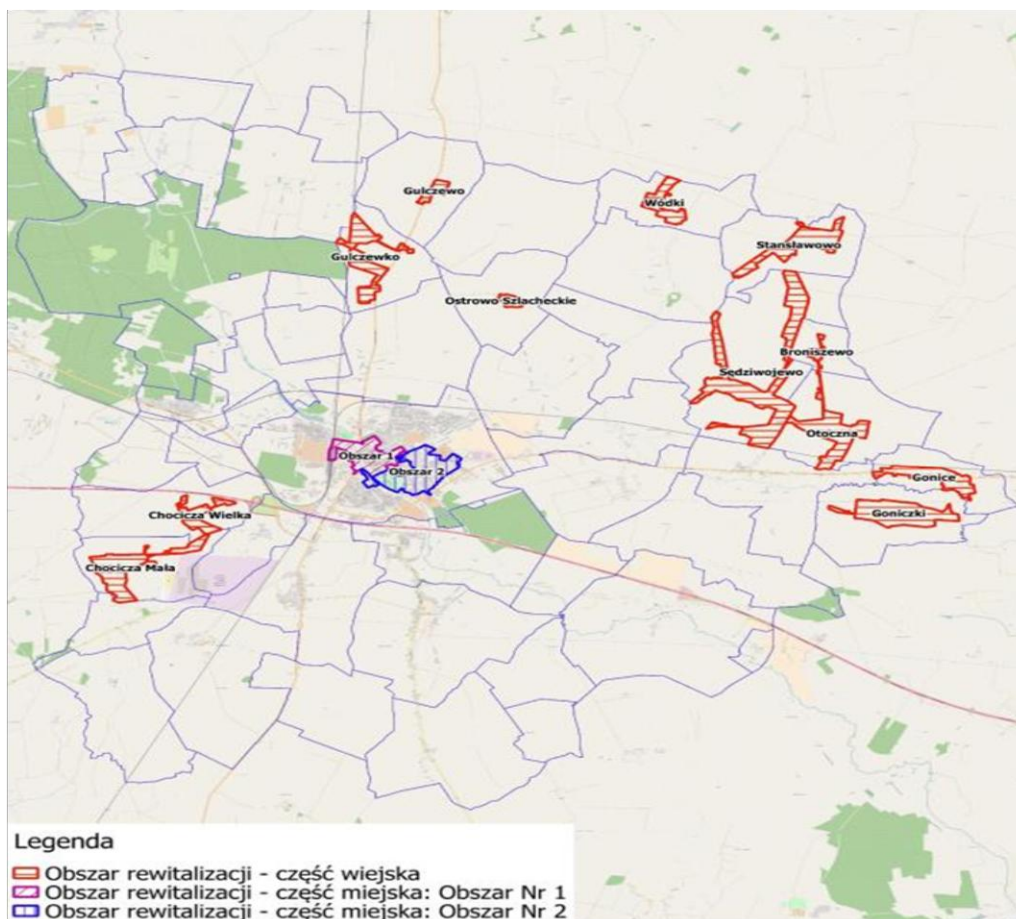
- Obszar miejski:

a) Obszar nr 1, obejmujący ściśle centrum miasta w granicach: od zachodu ul. Kolejowej, ul. Dworcowej, od północy ul. Ignacego Daszyńskiego, ul. Szkolnej, od wschodu ul. Legii Wrzesińskiej, ul. Opieszyn, ul. Miłosławskiej;

b) Obszar nr 3, obejmujący obszar zabudowy wielorodzinnej, powojennej oraz zieleni urządzonej w granicach: od północy ul. Szosa Witkowskiej, ul. Juliusza Słowackiego, od wschodu ul. Piastów, ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Warsztatowej, od południa graniczący z rzeką Wrześnicą, obejmujący Park im. Dzieci Wrzesińskich i Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących we Wrześni.

- Obszar wiejski: Wódki, Chocicza Mała, Stanisławowo, Chocicza Wielka, Gulczewo, Gulczewko, Gonice, Goniczki, Ostrowo Szlacheckie, Otoczna, Broniszewo, Sędziwojewe.

Obszar rewitalizacji w trakcie opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji zamieszkiwało łącznie 14 340 osób, czyli 28,7% ludności gminy. Łączna powierzchnia jego podobszarów wynosi 954,59 ha, co stanowi 4,3% powierzchni gminy ogółem.

Obszar rewitalizacji – rozmieszczenie podobszarów obszaru rewitalizacji w gminie Września.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2023 zawiera listę przedsięwzięć tworzących katalog projektów mieszkańców oraz propozycji Urzędu Miasta i Gminy Września. Przedsięwzięcia podzielono na projekty podstawowe i uzupełniające. Projekty podstawowe skoncentrowane są głównie na działaniach prorozwojowych, ale są to również inwestycje w infrastrukturę wiejską oraz zadania inwestycyjne związane z tworzeniem stref rekreacji i aktywizacji społecznej oraz modernizacją infrastruktury kulturalnej. Pozostałe projekty niwelują problemy o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym i środowiskowym stanowiąc ważny czynnik prowadzonej odnowy obszaru rewitalizacji w mieście i na wsiach.

Poniżej przedstawiono listę projektów podstawowych i uzupełniających wraz z informacją o ich realizacji.

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
Przedsięwzięcie nr 1 Integracja międzypokoleniowa	-	-
<i>Projekt 1.1 Modernizacja terenów przyległych do ulicy Koszarowej</i>	1 000 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 1.2 Zielone Centrum Rekreacji</i>	500 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 1.3 Rozwój terenów zielonych w obrębie ulic: Batorego, Chrobrego, Jadwigi</i>	350 000,00 zł	EFRR/NFOSiGW/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 1.4 Centrum Seniora „Wrzosowisko”:</i>	1 500 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy i dofinansowanie z programu Senior+ /zrealizowano w 2022 roku
Przedsięwzięcie nr 2 Września dla Seniorów	-	-
<i>Projekt 2.1 Aktywizacja i integracja seniorów w gminie Września</i>	182 000,00 zł	EFS/ Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 2.2 Wrzesiński Tydzień Seniora</i>	80 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2022 roku
Przedsięwzięcie nr 3 Przeciwdziałanie wykluczeniu grup defaworyzowanych	-	-
<i>Projekt 3.1 Dystrybuowanie artykułów żywnościowych dla mieszkańców gminy Września</i>	15 000,00 zł/rok	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2022 roku
<i>Projekt 3.2 Prowadzenie Punktu Odbioru i Wydawania Rzeczy dla Potrzebujących</i>	4 500,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2022 roku
Projekt nr 4 Podniesienie wiedzy	210 000,00 zł	EFS/Budżet miasta i gminy

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
uczniów i kompetencji nauczycieli – wdrożenie działań zwiększających efektywność kształcenia w SSP nr 1 we Wrześni		Września/rozpoczęto realizację projektu w 2018 roku, kontynuacja w 2019 roku. Realizację projektu zakończono w 2020 roku.
Przedsięwzięcie nr 5 Kulturalna Września	-	-
<i>Projekt 5.1 Wrzesiński Festiwal Orkiestr Dętych</i>	60 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2022 roku
<i>Projekt 5.2 Światowy Przegląd Folkloru „Integracje”</i>	15 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2019 roku
<i>Projekt 5.3 Niedziele za miastem</i>	100 000,00 zł	EFS/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 5.4 Piknik profilaktyczny „Niedziele dla milusińskich”</i>	14 400,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2022 roku
<i>Projekt 5.5 Przegląd Twórczości Artystycznej Dzieci i Młodzieży Miasta i Gminy Września „Talenty”</i>	15 000,00 zł	Środki własne Wnioskodawcy/zrealizowano w 2019 roku
Przedsięwzięcie nr 6 Modernizacja infrastruktury kulturalnej	-	-
<i>Projekt 6.1 Modernizacja Amfiteatru im. Anny Jantar we Wrześni</i>	15 000 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 6.2 Przebudowa Wrzesińskiego Ośrodka Kultury wraz z robotami towarzyszącymi</i>	5 500 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września/ realizację rozpoczęto w 2019 roku (umowa o dofinansowanie została podpisana w 2018 roku). Realizację zadania zakończono w 2020 roku.
Przedsięwzięcie nr 7 Modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarach wiejskich	-	-
<i>Projekt 7.1 Integracja społeczna mieszkańców Chociczy Małej</i>	150 000,00 zł	EFRR/PROW/Budżet miasta i gminy Września/ zadanie częściowo zrealizowane w 2020 roku w ramach X edycji konkursu

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
		Pięknieje Wielkopolska Wieś.
<i>Projekt 7.2 Integracja społeczna mieszkańców Gonic</i>	150 000,00 zł	EFRR/PROW/Budżet miasta i gminy Września
Przedsięwzięcie nr 8 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych na obszarach wiejskich	-	-
<i>Projekt 8.1 Budowa placu zabaw we wsi Gulczewo</i>	30 000,00 zł	EFRR/PROW oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 8.2 Rozwój terenów sportu i rekreacji we wsi Gulczewo</i>	900 000,00 zł	EFRR/PROW oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 8.3 Rewaloryzacja zabytkowego parku w Stanisławowie</i>	Koszt jednostkowy rewaloryzacji hektara powierzchni: ok. 30 000,00 zł	EFRR/PROW/NFOŚiGW oraz inne fundusze zewnętrzne
Projekt nr 9 Modernizacja przestrzeni publicznej na osiedlu Wojska Polskiego we Wrześni	500 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
Przedsięwzięcie nr 10 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych na terenie miasta Września	-	-
<i>Projekt 10.1 Budowa parkingu przy dworcu PKP Września</i>	2 000 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 10.2 Zagospodarowanie terenu przy cmentarzu komunalnym</i>	500 000,00 zł	EFRR/Budżet miasta i gminy Września
<i>Projekt 10.3 Renowacja ul. Harcerskiej</i>	Koszt prac: ok. 15 000 zł – 30 000 zł za hektar powierzchni + koszt renowacji toalety publicznej .	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 10.4 Zmiana organizacji ruchu pieszych i położenia miejsc parkingowych na osiedlu Kościuszki</i>	200 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 10.5 Renowacja terenów zieleniaka osiedlowego przy ul. Chrobrego we Wrześni</i>	650 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 10.6 Renowacja zieleniaka przy ul. Kościelnej we Wrześni</i>	1 000 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
<i>Projekt 10.7 Zielona WSM</i>	Koszt jednostkowy za rewitalizację 1 ha powierzchni waha się w granicach od 15 000,00 zł do 30 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
Projekt nr 11 Kompleksowa modernizacja budynków wielorodzinnych Wrzesińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na osiedlu Wojska Polskiego we Wrześni	3 000 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne
Przedsięwzięcie nr 12 Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie wsi Gulczewo	-	-
<i>Projekt 12.1 Odnowa wsi Gulczewo – budowa chodnika w paśmie drogi powiatowej nr 2947P</i>	60 000,00 zł - 100 000,00	EFRR/PROW oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 12.2 Odnowa wsi Gulczewo – budowa (utwardzenie) drogi przebiegającej przez wieś</i>	665 000,00 - 800 000,00 zł	EFRR/PROW oraz inne fundusze zewnętrzne
Przedsięwzięcie nr 13 Renowacja obiektów zabytkowych i ich otoczenia na terenie Wrześni	-	-
<i>Projekt 13.1 Rewitalizacja terenu wokół dworca PKP</i>	10 000 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne / Środki własne wnioskodawcy
<i>Projekt 13.2 Modernizacja dawnego budynku koszarowego</i>	10 000 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne /budżet powiatu wrzesińskiego
<i>Projekt 13.3 Rewitalizacja zabytkowych kamienic w centrum Wrześni</i>	Szacunkowa kwota remontu części zewnętrznych trzech budynków w zależności od zakresu prac wyniesie ok. 3 000 000,00 zł.	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne /budżet powiatu wrzesińskiego/budżet województwa wielkopolskiego
<i>Projekt 13.4 Termomodernizacja i odtworzenie dawnego blasku budynku byłego urzędu celnego na cele społeczne</i>	546 000,00 zł	EFRR oraz inne fundusze zewnętrzne /Środki własne wnioskodawcy

Numer i tytuł przedsięwzięcia/projektu	Szacowana wartość projektu (PLN)	Źródło finansowania/stan realizacji
<i>Projekt 13.5 Przyjazne podwórka</i>	Jednostkowy koszt w zależności od zakresu prac od 5 000,00 zł do 30 000,00 zł	EFRR/EFS oraz inne fundusze zewnętrzne
<i>Projekt 13.6 Termomodernizacja i odtworzenie dawnego blasku budynku Pałacu Ponińskich i Mycielskich</i>	1 565 000,00 zł	Zrealizowane ze środków własnych Wnioskodawcy – zakończono w 2020 roku
Projekt nr 14 Centrum budownictwa zero-energetycznego we Wrześni	2 200 000,00 zł	EFRR/Środki własne wnioskodawcy

Wiele z wyżej wskazanych przedsięwzięć ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Września przewiduje ubieganie się o dofinansowanie ze środków unijnych w formie dotacji (z wykorzystaniem Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego bądź też Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich). Jednakże Gmina Września w ramach dostępności swoich środków finansowych realizowała wiele projektów, głównie tych które dedykowane są mieszkańcom. Projekty dotyczące sfery społecznej stanowią bowiem odpowiedź na główne ich potrzeby. Poprzez takie działania Września jest miastem jeszcze bardziej atrakcyjnym dla społeczeństwa.

4.5. Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania w gminie. Nie stanowi aktu prawa miejscowego, a jest dokumentem polityki administracyjnej w zakresie podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Program opieki nad zabytkami stanowi podwalinę współpracy między samorządem gminy, właścicielem zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zagadnienie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przejawia się w zbiorowej potrzebie wspólnoty, oznacza konieczność realizowania przez samorząd zadań związanych z ochroną zabytków i opieki nad zabytkami poprzez działania edukacyjne i popularyzatorskie. Burmistrz Miasta i Gminy Września zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami.

Program ten ma na celu, w szczególności:

- włączenie problemów ochrony *zabytków* do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony *zabytków*, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji *zabytków* i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych *zabytków* oraz walorów krajobrazu kulturowego,

- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność *zabytków* dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad *zabytkami*,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024 po uzyskaniu pozytywnej opinii Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został przyjęty uchwałą nr XXI/208/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 lutego 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 1285).

Głównym odbiorcą programu jest społeczność lokalna, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli oraz użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, a także wszystkich mieszkańców, gdyż zachowane i należycie pielęgnowane dziedzictwo kultury wyróżnia obszar gminy i przesądza o jej atrakcyjności.

Przyjęty przez radę gminy w formie uchwały gminny program opieki nad zabytkami jest elementem polityki samorządowej. Powinien służyć podejmowaniu planowych działań dotyczących inicjowania, wspierania, koordynowania badań i prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kultury.

Program może być wykorzystywany przez inne jednostki samorządu terytorialnego, środowiska badawcze i naukowe, właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych oraz osoby zainteresowane kulturą i dziedzictwem kultury. Opracowanie i uchwalenie gminnego programu opieki nad zabytkami nie powinno być traktowane jedynie jako realizacja przez gminę zadania ustawowego. Programy mają bowiem służyć rozwojowi gminy przez dążenie do poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystania zabytków na potrzeby społeczne, gospodarcze i edukacyjne. Inne ważne cele gminnego programu opieki nad zabytkami wskazane przez ustawodawcę (np. określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków eliminujących sytuacje konfliktowe czy tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami) sprawiają, że program ten może odgrywać ważną rolę społeczną, a jego konsekwentna realizacja może stać się istotnym czynnikiem rozwoju gminy.

Program opieki nad zabytkami powinien pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania powinny być skierowane na poprawę stanu zabytków, ich adaptację i rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Jednocześnie mogą przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności regionu, podniesienia konkurencyjności oferowanych produktów turystycznych, a także szerszego od dotychczasowego wykorzystania potencjału związanego z zachowanym dziedzictwem kultury.

Gminny program opieki nad zabytkami, m. in. przez działania edukacyjne może też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni. Wspólna dbałość o zachowanie wartości kulturowych wzmacnia poczucie tożsamości, wspiera identyfikację jednostki z tzw. małą ojczyzną, zacieśnia procesy integracyjne w społeczności lokalnej, minimalizując niektóre negatywne skutki globalizacji (T. Błyskosz, A. Fortuna-Marek, E. Jagielska, I. Liżewska, B. Oszczanowska, J. Welc-Jędrzejewska, Gminny program opieki nad zabytkami. Poradnik metodyczny, Kurier Konserwatorski 2009, nr 3, s. 14-36).

Z realizacji tego programu Burmistrz Miasta i Gminy Września zobowiązany jest do sporządzania co 2 lata sprawozdania, które następnie przedstawia się Radzie Miejskiej. Ostatnie sprawozdanie z realizacji w latach 2019-2020

Gminnego Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2017-2020 zostało przedstawione Radzie Miejskiej w 2021 r. Sprawozdanie to zostało przyjęte uchwałą nr XXIV/222/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 28 maja 2021 r.). Sprawozdanie z realizacji w latach 2021-2022 Gminnego Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2024 zostanie przedstawione Radzie Miejskiej w 2023 r.

Zabytkiem nieruchomym jest nieruchomości, jej część lub zespół nieruchomości, które są dziełem człowieka lub są związane z jego działalnością. Zabytkiem nieruchomym są także nieruchome zabytki archeologiczne, będące pozostałością (powierzchniową, podziemną lub podwodną) egzystencji człowieka. Zabytkiem nieruchomym może być wybrana część lub całość nieruchomości. Oprócz budynków lub budowli zabytki nieruchome to także miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne lub działalność wybitnych ludzi lub instytucji. W ustawie wymienione są także krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne i ruralistyczne, budownictwo obronne, obiekty techniki, cmentarze i parki. Ze względu na posiadane wartości historyczne, artystyczne lub naukowe w interesie społecznym jest zachowanie zabytków poprzez otoczenie ich ochroną i opieką.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków stanowiące własność Gminy Września lub jednostek podległych:

- Ratusz, obecnie Urząd Miasta i Gminy we Wrześni, nr rejestru zabytków 191/WLKP/A z 28.06.2004 r.,
- Willa Starosty w zespole starostwa, obecnie Urząd Stanu Cywilnego we Wrześni, nr rejestru zabytków 385/WLKP/A z 25.07.2006 r.,
- Szkoła Elementarna Dzieci Wrzesińskich – Katolicka Szkoła Ludowa, obecnie Muzeum i Biblioteka we Wrześni, nr rejestru zabytków 1569/A z 10.09.1974 r.,
- Altana w zespole Strzelnicy Strzeleckiego Bractwa Kurkowego we Wrześni, nr rejestru zabytków 1012/Wlkp/A z 27.10.2016 r.,
- Dwór w zespole dworskim w Gutowie Małym, nr rejestru zabytków 1733/A z 30.04.1975 r.,
- Pałac w zespole pałacowym w Węgierkach, nr rejestru zabytków 1527/A z 1.06.1974 r. (współwłasność Gminy Września).

Gmina Września jest właścicielem dwóch zabytkowych wagonów kolejki wąskotorowej (wagon typu Kdxh 7150-7 wyprodukowany przez Wytwórnę Konstrukcji Stalowych Chorzów II „Konstal” w 1951 r. oraz wagon typu Kddxz 9071-1 wyprodukowany przez Fabrykę Wagonów w Świdnicy w 1960 r.) wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków (nr rejestru zabytków B-266 z 18.12.2008 r.). Prezentowane są one wraz z lokomotywą parową Px48-1785 wraz z tendrem na torach przy peronie oddającym charakter dawnego przystanku Wrzesińskiej Kolei Powiatowej. Na tablicach informacyjnych przedstawiona jest historia Wrzesińskiej Kolei Powiatowej ze schematem połączeń oraz archiwalnymi fotografiami.

Gmina Września zarządza 6 obszarami zieleni (parkami) wpisanymi indywidualnie do rejestru zabytków:

- Park krajobrazowy w zespole pałacowym Opieszyn, obecnie park miejski im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni,
- Park miejski im. Marszałka Józefa Piłsudskiego we Wrześni,
- Ogród Strzeleckiego Bractwa Kurkowego (Park im. Strzeleckiego Bractwa Kurkowego) w zespole Strzelnicy Strzeleckiego Bractwa Kurkowego we Wrześni (Gmina Września zarządza częścią parku),
- Park krajobrazowy w zespole dworskim w Gutowie Małym,
- Park krajobrazowy ze stawem w zespole pałacowym w Węgierkach,
- Park dworski w Marzeninie.

Obiekty zabytkowe zarówno te wpisane do rejestru zabytków jak i pozostałe ujmowane są w wojewódzkiej ewidencji zabytków jak i w gminnej ewidencji zabytków. Gminna ewidencja zabytków jest podstawą do stworzenia gminnego programu opieki nad zabytkami. Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Burmistrz Miasta i Gminy Września prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

Zgodnie z przywołaną ustawą w gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru,
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez Burmistrza w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Zarządzeniem nr 206 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 17 października 2019 r. przyjęto Gminną Ewidencję Zabytków. Załącznikiem do przedmiotowego zarządzenia jest wykaz kart adresowych zabytków nieruchomych. W gminnej ewidencji zabytków ujmowane są zabytki nieruchome tj.: budynki, układy urbanistyczne, zespoły budowlane i zabytki archeologiczne. Procedurę włączania lub wyłączenia obiektów do gminnej ewidencji zabytków prowadzi Burmistrz Miasta i Gminy Września w porozumieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obecnie trwa aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków. Informacje związane z prowadzeniem Gminnej Ewidencji Zabytków publikowane są na bieżąco w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni (<https://bip.wrzesnia.pl/>).

W 2022 r. Gmina Września udzieliła następujących dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków:

lp.	Zabytek	Zadanie objęte dotacją	Wysokość przyznanej dotacji
1.	Kościół parafialny pw. św. Mikołaja w Bardzie, wpisany do rej. zab. nieruchomych: 950/A z 4.03.1970 r.	Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich zespołu witraży w czterech oknach nawy głównej kościoła parafialnego.	40 000 zł

4.6. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Września na lata 2019-2024.

Celem Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Września na lata 2019-2024 jest określenie podstawowych kierunków działania w gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym. Zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Gmina zapewnia również lokale na rzecz osób, które otrzymały uprawnienie do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu na mocy orzeczenia sądu.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Września wchodziło 276 lokali, z czego 46 lokali pozostawało niezasiedlonych, w tym:

- 4 lokale z uwagi na toczące się procedury zawierania umów, trwające lub planowane remonty bieżące,

- 11 lokali w budynkach przeznaczonych do rozbiórki (Września, ul. Miłosławska 16A, Września, ul. Warszawska 26A i 26B, Września, ul. Jana Pawła II 17),
- 5 lokali w budynkach - Września, ul. Wiśniowa 81A, Marzenin, ul. Parkowa 4, które to budynki z uwagi na zakres planowanych remontów i modernizacji należy czasowo opróżnić z lokatorów,
- 18 lokali w budynkach - Września, ul. Wiśniowa 81, Września, ul. Gnieźnińska 30 – wobec opróżnienia budynków z lokatorów, wykonywana jest obecnie dokumentacja mająca na celu ich modernizację,
- 5 lokali w budynku położonym w Gonicach 2 – budynek opróżniony z lokatorów, planowane jest zlecenie wykonania dokumentacji koniecznej do przeprowadzenia modernizacji,
- 2 lokale usytuowane w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy (Września, ul. Warszawska 30/5, Września, ul. Jana Pawła II 4/6) - planowane do sprzedaży w drodze przetargu,
- 1 lokal usytuowany w budynku jednolokalowym, położonym w Węgiernicach, ul. Topolowa 4 - planowany do sprzedaży w drodze przetargu.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2022 r. Gmina Września dysponowała 5 tymczasowymi pomieszczeniami.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. na otrzymanie lokalu z mieszkaniowego zasobu gminy oczekiwało ogółem 49 rodzin/osób (lista lokali mieszkalnych – 21 rodzin/osób, rejestr potrzeb mieszkaniowych - 27 rodzin/osób, wyroki sądowe przyjęte do realizacji - 1 rodzina/osoba), co oznacza, że ilość gminnych lokali nie jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb wszystkich oczekujących (w tym 47 rodzin/osób kwalifikowało się do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu).

W celu poprawy tej sytuacji program przewiduje – w miarę możliwości – pozyskiwanie lokali do zasobu. Mając na uwadze korzystne dla gmin zmiany do ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych – w szczególności w zakresie wysokości finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat, w 2022 r. gmina podpisała z wykonawcą umowę dotyczącą budowy 20 lokali mieszkalnych we Wrześni przy ul. Piłskiej (dz. nr 3840/12). Wykonana została również dokumentacja projektowa adaptacji na cele mieszkalne budynku położonego w Marzeninie przy ul. ks. Twardego 24 (dz. nr 94/9).

Ogólny stan techniczny budynków gminnych, w których znajdują się lokale komunalne ocenić należy jako średni. Budynki te pochodzą w większości z okresu międzywojennego i wcześniejszego. Sukcesywnie przeprowadzane są jednak prace remontowe, mające na celu utrzymanie substancji mieszkaniowej w możliwie najlepszym stanie technicznym. Wykonywanie robót remontowych związane jest również z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom zasobu (w szczególności instalacje elektryczne i roboty zduńskie). Ze strony mieszkańców natomiast nierzadko obserwuje się brak poszanowania dla mienia gminnego i dbałości o nie, co generuje wysokie koszty remontów mieszkań po opuszczeniu ich przez lokatorów.

W 2022 r. w mieszkaniowym zasobie Gminy Września:

1. wykonano prace zduńskie w 24 lokalach, w tym dokonano przestawienia/naprawy pieców w 7 lokalach i czyszczenia w 17 lokalach na łączną sumę 28.873,80 zł (plan wynikający z uchwały – 25.000,00 zł),
2. wymieniono stolarkę okienną i drzwiową w 6 lokalach mieszkalnych na łączną sumę 20.266,76 zł (plan wynikający z uchwały – 30.000,00 zł),
3. nie przeprowadzono prac dekarских na żadnym budynku mieszkalnym (plan wynikający z uchwały – 130.000,00 zł),

4. wykonano prace remontowo-budowlane, elektryczne i instalacyjne w 17 mieszkaniach oraz przeprowadzono prace remontowo-budowlane, elektryczne i instalacyjne (części wspólne, otoczenie budynku) w 17 budynkach mieszkalnych na łączną kwotę 572.891,48 zł (plan wynikający z uchwały – 300.000,00 zł).

Zabezpieczone w budżecie na rok 2022 środki finansowe przewidziane na prace zdruśkie, stolarkę okienną i drzwiową oraz roboty elektryczne i instalacyjne zostały zrealizowane w kwotach zbliżonych do tych zaplanowanych w wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Września. W roku 2022 zrezygnowano natomiast w całości z wykonania prac dekarских na budynkach na rzecz robót remontowych ogólnobudowlanych zasobu mieszkaniowego. Powyższe wynikało bowiem z potrzeby pilnych, nieprzewidzianych robót ogólnobudowlanych, koniecznych do wykonania z uwagi na bezpieczeństwo lokatorów (naprawa elewacji kamienicy ze względu na odpajające się tynki, remonty kominów, naprawy mieszkań po zalaniu w wyniku awarii instalacji wodnej) oraz prace związane z przystosowaniem budynków i mieszkań na potrzeby osób niepełnosprawnych. Doraźne i konieczne naprawy pokryć dachowych były natomiast realizowane przez zarządcę nieruchomości w ramach umowy o zarządzanie.

W roku 2022 – z uwagi na ograniczone możliwości finansowe, nie przeprowadzano rozbiórek budynków planowanych do wyburzenia, będących w złym stanie technicznym. Na dzień 31 grudnia 2022 r. budynki położone we Wrześni przy ul. Warszawskiej 26A i 26B, Miłosławskiej 16A oraz Jana Pawła II 17 pozostawały opróżnione z lokatorów.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Gmina Września posiadała 91 lokali mieszkalnych przeznaczonych do sprzedaży. Zgodnie z założeniami wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Września na lata 2019-2024 umożliwienie nabycia lokali komunalnych na własność przez ich najemców jest celem strategicznym gminy. Sprzedaż lokali na rzecz najemców następuje z zastosowaniem bonifikat, które umożliwiają szeroki dostęp do zakupu lokalu na własność (za wyjątkiem lokali usytuowanych w budynkach wyłączonych ze sprzedaży). W roku 2022 sprzedano 15 lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców, z zastosowaniem bonifikaty, za łączną kwotę: 124.715,20 zł (w przyjętym programie na rok 2022 planowano sprzedaż 10 lokali).

W ramach założonej uchwałą Rady Miejskiej we Wrześni likwidacji sytuacji polegającej na posiadaniu przez gminę pojedynczych lokali we wspólnotach mieszkaniowych (w przypadku 28 wspólnot mieszkaniowych gmina jest właścicielem zaledwie 1 mieszkania w budynku - wg stanu na dzień 31.12.2022r.), w roku 2022 dokonano sprzedaży ostatniego lokalu w przypadku 6 budynków, jednakże na bieżąco podejmowane są działania – w ramach ponownie zasiedlanych lokali oraz zamian – za zgodą lub na wniosek najemców, mające na celu umożliwienie wykupu mieszkań przez lokatorów na preferencyjnych warunkach. W praktyce niejednokrotnie propozycje dokonywania zamian lokali - również na lokale przeznaczone do wykupu – spotykają się z brakiem aprobaty ze strony najemców. Na przestrzeni roku 2022 gmina 11-krotnie spotykała się z odmową przyjęcia złożonej oferty zamiany lokalu. Relatywnie niewielkie zainteresowanie wykupami lokali na własność – w stosunku do bardzo korzystnych warunków wykupu jest związane z takimi czynnikami jak: znaczne ubóstwo zamieszkujących w zasobie osób, obciążenia komornicze, podeszły wiek - w przypadku osób samotnych, brak możliwości wskazania przez gminę do zamiany lokalu, który spełniałby oczekiwania osób zainteresowanych.

W celu obniżenia zaległości w opłatach czynszowych (czynsz oraz opłaty niezależne od wynajmującego) na bieżąco prowadzone są czynności windykacyjne. W trakcie osobistych rozmów dłużnicy są informowani o możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego oraz zachęceni do dokonywania dobrowolnych systematycznych wpłat na poczet długu, co uzasadnia odstąpienie od skierowania sprawy na drogę sądową, celem wydania przez sąd

nakazu zapłaty (w trakcie roku 2022 przyjęto od dłużników 24 deklaracje dobrowolnej spłaty długu; na dzień 31 grudnia 2022 r. - 17 osób/rodzin realizowało wpłaty zgodnie z deklaracją). W 2022 r. wysłano 652 wezwania do zapłaty (termin płatności 7 dni). Wezwania kierowane są do najemcy oraz do pełnoletnich osób zamieszkujących wraz z najemcą w lokalu, osób pełnoletnich zajmujących lokal bez tytułu prawnego oraz dłużników, którzy nie mają bieżącego przypisu należności (nie zamieszkują już w lokalu, jednak po opuszczeniu go, np. wskutek eksmisji, pozostały niezapłacone zaległości – właśnie ta grupa dłużników generuje największe zaległości). Wobec braku spłat zaległości w 2022 r., 5 spraw przekazano do komórki windykacyjnej w celu sporządzenia pozwów o zapłatę. Ponadto wysłano do 7 gospodarstw domowych wezwanie do zapłaty (termin płatności 1 miesiąc) pod rygorem wypowiedzenia umowy najmu, sporządzono również 2 wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego. Na bieżąco nakazy zapłaty kierowane są do egzekucji komorniczej. W wielu przypadkach egzekucja jest bezskuteczna. W porównaniu do roku 2021 ogólna kwota zaległości w opłatach czynszowych i pochodnych (czynsz, media, odsetki, koszty) zwiększyła się o ok. 68.000 zł. Warto również nadmienić, że znaczną część zadłużenia stanowią zaległości zewidencjonowane na kontach analitycznych dłużników, którzy nie zajmują już danego lokalu (wskutek podejmowanych czynności dłużnicy wyprowadzili się dobrowolnie przekazując lokal do dyspozycji gminy, zostali eksmitowani do innego lokalu, zmarli).

4.7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Września na lata 2021-2025.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zrealizowane działania
1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju.	1. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy.	- rodziny zmagające się z trudnościami objęto pracą socjalną oraz informowano o przysługujących świadczeniach, - udzielono rodzinom wsparcia w formie świadczeń pieniężnych: <ul style="list-style-type: none"> • zasiłek stały, • zasiłek okresowy, • zasiłek celowy, • specjalny zasiłek celowy, • dodatku mieszkaniowego, • dodatku energetycznego, • dodatku wyrównawczego, • zasiłku rodzinnego z dodatkami, • jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, • świadczenia rodzicielskiego, • świadczenia wychowawczego, • świadczenia z funduszu

		<p>alimentacyjnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasiłku pielęgnacyjnego, • świadczenia pielęgnacyjnego, • specjalnego zasiłku opiekuńczego, • zasiłku dla opiekuna, • Rządowa Tarcza Energetyczna (dodatki: osłonowe, węglowe, na inne źródła ciepła i elektryczne), <p>- przyznano stypendia i zasiłki szkolne,</p> <p>- zapewniono dzieciom i młodzieży dożywianie w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”,</p> <p>- zlecono Katolickiemu Porozumieniu Samorządowemu realizację zadania: „Zapewnienie gorącego posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym z terenu Miasta i Gminy Września”, Stowarzyszenie prowadziło jadalnię oraz magazyn odzieży</p> <p>- osobom znajdującym się w kryzysie bezdomności zapewniono schronienie w Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych i Ogrzewalnia Markot w Ziełińcu</p>
	<p>2. Przeciwdziałanie bezrobociu i ograniczenie jego negatywnych skutków.</p>	<p>- promowano gminę przy wykorzystaniu jej zasobów i mocnych stron, w celu pozyskania nowych inwestorów,</p> <p>- w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy we Wrześni oraz innymi instytucjami, upowszechniano wśród osób bezrobotnych oferty pracy, informowano o szkoleniach, możliwościach wsparcia doradcy</p>

		<p>zawodowego, stażach, pracach interwencyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek pomocy Społecznej udzielał wsparcia finansowego osobom zmagającym się z problemem bezrobocia, - informowano mieszkańców gminy o dostępnych formach pomocy i możliwości skorzystania z nich,
<p>2. Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju.</p>	<p>1. Pomoc rodzinom mającym trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzono z rodzinami pracę socjalną, - umożliwiono rodzinom skorzystanie ze wsparcia specjalistów – pedagoga, psychologa i prawnika w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przydzielano asystenta rodziny, - na terenie gminy prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla rodzin, w których występuje program alkoholowy, - realizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
	<p>2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego poziomu kształcenia i warunków do wszechstronnego rozwoju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem KRAĞ realizując w gminie Września Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa, który, współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, - umożliwiono rodzinom skorzystanie z ulg i zniżek w ramach zadania rządowego Karta Dużej Rodziny,

		<ul style="list-style-type: none"> - umożliwiono rodzinom skorzystanie z ulg i zniżek, poprzez przystąpienie do programu „Wielkopolska Karta Rodziny” realizowanego we współdziałaniu z Województwem Wielkopolskim
<p>3. Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej.</p>	<p>1. Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kierowano sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym realizowanym przez PCPR, - powołano grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy, - zawarto umowy na świadczenie usług hotelowych oraz hostelowych dla osób doświadczających przemocy i znajdujących się w sytuacji kryzysowej, także zawarto umowę związaną z usługami medycznymi, - w przypadku występowania przemocy w rodzinie wszczynano procedurę „Niebieskie Karty”, - prowadzono czynności w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - udzielano wsparcia asystentów rodziny, rodzinom wskazanym przez grupy robocze, - współpracowano z Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia Centrum „U” w celu zwiększenia dostępności do skorzystania ze wsparcia terapeutycznego,
	<p>2. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizowano programy edukacyjno-profilaktyczne, skierowane do dzieci i młodzieży, promujące trzeźwy styl życia, uczące radzenia sobie

		<p>w trudnych sytuacjach (programy EPSILON),</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowano akcje prozdrowotne - informowano mieszkańców o miejscach i możliwościach skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych oraz o możliwościach wykonania specjalistycznych badań - współpracowano z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze ochrony zdrowia - prowadzono szkolenia dot. podejmowania działań w zakresie uzależnienia od środków psychoaktywnych, przeciwdziałania przemocy i uzależnień behawioralnych,
<p>4. Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.</p>	<p>1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udzielono seniorom i ich rodzinom pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania chorego oraz poprzez realizację programu rządowego „Opieka 75+”, - świadczone całodobową kompleksową usługę TELEOPIEKI w ramach zawartej umowy z firmą SIDLY Sp. z o.o. Usługą objęto 20 osób, którym świadczona była pomoc w formie usług opiekuńczych, - pozyskano nowych partnerów Wrzesińskiej Karty Społecznej „Senior” oferujących system ulg i zniżek dla posiadaczy Karty, - od 2021 roku działa Ogólnopolska Karta Seniora, w celu podniesienia poziomu aktywności Seniorów oraz zwiększenia dostępności do dóbr i usług poprzez umożliwienie

		<p>korzystania z systemu ulg i zniżek,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uruchomiono Klub Senior+ „Wrzosowisko” w celu zwiększania form aktywności wśród seniorów, - wsparło grupę samopomocową „Wrześnianie rozWAGI” finansując koszty transportu w ramach wyjazdów integracyjnych,
	<p>2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podjęto działania w celu utworzenia usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, - uruchomiono bezpłatną usługę transportową door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, - wspierano seniorów i osoby z niepełnosprawnością poprzez prowadzoną pracę socjalną oraz udzielane świadczenia, - wspierano osoby z niepełnosprawnością w ramach zajęć organizowanych w Warsztacie Terapii Zajęciowej, - rozpoczął działalność Środowiskowy Dom Samopomocy „Arka” dla osób z niepełnosprawnością intelektualną – typ B, ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi,
<p>5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie.</p>	<p>1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.</p> <p>2. Podejmowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w placówkach oświatowych organizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, w których aktywnie uczestniczyli policjanci oraz strażnicy miejscy np. przeprowadzono prelekcje nt. rozsądnego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego, - wrzesińscy policjanci oraz strażnicy miejscy zajmujący się profilaktyką zrealizowali zajęcia dla uczniów klas

		<p>pierwszych z bezpiecznego poruszania się po drodze,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzono na terenie gminy pierwszy etap kampanii edukacyjnej dla kierowców, zostało rozdanych łącznie 100 sztuk pakietów profilaktycznych dla kierowców zawierających, m. in. jednorazowy alko test, - uświadomiono kierowcom jak niebezpieczne jest prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu, - Policja patrolowała miejsca publiczne w gminie, w tym w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych, patrole odbywały się również ze wsparciem Straży Miejskiej - w celu zapewnienia bezpieczeństwa drogowego remontowano drogi, ulice i chodniki na terenie gminy, - budowano przejścia dla pieszych i modernizowano istniejące przejścia m. in. poprzez instalację ich oświetlenia, - budowano i modernizowano ścieżki rowerowe - organizowano dowóz dzieci do szkół, - Straż Miejska kontrolowała miejsca, w których przebywają osoby bezdomne i wspólnie z pracownikami socjalnymi reagowała w sytuacjach kryzysowych
<p>6. Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego</p>	<p>1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie. 2. Rozwijanie sektora obywatelskiego</p>	<p>- zapewniono wymaganą przepisami ustawy o pomocy społecznej liczbę pracowników socjalnych,</p>

	oraz zacieśnienie z nim współpracy.	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszono kwalifikacje oraz doskonalono umiejętności zawodowe pracowników Ośrodka poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach, - kontynuowano współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich i bezdomnych, - pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej byli inicjatorami wielu przedsięwzięć na rzecz lokalnej społeczności m. in.: akcji „Paczka dla wrzesińskiego dzieciaczka”, „Piernikowe serce” i „Gwiazdkowa niespodzianka”, - udzielono pomoc Ukraińcom z powodu wojny w ich kraju.
--	-------------------------------------	---

4.8. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Cele programu	Zadania	Sposób realizacji
1. Edukacja społeczności lokalnej dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań profilaktycznych	- edukacja społeczności lokalnej na temat problemu przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach, możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, prowadzono stałą edukację środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych i ogłoszeń w prasie lokalnej, - współpracowano z przedstawicielami instytucji w zakresie rozpowszechniania informacji o możliwości wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy, - prowadzono kampanię informacyjną

	<p>- edukacja dzieci i młodzieży na temat radzenia sobie z agresją</p>	<p>z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowaną do środowisk wiejskich, w szczególności członkiń kół gospodyń wiejskich z terenu gminy Września,</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizowano program profilaktyczno-wychowawczy dla dzieci i młodzieży Epsilon, - przeprowadzono program profilaktyczny dla dzieci w zakresie problematyki uzależnień, - zapewniono możliwość aktywnego i konstruktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udostępnianie licznych obiektów sportowo-rekreacyjnych, - prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i profilaktyczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, - realizowano w szkołach programy profilaktyczno-wychowawcze, których celem jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym, - prowadzono zajęcia wychowawcze, spotkania z pedagogiem, psychologiem, a także policjantami, - angażowano dzieci, młodzież oraz dorosłych w akcje szkolne, programy i projekty.
<p>2. Zwiększanie dostępności do specjalistycznego wsparcia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dostępności do wsparcia instytucjonalnego, - zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizowano pomoc dla osób doświadczających przemocy w ramach Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działań grup roboczych oraz pracy socjalnej, - osobom znajdującym się

		<p>w sytuacji kryzysowej zapewniono schronienie, poprzez zawarcie umów na świadczenie usług hostelowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni w zakresie kierowania rodzin do udziału w warsztatach „Podnoszenia Kompetencji Rodzicielskich”.
<p>3. Podejmowanie działań korekcyjno- edukacyjnych wobec sprawców przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny skoordynowanych działań ukierunkowanych na sprawców przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> - informowano instytucje o podejrzeniu stosowania przemocy zgodnie z właściwością (wnoszono zawiadomienia do organów ścigania oraz wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu), - opracowywano i realizowano plany pomocy w indywidualnych przypadkach, - motywowano i kierowano osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni.
<p>4. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów oraz wzmocnienie ich funkcji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie wsparcia w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - terapia osób doznających przemocy i ich rodzin, - nawiązanie współpracy z asystentem rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizowano pomoc dla ofiar przemocy w ramach Punktu Konsultacyjno Informacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - opracowywano i realizowano plany pomocy w ramach grup roboczych, - prowadzono konsultacje psychologiczne indywidualnych przypadków przemocy, - udzielano wsparcia asystentów rodziny, rodzinom wskazanym przez grupy robocze.

<p>5. Monitorowanie sytuacji rodzin w ramach współpracy służb zajmujących się ochroną osób doznających przemocy poprzez współpracę służb działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego we Wrześni oraz grup roboczych</p>		<ul style="list-style-type: none"> - monitorowano sytuację rodzin, w których dochodziło do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy poprzez wizyty w ramach funkcjonowania grup roboczych oraz pracy socjalnej, - organizowano spotkania członków grup roboczych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego, - prowadzono dokumentację w ramach procedury „Niebieskie Karty”, - podejmowano interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie, - w toku pracy z rodzinami z problemem przemocy w rodzinie informowano organy ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy.
<p>6. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie</p>	<p>- podnoszenie kwalifikacji osób profesjonalnie zajmujących się problemem przemocy w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy socjalni, asystenci rodziny, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych brali udział w szkoleniach, konferencjach i superwizji, - zorganizowano szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla pracowników socjalnych z prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”, - prowadzono konsultacje dla członków grup roboczych i pracowników socjalnych przez psychologa.

Liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie w 2022 roku

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
414	140	137	137

Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” w 2022 roku

Procedury wszczęte	Procedury kontynuowane	Procedury zakończone
50	73	34

Liczba wszczętych procedur:

- Policja – 35
- Ochrona Zdrowia – 0
- Oświata – 6
- Pracownicy socjalni – 8
- GKRPA – 1

4.9. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Września na lata 2020-2022.

Cel główny	Cele szczegółowe	Realizacja
1. Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w rodzinie naturalnej oraz wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczej	- udzielono rodzinom wsparcia w formie świadczeń niepieniężnych poprzez realizację: <ul style="list-style-type: none"> • usług opiekuńczych • specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - zapewniono dzieciom i młodzieży dożywianie w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” - udzielono rodzinom wsparcia w formie świadczeń pieniężnych: <ul style="list-style-type: none"> • zasiłek stały • zasiłek okresowy • zasiłek celowy • zasiłek specjalny celowy • dodatku mieszkaniowego

		<ul style="list-style-type: none"> • dodatku energetycznego • dodatku wyrównawczego • zasiłku rodzinnego z dodatkami • jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka • świadczenia rodzicielskiego • świadczenia wychowawczego • świadczenia z funduszu alimentacyjnego • zasiłku pielęgnacyjnego • świadczenia pielęgnacyjnego • specjalnego zasiłku opiekuńczego • zasiłku dla opiekuna <p>- przyznano uczniom stypendia szkolne oraz zasiłki szkolne</p>
	<p>- zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej pomocy w przewyższaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych</p>	<p>- umożliwiono rodzinom skorzystanie z ulg i zniżek w ramach zadania rządowego Karta Dużej Rodziny poprzez zamówienie 1344 kart,</p> <p>- umożliwiono rodzinom skorzystanie z ulg i zniżek w ramach programu „Wielkopolska Karta Rodziny” realizowanego we współdziałaniu z Województwem Wielkopolskim. W ramach programu zamówiono 750 kart,</p> <p>- rodziny skorzystały ze wsparcia pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny,</p> <p>- asystenci w ramach współpracy z rodziną wzmacniali kompetencje wychowawcze rodziców</p> <p>- monitorowano sytuację rodzin zmagających się z problemem przemocy w rodzinie,</p> <p>- w przypadku występowania przemocy w rodzinie wszczynano procedurę „Niebieskie Karty” i obejmowano rodzinę wsparciem asystenta rodziny,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze m.in. dla dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy
	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy socjalni rozeznawali środowisko i diagnozowali potrzeby rodzin, - współpracowano z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej (PCPR) i opracowywano plany pracy z rodzinami, - umożliwiono rodzinom skorzystanie ze wsparcia specjalistów – pedagoga, psychologa i prawnika w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - gmina ponosiła koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej

4.10. Gminny Program Osłonowy – Aktywizowanie i Wyrównywanie Szans Seniorów w Gminie Września.

Cele	Zadania	Realizacja
1. Wyrównywanie szans i zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów w gminie Września	<ul style="list-style-type: none"> - koordynacja działań różnych instytucji i organizacji lokalnych świadczących usługi i pomoc na rzecz ludzi starszych, - stały wzrost jakości usług socjalnych na rzecz osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z NGO oraz innymi instytucjami, - pozyskano nowych partnerów Wrzezińskiej Karty Społecznej „Senior” oferujących ulgi/zniżki dla posiadaczy karty, - realizowano porozumienie o partnerstwie w ramach Programu Gmina Przyjazna Seniorom, – Ogólnopolska Karta Seniora, w celu podniesienia poziomu aktywności Seniorów oraz zwiększenia dostępności do dóbr i usług poprzez umożliwienie z korzystania z systemu ulg i zniżek, - kontynuowano usługę transportową

	<p>- rozwój poradnictwa, wsparcia dla członków rodzin seniorów w celu intensyfikacji usług</p> <p>- poprawa dostępności informacji dla seniorów</p>	<p>door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uruchomiono Klub Senior+ „Wrzosowisko”, - dystrybuowano żywność w ramach realizacji POPŻ, - zrealizowano akcje: „Piernikowe serce”, „Gwiazdkowa niespodzianka” (realizowana we współpracy z kościołem katolickim), - w ramach Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie umożliwiono skorzystanie z porady: psychologicznej, pedagogicznej oraz prawnej, - za pośrednictwem mediów (radio, prasa, internet) informowano o organizowanych i planowanych przedsięwzięciach, - wyprodukowano i dystrybuowano broszury informacyjne nt. realizowanych programów, - przeprowadzono akcje informacyjne o realizowanych programach i usługach, wśród członków: osób skupionych w Grupie Samopomocowej Wrześnianie rozWAGI, Koła Emerytów NSZZ Solidarność, Chóru Lutnia, Chóru Camerata, Uniwersytetu III wieku oraz w trakcie imprez organizowanych przez WOK i KGW,
<p>2. Organizacja działań w ramach ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej</p>	<p>- zwiększenie środków na usługi opiekuńcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udzielano pomocy osobom starszym w ramach programu rządowego „Opieka 75+”, - wspierano osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie usługami opiekuńczymi, - udzielano wsparcia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych

		dla osób z zaburzeniami psychicznymi, - świadczone całodobową kompleksową usługę TELEOPIEKI w ramach zawartej umowy z firmą SIDLY Sp. z o.o. Usługą objęto 20 osób, którym świadczona była pomoc w formie usług opiekuńczych,
3. Aktywizacja społeczna seniorów	- inicjowanie działań samopomocowych z udziałem seniorów	- seniorzy uczestniczyli w różnorodnych działaniach realizowanych przez Grupę Samopomocową Wrześnianie rozWAGI mających na celu aktywizację, integrację i minimalizację negatywnego wpływu wykluczenia społecznego - seniorzy rozwijali swoje zainteresowania poprzez uczestniczenie w różnego rodzaju zajęciach organizowanych przez Klub Senior + „Wrzosowisko”

4.11. Gminny Program Osłonowy Wspierania Środowisk Długotrwale Ubogich w Celu Poprawy Sytuacji Mieszkaniowej ww. Środowisk i Przeciwdziałanie Zjawisku Bezdomności w Gminie Września.

Cele	Zadania	Realizacja
1. Przystępowanie do działań aktywizujących, wspierających, interwencyjnych w środowiskach zmagających się z problemami ekonomiczno-społecznymi	Kontrolowanie, monitorowanie oraz polepszanie aktualnej sytuacji w środowiskach	- sprawowano i realizowano wspólne działania przez pracowników OPS oraz Wydziału Gospodarki Mieszkaniowej UMiG Września, mających na celu rozwiązanie problemów w środowiskach.
2. Pobudzenie do działania środowisk figurujących w rejestrze potrzeb mieszkaniowych i wpisywanych na listę mieszkaniową gminy Września, w kierunku samodzielnego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych	Szczegółowe informowanie osób figurujących w rejestrze potrzeb mieszkaniowych gminy Września lub zgłaszających problemy mieszkaniowe o formach pomocy: - dodatku mieszkaniowym, - dodatku wyrównawczym,	- przy dodatkach mieszkaniowych wypłacono dodatki wyrównawcze, - w formie zasiłków przekazano pomoc finansową na opłacanie kaucji za wynajem lokalu mieszkalnego.
3. Podnoszenie standardu mieszkań	Remonty i sprzedaż lokali	- systematycznie i na bieżąco

i poprawa jakości życia osób zajmujących gminne zasoby	komunalnych znajdujących się w zasobach mieszkaniowych gminy Września	przeprowadzono prace remontowe w budynkach i lokalach ujętych w gminnym zasobie mieszkaniowym oraz z zastosowaniem bonifikaty sprzedawano mieszkania na rzecz najemców.
4. Wsparcie i pomoc w znalezieniu lokali do wynajęcia, a także ograniczenie zadłużeń lokatorów-klientów OPS	Współpraca pracowników Sekcji Dodatków Mieszkaniowych z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny	- pozyskiwano informacje o nowych lokalach do wynajęcia i prowadzono współpracę z właścicielami oraz zarządcami budynków prywatnych w celu zmniejszenia zadłużeń lokatorów, - pozyskane informacje na temat zadłużeń oraz lokali do wynajęcia przekazywano pracownikom socjalnym oraz asystentom rodziny.
5. Pomoc, wsparcie oraz analiza sytuacji osób znajdujących się w kryzysie bezdomności	Zapewnienie schronienia i prowadzenie działań mających na celu pomoc w wychodzeniu z bezdomności	- współpracowano z organizacjami pozarządowymi zlecając im realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, - ze Stowarzyszeniem Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych i Ogrzewalnia Markot w Zielińcu, które zapewniało schronienie w Schronisku oraz noclegowni dla osób bezdomnych oraz będących w trudnej sytuacji życiowej, - z Katolickim Porozumieniem Samorządowym prowadzącym jadalnię św. Brata Alberta, w której od poniedziałku do piątku najubożsi mieszkańcy gminy mogli otrzymać gorący posiłek i produkty żywnościowe. KPS prowadziło również magazyn odzieży i artykuły gospodarstwa domowego dla najuboższych mieszkańców.

4.12. Program Pomocy Żywnościowej – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014/2020.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zrealizowano działania
Zabezpieczenie najuboższym osobom dostępu do bezpłatnych artykułów żywnościowych	Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej ze Stowarzyszeniem KRAĞ w pozyskiwaniu i dystrybuowaniu żywności	- w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym PODPROGRAM 2021 pomocą objęto 601 osób w tym: - 316 kobiet - 285 mężczyzn - 200 dzieci do 15 roku życia - 70 osób powyżej 65 roku życia - 8 osób bezdomnych - 178 osób z niepełnosprawnością - beneficjentom programu przygotowano 2566 paczek żywnościowych o łącznej wadze około 16,3 tony

4.13. Wieloletni Rządowy Program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Cele programu	Zadania	Sposób realizacji
1. Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.	- poprawa poziomu życia rodzin o niskich dochodach, znajdujących się w trudnej sytuacji, - poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży, - kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych, - poprawa poziomu życia osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych	- dożywianie uczniów w szkołach na terenie miasta oraz w szkołach wiejskich poprzez zapewnienie posiłków uwzględniających potrzeby dietetyczne określonej grupy wiekowej, - dowóz posiłków do szkół, które nie posiadają kuchni oraz stołówki, natomiast dysponują pomieszczeniami do wydawania posiłków, - dożywianie osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych poprzez zapewnienie posiłków

		uwzględniających potrzeby dietetyczne określonej grupy wiekowej, w restauracji „Avocado” znajdującej się we Wrześni przy ul. Batorego 4, - dowóz posiłków do miejsca zamieszkania osób, które nie są w stanie przygotować sobie samodzielnie posiłku, niewychodzących z domu z uwagi na wiek lub stan zdrowia, - pomoc finansowa w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności
--	--	---

Liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu”

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba osób korzystających z posiłku	61
W tym: liczba osób którym dowieziono posiłek	7
Liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	280

4.14. Program Asystent Rodziny na 2022 rok.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Zrealizowano działania
Wzmocnienie asystentów rodziny w systemie wspierania rodziny	- Docenienie pracy asystentów rodziny poprzez przyznanie dodatku do wynagrodzenia	- sfinansowano jednorazowy dodatek do wynagrodzenia-dla 5 asystentów w łącznej wysokości 13.500,00 zł.

4.15. Program „Opieka 75+”.

Cel strategiczny	Zadania	Działania
1. Poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej	- Zapewnienie osobom w wieku 75 lat i więcej wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, - poprawa jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej, - umożliwienie gminom rozszerzenie oferty usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej.	W ramach programu udzielono wsparcia w formie usług opiekuńczych 86 osobom w wieku 75 lat i więcej.

4.16. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej+ - edycja 2022.

Cel strategiczny	Zadania	Działania
Celem wprowadzenia usługi asystenta osobistego jako formy ogólnodostępnego wsparcia osób niepełnosprawnych jest umożliwienie tym osobom prowadzenie bardziej aktywnego i samodzielnego życia. Usługi te mają przeciwdziałać dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w wydarzeniach społeczno-kulturalnych.	Usługi asystencji polegają m. in. na pomocy Asystenta: <ul style="list-style-type: none"> • w przemieszczaniu się Uczestnika Programu w wybrane przez niego miejsca, • w dokonywaniu zakupów – z zastrzeżeniem aktywnego udziału Uczestnika Programu, • w załatwianiu spraw urzędowych, w aktywnym uczestniczeniu w życiu kulturalnym, w wykonywaniu czynności dnia codziennego. 	W ramach programu udzielono wsparcia w formie usług opiekuńczych 75 osobom niepełnosprawnym, w tym 12 dzieciom w wieku do 16 r. życia, 44 osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 19 osobom z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

4.17. Program Wieloletni „SENIOR+” na lata 2021-2025 – edycja 2022. Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Klubu „Senior+”.

Cele	Zadania	Realizacja
1. Zwiększenie aktywnego uczestnictwa osób w wieku 60 lat i	Motywowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez zapewnienie seniorom miejsca, gdzie mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje oraz	Cykliczne spotkania z przedszkolakami w siedzibie Klubu w ramach integracji międzypokoleniowej, spotkania z osobami z niepełnosprawnością ze Stowarzyszenia „Arka” z Wrześni. Dostęp do Sali

więcej nieaktywnych zawodowo, zamieszkujących na terenie Gminy Września, w życiu społecznym	rozrywkę. Zwiększenie aktywności osób starszych w sferze samopomocy i integracji międzypokoleniowej. Rozwijanie wiedzy i umiejętności w zakresie realizowanych zajęć programowych: terapeutycznych, fizycznych, towarzyskich.	Klubowej, stanowiącej między innymi miejsce spotkań integracyjnych i rozrywkowych.
2. Cel edukacyjny	Prowadzenie zajęć komputerowych, z języka obcego, spotkania ze specjalistami i ciekawymi ludźmi.	Spotkania edukacyjne z „Amazonkami”, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, język angielski, zajęcia komputerowe, pomoc technologiczna przy smartfonach itp.
3. Cel rekreacyjny	Zajęcia taneczne, muzyczne, relaksacyjne, spotkania przy grach planszowych, zajęcia ogrodnicze, wycieczki.	Raz na kwartał wyjazd jednodniowy – teatr, zwiedzanie; rozwój zdolności ogrodniczych, tanecznych, rozrywka w postaci gier planszowych i karcianych oraz spotkania okolicznościowe/imprezy taneczne zgodnie z kalendarzem. Organizacja Pikniku dla uczestników wraz z rodzinami w celu przybliżenia działalności Klubu.
4. Zwiększenie aktywności kulturalnej	Wyjścia do teatru, kina, na wystawy.	Spektakle i filmy kierowane również do seniorów oraz ciekawe wystawy w Muzeum Dzieci Wrzesińskich oraz w Galerii Farnej.
5. Zwiększenie aktywności ruchowej	Zajęcia ruchowe na terenie Klubu oraz na sali gimnastycznej, spacer z kijkami.	Dwa razy w tygodniu organizowano zajęcia z usprawniania ruchowego dla seniorów na sali gimnastycznej ze sprzętem oraz w siedzibie Klubu. Od wiosny do jesieni seniorzy spacerowali również z kijkami.

4.18. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2022.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii realizowane były w Gminie Września w oparciu o zadania określone w art. 4¹ ust. 1 w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane były głównie przez: Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnię Leczenia Uzależnień i Współzależnienia Centrum

„U”, Wrzesińskie Stowarzyszenie Abstynentów „JANTAR”, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły podstawowe, Komendę Powiatową Policji we Wrześni.

W szkołach podstawowych naszej gminy zrealizowano 65 programów profilaktyczno- wychowawczych EP-SILON. Jest on rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Programy wykonano w klasach I-VIII w następujących obszarach: przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychoaktywnych, przemoc rówieśnicza, kształtowanie wzorów i praca w obszarze wartości, normy grupowe, tolerancja i integracja. Przeszkolono łącznie 1359 uczniów, a także 65 wychowawców oraz 107 rodziców.

W listopadzie 2022 r. został przeprowadzony program profilaktyczny dla dzieci klas III szkół podstawowych w zakresie problematyki uzależnień. Celem programu była edukacja w zakresie problematyki uzależnień behawioralnych, wykształcenie postawy ograniczonego zaufania i dystansu wobec mediów społecznościowych, rozwijanie świadomości zagrożenie jakim jest uzależnienie od czynności, wzbudzenie refleksji na temat skutków i długofalowych konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych-uczestniczyło 21 klas (438 os.) oraz 21 nauczycieli. W listopadzie odbyło się dwudniowe szkolenie dla grupy 30 osób, podejmujących działania w zakresie uzależnienia od środków psychoaktywnych, przeciwdziałania przemocy „Środki psychoaktywne i ich wpływ na zjawisko przemocy i agresji w środowisku rodzinnym oraz rówieśniczym” oraz uzależnień behawioralnych. 31 października 2022 r. odbyło się szkolenie w formie terenowej wraz z wizytą tajemniczego klienta w 20 punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Września pn. „Odpowiedzialny sprzedawca”.

Na terenie Gminy przeprowadzono kampanię społeczną „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Została ona przygotowana specjalnie z myślą o wsparciu dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w trudnych czasach izolacji społecznej. Zgodnie z rekomendacjami psychologów i pedagogów, którzy przygotowali materiały edukacyjne, skupiliśmy się na budowaniu kompetencji radzenia sobie z problemami oraz wspieraliśmy umiejętności dotyczące wyzwalania pozytywnych emocji. Udział w konkursach wzięło 10 szkół podstawowych z terenu Miasta i Gmina Września. Pełnomocnik przeprowadziła etap gminny konkursu plastycznego oraz literackiego.

Na terenie gminy przeprowadzono dwa razy kampanię edukacyjną dla kierowców, zostało rozdanych łącznie 250 sztuk pakietów profilaktycznych dla kierowców zawierających, m. in. jednorazowy alkotest oraz ulotki informacyjne. Celem akcji było uświadomienie kierowcom jak niebezpieczne jest prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu. Akcja prowadzona pod hasłem „Bo życie jest lepsze niż picie” miała również zwrócić uwagę kierowcom, że alkohol negatywnie wpływa na ich spostrzegawczość, czas reakcji czy ocenę odległości. Będąc pod jego wpływem kierowca nie zdaje sobie sprawy z ograniczeń oraz bardzo często przecenia swoje możliwości. Ryzykowne zachowanie może zakończyć się najwyższym wymiarem kary dla kierowcy: utratą życia lub zdrowia lub utratą osób, które są mu bliskie. Akcja została przeprowadzona 22 kwietnia i 25 września przy współpracy ze Strażą Miejską oraz Policją.

Dla dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych chorobą alkoholową przygotowano imprezę profilaktyczno-edukacyjną w dniu 5 czerwca 2022 roku. Udział wzięło w niej około 1000 dzieci.

Podczas wakacji zimowych odbyło się 10 seansów filmowych dla dzieci ze środowisk zagrożonych chorobą alkoholową, skorzystało około 1900 osób.

Podczas wakacji letnich odbyły się 23 letnie seanse filmowe dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Września ze środowisk zagrożonych alkoholizmem. Wzięły w nim udział 4370 osób.

Odbyły się także pikniki profilaktyczne pn. Niedziele dla Milusińskich, przygotowywane przez wrzesińskie przedszkola, odbyło się 11 spotkań integracyjnych. W każdym spotkaniu uczestniczyło około 50 dzieci wraz z rodzicami.

W ramach organizacji i wspierania organizacji różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin i środowisk zagrożonych uzależnieniami zorganizowano letnie zajęcia opiekuńczo-wychowawcze (półkolonie letnie), skorzystało z nich 265 dzieci w 18 miejscowościach.

W ramach tworzenia możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną poprzez zakup sprzętu sportowego, zakup sprzętu służącego do wyposażania terenów rekreacyjnych, boisk, sal gimnastycznych i placów zabaw, dofinansowanie organizacji i modernizacji miejsc uprawiania sportu i rekreacji powstały place zabaw przy ul. Słowackiego (SSP NR 6), przy ul. Batorego (SSP NR 6), przy przedszkolu w Sokołowie, siłownia zewnętrzna przy ul. Chmielowskiego, w Osowie. Doposażono siłownię nad Zalewem Wrzesińskim, doposażono plac zabaw w Gonicach i w Bardzie.

Podejmowano także działania profilaktyczno – terapeutyczne skierowane do dzieci i młodzieży, mające na celu promowanie trzeźwego stylu życia, nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, odmawianie picia, podwyższenie własnej wartości, spędzanie wolnego czasu w bezpieczny i atrakcyjny sposób.

Na terenie Gminy funkcjonowało 18 grup z zajęciami opiekuńczo-wychowawczymi i profilaktycznymi: 13 grup na terenie gminnych wsi oraz 5 grup w mieście. Wychodząc naprzeciw potrzebom dzieci grupa przy ul. Witkowskiej czynna była od poniedziałku do piątku w godz. od 13.00 do 16.00. Wychowawca w ramach zagospodarowania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań dzieci realizował zajęcia plastyczne, sportowe, kulinarne, komputerowe, pomagał w odrabianiu lekcji oraz zapoznawał dzieci z podstawowymi zasadami profilaktyki uzależnień. Na zajęcia uczęszczało średnio 15 dzieci/dzień.

W ramach zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki w mieście grupy spotykały się w: budynku SSP Nr 6 - 2 grupy, w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej 1 grupa, budynku Zespołu Szkół Zawodowych – Ochotniczy Hufiec Pracy 1 grupa. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu i trwały dwie godziny. Uczestniczyło w nich od 10 do 15 dzieci.

W Gminie działały także programy w świetlicach wiejskich, odbywały się raz w tygodniu i trwały dwie godziny zegarowe. Do ich przeprowadzenia wykorzystano pomieszczenia wiejskich świetlic w Grzybowie, Gutowie Małym, Sołecznie, Bierzglinie, Węgierkach, Bardzie, Kleparzu oraz grupy przyszkolne: 1 w Otocznej, 2 w Marzeninie, 2 w Nowym Folwarku, 1 w Kaczanowie.

Prowadzono także dożywianie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo- wychowawczych.

Pomocy prawnej i psychologicznej osobom dorosłym udzielali specjaliści w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy ul. Fabrycznej 14 i ul. Słowackiego prowadzonym przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni.

Wrzesińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Jantar” w ramach realizacji zadań Gminnego Programu od 1.03.2022 r. do 15.12.2022 r. prowadziło „Punkt Konsultacyjny Jantar” dla osób uzależnionych i ich rodzin. Dyżur psychologa wyniósł 75 godzin, skorzystało z porad 55 osób, dyżur prawnika wyniósł 30 godzin, skorzystało z niego 41 osób, a z 59 godzinowego dyżuru konsultanta terapeuty skorzystało 59 osób.

24 czerwca została podpisana umowa z Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia *Centrum „U”* działającą przy ul. Witkowskiej 3, która zgodnie z umową będzie realizowała świadczenia zdrowotne z zakresu psychoterapii, psychoedukacji oraz rehabilitacji leczniczej osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. Ze świadczeń skorzystało 36 uzależnionych oraz 44 współuzależnionych.

27 maja zostało podpisane Porozumienie, w ramach którego Policjanci Garnizonu Wielkopolskiego Policji będą pełnili dodatkowe służby prewencyjne na terenie Gminy Września ponad normę określoną w art. 33 ust. 2 ustawy

z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w celu realizacji zadań patrolowo-interwencyjnych w związku z przestrzeganiem przepisów określonych w art. 13, 14 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w okresie od 1 lipca 2022 r. do 31 października 2022 r. - wykonano 50 służb. Funkcjonariusze dokonali kontroli 200 miejsc zagrożonych przestępczością, przeprowadzonych zostało 176 interwencji. Policjanci ujawnili 135 wykroczeń z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa zatrzymanych zostało 7 sprawców przestępstw, w tym 4 z art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, 2 nietrzeźwych kierujących i 1 sprawcę przemocy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczyła 4 członków. Odbyło się 26 posiedzeń, na których Komisja realizowała zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z gminnego programu.

Komisja zapoznała się, dokonała analizy i wydała 31 pozytywnych opinii w formie postanowienia (zgodnie z art.18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) dla punktów na sprzedaż detaliczną i gastronomiczną.

Komisja podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego (zgodnie z art. 4¹ ust. 3):

- wpłynęły 44 wnioski o leczenie,
- zmotywowano 23 osoby do podjęcia leczenia w Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Centrum „U”;
- do biegłych sądowych skierowano 28 wniosków o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia,
- do Sądu Rejonowego z siedzibą we Wrześni skierowano 27 wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Członkowie GKRPA uczestniczyli w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, komisja założyła 1 Niebieska Kartę.

Zespół Interdyscyplinarny ds Przemocy w Rodzinie wraz z Gminną Komisją oraz Pełnomocnikiem rozpoczęli cykl spotkań informacyjno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i tematu uzależnień z Kołami Gospodyń Wiejskich. Spotkania odbyły się w Węgieńkach, Bierzglinie, Sokołowie, Sędziwojewie i Marzeninie.

GKRPA dokonała 12 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na okoliczność przestrzegania warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych określonych ustawie.

W ramach realizacji programu zrealizowano szkolenia:

- XXXI Jubileuszowy Ogólnopolski Zlot Rodzin Abstynenckich” podejmujących działania w zakresie uzależnienia od alkoholu i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Najważniejsze aspekty zadań Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie według najnowszych zasad,
- Uzależnienia behawioralne jako element nowych gminnych programów,
- Leczenie odwykowe. Przymusowe leczenie- czy jest przymusowe? Rozterki GKRPA,
- „Małpki vs korkowe”- finansowanie GPPiRPA.

W ramach działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii prowadzono poradnictwo rodzinne skierowane do rodzin (osób dorosłych, młodzieży i dzieci), w których występuje problem szkodliwego używania bądź uzależnienia od środków psychoaktywnych, dyżury pełniło w budynku przy ul. Witkowskiej 3 dwóch terapeutów. Skorzystały 132 osoby.

9 października odbył „Turniej o Puchar Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” dla osób dorosłych którego celem jest popularyzacja piłki nożnej oraz aktywnego spędzania wolnego czasu bez używek dla mieszkańców Miasta i Gminy Września. W turnieju wzięło udział 12 drużyn.

22 maja 2022 r. w SSP Nr 2 odbył się Projekt edukacyjny dla klas 4 – Przeciwdziałanie uzależnieniom od internetu – Turniej dwóch ogni usportowionych, wzięło w nim udział 7 zespołów.

4.19. Program współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 w działach kultura fizyczna oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Wymogi dotyczące konkursów ofert na realizację w formie wspierania zadań publicznych przez Miasto i Gminę Września w roku 2022 w dziedzinie kultury fizycznej oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zostały spełnione, tj.:

- określony został sposób konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Uchwała nr XXXIII/439/2010 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 16 września 2010 r. w sprawie: określenia sposobu konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji),
- podjęta została Uchwała Nr XXVI/255/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 16 września 2021 r. w sprawie: programu współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022,
- ogłoszono otwarty konkurs na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2022 roku (Zarządzenie nr 195 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie: ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2022 roku),
- ogłoszono otwarty konkurs na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w roku 2022 r. (Zarządzenie Nr 14 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie: ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2022 roku),
- informację o konkursach zamieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz stronie www.wrzesnia.pl,
- powołana została komisja rozpatrująca oferty otwartego konkursu na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej (Zarządzenie Nr 4 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 10 stycznia 2022 r. w sprawie: powołania komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2022 roku),
- powołana została komisja rozpatrująca oferty otwartego konkursu na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (Zarządzenie Nr 28 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie: powołania komisji konkursowej w celu

opiniowania ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2022 roku),

- zatwierdzone zostały dotacje na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej na rok 2022 (Zarządzenie Nr 13 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie: zatwierdzenia zestawienia ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2022 roku),

- zatwierdzone zostały dotacje na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na 2022 rok (Zarządzenie Nr 42 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie: zatwierdzenia zestawienia ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2022 roku),

- informacja o podziale środków finansowych wywieszona została na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz stronie www.wrzesnia.pl.

Kultura fizyczna:

Na dotację dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych na zadania w zakresie kultury fizycznej w budżecie Gmina przeznaczyła kwotę 410 000,00 zł.

W 2022 roku organizacje sportowe i stowarzyszenia złożyły 28 ofert na kwotę 619 437,00 zł. Zarządzeniem Nr 13 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie: zatwierdzenia zestawienia ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury fizycznej w 2022 roku, udzielono 24 dotacji na wsparcie realizacji zadań w wysokości 410 000,00 zł, w tym:

- na szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez poszczególne związki sportowe 370 000,00 zł,

- na organizację zawodów, rozgrywek, turniejów w różnych dyscyplinach sportowych 40 000,00 zł.

Ostatecznie 23 dotacje zostały rozliczone zgodnie z umowami, zrezygnowano z realizacji jednego zadania – zwrócono kwotę 3 000,00 zł.

Ponadto udzielono 7 dotacji z budżetu Gminy na zadania z zakresu wspierania sportu na terenie Gminy Września w 2022 roku (na podstawie Uchwały nr XXXIV/420/2014 z dnia 16 września 2014 r.) w wysokości 670 000,00 zł.

Dotacje otrzymały:

1. Miejski Klub Sportowy Victoria Września - 270 000,00 zł,
2. Wrzesiński Ludowy Klub Piłki Siatkowej Progress - 300 000,00 zł,
3. Klub Piłkarski Września – 22 000,00 zł,
4. Uczniowski Klub Sportowy Żak – 12 000,00 zł,
5. Klub Sportowy Kosynier Sokołowo – 18 000,00 zł,
6. Klub Sportowy Zjednoczeni Września – 18 000,00 zł,
7. Międzyszkolny Klub Sportowy Września – 30 000,00 zł.

Zwrócono część dotacji z realizacji jednego zadania w kwocie 578,70 zł. Pozostałe dotacje zostały rozliczone zgodnie z umowami.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego:

Na dotacje dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych na zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w budżecie Gmina przeznaczyła kwotę 100 000,00 zł.

Organizacje i stowarzyszenia kulturalne w 2022 roku złożyły 20 ofert na kwotę 126 170,00 zł. Zarządzeniem Nr 42 Burmistrza Miasta i Gminy Września z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie: zatwierdzenia zestawienia ofert na realizację w formie wsparcia zadania publicznego Miasta i Gminy Września w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2022 roku, udzielono 20 dotacji na kwotę 100 000,00 zł.

Ostatecznie wszystkie dotacje zostały rozliczone zgodnie z umowami.

Poniżej zaprezentowano:

1. Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i kwota dotacji na wsparcie realizacji zadań publicznych Miasta i Gminy Września w zakresie kultury fizycznej w roku 2022 r.:

a) Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez poszczególne związki sportowe.

b) Organizacja zawodów, rozgrywek, turniejów w różnych dyscyplinach sportowych.

2. Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i kwota dotacji na zadania z zakresu wspierania sportu na terenie Gminy Września w 2022 r.

3. Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych oraz kwota dotacji na wsparcie realizacji zadań publicznych Miasta i Gminy Września w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2022 r.

Ad. 1

Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i kwota dotacji na wsparcie realizacji zadań publicznych Miasta i Gminy Września w zakresie kultury fizycznej w roku 2022 r.:

a) Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez poszczególne związki sportowe

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł zadania	Przyznana kwota zł	Środki wykorzystane zł	Środki zwrócone zł
1	Klub Sportowy Zjednoczeni Września	Szkolenie młodzieży z zakresu gry w piłkę nożną i udział w rozgrywkach prowadzonych przez Wielkopolski ZPN	8 000,00	8 000,00	0,00
2	Uczniowski Klub Sportowy „Hwarang Taekwondo Olimpijskie Września”	Szkolenie dzieci i młodzieży oraz udział w zawodach Taekwondo Olimpijskiego w kategoriach młodzików, juniorów młodszych, juniorów i młodzieżowców	45 000,00	45 000,00	0,00
3	UKS WRZESIŃSKA AKADEMIA SZACHOWA	Szachowe Szkolenie	3 000,00	0,00	3 000,00
4	Ludowy Klub Sportowy „BŁĘKITNI” Psary Polskie	Szkolenie młodzieży z zakresu gry w piłkę nożną i udział w rozgrywkach prowadzonych przez Wielkopolski ZPN	25 000,00	25 000,00	0,00

5	Miejski Klub Sportowy VICTORIA Września	Szkolenie dzieci i młodzieży /3-18 lat/ w piłkę nożną, uczestnictwo w rozgrywkach prowadzonych przez WZPN Poznań	86 000,00	86 000,00	0,00
6	Międzyszkolny Klub Sportowy Września	Przygotowanie i udział MKS Września w rozgrywkach ligi koszykówki, szkolenie dzieci i młodzieży	10 000,00	10 000,00	0,00
7	Uczniowski Klub Sportowy TIGER TEAM	Szkolenie dzieci i młodzieży z Taekwondo Olimpijskiego	12 000,00	12 000,00	0,00
8	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „ORKAN”	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach w siatkówce plażowej dziewcząt	13 000,00	13 000,00	0,00
9	Uczniowski Klub Sportowy Karate Tradycyjnego „ORZEŁ”	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w zawodach karate tradycyjnego	12 000,00	12 000,00	0,00
10	Wrzesiński Klub Karate	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez poszczególne związki sportowe – karate olimpijskie WKF	12 000,00	12 000,00	0,00
11	Fundacja Piotra Reissa	Treningi piłkarskie oraz udział w rozgrywkach Wielkopolsko – Lubuskich Lig Piłkarskich dla dzieci i młodzieży z Miasta i Gminy Września	3 000,00	3 000,00	0,00
12	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „ORKAN”	Szkolenie dzieci i młodzieży oraz udział w zawodach sportowych w kategorii: dzieci, młodzika, juniora młodszego, juniora i młodzieżowca w sekcji lekka atletyka	72 000,00	72 000,00	0,00
13	Uczniowski Klub Sportowy ŻAK Września	Szkolenie młodych zawodniczek UKS Żak, udział w rozgrywkach i zawodach prowadzonych przez Polską Federację Lacrosse – Polski Związek Sportowy oraz Polską Federację Lakrosa.pl	10 000,00	10 000,00	0,00
14	Uczniowski Klub Sportowy „OLIMP”	Szkolenie dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach ligowych i turniejach: Mistrzostwa Wielkopolski Młodziczek i Kadetek w Piłce Siatkowej, Mini Piłce Siatkowej oraz Siatkówce Plażowej	19 000,00	19 000,00	0,00
15	Wrzesiński Ludowy Klub Piłki Siatkowej PROGRESS	Szkolenie dzieci i młodzieży w piłce siatkowej halowej i plażowej; udział w rozgrywkach i zawodach	40 000,00	40 000,00	0,00
OGÓLEM:			370 000,00	367 000,00	3 000,00

b) Organizacja zawodów, rozgrywek, turniejów w różnych dyscyplinach sportowych

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł zadania	Przyznana kwota zł	Środki wykorzystane zł	Środki zwrócone zł
1	UKS WRZESIŃSKA AKADEMIA SZACHOWA	Turniej szachowy im. Dzieci Wrzesińskich	1 000,00	1 000,00	0,00
2	UKS WRZESIŃSKA AKADEMIA SZACHOWA	Września Cup 2022	1 000,00	1 000,00	0,00
3	Stowarzyszenie VOLLEY WRZEŚNIA	8. Ogólnopolski turniej siatkówki plażowej PLAŻA WRZE 2022	5 500,00	5 500,00	0,00
4	Uczniowski Klub Sportowy Karate Tradycyjnego „ORZEŁ”	XIX Ogólnopolski Turniej Dzieci i Młodzieży w Karate Tradycyjnym	2 000,00	2 000,00	0,00
5	Fundacja Piotra Reissa	Igrzyska Przedszkolaków – turniej dla najmłodszych	1 000,00	1 000,00	0,00
6	Klub Biegacza „Kosynier” Września	XXXVIII Bieg Kosynierów	14 000,00	14 000,00	0,00
7	Gminne Zrzeszenie L.Z.S. we Wrześni	„Na wsi też gramy w piłkę” - liga oraz turnieje piłki nożnej na boiskach na terenie Gminy Września	8 000,00	8 000,00	0,00
8	Fundacja Rollheros	Organizacja II Zawodów Bładecross we Wrześni	1 500,00	1 500,00	0,00
9	Wrzesiński Ludowy Klub Piłki Siatkowej PROGRESS	Organizacja letnich turniejów piłki siatkowej plażowej w kategoriach młodzieżowych oraz mini siatkówki	6 000,00	6 000,00	0,00
OGÓLEM:			40 000,00	40 000,00	0,00

Ad. 2

Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i kwota dotacji na zadania z zakresu wspierania sportu na terenie Gminy Września w 2022 r.

Lp.	Wnioskodawca	Cel dotacji	Przyznana kwota zł	Środki wykorzystane zł	Środki zwrócone zł
1	Wrzesiński Ludowy Klub Piłki Siatkowej PROGRESS	Prowadzenie zespołu seniorów pod nazwą KRISPOL WRZEŚNIA w piłce siatkowej halowej w rozgrywkach szczebla centralnego I-ligi	300 000,00	300 000,00	0,00
2	Miejski Klub Sportowy VICTORIA Września	Udział w rozgrywkach IV ligi Wielkopolskiej	270 000,00	270 000,00	0,00

3	Klub Piłkarski Września	Prowadzenie zespołu seniorów KP Września oraz udział w zawodach i rozgrywkach ligowych prowadzonych przez PZPN I WZPN	22 000,00	22 000,00	0,00
4	Uczniowski Klub Sportowy ŻAK Września	Przygotowanie, doposażenie i udział zespołu lacrossowego UKS Żak w zawodach mistrzowskich kategorii senierek	12 000,00	12 000,00	0,00
5	Klub Sportowy Kosynier Sokołowo	SPORT TO ZDROWIE 2022 – udział w zawodach i rozgrywkach seniorów klasa B	18 000,00	17 421,30	578,70
6	Klub Sportowy Zjednoczeni Września	Udział w rozgrywkach seniorski B-klasy Gr. V WZPN	18 000,00	18 000,00	0,00
7	Międzyszkolny Klub Sportowy Września	Rozwój potencjału do uprawiania koszykówki w Gminie Września i udział w rozgrywkach w sezonie 2021/2022 i 2022/2023	30 000,00	30 000,00	0,00
OGÓLEM:			670 000,00	669 421,30	578,70

Ad. 3

Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych oraz kwota dotacji na wsparcie realizacji zadań publicznych Miasta i Gminy Września w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2022 r.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł zadania	Przyznana kwota zł	Środki wykorzystane zł	Środki zwrócone zł
1.	Fundacja Edukacji Społecznej „EKOS”	Konkurs dla uczniów szkół podstawowych „Złota Żaba”	2 000,00	2 000,00	0,00
2.	Stowarzyszenie Chór „Camerata”	Śpiewamy dla Wrześni	9 000,00	9 000,00	0,00
3.	Wrzesiński Uniwersytet Trzeciego Wieku	Wystawa fotograficzna WUTW „15 lat minęło” 2007- 2022	3 000,00	3 000,00	0,00
4.	Wrzesiński Uniwersytet Trzeciego Wieku	XIII FESTYN SPORTOWO – REKREACYJNY Z OKAZJI 15-LECIA WUTW	6 000,00	6 000,00	0,00
5.	Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Szansa” w Grzybowie	„Katarzynki” – Festyn dla mieszkańców Gminy Września	3 000,00	3 000,00	0,00
6.	Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-	IX Grzybowski Turniej Wojów „997-1025-2022. Święty Wojciech – Bolesław Chrobry – Polska”	20 000,00	20 000,00	0,00

	Turystyczne „Szansa” w Grzybowie				
7.	Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Szansa” w Grzybowie	„InteGRacja” – Festyn dla mieszkańców Gminy Września	3 000,00	3 000,00	0,00
8.	Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Szansa” w Grzybowie	IX Festyn historyczny – „Dawniej i dziś”.	3 000,00	3 000,00	0,00
9.	Koło Gospodyń Wiejskich w Kaczanowie	Festyn piastowski dla dzieci z Sołectwa Kaczanowo – Neryngowo	3 100,00	3 100,00	0,00
10.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	ANDRZEJ PRĄDZYŃSKI – walczący i pracujący	6 000,00	6 000,00	0,00
11.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	Z matematyką nam po drodze (organizacja powiatowego konkursu matematycznego dla klas VII i VIII szkół podstawowych, realizacja projektu „Podsumowanie Konkursów Matematycznych w powiecie wrzesińskim”)	2 000,00	2 000,00	0,00
12.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	Napisy do filmu DZIECI WRZESIŃSKIE 1901	5 000,00	5 000,00	0,00
13.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	KONKURS FOTOGRAFICZNY – Moja Września.	1 500,00	1 500,00	0,00
14.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	XXII Konkurs Piosenki	4 300,00	4 300,00	0,00
15.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	Niezwyčajni bohaterowie codzienności	4 000,00	4 000,00	0,00
16.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	OGÓLNOPOLSKI PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI TEATRALNEJ „MASKA” Z WARSZTATAMI z ramach Święta Teatru na Prowincji 2022	13 000,00	13 000,00	0,00
17.	Stowarzyszenie Twórczości Teatralnej „AKT”	KONKURS „MAŁE DYKTANDO 2022” dla uczniów szkół podstawowych powiatu wrzesińskiego	1 500,00	1 500,00	0,00
18.	Stowarzyszenie Twórczości Teatralnej „AKT”	XIX Wrzesińskie Dyktando	6 000,00	6 000,00	0,00
19.	Stowarzyszenie Twórczości Teatralnej „AKT”	KONKURS POWIATOWY „OMNIBUS 2022” dla uczniów o wszechstronnych zainteresowaniach z klas VI – VII szkoły	2 000,00	2 000,00	0,00

		podstawowej			
20.	Fundacja Dzieci Wrzesińskich	Konkursów filmów im. DZIECI WRZESIŃSKICH	2 600,00	2 600,00	0,00
OGÓLEM:			100 000,00	100 000,00	0,00

4.20. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Września na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027” został przyjęty uchwałą Nr XIX/195/2020 Rady Miejskiej we Wrześni dnia z 30 grudnia 2020 r. Dokonano w nim oceny stanu środowiska wraz z kierunkami działań w sektorach tj.: zasoby przyrody, zasoby wodne, powietrze atmosferyczne, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne, powierzchnia terenu i środowisko glebowe, energia odnawialna, poważne awarie, edukacja ekologiczna oraz gospodarka odpadami. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022, poz. 2556 z późn. zm.).

Zasoby przyrody

Zasoby przyrody ożywionej miasta i gminy Września obejmują przede wszystkim lasy, tereny zieleni gminnej i formy ochrony przyrody. Powierzchnie terenów zielonych stanowią parki, zieleńce, zieleń uliczna, zieleń osiedlowa oraz lasy gminne. Natomiast do form ochrony przyrody na terenie Gminy Września należą: obszar siedliskowy Natura 2000 Grądy w Czarniejewie oraz pomniki przyrody (6 szt.).

W celu ochrony obiektów cennych przyrodniczo oraz walorów krajobrazu rekreacyjnego i rolniczego, a także zachowania i wzrostu bioróżnorodności istniejących zasobów leśnych podejmowane są następujące działania: integracja aspektów ekologicznych z planowaniem przestrzennym, lokalizowanie zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, budowa, odnowa i pielęgnacja zieleni gminnej (w tym także parków) czy wykonywanie nasadzeń drzew i krzewów w szczególności preferując gatunki roślin rodzimy.

Ponadto ważną funkcję jaką pełni zieleń w przestrzeni zurbanizowanej, w tym w szczególności w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego, jak również uwzględniając jej walory estetyczne i wypoczynkowo – rekreacyjne należy przytoczyć najważniejsze zadania inwestycyjne realizowane na terenie gminy:

- odbudowa i przebudowa istniejących już skwerów zieleni miejskiej;
- zakończenie budowy i oddanie do użytku ogrodu Centrum edukacji ekologicznej przy SSP6;
- nasadzenia drzew w liczbie 669 szt.

Zasoby wodne

W odniesieniu do wód podziemnych obszar Gminy Września zlokalizowany jest w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) należących do regionu Warty: JCWPd nr 63 i 73. W obrębie JCWPd nr 63 znajduje się główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) nr 143 Inowrocław – Gniezno. Średnia głębokość zalegania wody wynosi 120 m, a szacunkowe zasoby wodne wynoszą 96,0 m³/dobę.

Z kolei w zakresie wód powierzchniowych obszar Gminy Września położony jest na terenie zlewni rzek III rzędu: Wrześnicy i Maskawy. Główną rzeką gminy jest Wrześnica, która stanowi prawobrzeżny dopływ Warty. Jest ciekim typowo nizinnym o średnim spadku 1%. Natomiast wszystkie drobne cieki są sztucznie pogłębione

i stanowią część systemu melioracyjnego. Na rzece Wrześnicy zlokalizowany jest sztuczny zbiornik retencyjny „Lipówka”, który w chwili obecnej wykorzystywany jest głównie do celów rekreacji i wędkarstwa. Na terenie Gminy Września brak jest natomiast dużych naturalnych zbiorników wodnych. Istnieją jednak niewielkie stawy i oczka wodne zlokalizowane zarówno w obszarze parków miejskich (Pak im. Dzieci Wrzesińskich, Park im. J. Piłsudskiego, staw Glinki), jak i na terenach wiejskich (w miejscowościach: Gutowo Małe, Węgierki, Kleparz, Ostrowo Szlacheckie, Obłączkowo, Kaczanowo, Marzenin, Sobiesierne i Goniczki).

Badaniem jakości wód powierzchniowych zajmuje się Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu. Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód płynących są jednolite części wód płynących. Na terenie gminy brak jest punktów pomiarowo – kontrolnych. W wyniku prowadzonych w 2013 r. badań stanu wód w punkcie pomiarowo – kontrolnym Wrześnica – Cegielnia PLRW60001718389, na 1,1 km biegu cieką zakwalifikowano Wrześnicę jako potok nizinny piaszczysty. Klasę wskaźnika jakości wód określono jako dobry i poniżej dobrego (dla rtęci i jego związków).

W celu poprawy jakości i ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz zapewnienia wszystkim mieszkańcom Gminy Września odpowiedniej jakości wody pitnej podejmowano następujące działania tj.: budowa lub modernizacja sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i sieci kanalizacji deszczowej, czyszczenie rowów melioracyjnych, a także czyszczenie i utrzymywanie cieków i zbiorników wodnych. Jako najważniejsze zadania realizowane w 2022 r. należy wymienić:

- budowa sieci kanalizacji wodociągowej na terenie miasta Września (ul. 68 Pułku Piechoty).

Powietrze atmosferyczne

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi badania jakości powietrza atmosferycznego na terenie województwa wielkopolskiego i dokonuje oceny rocznej w strefach w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Na terenie Gminy Września nie zlokalizowano stanowisk pomiarowych, natomiast dane o jakości powietrza określane są na podstawie modelowania matematycznego i analizy wartości odczytanych na stacjach pomiarowych. W strefie wielkopolskiej wyznaczono obszary przekroczeń dla poszczególnych substancji. Gmina miejsko - wiejska Września w 2015 r. została zakwalifikowana jako obszar przekroczeń dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu oraz dopuszczalnego stężenia 24 godzinowego pyłu zawieszonego PM₁₀. W związku z tym jest zobligowana do realizacji działań naprawczych zgodnie z harmonogramem ujętym w Programie Ochrony Powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P. Ze względu na przekroczenia poziomu stężenia docelowego dla ozonu strefa wielkopolska w skład której wchodzi Gmina Września, zaliczona została do klasy C (poziom stężeń powyżej wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji).

Działania naprawcze ujęte w harmonogramie rzeczowo – finansowym Programu Ochrony Powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P dla gminy Września mają na celu m. in.:

- obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe;
- obniżenie emisji poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną;
- modernizacja lub likwidacja ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej;
- utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni;
- działania promocyjne i edukacyjne;
- monitoring robót budowlanych pod kątem ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłu,

- monitoring wykonanych ścieżek rowerowych lub komunikacji rowerowej;
- wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów;
- monitoring modernizacji i budowy dróg gminnych.

Podstawowe kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza ujęte w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon zawierają m. in. poniższe zagadnienia:

- kompleksowe uwzględnianie w strategicznych dokumentach miast i gmin zagadnień ochrony powietrza, w tym w zakresie ozonu oraz emisji prekursorów ozonu, a szczególnie w strategiach i planach energetycznych;
- prowadzenie kampanii edukacyjno- informacyjnych w zakresie szkodliwości ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery;
- uwzględnianie w trakcie realizacji działań związanych z ograniczaniem emisji z indywidualnych systemów grzewczych zagadnień zanieczyszczenia ozonem poprzez preferowanie działań redukujących prekursory ozonu;
- tworzenie atrakcyjnego systemu komunikacji zbiorowej w celu zastępowania komunikacji indywidualnej,
- tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego.

W celu utrzymania dobrego stanu powietrza na obszarze miasta i gminy Września prowadzone są działania tj.: zmiana systemów ogrzewania na proekologiczne w budynkach użyteczności publicznej, budowa i modernizacja dróg oraz ciągów pieszo – rowerowych, udzielanie dotacji na wymianę źródeł ciepła oraz propagowanie zewnętrznych programów związanych z ochroną powietrza, monitoring stężenia pyłów zawieszonych za pośrednictwem czujników funkcjonujących przy samorządowych szkołach podstawowych, tworzenie i usprawnienie systemu komunikacji miejskiej.

Dla przykładu przytoczyć można zadania i inwestycje realizowane w 2022 roku, tj.:

- prowadzenie akcji znakowania rowerów „Wrześniński rower-bezpieczny rower”;
- prowadzenie w ramach porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu punktu informacyjnego wspierającego mieszkańców w aplikowaniu o środki z rządowego programu „Czyste powietrze”;
- utrzymanie i eksploatacja czujników do mierzenia pyłów zawieszonych, temperatury, wilgoci czy ciśnienia oraz ekranów typu LED do ich odczytu i monitorowania;
- wykonanie mobilnego pomiaru ciągłego zanieczyszczenia powietrza – określenie stężenia pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀ na ulicach miasta Września oraz pomiaru z wykorzystaniem bezzałogowego statku powietrznego - drona.

Hałas

Głównym celem dla miasta i gminy Września jest niedopuszczenie do pogorszenia się klimatu akustycznego na obszarach, gdzie jest on korzystny. Monitorowaniem poziomu hałasu zajmuje się Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, przeprowadzająca Generalny Pomiar Hałasu przy drogach krajowych. Celem utrzymania korzystnego i niepogarszającego się klimatu akustycznego wyznaczono kierunki działania, tj.:

- budowa ścieżek pieszo– rowerowych;
- poprawa jakości nawierzchni dróg;
- stosowanie ograniczeń prędkości;
- wykonywanie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach;
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej;
- przebudowa istniejących układów komunikacyjnych w celu upłynnienia ruchu.

Jako główne działania przyczyniające się do ograniczenia hałasu komunikacyjnego w mieście należy wskazać:

- rozbudowa ścieżki pieszo-rowerowej nad Nad Zalewem,
- budowa nowej ścieżki rowerowej na terenie miasta Września w rej. ul. Czerniejewskiej oraz budowa nowej ścieżki pieszo – rowerowej w rej. ul. 68 Pułku Piechoty,
- wykonanie nowych nasadzeń drzew na terenie miasta Września - wzdłuż ul. 68 Pułku Piechoty, ul. Gnieźnieńskiej, ul. W. Sołtysiaka, ul. M. Strzykały oraz w rejonie drogi gminnej w m. Sołeczno.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych emitowanych do środowiska są stacje i linie elektroenergetyczne, urządzenia radionadawcze i radiokomunikacyjne oraz liczne urządzenia medyczne i przemysłowe. Wpływ tych urządzeń na środowisko jest zależny od częstotliwości ich pracy, ale przede wszystkim od wielkości wytwarzanej przez nie energii. Badaniem pól elektromagnetycznych w województwie wielkopolskim zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Wyniki przeprowadzonych badań publikowane są w raportach o stanie środowiska w województwie wielkopolskim. Na terenie miasta i gminy Września zlokalizowane są 23 stacje bazowych telefonii komórkowej.

W celu minimalizacji oddziaływania oraz bieżącej kontroli źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego wprowadza się kierunki działania tj.:

- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia dotyczącego znaczącego oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko i ludzi;
- przestrzeganie procedury oceny oddziaływania na środowisko na etapie udzielania decyzji środowiskowej;
- lokalizowanie linii elektromagnetycznych o napięciu 110 kV i wyższym poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową.

Powierzchnia terenu i środowisko glebowe

Na terenie miasta Września występują charakterystyczne dla terenów zabudowanych gleby antropogeniczne – przekształcone w wyniku działalności człowieka. Charakteryzują się one skróconym profilem glebowym, w którym mogą występować domieszki materiałów obcych m. in. budowlanych. Większość warstw tego typu gleb wykazuje wysoki stopień zagęszczenia. Gleby te w większości przykryte są powierzchnią litą w postaci chodników, jezdni. Uniemożliwia to między innymi obieg wody oraz życie na poziomie mikrobiologicznym. Gleby antropogeniczne wykazują wysokie zasolenie, spowodowane stosowaniem soli w okresie zimowym w celu przeciwdziałania skutkom oblodzenia dróg i chodników, co negatywnie wpływa na wzrost i rozwój roślin. Wpływ na jakość gleb na terenie miasta i gminy Września mają głównie: zanieczyszczenie gleb (szczególnie metalami ciężkimi), zakwaszenie gleb oraz procesy erozyjne.

Monitoring chemizmu gleb ornych prowadzony jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Na terenie Gminy Września nie zostały jednak zlokalizowane punkty pomiarowo – kontrolne. Z uwagi na fakt, że Gmina Września ma charakter rolniczy, istotnym aspektem jest edukowanie rolników w zakresie prawidłowego wykorzystania gleb, a doradztwo w takim zakresie prowadzi Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

W celu zachowania właściwego użytkowania istniejących zasobów glebowych wraz ich ochroną i rekultywacją wyznaczono kierunki prowadzenia działań tj.:

- uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego ochrony gruntów wartościowych dla rolnictwa;
- monitoring użytków rolnych w celu przeciwdziałania nadmiernemu zakwaszaniu gleb;
- ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
- przeprowadzenie remontów dróg, których stan zagraża lub wpływa niekorzystnie na przylegające gleby;
- promowanie ograniczeń w gospodarowaniu środkami chemicznymi w rolnictwie;
- prowadzenie wielokierunkowej edukacji rolników i użytkowników gruntów w gminie – wdrażanie i upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej;
- waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocji takiej żywności;
- zachowanie śródpolnych zadrzewień, zakrzaczeń, kompleksów leśnych i nieużytków podmokłych jako ważnych elementów funkcjonalnych struktury ekologicznej i obiektów warunkujących utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych na obszarach rolniczych;
- właściwa polityka zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo;
- zalesianie gruntów rolnych niskich klas oraz nieużytków;
- promocja rolnictwa ekologicznego;
- właściwe przechowywanie nawozów organicznych (gnojówka, gnojownica, obornik);
- wdrażanie i przestrzeganie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych.

Większość wymienionych wyżej kierunków zadań i ich realizacja nie leży w kompetencji gminy. Zadaniem realizowanym bezpośrednio przez gminę jest natomiast zapobieganie oraz likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci.

Energia odnawialna

W Programie Ochrony Środowiska wyznaczono dla Gminy Września zadania ciągłe, które należy wdrażać stopniowo. W celu zmniejszenia energochłonności gospodarki i wzrostu wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych wyznaczono następujące kierunki działań, tj.:

- podniesienie świadomości społecznej i budowa instalacji wykorzystujących energię odnawialną;
- przygotowanie listy priorytetów w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu konsultacji dotyczących OZE;
- wspieranie inicjatyw podejmowanych w zakresie zastępowania, jako nośnika energii, paliwa stałego źródłami energii odnawialnej;
- popularyzacja i wdrożenie najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w sferze rozwiązań technologicznych, organizacyjnych i finansowych.

Poważne awarie

Obowiązki dotyczące awarii przemysłowych spoczywają głównie na prowadzącym zakład oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewodzie. Zapobieganie awariom miejscowym prowadzi się głównie poprzez ograniczenie transportu substancji niebezpiecznych, kierowanie ich oznakowanymi trasami, omijającymi centrum miasta, informowanie i edukowanie społeczeństwa o sposobach zapobiegania zagrożeniom, a także o sposobie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia. Powstałe zagrożenia w transporcie drogowym, jak i kolejowym zwalczane są przez odpowiednie jednostki straży pożarnej. Straż Pożarna podejmuje doraźne środki: dokonuje zabezpieczenia miejsca wypadku, ewakuuje ludność, w przypadku poważnych awarii, kiedy niezbędna jest pomoc

specjalistycznych jednostek i specjalistycznego sprzętu, jednostka straży współpracuje z różnymi innymi sekcjami, które podejmują działania w swoim zakresie.

Ponieważ na terenie Gminy Września nie ma zakładów o dużym ryzyku powstania awarii przemysłowej zadania mające na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii skupiają się na poniższych aspektach:

- wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych;
- ograniczenie możliwości wystąpienia sytuacji awaryjnej w wyniku transportu drogowego i kolejowego;
- opracowanie systemu skutecznego informowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia środowiska.

Należy zaznaczyć, że Gmina Września w celu informowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia środowiska wykorzystuje najnowsze technologie i interaktywne kanały informacyjne.

Edukacja ekologiczna

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy września na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027 w obszarze edukacja ekologicznej skupiono się przede wszystkim na działaniach mających na celu aktywizację mieszkańców w dziedzinie ochrony środowiska oraz podnoszenie świadomości ekologicznej. Edukacja społeczeństwa ma na celu ukształtowanie właściwego stosunku do otaczającego środowiska naturalnego, doprowadzenie do jego większego poszanowania i zachęcenia do prowadzenia zdrowego trybu życia. Kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży jest ważnym zadaniem realizowanym w formalnym systemie kształcenia obejmującym wychowanie przedszkolne, szkolnictwo podstawowe i ponadpodstawowe. System kształcenia uczniów powinien być nastawiony na wykształcenie u nich umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej oraz zwrócenie uwagi na najistotniejsze problemy związane z ochroną środowiska występujące na terenie miasta i gminy Września.

Do głównych zadań kampanii edukacyjnych należą m. in.: przegląd istniejących na terenie miasta materiałów, których celem jest podnoszenie świadomości społeczeństwa, przygotowanie kampanii na rzecz podniesienia świadomości społeczeństwa, identyfikacja problemów, których nie omawiają dostępne materiały informacyjne, opracowanie dodatkowych materiałów informacyjnych czy wprowadzenie w życie powyższej kampanii.

W 2022 r. realizowane zadania z zakresu edukacji ekologicznej to m. in.:

- zakończenie budowy Centrum Edukacji Ekologicznej przy SSP6 we Wrześni;
- prowadzenie punktu informacyjnego dotyczącego programu rządowego Czyste Powietrze;
- informowanie o sposobach segregacji odpadów i możliwości korzystania z PSZOK-u;
- działania prowadzone przez Straż Miejską we Wrześni,
- działania prowadzone przez placówki szkolne zlokalizowane na terenie gminy w zakresie edukacji ekologicznej dot. m. in. segregacji odpadów, smogu, spalania odpadów itp.

Gospodarka odpadami

Do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców.

Gmina Września współuczestniczyła w budowie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie wraz ze stacją przeładunkową w miejscowości Bardo.

Szczegółowe informacje potwierdzające, że Gmina Września, realizowała zadania ujęte w Programie Ochrony Środowiska znajdują się w sporządzanej corocznie Analizie Stanu Gospodarki Odpadami w Gminie Września. Należy wskazać, że w celu stworzenia funkcjonalnego systemu gospodarki odpadami w minionym roku na terenie Miasta i Gminy Września wykonano następujące zadania, tj.:

- prowadzenie rejestru działalności regulowanej;
- sporządzanie Analizy Stanu Gospodarki Odpadami;
- prowadzenie zbiórki przeterminowanych leków;
- prowadzenie Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych;
- inwentaryzowanie i rekultywacja tzw. dzikich wysypisk;
- prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- działania informacyjne i edukacyjne, w szczególności w zakresie selektywnej zbiórki odpadów - współpraca z WFOŚiGW w Poznaniu w zakresie realizacji programu usuwania azbestu z terenu Gminy Września,
- wdrożenie i zrealizowanie zadania polegającego na sfinansowaniu kosztów likwidacji wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Września w związku z zadaniem „Realizacja programu usuwania azbestu z terenu Gminy Września” współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W ramach zadania unieszkodliwiono 546,08 Mg wyrobów azbestowych.

4.21. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września został przyjęty Uchwałą nr XIII/187/2015 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 30 grudnia 2015 roku. Uchwałą nr XVI/235/2016 Rada Miejska we Wrześni dnia 30 maja 2016 roku dokonała zmiany Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 została przyjęta Uchwałą nr XXXV/320/2022 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 17 maja 2022 roku.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września jest dokumentem strategicznym, opisującym kierunki działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj. redukcji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy jakości powietrza oraz zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii.

Celem Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 jest przedstawienie zakresu możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie Gminy Września, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Cel główny gmina osiągnie poprzez realizację następujących celów szczegółowych tj.:

- promowanie gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Września;
- efektywne gospodarowanie energią w Gminie Września;
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- redukcję gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza, w tym CO₂;

- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływ na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną i jakość powietrza.

Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września, podobnie jak pierwotny Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wyznacza główny cel strategiczny tj.:

***POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA I KOMFORTU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ REDUKCJĘ
ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA, W TYM CO₂ ORAZ OGRANICZENIE ZUŻYCIA ENERGII FINALNEJ
WE WSZYSTKICH SEKTORACH***

Gmina Września od wielu lat prowadzi działania mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez efektywne i racjonalne wykorzystanie energii. Są to działania polegające głównie na termomodernizacji budynków użyteczności publicznej czy wymiany oświetlenia ulicznego na energooszczędne.

W 2022 roku zgodnie z zapisami Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 rozpoczęto realizację działania II „Ograniczanie energochłonności budynków”. Zadanie dotyczy budowy budynku wielorodzinnego przy ul. Pilskiej we Wrześni (lokale mieszkaniowe stanowiące mieszkaniowy zasób gminy). Przedsięwzięcie otrzymało finansowe wsparcie z Funduszu Dopłat w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu budownictwa. Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje budowę budynku przy ul. Pilskiej we Wrześni składającego się z 20 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 995,66 m². Dodatkowo zadanie obejmuje zagospodarowanie terenu wokół budynku tj. budowę drogi wewnętrznej z miejscami postojowymi, budowę chodników oraz nasadzenie zieleni.

Budowa bloku wielorodzinnego przy ul. Pilskiej dofinansowana ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego.

Ponadto w ramach powyżej wskazanego działania Gmina Września rozpoczęła realizację projektu pn.: „Modernizacja energetyczna budynku przy ul. Batorego 8 na potrzeby Centrum Aktywności Seniora „Wrzosowisko”, Ośrodka Pomocy Społecznej i Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6”. Na realizację zadania Gmina Września pozyskała środki z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Inwestycja

uwzględnia m. in. ocieplenie budynku, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, modernizację systemu grzewczego, wykonanie instalacji fotowoltaicznej i wentylacji mechanicznej oraz wymianę oświetlenia na nowe energooszczędne typu LED.

Rozpoczęcie wyżej wymienionych działań przyczyni się głównie do redukcji gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza, w tym CO₂ oraz wpłynie na efektywne gospodarowanie energią w Gminie Września. Ponadto poprawie ulegnie komfort oraz jakość życia mieszkańców i stan środowiska naturalnego.

Kolejnym działaniem wpisującym się w cele Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021-2030 jest zakup drugiego autobusu elektrycznego. W ramach działania IV „Ograniczenie emisyjności transportu i oświetlenia w tym budowa i remont dróg” Gmina Września zakupi kolejny autobus o napędzie elektrycznym wraz z ładowarką. Przedsięwzięcie pn.: „Zakup niskoemisyjnego autobusu elektrycznego dla mieszkańców Miasta i Gminy Września” otrzymało dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki w ramach programu priorytetowego nr 6.3 „Zeroemisyjny transport Zielony transport publiczny” ze środków finansowych pochodzących z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Gmina Września sukcesywnie wymienia stare oprawy doświetlające przejścia dla pieszych na oprawy typu LED. Wymieniono m. in. oprawy na ul. Warszawskiej, ul. 3 Maja, ul. Staszica, ul. Ratuszowej oraz ścieżce pieszo–rowerowej między ul. Opieszyn a ul. Miłosławską.

Ponadto w ramach powyżej wskazanego działania Gmina Września zrealizowała projekt pn: „Rozbudowa ścieżki pieszo–rowerowej w celu integracji różnych środków transportu, w ramach działania związanego z poprawą mobilności miejskiej w Gminie Września”. Zadanie było dofinansowane w ramach Poddziałania 3.3.1 „Inwestycje w obszarze transportu miejskiego” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020. Inwestycja obejmowała rozbudowę ścieżki pieszo–rowerowej wokół Zalewu Wrzesińskiego wraz z budową oraz modernizacją oświetlenia, przebudowę drogi gminnej oraz remont obiektu mostowego. Ponadto w ramach projektu zostały przeprowadzone działania informacyjno–edukacyjne zachęcające mieszkańców do korzystania z transportu niemotoryzowanego tj. audycje radiowe, artykuły w zakresie niskoemisyjności w biuletynie „Wieści z ratusza”, spotkania w szkołach podstawowych oraz kolportaż ulotek. Głównym celem realizacji projektu było zmniejszenie udziału transportu samochodowego na rzecz transportu rowerowego oraz zwiększenie udziału efektywnie energetycznego oświetlenia na terenie Miasta i Gminy Września.

Rozbudowa ścieżki pieszo–rowerowej wokół zalewu dofinansowana ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Inwestycja wpłynęła na usprawnienie komunikacji pieszej i rowerowej oraz bezpieczeństwo mieszkańców. Dzięki realizacji projektu i korzystaniu z niego zmniejszeniu ulegnie wytwarzanie emisji gazów cieplarnianych.

Dodatkowo Gmina Września w ramach działania V „Działania w zakresie usprawnienia źródeł ciepła” w licznych artykułach informowała mieszkańców Miasta i Gminy Września o możliwości złożenia wniosku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w ramach programu „Czyste Powietrze”, gdzie mieszkańcy mogą uzyskać pomoc finansową na wymianę źródła ciepła czy termomodernizację budynków. Ponadto w ramach ww. programu prowadzony był punkt informacyjny przy ul. Chopina we Wrześni.

W ramach celu VI „Działania nieinwestycyjne w tym podnoszenie świadomości ekologicznej” Gmina Września prowadziła działania promocyjne zorientowane na redukcję emisji zanieczyszczeń oraz te związane ze zrównoważoną gospodarką odpadami. Działania te w 2022 roku obejmowały głównie prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych z zakresu korzystania z komunikacji miejskiej poprzez liczne artykuły w biuletynie gminnym „Wieści z Ratusza”. Dodatkowo pracownicy Straży Miejskiej dokonali kontroli 53 palenisk. Strażnicy Miejscy przeprowadzili również zajęcia edukacyjne „Dzieci segregują śmieci”. Zajęcia prowadzone były w Niepublicznym Przedszkolu Bajka. Kolejnym działaniem wpisującym się w cele Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej było przeprowadzenie przez Straż Miejską Międzyszkolnego Turnieju Profilaktycznego „Zachowaj trzeźwy Umysł”. Odbył się on w Samorządowej Szkole Podstawowej w Nowym Folwarku. W ramach turnieju przeprowadzono zajęcia ekologiczne dotyczące ochrony powietrza i segregacji odpadów w naszej gminie. Zajęcia zakończyły się testem sprawdzającym wiedzę uczestników turnieju. Dla każdego z nich Strażnicy Miejscy przygotowali także opaski odblaskowe z elementami graficznymi dot. segregacji śmieci oraz hasłem „Nie pal śmieci”. Dodatkowo Samorządowa Szkoła Podstawowa w Nowym Folwarku otrzymała od Straży Miejskiej we Wrześni płataną kulistego, jako symbol działań na rzecz ochrony powietrza.

4.22. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Września.

Uchwałą XLVIII/322/2001 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 17 grudnia 2001 r. przyjęto założenia do planu zaopatrzenia Gminy Września w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku *Prawo energetyczne* przyjęte założenia na przestrzeni ostatnich lat podlegały stosownej aktualizacji. Ostatnia aktualizacja przeprowadzona została w 2021 r. i przyjęta uchwałą nr XXIV/230/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 28 maja 2021 r. Zgodnie z przyjętym opracowaniem ogrzewanie zakładów pracy, budynków mieszkalnych, jak i użyteczności publicznej na terenie Gminy Września realizowane jest za pomocą lokalnych ciepłowni, indywidualnych kotłowni oraz sieci ciepłowniczej. W sektorze mieszkalnictwa najczęściej stosowanym paliwem do produkcji ciepła pozostaje nadal węgiel kamienny. Dotyczy to zarówno obszaru miasta, jak i terenów wiejskich. W przypadku paliwa w postaci gazu ziemnego, stwierdzono znaczną dysproporcję w zakresie jego wykorzystania na terenie miasta oraz wsi. Wynika to zasadniczo z dostępności do sieci gazowej. Przesyłem i dystrybucją ciepła na terenie gminy zajmuje się Veolia Energia Poznań S.A., Zakład Wschód, Oddział Września, która prowadzi działalność w oparciu o posiadane koncesje. Gmina Września zaopatrywana jest w gaz ziemny sieciowy oraz w gaz propan – butan w butlach. Operatorem dystrybucyjnego systemu gazowniczego jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Poznaniu, prowadząca działalność na podstawie posiadanych koncesji. Gmina Września jest w pełni zelektryfikowana. Operatorem dystrybucyjnego systemu elektroenergetycznego jest ENEA Operator Sp. z o.o. Oddział Dystrybucji Poznań, działająca na podstawie posiadanej koncesji. Wybuch wojny

na Ukrainie w lutym 2022 r. spowodował znaczne utrudnienia związane z zaopatrzeniem w węgiel oraz gaz ziemny. Do momentu wybuchu wojny surowce te w znacznej części importowane były bowiem z Ukrainy oraz Rosji. Zaistniała sytuacja przyczyniła się do ograniczonego dostępu do przedmiotowych surowców, a w konsekwencji znacznego wzrostu ich cen. Problem okazał się na tyle poważny, iż wymagał podjęcia działań na szczeblu państwowym w postaci m. in. dopłat dla mieszkańców w formie dodatku węglowego. Ze względu na drastyczny wzrost cen węgla oraz problemy z jego dostępnością pojawiło się bardzo realne ryzyko, że znaczna część mieszkańców Gminy Września nie będzie zaopatrzona w opał na sezon grzewczy 2022/2023. Wychodząc naprzeciw problemom Gmina Września, podobnie jak większość gmin w kraju, zdecydowała się wziąć udział w zaopatrzeniu mieszkańców w węgiel na podstawie ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych. Przyjęto formułę sprzedaży preferencyjnej przy współpracy z 6 lokalnymi składami węglowymi, które na podstawie zawartych umów zapewniły transport węgla z portu w Gdańsku do Wrześni, jego składowanie oraz zorganizowanie dostaw do domów mieszkańców. W 2022 r. zainteresowanie zakupem węgla zgłosiło ok. 2,5 tys mieszkańców, a dostawy zrealizowano w ilości blisko 2 tys. ton.

4.23. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września w 2022 roku został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej nr XXXIII/309/2022 z dnia 11 marca 2022 r. Program określał zasady opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zasady zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września i obejmował:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami w tym ich dokarmianie,
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 4) obowiązkową sterylizację zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 6) usypianie ślepych miotów,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Realizując program w 2022 roku odłowiono i przywieziono do schroniska 168 psów z terenu Gminy Września. 171 psów zostało odebranych przez właścicieli lub trafiło do adopcji, a te po które nikt się nie zgłosił zostały poddane kwarantannie i zapewniono im opiekę w schronisku. Bezdomnym zwierzętom zapewniono całodobową opiekę weterynaryjną w ramach, której przeprowadzono między innymi zabiegi sterylizacji 13 suk, 67 kotek i kastracji 18 psów i 37 kocurów oraz zaszczepiono przeciw wściekliznie 79 bezdomne zwierzęta. Gmina Września aktywnie wraz ze Stowarzyszeniem na rzecz schroniska dla zwierząt we Wrześni Psi-Jaciel poszukiwały w sposób ciągły nowych domów dla bezdomnych zwierząt. W 2022 roku kontynuowano współpracę z osobami sprawującymi opiekę nad bezdomnymi kotami. Na bieżąco remontowano i naprawiano infrastrukturę schroniska, m. in.: wyremontowano pomieszczenie socjalne, wyrównano teren i zadbano o pielęgnację terenów zielonych, doświetlono teren schroniska. Na koniec roku schronisko sprawowało opiekę nad 25 bezdomnymi psami.

4.24. Działania Straży Miejskiej w zakresie pomocy uchodźcom z Ukrainy.

Straż Miejska we Wrześni w związku z zaistniałą sytuacją w Ukrainie aktywnie włączyła się w pomoc dla tego kraju. Od czasu wybuchu wojny strażnicy miejscy, m. in. wykonywali transporty żywności do Gminnego Punktu Pomocy dla Osób z Ukrainy. Ich praca polegała na załadunku i wyładunku towarów. Transporty żywnościowe przeprowadzono z parafii znajdujących się na terenie miasta i gminy Września, Urzędu Miasta i Gminy Września oraz z wrześnińskich zakładów pracy Cenos i PIK. Strażnicy miejscy zorganizowali także zbiórkę żywności i środków czystości w Urzędzie Miasta i Gminy we Wrześni, która zasiłała punkt pomocy.

Grupa osadzonych z Zakładu Karnego w Gębarzewie, pracująca pod nadzorem strażników miejskich w ramach nieodpłatnego zatrudnienia na rzecz naszego miasta, przygotowała i dostarczyła drewno dla rodzin ukraińskich, które znalazły schronienie w Sędziwojewie oraz w Schronisku dla Osób Bezdomnych Monar w Zielincu.

W komendzie strażników miejskich prowadzona była także infolinia dla uchodźców, którzy potrzebowali natychmiastowej pomocy. Infolinia czynna była w pierwszych trzech tygodniach marca br. codziennie od 8.00 do 23.00. Od 24.03.2022 r. w związku z utworzeniem Gminnego Punktu Pomocy dla Osób z Ukrainy infolinia czynna była w straży miejskiej codziennie od 18.00 do 23.00 oraz w soboty od 13.00 do 8.00 w poniedziałek. Najczęściej zadawane pytania dotyczyły: dostępności mieszkań dla Ukraińców (zarówno ze strony ukraińskiej jak i polskiej), miejsc noclegowych, możliwości podjęcia pracy na terenie wrześnińskim, dokumentów potrzebnych do podjęcia pracy, wsparcia finansowego (procedury otrzymania takiego wsparcia), uzyskania pomocy żywnościowej, kierowania dzieci do przedszkola oraz szkoły, uzyskiwania numeru PESEL. W Straży Miejskiej we Wrześni dyżurni wydawali także druki wniosków o nadanie numeru PESEL.

Strażnicy miejscy włączyli się aktywnie w pomoc dla Ukrainy.

V. Realizacja uchwał Rady Miejskiej we Wrześni podjętych w roku 2022.

NR UCHWAŁY	W SPRAWIE	DOTYCZY	REALIZACJA
XXXI/289/2022 z 4 stycznia 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2022 – 2033		W trakcie realizacji
XXXI/290/2022 z 4 stycznia 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022		Zrealizowana
XXXII/291/2022 z 3 lutego 2022 r.	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Września	W dniu 1.01.2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r o Ochotniczych Strażach Pożarnych (Dz. U. Z 2021 r poz. 2490), na mocy której art. 28 ustawy o ochronie przeciwpożarowej został uchylony. W związku z tym zachodzi konieczność podjęcia nowej uchwały regulującej wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Na podstawie art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490) strażak ratownik ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę otrzymuje ekwiwalent pieniężny. Ekwiwalent wypłacany jest z budżetu Gminy.	Zrealizowana
XXXII/292/2022 z 3 lutego 2022 r.	Zmiany uchwały nr XXI/206/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 lutego 2021 roku w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata		W trakcie realizacji

	2021-2027 oraz określenia trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.		
XXXII/293/2022 z 3 lutego 2022 r.	Udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Wrzesińskiego.	Udziela się pomocy finansowej dla Powiatu Wrzesińskiego w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „przebudowa drogi powiatowej nr 2162P Witkowo – gr. powiatu – Września w m. Września”.	Zrealizowana
XXXII/294/2022 z 3 lutego 2022 r.	Zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2022 – 2033.		W trakcie realizacji
XXXII/295/2022 z 3 lutego 2022 r.	Zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022.		Zrealizowana
XXXIII/296/2022 z 11 marca 2022 r.	Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Bierzglinek.	Prace nad planem wykonano w oparciu o Uchwałę Nr XXI/201/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Bierzglinek. Przedmiotem planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenów położonych w miejscowości Bierzglinek. W planie wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren zabudowy usługowej w zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych. Plan zawiera część tekstową, graficzną oraz rozstrzygnięcia i uzasadnienie. Plan nie narusza ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Września”, uchwalonego Uchwałą Nr XIV/108/99 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 27 września 1999 r. ze zmianami, i jest zgodny z przepisami odrębnymi.	Zrealizowana
XXXIII/297/2022	Rozpatrzenia petycji	W dniu 13 września 2021 r. do Rady Miejskiej	Zrealizowana

z 11 marca 2022 r.	złożonej w dniu 13 września 2021 r.	we Wrześni wpłynęła petycja mieszkańców Bierzglińka, Nadarzyc, Gozdowa, Kaczanowa i okolic w sprawie podjęcia działań mających na celu powstrzymanie prac planistycznych w miejscowości Bierzglińka – działek o nr ewidencyjnym 375/153, 139/73, 139/75 w szczególności o uchylenie uchwały nr XXI/201/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 lutego 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Bierzglińka. Petycja była przedmiotem rozpatrzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 23 lutego 2022 r., która wyraziła opinię w przedmiotowej sprawie i wniosła o nieuwzględnienie petycji.	
XXXIII/298/2022 z 11 marca 2022 r.	Rozpatrzenia petycji złożonej w dniu 15 października 2021 r.	W dniu 15 października 2021 r. do Rady Miejskiej we Wrześni wpłynęła petycja mieszkańców Bierzglińka, Gozdowa i okolic w sprawie poparcia do opracowania i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Bierzglińka. Z treści przedmiotowej petycji wynika, iż wnoszący popierają uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o kilku funkcjach w tym: pod tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej o funkcji oświaty, opieki społecznej, wychowania, kultury, ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i handlu. Petycja była przedmiotem rozpatrzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 23 lutego 2022 r., która wyraziła opinię w przedmiotowej sprawie i wniosła o nieuwzględnienie petycji.	Zrealizowana
XXXIII/299/2022 z 11 marca 2022 r.	Rozpatrzenia petycji złożonej w dniu 29 października 2021 r.	W dniu 29 października 2021 r. do Rady Miejskiej we Wrześni wpłynęła petycja mieszkańców Bierzglińka, Gozdowa i okolic w sprawie poparcia do opracowania i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Bierzglińka. Z treści przedmiotowej petycji wynika, iż wnoszący popierają uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o kilku funkcjach w tym: pod tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej o funkcji	Zrealizowana

XXXIII/300/2022 z 11 marca 2022 r.	Rozpatrzenia skargi na działalność dyrektora Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Września.	<p>oświaty, opieki społecznej, wychowania, kultury, ochrony zdrowia, sporu, rekreacji i handlu. Petycja była przedmiotem rozpatrzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 23 lutego 2022 r., która wyraziła opinię w przedmiotowej sprawie i wniosła o nieuwzględnienie petycji.</p> <p>W dniu 18 stycznia 2022 r. do Urzędu Miasta i Gminy Września wpłynęła skarga na dyrektora Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Września. Przedmiotem skargi jest zarzut polegający na niewłaściwym traktowaniu skarżącego przez pracowników biblioteki w wyniku czego skarżący nabawił się poważnego przeziębienia, które trwało około miesiąca. Pani dyrektor biblioteki przesłała skarżącemu oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji odpowiedź na przedstawione zarzuty. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji doszła do wniosku, że zarzuty przedstawione przez skarżącego w skardze są bezzasadne.</p>	Zrealizowana
XXXIII/301/2022 z 11 marca 2022 r.	Udzielenia dotacji w 2022 r. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na terenie gminy Września.	<p>Zgodnie z § 1 ust. 2 uchwały Nr XVII/175/2020 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 29 października 2020 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na terenie gminy Września, Rada Miejska we Wrześni udziela dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane wykonywane w celu ochrony zabytków położonych na terenie gminy Września na wniosek składany przez właściciela lub posiadacza zabytku.</p>	Zrealizowana
XXXIII/302/2022 z 11 marca 2022 r.	Przystąpienia Gminy Września do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2022.	<p>Minister Rodziny i Polityki Społecznej ogłosił otwarty konkurs ofert w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, który jest finansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych dorosłych posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, a także do dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy</p>	Zrealizowana

XXXIII/303/2022 z 11 marca 2022 r.	Uchwalenia Regulaminu korzystania ze stadionu sportowego w Sokołowie.	<p>innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.</p> <p>Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Uchwała pozwala usystematyzować zasady i tryb korzystania z powyższego stadionu podczas odbywanych na nim różnego rodzaju imprez sportowo-rekreacyjnych, meczów, zajęć sportowych itp.</p>	Zrealizowana
XXXIII/304/2022 z 11 marca 2022 r.	Wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowej położonej we Wrześni, przy ulicy Generała Dąbrowskiego.	<p>Przeznaczenie do sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz właścicieli lokali jest związane z realizacją roszczeń wynikających z art. 209a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.</p> <p>Roszczenie przysługuje jeżeli przy wyodrębnieniu własności lokali w budynku wydzielono dla tego budynku działkę gruntu niespełniającą wymogów działki budowlanej. Zgoda obejmuje nieruchomość gruntową, która wraz z dotychczas wydzieloną działką gruntu pod budynkiem spełniać będzie wymogi działki budowlanej w zakresie wielkości, cech geometrycznych, dostępu do drogi publicznej oraz wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej umożliwiające prawidłowe i racjonalne korzystanie z budynków i urządzeń położonych na tej działce.</p>	Zrealizowana
XXXIII/305/2022 z 11 marca 2022 r.	Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025.	<p>Wymóg uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 został nałożony na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1950 i 2469). Program stanowi kontynuację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok oraz analogicznych programów wcześniejszych. Program</p>	W trakcie realizacji

		zakłada realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.), jak i z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) a także w ustawie o zdrowiu publicznym.	
XXXIII/306/2022 z 11 marca 2022 r.	Nadania nazw ulicom położonym w Bierzglinku.	Nadaje się nazwę „ul. Truflowa” i „ul. Laurowa” drogom wewnętrznym położonym na dz. nr geod. 219/5; 217/7 i 214/11; 215/10 w Bierzglinku w rejonie ul. Orzechowej i ul. Lawendowej.	Zrealizowana
XXXIII/307/2022 z 11 marca 2022 r.	Nadania nazw ulicom położonym w Nowym Folwarku.	Nadaje się nazwę „ul. Strumykowa” i „ul. Widokowa” drogom wewnętrznym położonym na dz. nr geod. 203/1 w Nowym Folwarku w rejonie ul. Nowej.	Zrealizowana
XXXIII/308/2021 z 11 marca 2022 r.	Nadania nazwy ulicy położonej w Przyborkach.	Nadaje się nazwę „ul. Miedziana” drodze wewnętrznej położonej na dz. nr geod. 34/1 w Przyborkach, w rejonie ul. Podmiejskiej.	Zrealizowana
XXXIII/309/2022 z 11 marca 2022 r.	Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Września w 2022 r.	W związku z nowelizacją ustawy o ochronie zwierząt, która weszła w życie 1.01.2012 r., zmieniony został art. 11a, który zobowiązuje Radę Gminy do określania w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Uchwała w sprawie Programu jest kontynuacją uchwał z lat 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021.	Zrealizowana
XXXIV/310/2022 z 7 kwietnia 2022 r.	zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 ze zm.) jednostka samorządu terytorialnego z własnej inicjatywy i w zakresie posiadanych środków, może zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ww. ustawy tj. obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych	Zrealizowana

XXXIV/311/2022 z 7 kwietnia 2022 r.	Zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022	przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Zrealizowana
XXXV/312/2022 z 17 maja 2022 r.	zaliczenia drogi znajdującej się na terenie Miasta i Gminy Września do kategorii dróg gminnych	Nadanie kategorii drogi gminnej jest niezbędnym wymogiem formalnym, aby przedmiotowa droga miała status drogi publicznej. Nadanie kategorii następuje w drodze uchwały Rady Miejskiej po zasięgnięciu opinii Zarządu Powiatu Wrzesińskiego.	Zrealizowana
XXXV/313/2022 z 17 maja 2022 r.	ustalenia przebiegu drogi gminnej położonej na terenie Miasta i Gminy Września	Droga zaliczona do kategorii dróg publicznych powinna mieć ustalony przebieg zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1376, 1595, z 2022 r. poz. 32).	Zrealizowana
XXXV/314/2022 z 17 maja 2022 r.	wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę na czas nieoznaczony, w trybie przetargowym, nieruchomości położonej w Grzybowie, oznaczonej jako działka o nr geod. 68/2 o powierzchni 0,2415 ha	Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje się w gminnym zasobie nieruchomości. Zgodnie z art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu.	W trakcie realizacji
XXXV/315/2022 z 17 maja 2022 r.	wyrażenia zgody na oddanie w najem na czas nieoznaczony części nieruchomości o nr geod. 1184/4, położonej we Wrześni w rejonie ulicy Konopnickiej oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy najmu	Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje się w gminnym zasobie nieruchomości. Administrator Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy Szkolnej 6-7 we Wrześni w imieniu Zarządu Wspólnoty, zwrócił się do tut. urzędu z prośbą o udostępnienie opisanej w § 1 części nieruchomości, w celu usytuowania na przedmiotowym terenie punktu selektywnego gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych wytworzonych przez tę Wspólnotę. Oddanie przedmiotowej części nieruchomości gminnej w najem na czas nieoznaczony umożliwi prawidłowe wywiązanie się Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy Szkolnej 6-7 we Wrześni z ustawowego obowiązku właściciela.	W trakcie realizacji
XXXV/316/2022	wyrażenia zgody	Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje	W trakcie realizacji

z 17 maja 2022 r.	na oddanie w najem na czas nieoznaczony części nieruchomości o nr geod. 1447/6, położonej we Wrześni przy ulicy Wielkopolskiej oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy najmu	się w gminnym zasobie nieruchomości. Spółdzielnia Mieszkaniowa „WŁASNE M”, przy ulicy Wielkopolskiej 1B/19, 62-300 Września zwróciła się do tut. urzędu z prośbą o udostępnienie opisanej w § 1 części nieruchomości, w celu usytuowania na przedmiotowym terenie punktu selektywnego gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych. W związku z tym, że właściciel nieruchomości o nr geod. 1447/2 (tj. ogół właścicieli lokali na przedmiotowej nieruchomości gruntowej), nie ma możliwości wygospodarowania miejsca do gromadzenia odpadów stałych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 z późn. zm.), oddanie przedmiotowej części nieruchomości gminnej w najem na czas nieoznaczony umożliwi prawidłowe wywiązanie się z ustawowego obowiązku.	
XXXV/317/2022 z 17 maja 2022 r.	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów najmu z dotychczasowymi najemcami, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas oznaczony do 3 lat	Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje się w gminnym zasobie nieruchomości. Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony.	W trakcie realizacji
XXXV/318/2022 z 17 maja 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób	Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyjątkiem usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek określenia w drodze uchwały szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.	Zrealizowana

XXXV/319/2022 z 17 maja 2022 r.	z zaburzeniami psychicznymi udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Wrzesińskiego	Udziela się pomocy finansowej dla Powiatu Wrzesińskiego w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „przebudowa drogi powiatowej nr 2937P w m. Słomowo”.	Zrealizowana
XXXV/320/2022 z 17 maja 2022 r.	przyjęcia Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Września na lata 2021 – 2030	Gmina Września posiada Plan Gospodarki Niskoemisyjnej uchwalony Uchwałą Nr XIII/187/2015 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 30 grudnia 2015 r., zmieniony Uchwałą Nr XVI/235/2016 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 30 maja 2016 r. Ww. dokument wymaga zmian. Uchwalenie ww. dokumentu stanowić będzie niezbędny element polityki Miasta i Gminy Września w zakresie ochrony środowiska i jego zrównoważonego rozwoju, a także umożliwi skuteczne ubieganie się o środki finansowe z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, krajowych i regionalnych programów operacyjnych.	W trakcie realizacji
XXXV/321/2022 z 17 maja 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2022-2033		W trakcie realizacji
XXXV/322/2022 z 17 maja 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022		Zrealizowana
XXXVI/323/2022 z 30 czerwca 2022 r.	udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Września wotum zaufania	Zgodnie z art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U z 2022 r. poz. 559 ze zm.) Burmistrz Wrześni przedstawił Radzie Miejskiej we Wrześni „Raport o stanie Miasta i Gminy Września” obejmujący podsumowanie działalności Burmistrza Wrześni w roku 2021, w tym realizację polityk, programów, strategii oraz realizację uchwał Rady Miejskiej we Wrześni. Rada Miejska rozpatruje Raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej	Zrealizowana

		<p>kolejności. Nad przedstawionym Raportem o stanie Miasta i Gminy Września przeprowadza się debatę, a po jej zakończeniu przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wotum zaufania.</p>	
<p>XXXVI/324/2022 z 30 czerwca 2022 r.</p>	<p>zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta i Gminy Września za 2021 rok.</p>	<p>Zgodnie z art. 270 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), Rada Miejska zobowiązana jest do zatwierdzenia sprawozdania finansowego w formie uchwały.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XXXVI/325/2022 z 30 czerwca 2022 r.</p>	<p>udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Września absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2021 rok.</p>	<p>W dniu 19-05-2022 r. r. wpłynęły do Biura Rady uchwała i opinia Komisji Rewizyjnej w sprawie wykonania budżetu Miasta i Gminy Września za rok 2021.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XXXVI/326/2022 z 30 czerwca 2022 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowej położonej w Grzybowie</p>	<p>Objęta uchwałą działka stanowi własność komunalną. Do tut. urzędu wpłynął wniosek współwłaściciela nieruchomości sąsiedniej o umożliwienie zakupu przedmiotowej nieruchomości. Zbycie nieruchomości umożliwi racjonalne zagospodarowanie sąsiednich terenów. Po przeanalizowaniu wniosku uznano, iż możliwe jest przeznaczenie nieruchomości do sprzedaży.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XXXVI/327/2022 z 30 czerwca 2022 r.</p>	<p>miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr geod. 3800/51 przy ul. Koszarowej we Wrześni</p>	<p>Uchwałą nr XVII/181/2020 z dnia 29 października 2020 r. Rada Miejska we Wrześni przystąpiła do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej i produkcyjno - usługowej w rejonie ulicy Koszarowej we Wrześni. W obszarze objętym ww. uchwałą obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej i produkcyjno - usługowej w rejonie ulicy Koszarowej we Wrześni, przyjęty Uchwałą nr XII/117/03 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 12 września 2003 r., gdzie obszar ten przeznaczony był pod zielen parkową, sport i rekreację – bez prawa zabudowy kubaturowej. Zasadność uchwalenia zmiany planu wynika z potrzeby umożliwienia realizacji</p>	<p>Uchwalono</p>

		zabudowy kubaturowej, związanej z dotychczasowym przeznaczeniem terenu, tj. sportem i rekreacją.	
XXXVI/328/2022 z 30 czerwca 2022 r.	zaliczenia dróg znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Września do kategorii dróg gminnych	Nadanie kategorii drogi gminnej jest niezbędnym wymogiem formalnym, aby przedmiotowa droga miała status drogi publicznej. Nadanie kategorii następuje w drodze uchwały Rady Miejskiej po zasięgnięciu opinii Zarządu Powiatu Wrzesińskiego. Uchwały Zarządu Powiatu Wrzesińskiego zawierające przedmiotowe opinie stanowią załącznik do uzasadnienia.	Zrealizowana
XXXVI/329/2022 z 30 czerwca 2022 r.	ustalenia przebiegu dróg gminnych położonych na terenie Miasta i Gminy Września	Droga zaliczona do kategorii dróg publicznych powinna mieć ustalony przebieg zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity z 2021 r. poz. 1376 z późn. zm.).	Zrealizowana
XXXVI/330/2022 z 30 czerwca 2022 r.	nadania nazwy ulicy położonej w Obłaczkwie	Nadaje się nazwę „ul. Truskawkowa” drodze wewnętrznej położonej na dz. nr geod. 78/8 w Obłaczkwie.	Zrealizowana
XXXVI/331/2022 z 30 czerwca 2022 r.	nadania nazwy ulicy położonej w Obłaczkwie	Nadaje się nazwę "ul. Miła,, fragmentowi drogi publicznej położonej na działce nr 54 w miejscowości Obłaczkowo.	Zrealizowana
XXXVI/332/2022 z 30 czerwca 2022 r.	wyborów sołtysa w sołectwie Chwalibogowo-Grzymysławice	Wybory uzupełniające sołtysa w sołectwie Chwalibogowo-Grzymysławice zarządza się w związku ze złożoną rezygnacją dotychczasowego sołtysa.	Zrealizowana
XXXVI/333/2022 z 30 czerwca 2022 r.	wyborów uzupełniających do Rady Sołeckiej w Sołectwie Bardo	Wybory uzupełniające Rady Sołeckiej w sołectwie Bardo zarządza się w związku ze złożoną rezygnacją.	Zrealizowana
XXXVI/334/2022 z 30 czerwca 2022 r.	ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Września na rok szkolny 2022/2023	Zgodnie z art. 39a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe zwrot rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców odbywa się na podstawie wzoru, w którym jedną ze składowych jest średnia cena jednostki paliwa w danej gminie właściwego dla danego pojazdu. Ustawa zobowiązuje radę gminy do określenia w drodze uchwały, średniej ceny jednostki paliwa w gminie na każdy rok szkolny, uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie. Średnią cenę jednostki paliwa ustalono na podstawie cen paliw obowiązujących	Zrealizowana

XXXVI/335/2022 z 30 czerwca 2022 r.	Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy Września	na stacjach znajdujących się na terenie gminy w dniu 14.06.2022 r. Podstawą prawną realizacji pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów są przepisy rozdziału 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.). Dyspozycję do podjęcia uchwały zawiera art. 90f ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy. Nowelizacja ustawy o systemie oświaty spowodowała konieczność zaktualizowania zapisów w regulaminie udzielania świadczeń pomocy materialnej.	Zrealizowana
XXXVI/336/2022 z 30 czerwca 2022 r.	przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021 – 2027” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021 – 2027	Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Września na lata 2021 – 2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko stanowi kluczowy dokument strategiczny, który został przygotowany z uwzględnieniem aktualnych kierunków rozwoju Miasta i Gminy Września. W przedmiotowym dokumencie określono wizję i misję rozwoju na kolejne lata. Strategia jest spójna z obowiązującymi dokumentami programowymi zarówno na szczeblach regionalnym, jak i krajowym.	W trakcie realizacji
XXXVI/337/2022 z 30 czerwca 2022 r.	odmowy zniesienia formy ochrony przyrody	Lipa drobnolistna (łac. Tilla cordata) rosnąca na nieruchomości oznaczonej nr geod. 25/2 w obrębie Kawęczyn, gmina Września została ustanowiona pomnikiem przyrody orzeczeniem nr RŻL.İs.7146-36/85 Wojewody Poznańskiego z dnia 19 grudnia 1985r. Drzewo znajduje się na terenie parku dworskiego wpisanego do rejestru zabytków pod nr rej. 2082/A z 1986-04-28. W dniu 13 stycznia 2020 r. pełnomocnik właściciela nieruchomości, na której znajduje się ww. pomnik przyrody zwrócił się do Rady Miejskiej we Wrześni z wnioskiem o zniesienie formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 44 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2022 poz 916) ewentualnego zniesienia formy ochrony przyrody może	Zrealizowana

		dokonać rada gminy w drodze uchwały po wcześniejszym uzgodnieniu projektu takiej uchwały z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.	
XXXVI/338/2022 z 30 czerwca 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2022 – 2033		W trakcie realizacji
XXXVI/339/2022 z 30 czerwca 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022		Zrealizowana
XXXVII/340/2022 z 26 sierpnia 2022 r.	wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Września umowy z operatorem o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego	Na terenie Gminy Września od kilku lat funkcjonują linie autobusowe obsługiwane przez prywatnych przewoźników. W związku z ogromnym wzrostem kosztów obsługi tych połączeń, w szczególności cen paliw, kosztów wynagrodzeń pracowników itp. pojawiło się ryzyko utraty rentowności i w konsekwencji braku możliwości uruchamiania nowych połączeń, a w skrajnym przypadku nawet likwidacji już istniejących linii. Przewoźnicy prywatni mają możliwość uzyskania dotacji ze środków rządowych. Zasady uzyskania dotacji reguluje ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2021, poz. 717 ze zmianami). Przepisy tej ustawy przewidują, że pozyskanie dotacji przez prywatnego przewoźnika jest możliwe wyłącznie za pośrednictwem i przy udziale jednostek samorządu. Jednym z wymogów formalnych udzielenia dotacji jest uzyskanie zgody Rady Miejskiej we Wrześni na zawarcie umów o świadczenie tego rodzaju usług.	Zrealizowana
XXXVII/341/2022 z 26 sierpnia 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2022 – 2033		W trakcie realizacji
XXXVII/342/2022	zmiany uchwały		Zrealizowana

z 26 sierpnia 2022 r.	w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022		
XXXVII/343/2022 z 23 września 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022		Zrealizowana
XXXIX/344/2022 z 27 października 2022 r.	obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na rok 2023 na terenie Gminy Września	Zgodnie z treścią Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2022 roku w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2023 będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2023 (M.P z dnia 19 października 2022 roku, poz. 995) – cena ta wyniosła: 74,05 zł za 1 dt. Rada Miejska we Wrześni mając na uwadze niską dochodowość produkcji rolnej oraz trudną sytuację materialną rolników postanowiła średnią cenę skupu żyta dla potrzeb naliczenia podatku rolnego na rok 2023 obniżyć do kwoty: 38,50 złotych.	W trakcie realizacji
XXXIX/345/2022 z 27 października 2022 r.	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowej położonej w Chociczy Małej	Objęta uchwałą działka stanowi własność komunalną. Do tut. urzędu wpłynął wniosek firmy Vidal Sp. z o.o. - właściciela nieruchomości sąsiedniej o umożliwienie zakupu przedmiotowej nieruchomości. Zbycie nieruchomości umożliwi racjonalne zagospodarowanie sąsiednich terenów.	Zrealizowana
XXXIX/346/2022 z 27 października 2022 r.	wyrażenia zgody na oddanie w dzierżawę na czas nieoznaczony, w trybie przetargowym, nieruchomości oznaczonej jako działka nr geod. 114//2 o powierzchni 0,2705 ha, położonej w Gonicach	Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje się w gminnym zasobie nieruchomości i obecnie objęta jest umową dzierżawy do dnia 28 lutego 2023 r. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta	W trakcie realizacji

<p>XXXIX/347/2022 z 27 października 2022 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, na czas oznaczony do 3 lat</p>	<p>sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy. Zgodnie z art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. W związku z potencjalnym zainteresowaniem ww. gruntem rolniczym, planuje się oddanie przedmiotowej nieruchomości w dzierżawę na czas nieoznaczony, w trybie przetargowym.</p> <p>Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje się w gminnym zasobie nieruchomości i obecnie objęta jest umową dzierżawy do dnia 28 lutego 2023 r. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy. Uchwała Rady Miejskiej we Wrześni o wyrażeniu zgody w tym przedmiocie stanowić będzie podstawę do zawarcia kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, na czas oznaczony do 3 lat. Z uwagi na brak bezpośredniego dostępu do drogi publicznej nie planuje się udostępnienia przedmiotowej nieruchomości w trybie przetargu nieograniczonego.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>
<p>XXXIX/348/2022 z dnia 27 października 2022 r.</p>	<p>wyrażenia zgody na oddanie w najem na czas nieoznaczony części nieruchomości o nr geod. 4435/6,</p>	<p>Nieruchomość opisana w § 1 niniejszej uchwały znajduje się w gminnym zasobie nieruchomości. Administrator Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy Szkolnej 28/29/30 we Wrześni, Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy Fabrycznej 27 we Wrześni oraz Wspólnoty</p>	<p>Zrealizowana</p>

	<p>położonej we Wrześni w rejonie ulicy Sądowej i Szkolnej oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy najmu</p>	<p>Mieszkaniowej przy ulicy Szkolnej 31/32 we Wrześni, w imieniu zarządów ww. wspólnot, zwrócił się do tut. urzędu z prośbą o udostępnienie opisaną w § 1 części nieruchomości, w celu usytuowania na przedmiotowym terenie punktu selektywnego gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych wytworzonych przez tę wspólnotę. Stosownie do art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) odstąpienie od trybu przetargowego zawarcia umowy najmu nieruchomości na czas nieoznaczony wymaga zgody Rady Miejskiej.</p>	
<p>XXXIX/349/2022 z dnia 27 października 2022 r.</p>	<p>uchylenia Uchwały Nr IX/109/2007 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 19 września 2007 r., zmienionej Uchwałą Nr X/145/2015 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 27 października 2015 r., o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania terenów zabudowy mieszkalno-usługowej w rejonie ulicy Wrzosowej i Kościelnej we Wrześni</p>	<p>W dniu 27 października 2015 r. Rada Miejska we Wrześni podjęła uchwałę w sprawie zmiany uchwały Nr IX/109/2007 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 19 września 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkalno – usługowej w rejonie ulicy Wrzosowej i Kościelnej we Wrześni. Zmiana dotyczyła dopuszczenia etapowego sporządzenia i uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W związku z licznymi zmianami przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych, zasadnym jest uchylenie dotychczasowej procedury planistycznej i przystąpienie do wywołania nowej uchwały w sprawie sporządzenia przedmiotowego planu. Pozwoliłoby to na dostosowanie zapisów w projekcie do obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zaktualizowanie materiałów wyjściowych i dokumentacji planistycznej.</p>	<p>Uchwalono</p>
<p>XXXIX/350/2022 z dnia 27 października 2022 r.</p>	<p>przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych we Wrześni w rejonie ulicy Wrzosowej i ulicy</p>	<p>Zgodnie z wymogami art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.) Burmistrz Miasta i Gminy Września przeprowadził analizę dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego we Wrześni w rejonie ulicy Wrzosowej i ulicy Kościelnej oraz stopnia zgodności przewidywanych</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

	Kościelnej	rozwiązań planu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września. Przeprowadzone analizy wykazują, iż przystąpienie do sporządzenia przedmiotowego planu jest celowe i uzasadnione. Podjęcie prac planistycznych ma na celu zapewnienie realizacji celów polityki przestrzennej wynikającej ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz dostosowanie zapisów w projekcie planu do obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	
XXXIX/351/2022 z dnia 27 października 2022 r.	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chocicza Mała- „Chocicza Mała I”	Prace nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chocicza Mała – „Chocicza Mała I” wykonano w oparciu o Uchwałę Nr XIV/141/2020 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 18 maja 2020 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chocicza Mała – „Chocicza Mała I”. Przedmiotem planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenów położonych w Chociczy Małej. W planie wyznaczono teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej.	Uchwalono
XXXIX/352/2022 z dnia 27 października 2022 r.	zmiany Uchwały Nr XXXVII/478/2018 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 20 lipca 2018 r. w sprawie: ustalenia obowiązkowego wymiaru zajęć niektórych nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Września	W związku ze zmianami zapisów ustawy Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw wchodzących w życie z dniem 1 września 2022 roku konieczne jest dostosowanie zapisów uchwały w sprawie: ustalenia obowiązkowego wymiaru zajęć niektórych nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Września. Organ prowadzący zobowiązany jest dodać w uchwale stanowisko pedagoga specjalnego, terapeutę pedagogicznego oraz nauczyciela przedszkola pracującego z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze i określić dla nich obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin. Projekt uchwały został uzgodniony ze związkami zawodowymi reprezentowanymi w rozumieniu Ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego tj. Zarządem Oddziału Związku	Zrealizowana

XXXIX/353/2022 z dnia 27 października 2022 r.	zmiany Uchwały Nr IX/101/2019 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 24 października 2019 r. w sprawie: regulaminu wynagradzania nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Września	Nauczycielstwa Polskiego i NSZZ „Solidarność” Międzyzakładową Komisją Pracowników Oświaty Powiatu Wrzesińskiego. W związku ze zmianami zapisów ustawy Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw wchodzących w życie z dniem 1 września 2022 roku konieczne jest dostosowanie zapisów regulaminu wynagradzania nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Września. Organ prowadzący zobowiązany jest dodać w regulaminie funkcję mentora i określić dla niego dodatek funkcyjny. Projekt regulaminu został uzgodniony ze związkami zawodowymi reprezentowanymi w rozumieniu Ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego tj. Zarządem Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego i NSZZ „Solidarność” Międzyzakładową Komisją Pracowników Oświaty Powiatu Wrzesińskiego.	Zrealizowana
XXXIX/354/2022 z dnia 27 października 2022 r.	zmiany Uchwały nr XXVII/265/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 listopada 2021 r. w sprawie: zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej gminnym instytucjom kultury na terenie Miasta i Gminy Września	Zgodnie z art. 10 b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Rada gminy w odniesieniu do jednostek obsługiwanych określa jednostki obsługujące, jednostki obsługiwane oraz zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi.	Zrealizowana
XXXIX/355/2022 z dnia 27 października 2022 r.	programu współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 i poz. 1812) nakłada na organy administracji publicznej obowiązek realizacji zadań ze sfery publicznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy. Przedłożony projekt uchwały	W trakcie realizacji

<p>XXXIX/356/2022 z dnia 27 października 2022 r.</p>	<p>ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Września</p>	<p>Rady Miejskiej we Wrześni stanowi zatem wypełnienie ustawowego obowiązku rady wynikającego z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Uchwała określa program współpracy Gminy Września z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.</p> <p>Zarząd Miejsko Gminny OSP RP na posiedzeniu w dniu 7.09.2022 r podjął uchwałę o podniesieniu stawki ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych do kwoty 20 zł, oraz w szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną, Gminę Września lub inne uprawnione podmioty do kwoty 15 zł. Na podstawie art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490 i 1301) strażak ratownik ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę otrzymuje ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdą godzinę udziału. Ekwiwalent wypłacany jest z budżetu Gminy.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XXXIX/357/2022 z dnia 27 października 2022 r.</p>	<p>rozpatrzenia skargi na dyrektora Samorządowej Szkoły Podstawowej Nr 3 we Wrześni</p>	<p>Do Rady Miejskiej we Wrześni w dniu 7 czerwca 2022 r. wpłynęła skarga na dyrektora Samorządowej Szkoły Podstawowej Nr 3 we Wrześni w związku z wypadkiem córki ww. skarżącego i jednocześnie uczniicy ww. szkoły. Zgodnie z § 77h ust. 1 Statutu Gminy Września skarga została przekazana Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która zobowiązana jest przygotować i przedstawić Radzie Miejskiej opinię wraz z projektem uchwały w tym przedmiocie. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zapoznała się z treścią złożonej skargi, zgromadzoną w sprawie dokumentacją powypadkową oraz wyjaśnieniami dyrektora szkoły, uznała skargę za bezzasadną.</p>	<p>Uchwalono</p>

XXXIX/358/2022 z dnia 27 października 2022 r.	zmiany uchwały nr IX/99/2019 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 24 października 2019 roku, zmienionej uchwałą Nr XXVII/275/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 listopada 2021 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Wielkopolskiemu	W uchwale nr IX/99/2019 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 24 października 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Wielkopolskiemu, zmienionej uchwałą Nr XXVII/275/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 4 listopada 2021 roku § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. Pomoc finansowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu na 2022 rok.	Zrealizowana
XXXIX/359/2022 z dnia 27 października 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2022- 2033		W trakcie realizacji
XXXIX/360/2022 z dnia 27 października 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022		Zrealizowana
XL/361/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	ustalenia przebiegu drogi gminnej położonej na terenie Miasta i Gminy Września	Droga zaliczona do kategorii dróg publicznych powinna mieć ustalony przebieg zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1693 z późn. zm.).	Zrealizowana
XL/362/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	nadania nazwy ulicy położonej w Węgierkach	Mieszkańcy Sołectwa Węgierki pismem z dnia 2 grudnia 2022 roku zwrócili się z prośbą o nadanie nazwy ulicy dla gminnej drogi wewnętrznej, proponując nazwę ulica Wietrzna. Wniosek został pozytywnie zaakceptowany przez Sołtysa oraz Radę Sołecką.	Zrealizowana
XL/363/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	zapewnienia przez Gminę Września trwałości rezultatów projektu w zakresie transportu door-to-door	Gmina Września z dniem 31 grudnia 2022 roku zakończy realizację projektu finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca, tj. Gmina Września	Zrealizowana

<p>XL/364/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.</p>	<p>ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych o których mowa w art. 32 ust. 6 oraz art. 39 ust. 4 i ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe</p>	<p>zobowiązana jest do utrzymania trwałości projektu przez okres 32 miesięcy. Zakres i poziom świadczonych usług musi być na tym samym poziomie, co w okresie finansowania projektu przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Wprowadzenie nowej wysokości stawek jest uzasadnione dostosowaniem do wymogów znowelizowanych przepisów ustawy Prawo oświatowe, które weszły w życie z dniem 27 października 2022 r. Zgodnie z zapisem art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) „Stawkę za 1 kilometr przebiegu określa rada gminy, w drodze uchwały, przy czym stawka nie może być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180 i 209)”. Nowelizacja Prawa oświatowego wprowadziła zmianę, gdzie średnia cena paliwa została zastąpiona stawką za kilometr przejazdu pojazdu. Stawkę za kilometr przejazdu – tak jak poprzednio – określa rada gminy, w drodze uchwały, ale stawka ta nie będzie mogła być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy o transporcie drogowym.</p>	<p>Zrealizowana</p>
<p>XL/365/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.</p>	<p>zmiany uchwały w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Września</p>	<p>Ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1549) ustawodawca dokonał nowelizacji m. in. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.). Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy –Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1549) „, Rady gmin w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dostosują regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, do zmian wynikających z niniejszej ustawy”. W związku z powyższym niezbędne staje się dostosowanie zapisów „uchwały w sprawie: uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Września”</p>	<p>W trakcie realizacji</p>

		<p>do nowych przepisów prawa. Jednym z obligatoryjnych elementów każdego regulaminu jest określenie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, dotyczących częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości (art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) projekt uchwały został przedłożony Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu we Wrześni, który treść zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Września zaopiniował pozytywnie (opinia z dnia 06.12.2022 r. znak: ON-HK.9011.2.61.2022).</p>	
<p>XL/366/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.</p>	<p>uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025</p>	<p>Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2022r. poz. 447 ze zm.) nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Głównym założeniem takich programów jest stworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości życia i funkcjonowania rodzin z dziećmi, kontynuacja działań uznanych za właściwe oraz wyznaczanie nowych kierunków – dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania w środowisku rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Dotychczasowy program obowiązujący w Gminie Września wprowadzony został uchwałą nr X/116/2019 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 i obowiązuje do końca bieżącego roku.</p>	<p>W trakcie realizacji</p>
<p>XL/367/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.</p>	<p>określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych</p>	<p>Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 2268 ze zm.) zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniu chronionym. Ponadto art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej stanowi, iż szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym ustala w drodze uchwały rada gminy.</p>	<p>Zrealizowana</p>

XL/368/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	aktualizacji obszarów i granic aglomeracji Września	Mieszkanie chronione zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby w nim przebywające, do prowadzenia samodzielnego życia, pod opieką specjalistów. Zgodnie z art. 92 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.) Wójt, burmistrz lub prezydent miasta co 2 lata dokonuje przeglądu obszarów i granic aglomeracji wyznaczonych na podstawie art. 87 ust. 1, z uwzględnieniem kryterium ich utworzenia, o którym mowa w art. 86 ust. 1, oraz zaistniałych zmian równoważnej liczby mieszkańców w aglomeracji i w razie potrzeby informuje radę gminy o konieczności zmiany obszarów i granic aglomeracji.	Zrealizowana
XL/369/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	przyjęcia Sołeckich Strategii Rozwoju Wsi: Gutowo Wielkie, Kleparz, Kaczanowo – Neryngowo, Słomowo – Słomówko na okres czerwiec 2022 r. – czerwiec 2027 r.	Sołeckie Strategie Rozwoju Wsi to dokumenty z zakresu polityki rozwoju sołectw Zawierają one m. in. kartę diagnozy zaawansowania odnowy wsi, sprawozdanie z wizji w terenie, analizę zasobów oraz mocnych i słabych stron, wizję wsi oraz program długoterminowy i krótkoterminowy odnowy wsi.	W trakcie realizacji
XL/370/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Września – część I	Przedmiotem opracowania jest wprowadzenie do ustaleń Studium na obszarach wyznaczonych na rysunku, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, nowych funkcji, korekta istniejących, jak też dostosowanie dotychczasowych ustaleń Studium do obecnie obowiązujących uwarunkowań faktycznych (potrzeby inwestycyjne, rozwój społeczno-gospodarczy), co umożliwi bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb rozwojowych Miasta i Gminy Września.	Uchwalono
XL/371/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę usługową we Wrześni w rejonie ulic: Słowackiego	Prace nad zmianą planu wykonano w oparciu o Uchwałę Nr XXIV/223/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę usługową we Wrześni w rejonie ulic: Słowackiego i Gen. Sikorskiego.	Uchwalono

	i Gen. Sikorskiego	Przedmiotem zmiany planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenów położonych pod zabudowę usługową we Wrześni w rejonie ulic: Słowackiego i Gen. Sikorskiego. W planie wyznaczono teren zabudowy usługowej i tereny dróg publicznych klasy dojazdowej. Plan zawiera część tekstową, graficzną oraz rozstrzygnięcia i uzasadnienie. Plan nie narusza ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Września”, uchwalonego Uchwałą Nr XIV/108/99 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 27 września 1999 r. z późn. zm., i jest zgodny z przepisami odrębnymi. Czynności formalno-prawne udokumentowane są w sporządzonej dokumentacji prac planistycznych.	
XL/372/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	zatwierdzenia Planu Pracy Komisji Rewizyjnej na 2023 r.	Zgodnie z § 75 ust. 1 Statutu Gminy Września plan pracy Komisji Rewizyjnej wymaga zatwierdzenia w formie uchwały Rady Miejskiej we Wrześni, w związku z powyższym podjęcie uchwały w tej sprawie jest w pełni uzasadnione i niezbędne do realizacji zadań komisji.	Zrealizowana
XL/373/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	rozpatrzenia petycji o utworzenie Młodzieżowej Rady Gminy	Do Urzędu Miasta i Gminy Września wpłynęła petycja o utworzenie we Wrześni Młodzieżowej Rady Gminy. Rada Miejska we Wrześni nie otrzymała żadnego wniosku o utworzenie takiej rady z wrzesińskiego środowiska młodzieżowego. Jeżeli zatem osoba składająca w/w petycję nie spełnia wymogu reprezentowania zainteresowanego środowiska w/w rozumieniu, pozostaje kwestia „własnej inicjatywy” Rady Miejskiej (pominąć należy wniosek kierowany przez burmistrza, art. 5b ust.2 pkt 1 u.s.g.). W ocenie organu nie sposób przyjąć, że przesłanką – „własnej inicjatywy” rady gminy można realizować poprzez uwzględnienie złożonej petycji. Ustawa o petycjach stanowi odrębną regulację, która nie powinna być stosowana w ramach uprawnień określonych w/w art. 5b ust. 2 u.s.g.	Zrealizowana
XL/374/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	zmiany uchwały w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022		Zrealizowana

XL/375/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Września na lata 2023-2033		W trakcie realizacji
XL/376/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.	uchwały budżetowej na rok 2023		W trakcie realizacji

VI. Część analityczna.

6.1. Oświata.

Sprawozdanie dotyczy roku 2022 okresu od 1 stycznia do 31 sierpnia roku szkolnego 2021/2022 oraz od 1 września do 31 grudnia roku szkolnego 2022/2023. W roku szkolnym 2021/2022 w gminie było 9 szkół podstawowych, 17 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i 1 przedszkole, dla których organem prowadzącym jest gmina Września. We wszystkich gminnych placówkach zatrudnionych było 514 nauczycieli na 464,22 etatach oraz 133 pracowników administracji i obsługi na 124,94 etatu. W roku szkolnym 2022/2023 w gminie jest 9 szkół podstawowych, 20 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i 1 przedszkole, dla których organem prowadzącym jest gmina Września. We wszystkich gminnych placówkach zatrudnionych było 490 nauczycieli na 456,34 etatach oraz 132 pracowników administracji i obsługi na 127,75 etatu. Do wszystkich szkół podstawowych w gminie uczęszczało 4 656 uczniów do 218 oddziałów.

Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2021/2022 było 9 szkół podstawowych (4 miejskie i 5 wiejskich) oraz Społeczna Szkoła Podstawowa w Grzybowie, do których uczęszczało 4 656 uczniów do 218 oddziałów. W gminnych szkołach miejskich w 135 oddziałach uczyło się 3 125 uczniów i w 68 oddziałach na wsi uczyło się 1 359 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 22 uczniów (w mieście 23 a na wsi 20). Do Społecznej Szkoły Podstawowej w Grzybowie uczęszczało 172 uczniów do 15 oddziałów.

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
1.	Nr 1	93	74	89	92	77	61	209	157	852
2.	Nr 2	92	70	105	94	94	40	119	129	743
3.	Nr 3	93	96	94	124	82	26	90	86	691
4.	Nr 6	110	84	111	102	91	38	152	151	839
5.	Chwalibogowo	28	28	25	31	18	18	29	38	215
6.	Kaczanowo	49	49	47	41	55	38	45	52	376
7.	Marzenin	13	15	11	14	16	3	14	15	101

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
8.	Nowy Folwark	53	47	44	45	37	23	72	56	377
9.	Otoczna	46	19	40	34	31	13	49	58	290
10.	SSP w Grzybowie	40	25	29	18	8	15	22	15	172
	OGÓLEM	617	507	595	595	509	275	801	757	4656

Liczba oddziałów w roku szkolnym 2021/2022.

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
1.	Nr 1	5	3	5	4	3	2	9	6	37
2.	Nr 2	4	3	4	4	4	2	6	6	33
3.	Nr 3	4	4	4	5	3	1	3	3	27
4.	Nr 6	5	4	5	5	4	2	7	6	38
5.	Chwalibogowo	2	2	1	2	1	1	2	2	13
6.	Kaczanowo	2	2	2	2	2	2	2	2	16
7.	Marzenin	1	1	1	1	1	1	1	1	8
8.	Nowy Folwark	2	2	2	2	2	1	3	2	16
9.	Otoczna	2	1	2	2	2	1	2	3	15
10.	SSP w Grzybowie	3	2	3	2	1	1	2	1	15
	OGÓLEM	30	24	29	29	23	14	37	32	218

W roku szkolnym 2022/2023 jest 9 szkół podstawowych (4 miejskie i 5 wiejskich) oraz Społeczna Szkoła Podstawowa w Grzybowie i Niepubliczna Szkoła Podstawowa ARKA, do których uczęszcza 4573 uczniów do 217 oddziałów. W gminnych szkołach miejskich w 131 oddziałach uczyło się 3 080 uczniów i w 67 oddziałach na wsi uczyło się 1 302 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 22 uczniów (w mieście 23 a na wsi 20). Do Społecznej Szkoły Podstawowej w Grzybowie uczęszcza 184 uczniów do 16 oddziałów. Do Niepublicznej Szkoły Podstawowa ARKA we Wrześni uczęszcza 7 uczniów do 3 oddziałów.

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
1.	Nr 1	92	89	79	97	97	81	68	207	810
2.	Nr 2	93	95	77	105	101	99	43	113	726
3.	Nr 3	104	102	100	92	125	82	30	91	726
4.	Nr 6	97	117	87	118	103	97	39	160	818
5.	Chwalibogowo	34	30	28	26	30	19	16	28	211

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
6.	Kaczanowo	53	49	51	48	42	57	33	44	377
7.	Marzenin	11	12	15	12	14	17	3	16	100
8.	Nowy Folwark	44	52	45	41	44	37	24	70	357
9.	Otoczna	26	46	20	38	34	32	12	49	257
10.	SSP w Grzybowie	31	41	25	25	17	8	15	22	184
11.	NSP ARKA	4	1	2	0	0	0	0	0	7
	OGÓLEM	589	634	529	602	607	529	283	800	4573

Liczba oddziałów w roku szkolnym 2022/2023.

Lp.	Szkoła	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Ogółem
1.	Nr 1	5	4	3	5	4	3	3	9	36
2.	Nr 2	4	4	3	4	4	4	2	6	31
3.	Nr 3	4	4	4	4	5	3	1	3	28
4.	Nr 6	4	5	4	5	5	4	2	7	36
5.	Chwalibogowo	2	2	2	1	2	1	1	2	13
6.	Kaczanowo	3	2	2	2	2	2	2	2	17
7.	Marzenin	1	1	1	1	1	1	1	1	8
8.	Nowy Folwark	2	2	2	2	2	2	1	3	16
9.	Otoczna	1	2	1	2	2	2	1	2	13
10.	SSP w Grzybowie	3	3	2	2	2	1	1	2	16
11.	NSP ARKA	1	1	1	0	0	0	0	0	3
	OGÓLEM	30	30	25	28	29	23	15	37	217

Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych

W roku szkolnym 2021/2022 do 17 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (9 w mieście i 8 na wsi) uczęszczało 371 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 22.

W roku szkolnym 2022/2023 do 20 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (9 w mieście i 8 na wsi) uczęszcza 412 uczniów. Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 21.

Przedszkola

W roku szkolnym 2021/2022 było 1 przedszkole gminne „Pszczółka Maja” do którego uczęszczało 167 dzieci do 8 oddziałów oraz 17 przedszkoli niepublicznych do których uczęszczało 1 926 dzieci do 93 oddziałów.

Przedszkole	Liczba dzieci poniżej „O”	Liczba oddziałów w poniżej „O”	Liczba dzieci w zerówce „O”	Liczba oddziałów w zerówce „O”	RAZEM LICZBA DZIECI	RAZEM LICZBA ODDZIAŁÓW
Niepubliczne przedszkole "Bajka" we Wrześni	190	10	27	1	217	11
Niepubliczne Przedszkole Językowo-Ekologiczne "Mali Odkrywcy" w Kaczanowie	33	3	0	0	33	3
Niepubliczne Przedszkole "Kubuś" w Kaczanowie	48	2	0	0	48	2
Niepubliczne Przedszkole "Leśny Dzwoneczek" w Psarach Polskich	35	2	0	0	35	2
Niepubliczne Przedszkole "Słoneczko" z oddziałami integracyjnymi we Wrześni	136	7	28	1	164	8
Niepubliczne Przedszkole "Smerfy" w Osowie	19	1	0	0	19	1
Niepubliczne Przedszkole Specjalne "Magiczny Zakątek" we Wrześni	65	5	24	2	89	7
Prywatne Rodzinkowe Przedszkole "Troskliwe Misie" we Wrześni	45	3	0	0	45	3
Przedszkole Niepubliczne "Chatka Misia Uszatka" we Wrześni	103	3	8	1	111	4
Przedszkole Niepubliczne "Mali Przyrodnicy" we Wrześni	98	3	13	1	111	4
Przedszkole Niepubliczne "Miś Uszatek" we Wrześni	279	10	17	1	296	11
Przedszkole Niepubliczne "Polne Kwiatki" w Gutowie Małym	128	5	0	0	128	5
Przedszkole Niepubliczne "Tęczowa Chatka" we Wrześni	319	13	47	2	366	15
Niepubliczne Przedszkole "Grzybek" w Kleparzu	100	6	28	2	128	8
Przedszkole Nr 6 we Wrześni "Pszczółka Maja"	136	6	31	2	167	8
Niepubliczne Polsko-Angielskie Przedszkole Montessori "Nasz Świat"	45	2	5	1	50	3
Niepubliczne Przedszkole English House Junior	74	5	0	0	74	5
Niepubliczne Przedszkole Integracyjne ARKA	12	1	0	0	12	1
Razem	1865	87	228	14	2093	101

Razem do wszystkich przedszkoli roku szkolnym 2021/2022 uczęszczało 2093 dzieci do 101 oddziałów.

W roku szkolnym 2022/2023 jest 1 przedszkole gminne „Pszczółka Maja” do którego uczęszczało 170 dzieci do 8 oddziałów oraz 18 przedszkoli niepublicznych do których uczęszcza 1 675 dzieci do 92 oddziałów.

Przedszkole	Liczba dzieci poniżej „O”	Liczba oddziałów w poniżej „O”	Liczba dzieci w zerówce „O”	Liczba oddziałów w zerówce „O”	RAZEM LICZBA DZIECI	RAZEM LICZBA ODDZIAŁÓW
Niepubliczne przedszkole "Bajka" we Wrześni	166	7	36	2	202	9
Niepubliczne Przedszkole Językowo-Ekologiczne "Mali Odkrywczy" w Kaczanowie	33	2	4	1	37	3
Niepubliczne Przedszkole "Kubuś" w Kaczanowie	49	2	0	0	49	2
Niepubliczne Przedszkole "Leśny Dzwoneczek" w Psarach Polskich	35	2	0	0	35	2
Niepubliczne Przedszkole "Słoneczko" z oddziałami integracyjnymi we Wrześni	124	6	42	2	166	8
Niepubliczne Przedszkole "Smerfy" w Osowie	20	1	0	0	20	1
Niepubliczne Przedszkole Specjalne "Magiczny Zakątek" we Wrześni	58	7	22	2	80	9
Prywatne Rodzinkowe Przedszkole "Troskliwe Misie" we Wrześni	38	2	11	1	49	3
Przedszkole Niepubliczne "Chatka Misia Uszatka" we Wrześni	109	4	0	0	109	4
Przedszkole Niepubliczne "Mali Przyrodnicy" we Wrześni	62	2	15	1	77	3
Przedszkole Niepubliczne "Miś Uszatek" we Wrześni	148	6	28	1	176	7
Przedszkole Niepubliczne "Polne Kwiatki" w Gutowie Małym	113	5	0	0	113	5
Przedszkole Niepubliczne "Tęczowa Chatka" we Wrześni	257	12	72	3	329	15
Niepubliczne Przedszkole "Grzybek" w Kleparzu	88	5	38	2	126	7
Przedszkole Nr 6 we Wrześni "Pszczółka Maja"	149	7	21	1	170	8
Niepubliczne Polsko-Angielskie Przedszkole Montessori "Nasz Świat"	33	2	17	1	50	3
Niepubliczne Przedszkole English House Junior	72	4	14	1	86	5
Niepubliczne Przedszkole Integracyjne ARKA	11	2	11	1	22	3
Przedszkole Niepubliczne „Miś” we Wrześni	104	4	0	0	104	4
RAZEM	1669	82	331	19	2000	101

Razem do wszystkich przedszkoli roku szkolnym 2022/2023 uczęszcza 2000 dzieci do 101 oddziałów.

Dowożenie uczniów do szkół

W roku 2022 dowozy realizowane były przez 1 autokar własny oraz 11 autokarów obcego przewoźnika wyłonionego w drodze przetargu nieograniczonego oraz 7 busów obcych przewoźników wyłonionych w drodze przetargu nieograniczonego (Burda Trans s.c. Przemysław Burda we Wrześni, Wrzesińskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. we Wrześni, ARKA Agnieszka Karpiel we Wrześni oraz Markus Mariusz Bączkiewicz we Wrześni). Uczniowie dowożeni byli do szkół (SSP w Chwalibogowie, SSP w Kaczanowie, SSP w Marzeninie, SSP w Nowym Folwarku, SSP w Otocznej oraz do Ośrodka Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego „Arka” we Wrześni oraz Zespołu Szkół Specjalnych we Wrześni) na zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.

Dowozy uczniów do szkół przebiegały bez zakłóceń. We wszystkich autobusach zapewniona była opieka dla uczniów. Pokrywaliśmy także koszty dowozu 23 uczniów niepełnosprawnych z naszej gminy do placówek oświatowych. Dowozy realizowane były przez rodziców lub wskazanych opiekunów na podstawie zawartych umów.

Stołówki szkolne

W 2022 roku działały 2 stołówki szkolne (SSP Nr 6 i SSP Nr 1), skąd rozwożone były obiady na zasadzie cateringu do szkół gminnych oraz 1 stołówka przedszkolna (Przedszkole nr 6).

Pozostała działalność

W roku 2022 do gminnych szkół i przedszkola przypisanych było 269 emerytów i rencistów. Dla nauczycieli będących emerytami i rencistami dokonuje się odpisu na ZFŚS w wysokości 5% pobieranych przez nich emerytur i rent. Emeryci i renciści mają obowiązek przedstawić ostatniemu pracodawcy PIT-y z ZUS za rok poprzedni, aby na ich podstawie szkoła mogła określić wysokość naliczonego odpisu na fundusz socjalny. W roku 2022 dokonano zakupu sprzętu komputerowego w ilości 936 sztuk: 103 komputery stacjonarne z monitorami, 36 tabletów, 797 laptopów z oprogramowaniem i ubezpieczeniem oraz 24 routery z mobilnym internetem. Na to zadanie Gmina Września otrzymała kwotę 3 351 250,00 zł. W roku 2022 wykorzystano środki w kwocie 3 312 921,46 zł. Zakupu dokonano w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 działania 5.1 Rozwój Cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym -”Granty PPGR”. Projekt w całości finansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Regionalnego.

6.2. Kultura.

Głównym organizatorem działalności kulturalnej na terenie gminy jest Wrzesiński Ośrodek Kultury. Jego celem jest pozyskanie i przygotowanie środowiska do aktywnego uczestnictwa w kulturze, współtworzenie jej wartości, edukacja i upowszechnianie kultury zgodnie z zapotrzebowaniem społeczności lokalnej.

W 2022 roku we Wrzesińskim Ośrodku Kultury odbyło się 95 imprez kulturalnych, w tym biletowanych 47. Imprez plenerowych zorganizowano 34, w tym 4 biletowane. Łącznie we wszystkich imprezach wzięło udział ponad 70 000 osób.

W ośrodku działają również sekcje. Są to m. in:

Wrzesińska Orkiestra Dęta;

- Zespół Taneczny PULS;
- Zespół Taneczny PULS JUNIOR;

- Zespół Taneczny PULSIK;
- Zespół folklorystyczny Ziemia Wrzeńska;
- Klub Miłośników Tańca Towarzyskiego;
- Sekcja plastyczna;
- Teatr „OTCZAPY”;
- Wrzeńskie Studio Piosenki;
- Chór „LUTNIA”;
- Chór „BELCORO”;
- Zespół Taneczny BUŁAWISTKI;
- Sekcja fotograficzna;
- Wrzeński Chórek Dziecięco-Młodzieżowy.

Z pomieszczeń Ośrodka korzystały także grupy niebędące sekcjami, ale ściśle z nim współpracujące. Są to m. in.:

- Wrzeński Uniwersytet Trzeciego Wieku;
- Chór Camerata;
- Stowarzyszenie Amazonki;
- Klub Rowerowy Wrzeńnianie.

Wrzeński Ośrodek Kultury był również organizatorem lub współorganizatorem wielu cieszących się zainteresowaniem imprez. Były to m. in.:

Koncerty w ramach Wrzeńskiego Weekend Muzycznego

Impreza plenerowa pod nazwą Wrzeński Weekend Muzyczny organizowana jest od kilkunastu lat i na stałe wpisała się w kalendarz wrzeńskich wydarzeń kulturalnych. XII edycja Wrzeńskiego Weekend Muzycznego odbyła w 2022 r. po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią wirusa COVID-19.

Podczas koncertów w dniach 30 kwietnia i 1 maja 2022 r. na wrzeńskim rynku wystąpili: zespół MIG, Roksana Węgiel, Sarsa oraz Kasia Kowalska.

- **Koncerty w ramach Wrzesińskiego Tygodnia Seniora 25.06 - 3.07.2022 r.**

Nieprzerwanie począwszy od 2016 roku organizowany jest Wrzesiński Tydzień Seniora. W ramach tego wydarzenia wszyscy seniorzy z powiatu wrzesińskiego mogli skorzystać z wielu atrakcji, w tym koncertu zespołu Baciary, zespołu Pieśni i Tańca Śląsk, oraz Eleni. Wszystkie koncerty odbyły się w Amfiteatrze im. Anny Jantar we Wrześni.

- **Koncerty w ramach cyklu „Piątki z jazzem” – 24.06 - 2.09.2022 r.**

Kolejna cykliczna impreza w kalendarzu wrzesińskich wydarzeń kulturalnych to „Piątki z jazzem i nie tylko...” Począwszy od 24 czerwca, a skończywszy 2 września, jak sama nazwa wskazuje na wrzesińskim rynku co piątek można było posłuchać koncertów muzyki jazzowej. Podczas tegorocznej edycji wystąpili: Mariusz Szaban, Ola Bienkowska, Bolewski & Tubis, Blue Jay Bird, Marta Podulka, Iza Połomska & Witold Cisło, Agata Kujawa z zespołem, Hubert Kulig z zespołem, Imagine String Quartet, Chłopcy kontra Basia oraz Pełech & Horna Duet.

- **Koncerty w ramach cyklu „Śląskie Szlagiery” – 24.06 - 28.08.2022 r.**

Począwszy od 26 czerwca, a skończywszy na 28 sierpnia, na scenie Amfiteatru w każdą niedzielę odbywały się koncerty muzyki biesiadnej ze Śląska. Wydarzenie zyskało takie zainteresowanie, że Amfiteatr w każde niedzielne popołudnie był szczelnie wypełniony przez publiczność. Na scenie zaprezentowali się: Kola & Jula, Teresa Waleriańska, Danuta Wiśniewska, Piotr Feszter, Beata Mańkowska, Janusz i Dominika Żyłka, Grupa Time, Ryszard Sawicki, Makula Band oraz Happy Jędrowski Show.

- **Koncert na Wrzosowej 6 sierpnia 2022 r.**

6 sierpnia 2022 r. zorganizowany został po raz pierwszy letni koncert na Wrzosowej. W ramach tego wydarzenia na scenie wystąpił zespół Dubiska oraz Smolasty. Na występach ww. artystów podczas koncertów pojawiło się około 6,5 tys. osób.

- **Wrzeński Festiwal Orkiestr Dętych 3-4.09.2022 r.**

We wrześniu 2022 r. odbył się XVI Wrzeński Festiwal Orkiestr Dętych. Dwudniowe wydarzenie cieszyło się ogromną popularnością wśród mieszkańców Wrześni i nie tylko. Wszystko za sprawą wspaniałych koncertów wykonanych przez zaproszone orkiestry w amfiteatrze i nad Zalewem Wrzeńskim, przemarsze ulicami miasta oraz pokaz musztr paradnych na płycie rynku. Od lat jednym z głównych punktów festiwalu jest występ Wrzeńskiej Orkiestry Dętej wraz z gwiazdą. W tym roku był to Sławek Uniatowski.

Poza większymi imprezami Wrzeński Ośrodek Kultury organizował oraz współorganizował kilka mniejszych wydarzeń:

- Finał WOŚP;
- koncerty charytatywne;
- spektakl Teatru Otczapy Marvin;
- koncerty wrzeńskich chórów;
- koncert Wrzeńskiej Orkiestry Dętej
- spektakl Don Pasquale;
- festiwal folkloru;
- koncert WueRZet Fest – koncert lokalnych zespołów;
- koncert Mariusza Kalagi;

- Jarmark Bożonarodzeniowy;

Poza wymienionymi imprezami ośrodek zajmował się przygotowaniem filmów z zakresu edukacji artystycznej, filmów i nagrań muzycznych Wrzesińskiego Studia Piosenki, Wrzesińskiej Orkiestry Dętej, Wrzesińskiego Chóru Dziecięco-Młodzieżowego oraz nagrań działalności teatru „Otczapy”.

6.3. Czytelnictwo.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni obejmuje swoją działalnością obszar Miasta i Gminy Września. Sieć biblioteczną na terenie miasta i gminy Września tworzą: Biblioteka Główna i 6 filii biblioteczych: na terenie miasta:

- BIBLIOTEKA GŁÓWNA:
- ODDZIAŁ DZIECIĘCY:
- FILIA NR 1

na terenie gminy:

- FILIA W GRZYBOWIE
- FILIA W KACZANOWIE
- FILIA W OTOCZNEJ
- FILIA W NOWYM FOLWARKU

ZADANIA BIBLIOTEKI POWIATOWEJ

Zgodnie z zawartym Porozumieniem w sprawie powierzenia Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni zadań powiatowej biblioteki publicznej dla powiatu wrzesińskiego pomiędzy Gminą Września a Powiatem Wrzesińskim, biblioteka nadzoruje merytorycznie także biblioteki powiatu wrzesińskiego: Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczkowie, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Nekli, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Miłosławiu, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach.

Zadaniem powiatowej biblioteki publicznej jest:

- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów biblioteczych służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy,
- pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno – bibliograficznego, organizowanie obiegu wypożyczeń między bibliotecznymi,
- udzielanie bibliotekom z terenu powiatu wrzesińskiego pomocy instrukcyjno – metodycznej i szkoleniowej,
- sprawowanie nadzoru merytorycznego z zakresu realizacji przez gminne biblioteki publiczne zadań.

Poniżej przedstawiam dane statystyczne bibliotek w powiecie wrzesińskim.

UDOSTĘPNIENIE PPREZENCYJNE – NA MIEJSCU W CZYTELNI

NAZWA PLACÓWKI	Liczba odwiedzin	UDOSTĘPNIENIA NA MIEJSCU				Liczba udzielonych informacji
		Książek ogółem	Czasopisma	Audiobooki	Internet	
Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczkanie	518	146	0	0	23	2 473
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Miłosławiu	67	91	0	0	141	5 560
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Nekli	422	41	0	0	124	2 418
Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach	89	22	0	0	67	89
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni	12 043	7 200	3 821	73	124	14 781
RAZEM:	13 139	7 500	3 821	73	479	25 321

CZYTELNICY I WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ

NAZWA PLACÓWKI	CZYTELNICY		WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ		
	Liczba odwiedzin	Liczba zarejestrowanych czytelników	Książki ogółem	Czasopisma	Audiobooki
Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczkanie	4 171	709	9 074	0	0
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Miłosławiu	8 897	1 090	21 835	0	0
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Nekli	12 569	1 267	32 962	247	0
Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach	3 719	1 750	11 722	0	1 078
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni	34 529	5 382	84 783	1 837	654
RAZEM:	63 885	10 198	160 376	2 084	1 732

ZAŁOŻENIA OGÓLNE BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ MIASTA I GMINY WE WRZEŚNI

W 2022 r. głównym założeniem w działalności Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni jest zwiększenie wskaźników czytelnictwa i udostępniania zbiorów.

Do głównych prac merytorycznych biblioteki należały m.in.:

- zakup nowości wydawniczych, ich opracowanie i udostępnianie na miejscu i na zewnątrz,

- doskonalenie warsztatów informacyjnych poprzez zakup wydawnictw, selekcje oraz powiększanie baz komputerowych,
- tworzenie i wykorzystywanie przez Oddział Dziecięcy on-line prezentacji multimedialnych, szczególnie w pracy z dziećmi i młodzieżą,
- promocja biblioteki na stronie internetowej biblioteki www.biblioteka.wrzesnia.pl portalach internetowych i w lokalnej prasie,
- zwiększenie i uatrakcyjnienie przez Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy we Wrześni szkoleń on-line dla pracowników oraz wykorzystywanie bezpłatnych szkoleń zewnętrznych o tematyce przydatnej w pracy bibliotecznej.
- kontynuowanie współpracy z placówkami oświatowymi wszystkich szczebli, znajdującymi się na terenie miasta i gminy Września oraz powiatu wrzesińskiego w zakresie przysposobienia czytelniczego oraz edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży,
- kontynuowanie polityki współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi,

Poniżej przedstawiam wyniki czytelnicze Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni wraz z filiami bibliotecznymi.

UDOSTĘPNIENIE PPREZENCYJNE – NA MIEJSCU W CZYTELNI

NAZWA PLACÓWKI	Liczba odwiedzin	UDOSTĘPNIENIA NA MIEJSCU				
		Książek ogółem	Czasopisma	Audiobooki	Internet	Liczba udzielonych informacji
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	1 462	791	3 708	0	124	1 649
ODDZIAŁ DZIECIĘCY	9 007	6 246	5	73	0	6 645
FILIA NR 1	850	0	0	0	0	3 225
FILIA W GRZYBOWIE	301	0	0	0	0	606
FILIA W KACZANOWIE	104	67	42	0	0	784
FILIA W NOWYM FOLWARKU	103	78	37	0	0	667
FILA W OTOCZNEJ	216	18	29	0	0	1 205
RAZEM:	12 043	7 200	3 821	73	124	14 781

CZYTELNICZY I WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ

NAZWA PLACÓWKI	CZYTELNICZY		WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ		
	Liczba odwiedzin	Liczba czytelników zarejestrowanych	Książek ogółem	Czasopisma	Audiobooki
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	9 489	1 565	32 347	267	502

ODDZIAŁ DZIECIĘCY	6 589	1 769	13 124	27	152
FILIA NR 1	6 193	716	16 144	0	0
FILIA W GRZYBOWIE	1 975	195	6 974	647	0
FILIA W KACZANOWIE	5 286	554	7 820	0	0
FILIA W NOWYM FOLWARKU	3 424	391	6 652	481	0
FILIA W OTOCZNEJ	1 573	192	1 722	415	0
RAZEM:	34 529	5 382	84 783	1 837	654

ZAKUP NOWOŚCI WYDAWNICZYCH DLA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ MIASTA I GMINY WE WRZEŚNI

- z dotacji organizatora – zakup audiobooków

NAZWA PLACÓWKI	w przeliczeniu na ilość audiobooków	w przeliczeniu na kwotę
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	79	2 049,02
RAZEM:	79	2 049,02

- z dotacji organizatora – zakup książek

NAZWA PLACÓWKI	w przeliczeniu na ilość książek	w przeliczeniu na kwotę
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	963	31 967,36
ODDZIAŁ DZIECIĘCY	725	17 025,21
FILIA NR 1	217	6 181,47
FILIA W GRZYBOWIE	150	4 796,68
FILIA W KACZANOWIE	123	4 156,37
FILIA W NOWYM FOLWARKU	171	5 132,16
FILIA W OTOCZNEJ	168	4 648,13
RAZEM:	2 517	73 907,38

- z dotacji Starostwa Powiatowego w ramach wykonywania zadań dla powiatowej biblioteki publicznej

NAZWA PLACÓWKI	w przeliczeniu na ilość książek	w przeliczeniu na kwotę
Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczkowie	81	3 000,00
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Miłosławiu	94	3 000,00
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Nekli	83	3 000,00
Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach	89	3 000,00

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni	96	3 000,00
RAZEM:	443	15 000,00

- z dotacji Biblioteki Narodowej

W dniu 11 lipca 2022 r. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni otrzymała dofinansowania w kwocie **16 500,00 zł** w ramach kierunku interwencji 1.1. *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych* Priorytetu 1 Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025 który realizuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Biblioteki Narodowej. Głównym celem Priorytetu 1 jest wzmocnienie potencjału bibliotek publicznych w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów.

NAZWA PLACÓWKI	w przeliczeniu na ilość książek	w przeliczeniu na kwotę
BIBLIOTEKA GŁÓWNA	164	5 800,00
ODDZIAŁ DZIECIĘCY	131	3 200,00
FILIA NR 1	43	1 500,00
FILIA W GRZYBOWIE	39	1 500,00
FILIA W KACZANOWIE	47	1 500,00
FILA W NOWY, FOLWARKU	42	1 500,00
FILIA W OTOCZNEJ	43	1 500,00
RAZEM:	509	16 500,00

PROMOCJA CZYTELNICTWA

LEGIMI – usługa dostępna w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni, która oferuje swoim czytelnikom dostęp do szerokiej oferty e-booków na platformie LEGIMI. Można tam znaleźć ponad 60 000 tysięcy e-boków w tym aktualnych hitów wydawniczych i pozycji cenionych autorów literatury obyczajowej, fantastycznej kryminalnej, dziecięcej i młodzieżowej oraz faktu i reportaży. Wystarczy na podstawie otrzymanego w Bibliotece Głównej we Wrześni, ul. Dzieci Wrzesińskich 13 unikalnego kodu założyć konto i pobrać bezpłatną aplikację Legimi. Czytelnik w danym miesiącu może otrzymać jeden kod z miesięcznym okresem ważności od momentu aktywacji. Kod musi być aktywowany w miesiącu jego pobierania. Jeżeli do ostatniego dnia danego miesiąca Czytelnik nie aktywuje pobranego w bibliotece kodu, kod ten wygasa. Wszystkie e-booki można czytać na urządzeniach: smartfonie, tablecie, komputerze lub czytniku. Brak kosztów (usługa dostępna za darmo) oraz limitów (słów i książek), Oferta ta cieszy się we wrzesińskiej bibliotece dużym zainteresowaniem i nie ukrywam, że w przyszłym roku też wykupimy dostęp do e-booków na platformie LEGIMI.

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY WE WRZEŚNI	
od 01.01.2022 do 31.12.2022	
Liczba wypożyczenia e-boków	1 950
Liczba zarejestrowanych użytkowników	95
Liczba wykorzystanych kodów	250

- **XIX OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ BIBLIOTEK**

Miesiąc maj to chyba najważniejszy dla każdej biblioteki czas w roku. Obchodzony jest wówczas Tydzień Bibliotek – ogólnopolska akcja promująca czytelnictwo. W tym roku odbyła się już XIX odsłona tego ważnego wydarzenia, pod hasłem „Biblioteka – świat w jednym miejscu” i oczywiście, jak co roku, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni włączyła się do jego obchodów. W tym roku wrześnińską bibliotekę odwiedziła **Agnieszka Frączek** – językoznawczyni i autorka literatury dla dzieci, która opowiadała zgromadzonym dzieciom o swoich książkach, o tym skąd czerpie pomysły oraz o prawdzie i fikcji w literaturze. Kolejny gość to **Łukasz Wierzbicki** pisarz, podróżnik, „oswajacz” historii. Autor opowiadał dzieciom o swoim dzieciństwie, swojej pierwszej „książce”, którą napisał jeszcze będąc w przedszkolu, o historii zasłyszanej od dziadka, która odmieniła jego życie. Przed wszystkim jednak opowiadał o swoich książkach: „Dziadek i niedźwiadek”, „Afryka Kazika” „Ocean to pikus” i „Wokół świata na wariata”, ciekawym historiom towarzyszyły anegdoty i prezentacja, która niezwykle podobała się słuchaczom oraz wiele ciekawych i fascynujących rekwizytów. Na koniec Tygodnia Bibliotek odwiedziła nas **Bajanka**, która przeprowadziła warsztaty z książką.

- **XXI OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ CZYTANIA DZIECIOM**

W dniach od 6 do 10 czerwca 2022r. w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni odbyła się XXI edycja Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom pod hasłem „Polscy autorzy dla klimatu”. Naszą bibliotekę miały zaszczyt odwiedzić osoby z zaprzyjaźnionych instytucji: Anna Hedrych Stanisławska - zastępca komendanta Straży Miejskiej, Weronika Plucinska - Wiadomości Wrześnińskie, Wioletta Mazurkiewicz - dyrektor biblioteki we Wrześni, Karol Nowak - zastępca Burmistrza Miasta i Gminy we Wrześni, Adam Wojciński - oficer prasowy Powiatowej Policji we Wrześni, Jarosław Pałasz z Ochotniczej Straży Pożarnej w Miłostawiu, Waldemar Grzegorek - wicestarosta powiatu wrześnińskiego i Karol Krzeszowiec redaktor naczelny Radio Września. Nasi goście przeczytali dzieciom fragmenty książek: „Dżok. Legenda o psiej wierności” Barbary Gawryluk, „Pan Kuleczka” Wojciecha Widłaka, „Kacperiada” Grzegorza Kasdepke, „Dziadek i Niedźwiadek” Łukasza Wierzbickiego, „Niebieska Niedźwiedzica” Joanny M. Chmielewskiej.

- **BIBLIOWAKACJE**

6.07.2022	Pierwszego dnia „Podróżniczych Bibliowakacji” nasi milusińscy razem z małym zajęcem Feliksem polecili do Londynu- stolicy Anglii, która jest częścią Wielkiej Brytanii. Dzieci poznały narodową angielską tradycję Five o’clock czyli zwyczaj pijania popołudniowej herbatki, przygotowały popularne w Wielkiej Brytanii babeczki-muffin, oraz wykonały koronę Królowej Anglii. Ogromną frajdę sprawiła naszym bibliowczasowiczom ulubiona zabawa urodzinowa angielskich dzieci - Przypnij ogon osiołkowi i gra w krykieta. Nauczyły się tradycyjnego tańca angielskiego- Traditional English Barn Dance. A na koniec była degustacja przepysznych muffin i herbatka.
8.07.2022	W drugim dniu „Podróżniczych Bibliowakacji” nasz przyjaciel zajęc Feliks zabrał naszych czytelników do Paryża-stolicy Francji. Dzieci dowiedziały się, że państwo to słynie z najsmaczniejszego jedzenia, dlatego same upiekły przepyszne ciasteczka z

	ciasta francuskiego. Wykonały najbardziej znany symbol tego miasta Wieżę Eiffla oraz lepiły ślimaki z plasteliny. Na zakończenie nasi bibliowczasowicze poznali i zagrali w tradycyjną francuską grę towarzyską – pentnque, zwieńczoną degustacją przygotowanych wcześniej francuskich ciasteczek.
13.07.2022	Trzeciego dnia „Podróżniczych Bibliowakacji” zając Feliks zabrał naszych małych miłośników do Włoch. Bibliowczasowicze dowiedzieli się, że we Włoszech znajdują się dwa najbardziej znane wulkany Wezuwiusz i Etna, które są cały czas czynne i takie wybuchające wulkany wykonały z masy solnej. Odbyła się walka gladiatorów w przeciąganiu liny a po walce dzieci odpoczęły przy relaksacyjnych masażykach. Na zakończenie dzieci wykonały przepiękne maski weneckie oraz zatańczyły włoski taniec ludowy- Tarantella.
15.07.2022	W ostatni dzień ‘Podróżniczych Bibliowakacji” zając Feliks zabrał naszych bibliowczasowiczów do Indii. Mali czytelnicy dowiedzieli się, że w Indiach żyje wiele różnych zwierząt i takiego jednego wykonali- słonia z papieru. Dzieci mogły spróbować mango, które jest narodowym owocem oraz posmakować kolorowych i aromatycznych przypraw indyjskich. Bawili się w salon urody, zrobili przepiękne bransoletki, szukali diamentów. Na zakończenie był taniec hinduski połączony ze świętem Holi - czyli sypanie kolorowym proszkiem Hola.

- **NARODOWE CZYTANIE**

W pierwszą sobotę września odbyła się jedenasta edycja akcji *Narodowe Czytanie* pod patronatem Pary Prezydenckiej. W tegorocznym Narodowym Czytaniu były „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza – tomik poezji, który zapoczątkował epokę romantyzmu w literaturze polskiej. Wrzesińska biblioteka, podobnie jak w ubiegłych latach, wzięła udział w wydarzeniu, mającym na celu popularyzację czytelnictwa ważnych dzieł polskich. W dniu 30 sierpnia odbyły się nagrania czternastu filmów, w których ballady, romanse i powiastki autora czytali przedstawiciele władz, służb mundurowych, dziennikarze, nauczyciele i czytelnicy. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w akcji a byli to: Błaszak Klaudia, Budaszewska Bernadeta, Górczyński Andrzej, Grzegorek Waldemar, Hedrych-Stanisławska Anna, Jaśniewicz Dionizy, Kaźmierczak Iwona, Konieczna Magdalena, Korfini-Stachnik Małgorzata, Kozielska Agnieszka, Krzeszowiec Karol, Kwiatkowska Milena, Malicki Jarosław, Maserak Mateusz, Mazurkiewicz Wioletta, Nowak Karol, Pałasz Jarosław, Paterski Kacper, Przydryga Dominika, Przyjemski Marek, Pylak Lilla, Silakowska Grażyna, Skrzypczyk Klara, Słaba Małgorzata, Śługaj Anna, Tutak Aleksandra, Walczak Edyta, Wierzbowska Urszula, Wilińska Anna, Wojciuch Joanna, Wojciński Adam, Zawal Barbara.

- **XIX WRZESIŃSKIE DYKTANDO**

30 września 2022 roku we Wrzesińskim Ośrodku Kultury odbyło się XIX Wrzesińskie Dyktando organizowane przez Stowarzyszenie Twórczości Teatralnej AKT, Bibliotekę Publiczną, Samorządową Szkołę Podstawową nr 6 im. Jana Pawła II oraz Muzeum Regionalne. O tytuł Wrzesińskiego Mistrza Polskiej Ortografii walczyło blisko sto osób. Na zakończenie odbyło się ogłoszenie wyników i wręczenie nagród laureatom XIX Wrzesińskiego Dyktanda. Wszystkim serdecznie gratulujemy i dziękujemy za udział.

• **WRZESIŃSKI KALEJDOSKOP LITERACKI**

28.06.2022	Wrzeński Kalejdoskop Literacki w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we, tym razem spotkanie autorskie - promocja książki „Tysiąc bochenków. Zapiski z zaplecza wojny” z współautorami Serhij Seniuk oraz Krzysztof Petek.
15.09.2022	15 września 2022 roku Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni miała zaszczyt zaprosić swoich czytelników na kolejną odsłonę Wrzeńskiego Kalejdoskopu Literackiego. Tym razem naszymi gośćmi byli współautorzy książki „Królik po islandzku” - Grzegorz Kasdepke – pisarz, autor scenariuszy i dziennikarz oraz Hubert Klimko-Dobrzaniecki – autor książek , scenariuszy i filmów krótkometrażowych.
30.09.2022	Podczas Wrzeńskiego Kalejdoskopu Literackiego, gościem specjalnym był Mariusz Szczygieł – dziennikarz, reportażysta i pisarz. Laureat nagrody Nike 2019, w rozmowie opowiadał o swojej współpracy z telewizją, ale przede wszystkim skupił się na aspektach swej reporterskiej „misji”, której recepty upatruje się w zwykłym życiu i zwykłych ludziach, bo to o nich są najlepsze historie. A zadaniem reportażysty jest widzieć i słyszeć ludzi i to, co mają do przekazania; widzieć rzeczy, których inni nie widzą. Mariusz Szczygieł zdradził nam również swoje spostrzeżenia na temat szczęścia i sensu życia - którymi powinny być dawanie sobie nawzajem ukojenia: miłością, przyjaźnią, literaturą i kulturą. Ciekawe, pełne anegdot i wspomnień spotkanie, zakończyło się licznymi pytaniami ze strony publiczności oraz tradycyjnie rozdawaniem autografów.
26.10.2022	26 października 2022 roku wrzeńscy czytelnicy mieli okazję spotkać się z panem Błażem Torąskim – pisarzem i publicystą. Była to kolejna odsłona Wrzeńskiego Kalejdoskopu Literackiego, wokół najnowszej książki autora „Kat polskich dzieci. Opowieść o Eugenii Pol”. Ta wstrząsająca relacja, dotycząca niemieckiego obozu izolacyjnego dla dzieci w Łodzi o nazwie Prewencyjny Obóz Policji Bezpieczeństwa dla Młodzieży Polskiej i jednej z jego strażniczek Eugenii Pol. Pisarz zebrał w swojej książce wstrząsające relacje i okrutne wspomnienia dorosłych już byłych więźniów tegoż obozu. Opowiadał o nieludzkich warunkach egzystencji dzieci, ich katorżniczej pracy od świtu do nocy, bezgranicznym głodzie, jak również o okrucieństwie i bestialstwie polskiej młodej strażniczki Eugenii Pol – „syntezie okrucieństwa”. Dwugodzinne spotkanie wywołało wiele emocji, trudnych pytań i odpowiedzi, refleksji na temat zła i krzywd wojennych.

• **LEKCJE BIBLIOTEKICZNE**

Ważną częścią działalności Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni jest działalność edukacyjna, dlatego też prowadzona jest systematyczna współpraca ze szkołami i przedszkolami z Wrześni i okolic. Lektury biblioteczne opierają się na bezpośrednim kontakcie ucznia z wszelkimi rodzajami dokumentów bibliotecznych oraz warsztatem informacyjnym biblioteki. Ich celem jest wykształcenie u dzieci zdolności uczenia się, przybliżenie młodym czytelnikom biblioteki i zbiorów, korzystania z wydawnictw i informacji. Niestety z uwagi na stan epidemii zajęcia

biblioteczne w styczniu i lutym nie odbywały się, ale już od marca 2022 r. lekcje biblioteczne były organizowane w przy obowiązujących obostrzeniach i przy reżimie sanitarnym.

Data	Opis	Frekwencja
FILIA W KACZANOWIE mieści się w Samorządowej Szkole Podstawowej w Kaczanowie		
04.03.2022	Teatrzyk Kamishibai „Królewna śnieżka” – zajęcia plastyczne	Klasa OA 23 osoby
04.05.2022	Teatrzyk Kamishibai „Królowa pszczół” – zajęcia plastyczne	Klasa OB 25 osób
05.05.2022	Teatrzyk Kamishibai „Królowa pszczół” – zajęcia plastyczne	Klasa OA 23 osoby
02.06.2022	Teatrzyk Kamishibai „Legenda o Smoku Wawelskim” – zajęcia plastyczne	Klasa IA 23 osoby
06.06.2022	Teatrzyk Kamishibai „Legenda o Smoku Wawelskim” – zajęcia plastyczne	Klasa IB 26 osób
07.06.2022	Cała Polska Czyta Dzieciom - opowiadanie „Marchewkowy tort” G. Kasdepke i zajęcia o tolerancji kl. 0a	Klasa OA 22 osoby
13.06.2022	Cała Polska Czyta Dzieciom – opowiadanie „Marchewkowy tort” G. Kasdepke – zajęcia biblioteczne o tolerancji	Klasa OB 25 osób
06.09.2022	Poznajemy bibliotekę – lekcja biblioteczna dla nowych czytelników klasy 0A	Klasa OA 22 osoby
08.09.2022	Poznajemy bibliotekę – lekcja biblioteczna dla nowych czytelników klasy 0B	Klasa OB 16 osób
20.10.2022	Spotkanie z poezją – <i>Na straganie</i> – lekcja biblioteczna	Klasa IB 20 osób
09.11.2022	Teatrzyk Kamishibai „Legenda o Lechu, Czechu i Rusie” – zajęcia plastyczne	Klasa IB Klasa IA
25.11.2022	Występ artystyczny z okazji Światowego Dnia Misia Pluszowego dla klas I - III	196 osób
07.12.2022	Lekcja biblioteczna – <i>Mikołajkowy zawrót głowy ...</i>	Klasa IB Klasa IA
FILIA W NOWYM FOLWARKU mieści się w Samorządowej Szkole Podstawowej w Nowym Folwarku		
12.04.2022	Głośne czytanie opowiadania pt. „Wszystko moje- czyli o tym, jak kruk zrozumiał, że przyjaźń jest najważniejsza”. Dzieci opowiadały jakie cechy powinien mieć prawdziwy przyjaciel i czy trudno jest być przyjacielem. Na koniec narysowały swojego przyjaciela.	40 osób

11.05.2022	W ramach Tygodnia Bibliotek czytanie na dywanie w klasach 0a, 0b, 1a, 1b wierszy Agnieszki Frączek pt. „Muł mądrala”, „Miszmasz”, „Troskliwa żona”, „Niežnośny kisiel” i „Wygibasy”.	90 osób
19.05.2022	Dzień Mamy, czytanie opowiadania „Mamusia dla Koko” i wiersza „Kochana mama”. Praca plastyczna- Koszyk z kwiatami.	Klasa 0A Klasa 0B
08.06.2022	Akcja Cała Polska Czyta Dzieciom – czytanie opowiadań Joanny Wachowiak pt. „Szczęśliwy dzień” z serii Opowiadki dla małych uszu.	Klasa 0A Klasa 0B
13.09.2022	Poznajemy bibliotekę – lekcja biblioteczna dla nowych czytelników klasy 0A	Klasa 0A 18 osób
FILIA W OTOCZNEJ mieści się w Samorządowej Szkole Podstawowej w Otocznej		
08.06.2022	Akcja Cała Polska Czyta Dzieciom – czytanie opowiadań – „W świecie Żubra Pompika”	Klasa I A Klasa I B
03.09.2022	Narodowe Czytanie w Filii w Otocznej; starsi koledzy czytają młodszym uczniom baśnie, bajki	125 osób
04.10.2022	Światowy dzień zwierząt – lekcja biblioteczna dla klas I -III	48 osób
Grudzień 2022	<i>List do świętego Mikołaja</i> – lekcja biblioteczna dla klas I -III	48 osób
ODDZIAŁ DZIECIĘCY mieści się w budynku Biblioteki Głównej		
Marzec 2022	Podróż w krainę przyjaźni. Czytanie książki „Prawdziwy przyjaciel”. Pogadanka na temat przyjaźni i co w przyjaźni jest najważniejsze. Wykonanie medalu dla przyjaciela.	Przedszkole Bajka Grupa: Dinusie Przedszkole Miś Uszatek Grupa: Wiewiórki, Skrzaty, Sowy, Leśne Ludki, Biedronki. Szkola Olimpuz: klasa 0 Przedszkole Grzybek w Sokołowie Przedszkole Pszczółka Maja Grupa: Ślimaczki, Żabki, Pszczółki, Kre-ciki, Motylki.
Kwiecień 2022	W poszukiwaniu wielkanocnego jaja. Czytanie książki	Przedszkole Miś Usza-

	„O wiosnie, kurczętach i wielkanocnych świętach”. List od wielkanocnego zająca. Prezentacja-Tradycje Wielkanocne. Praca –jajko wielkanocne.	tek Grupa: Wiewiórki, Skrzaty, Sowy, Leśne Ludki, Biedronki. Przedszkole Bajka Grupa: Dinusie
20 – 21 kwietnia 2022	Książka i biblioteka to przyjaciele człowieka. Czytanie książki ”Nie lubię książek. Koniec kropka.”Praca z książką ”Książka z dziurą”. Oglądanie filmu Rodzina Treflików - Warto czytać. Wykonanie zakładki do książki.	Przedszkole Bajka Grupa: Dinusie Szkoła Olimpūs: klasa 1b, klasa 1C
Maj 2022	Wycieczka do biblioteki- zwiedzanie i zapoznanie z funkcjonowaniem biblioteki	Szkoła Olimpūs: Klasa 1B, Klasa 1C Przedszkole Bajka Grupa: Dinusie
10.05.2022	Lekcja biblioteczna: Zabytki Wrześni”. Czytanie legendy ”Legenda o klasztorze na Lipówce” – Teatrzyk Kamishibai. Przeglądanie książek o Wrześni. Film -„Września dawniej i dziś”. Praca plastyczne – herb Wrześni	SSP w Marzeninie Klasa IA, Klasa IIA Klasa IIIA
Od 6.06.2022 do 10.06.2022	Nadchodzi lato-bezpieczne wakacje. Czytanie książki „Kicia Kocia na plaży”. Zabawa z chustą animacyjną Klanza, oglądanie prezentacji -Bezpieczne wakacje nad morzem. Wakacyjne kolorowanki.	Szkoła Olimpūs: Klasa 1B, Klasa 1C. Przedszkole Bajka Grupa: Dinusie Przedszkole Miś Uszatek Grupa: Wiewiórki, Skrzaty, Sowy, Leśne Ludki, Biedronki.
Wrzesień 2022	Przyjaciół w książce i w życiu - Czytanie książki „Przyjaciel” Astrid Desbords. Książka opowiada o wartości przyjaźni i pięknie różnorodności.	Przedszkole: Tęczowa Chatka: Grupa: Misie i Żabki Przedszkole Montessori, Grupa: zielona i czerwona Przedszkole: Miś Grupa: Sowy Przedszkole: Miś

		Uszatek Grupa: Skrzaty, Wiewiórki
Od 4.10.2022 do 6.10.2022	Przyjaciel w książce i w życiu lekcja biblioteczna.	Przedszkole Chatka Misia Uszatka Grupy: Biedronki, Jeżyki, Sowy.
Październik 2022	Koszalek Opalek opowiada o Marii Konopnickiej – przedstawienie twórczości M. Konopnickiej przez Koszałka Opalka.	Przedszkole: Miś Grupa: Sowy Przedszkole: Miś Uszatek Grupa: Skrzaty. Wiewiórki
Od 11.10.2022 do 28.10.2022	Kampania Białych Serc „Biała Łapka”- Pełna miska dla schroniska. Nie wobec przemocy dotyczącej zwierząt! Wysłuchanie fragmentu wiersza R.M. Grońskiego „Schronisko” Czytanie książki „Hej Szprotka” A. Kowalska, O. Jasionowska.	Przedszkole Chatka Misia Uszatka Grupy: Biedronki, Jeżyki, Sowy. Przedszkole: Montessori Grupa: zielona i czerwona Przedszkole: Miś Uszatek Grupa: Skrzaty. Wiewiórki, Leśne Ludki. Przedszkole: Tęczowa Chatka: Grupa. Misie i Żabki
Od 11.10.2022 do 28.10.2022	Kampania „Zdrowe Białe Serce” Stawiamy na zdrowy i sportowy styl życia. Podróż do krainy pełnej zdrowia.	Przedszkole: Tęczowa Chatka: Grupa. Misie, Motylki i Żabki
Od 4.11.2022 do 25.11.2022	Mój przyjaciel Miś - Święto Misia Odgadywanie zagadek dotyczących bohaterów bajek. Czytanie książki „Miś Tuliś idzie do przedszkola” Davida Mellinga. Oglądanie prezentacji „Dzień Pluszowego Misia” film edukacyjny- Kotek Psotek. Wykonanie pracy plastyczne- Miś.	Przedszkole: Słoneczko Przedszkole Chatka Misia Uszatka Grupy: Biedronki, Sowy.

		Przedszkole: Miś Uszatek Grupa: Sowy, Leśne Ludki, Skrzaty, Wiewiórki, Pszczoły SSP3 – kl. 0A Przedszkole – Kleparz (4 grupy)
Grudzień 2022	Najpiękniejsze święta z dziadkiem. Odgadywanie zagadek związanych ze świętami. List od Św. Mikołaja. Czytanie książki „Święta z Dziadkiem” Michael Morpurgo. Taniec „O dobrym Świętym (Mikołaju). Wykonanie reniferów z rolki po papierze toaletowym.	Przedszkole: Montessori Grupa: zielona i czerwona Przedszkole Chatka Misia Uszatka Grupy: Biedronki, Sowy. Przedszkole: Pszczółka Maja Grupa: Żabki SSP w Marzeninie kl. IA, IIA, IIIA, SSP 3 Kl. IIA k.IIIA
FILIA NR 1 mieści się w budynku Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 we Wrześni		
10.02.2022	<i>Dzień kota</i> w Filii nr 1. Kot jako bohater dla dzieci w fragmentach książek – lekcja biblioteczna	SSP 6 Klasa IE
17.02.2022	<i>Dzień kota</i> w Filii nr 1. Kot jako bohater dla dzieci w fragmentach książek – lekcja biblioteczna	SSP 6 Klasa IA
01.03.2022	O książkach i bibliotece – lekcja biblioteczna.	Przedszkole Tęczowa Chatka
24.03.2022	Wiosna w bibliotece – lekcja biblioteczna.	Przedszkole Tęczowa Chatka
12.04.2022	Wielkanoc w bibliotece – lekcja biblioteczna.	SSP 6 Klasa IIIB
Od 10.05.2022 do 15.05.2022	Tydzień Bibliotek – biblioteczne koło fortuny, co wiemy o książkach i bibliotece?	SSP 6 Klasy I A, IB, IC, ID, I E
22.06.2022	Cała Polska Czyta Dzieciom – czytanie opowiadań Grzegorza Kasdepki pt. Kacperiada	SSP 6 Klasa IIIB
28.09.2022	Co wiemy o pszczołach? – Lekcja biblioteczna na podstawie	SSP 6

	publikacji Piotra Sochy <i>Pszczóły</i>	Klasy I A, IB, IC, ID, I E
05.10.2022 12.10.2022 18.10.2022 25.10.2022	Maria Konopnicka – kim była? Lekcja biblioteczna dla klas IV	SSP 6 Klasy IV A, IVB, IVC, IVD
04.11.2022	Dzień Postaci z Bajek – biblioteczne koło fortuny	25 osób
Od 01.12.2022 do 24.12.2022	KALENDARZ ADWENTOWY – cykl czytania bajek w tematyce świątecznej	24 osoby

• PROJEKT EDUKACYJNY BEZPIECZNEPRZEJŚCIE DLA PIESZYCH

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni oraz Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich w ramach projektu „Bezpieczne przejścia dla pieszych na terenie Miasta Września” w okresie od listopada do grudnia 2022 roku przeprowadziły w swoim budynku zajęcia informacyjne dla przedszkolaków w wieku 5 i 6 lat. Szkolenie przeprowadziła starszy specjalista Katarzyna Chromińska z Straży Miejskiej. W projekcie wzięły udział dzieci z następujących przedszkoli: Przedszkole Niepubliczne „Miś Uszatek”, Przedszkole Niepubliczne „Chatka Misia Uszatka”, Przedszkole Niepubliczne „Tęczowa Chatka”, „Bajka” Przedszkole Niepubliczne, Przedszkole nr 6 „Pszczółka Maja”. Tematyka zajęć dotyczyła wszystkich najważniejszych aspektów związanych z bezpiecznym korzystaniem z przejść dla pieszych. Zwrócono szczególną uwagę na najczęściej popełniane błędy w tym zakresie, które przyczyniają się do zdarzeń drogowych z udziałem pieszych. Ze swojej strony Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Września przygotowała zajęcia plastyczne dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dzieci z wrzesińskich przedszkoli miały również okazję zapoznać się z ekspozycją stałą Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich oraz poznać historię Strajku Szkolnego Dzieci Wrzesińskich.

• PROMOCJA KSIĄŻKI ON-LINE

W czasie pandemii praca Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni przenosi się do Internetu. Nie mając możliwości zaproszenia czytelników do bibliotek, po przez zamieszczanie na Facebooku – promocję książek on-line.

Data	Tytuł wystawy on-line
Styczeń 2022	<i>Zimowe poczytajki ...</i>
Styczeń 2022	<i>Sposób na zimową nudę (książki z pomysłem na zabawę)</i>
Luty 2022	<i>Walentynkowe drzewo literackie on-line.</i>
Luty 2022	<i>Dzień Kota</i>
Marzec 2022	<i>Wiosna ... znów zaczynamy marzyć – drzewo cytatów wiosennych</i>
Marzec 2022	<i>Cykl książek – Wojny dorosłych – historie dzieci</i>
Kwiecień 2022	<i>Światowy Dzień Książki Dziecięcej ... Czytając nigdy nie będziesz SAM!</i>
Maj 2022	<i>XIX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek</i>
Czerwiec 2022	<i>Nie pamiętam tytułu ale ...okładka była niebieska ...</i>
Czerwiec 2022	<i>Lato z dobrą książką</i>
Lipiec 2022	<i>Podróż marzeń z książką po Europie</i>
Lipiec 2022	<i>Cudze chwalicie swego nie znacie – Wielkopolska</i>

Sierpień 2022	<i>Z książką po mapie świata</i>
Wrzesień 2022	<i>Tydzień Książek Zakazanych</i>
Wrzesień 2022	<i>Rok romantyzmu polskiego</i>
Październik 2022	<i>Potwornie DOBRE książki</i>
Listopad 2022	<i>Jesienna obyczajówka z książkowa</i>
Listopad 2022	<i>Andrzejki , Katarzynki ...</i>
Grudzień 2022	<i>Z książką przy świątecznej kawie ...</i>

• **KONKURSY**

Data	Tytuł konkursu
21 – 26.01. 2022 Oddział Dziecięcy	Konkurs literacki – <i>Babciu Dziadku coś Ci dam...</i>
Kwiecień 2022 Oddział Dziecięcy	Konkurs biblioteczny – <i>Halo!!! To już wiosna – zapisz się do biblioteki</i>
Maj 2022 Oddział Dziecięcy	Bajkowe krzyżówki on-line
Maj 2022 Filia w Kaczanowie	Konkurs na plakat – <i>Biblioteka – Świat w jednym miejscu</i>
Czerwiec 2022 Filia w Otocznej	Konkurs literacki – <i>Zaczytana klasa</i>
Lipiec 2022 Biblioteka Główna	Konkurs fotograficzny – <i>Dokąd prowadzisz mnie książko?</i>
Październik 2022 Filia w Kaczanowie	Konkurs biblioteczny – <i>Poznaj mnie w oryginale</i>
Listopad 2022 Oddział Dziecięcy	Konkurs plastyczny – <i>Ekologiczny MIŚ</i>
Listopad 2022 Filia w Kaczanowie	Konkurs biblioteczny – <i>Konkurs wiedzy o Harrym Potterze</i>
Grudzień 2022 Filia w Otocznej	Konkurs literacki – <i>List do Świętego Mikołaja</i>
Grudzień 2022 Biblioteka Główna	Konkurs plastyczny – <i>Uwiecznij Magię Świąt Bożego Narodzenia</i>

• **BAJKI KAMISHIBAI**

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni sięga po rozmaite formy popularyzacji literatury. Do najważniejszych należy teatr Kamishibai. Pracownicy filii bibliotecznych na terenie gminy (Kaczanowo, Otoczna, Nowy Folwark, Grzybowo) postanowili zaprosić najmłodszych czytelników na przedstawienie teatryku Kamishibai. A były to: *Legenda o Lechu, Czechu i Rusie, Bazyliszek, Brat i Siostra, Brzydkie Kaczątko, Kot w butach*. Kamishobai, to nie tylko książka i atrakcyjna forma ich prezentacji to również doskonała metoda twórczej i rozwojowej

pracy z dziećmi i młodzieżą. Teatrzyk kamishibai stanowi oprawę dla ilustracji i skupia na niej uwagę publiczności. W ten sposób opowieść zdecydowanie wyodrębnia się z otaczającej rzeczywistości. Bajki Kamishibai wydane są w formie kart ilustracyjnych, na których przedstawiona jest opowieść. Każda ilustracja odpowiada kolejnemu fragmentowi opowiadania. Karty Kamishibai wydane są dwustronnie – na przedniej stronie widnieje ilustracja, a na tylnej stronie tekst i niewielki podgląd ilustracji, którą widzi publiczność. Każda książka posiada stronę tytułową, która zawiera z tyłu tekst do pierwszej karty opowieści– w ten sposób możliwe jest czytanie książki Kamishibai za pomocą parawanu Kamishibai.

- **WARSZTATY**

Data	Opis	Frekwencja
20.04.2022	Warsztaty ekologiczne w Filii w Otocznej	15 uczestników.
Kwiecień 2022	Warsztaty fotograficzne w Bibliotece Publicznej w Otocznej odbyły się warsztaty ekologiczne. Dzieci dowiedziały się co to takiego jest recykling, jak dbać o naszą planetę i właściwie segregować odpady. w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni.	14 uczestników
Wrzesień 2022	Warsztaty literackie w Filii w Otocznej – <i>Każdy może być artystą ...</i>	36 uczestników

Misją Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni jest upowszechnianie kultury i czytelnictwa, wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz rozpoznawanie i efektywne zaspokajanie określonych potrzeb kulturalnych, edukacyjnych i informatycznych mieszkańców regionu, aktualnych i potencjalnych użytkowników biblioteki wrzesińskiej.

6.4. Muzeum.

I. ORGANIZACJA

1.1. GODZINY PRACY

Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich pracuje w następujących dniach i godzinach:

<i>Dzień tygodnia</i>	<i>Godziny pracy w placówce</i>	<i>Godziny dostępności ekspozycji</i>
poniedziałek	muzeum nie pracuje	
wtorek	8:00 - 18:00	9:00 - 17:00
środa	8:00 - 16:00	9:00 - 15:00
czwartek	8:00 - 16:00	9:00 - 15:00
piątek	8:00 - 18:00	9:00 - 17:00
sobota	11:00 – 15:00	12:00 - 14:00
niedziela	muzeum nie pracuje	

W zależności od organizowanych wydarzeń praca wykonywana jest także w inne dni i godziny.

II. ZBIORY MUZEALNE

2.1. GROMADZENIE ZBIORÓW

Gromadzenie zbiorów jest stałą częścią działalności muzeum. Placówka pozyskuje nowe zbiory drogą zakupów, darów, przekazów oraz badań terenowych. Do księgi inwentarzowej muzealiów wpisano 305 obiektów. Do księgi depozytów nie dokonywano wpisów.

Stan muzealiów na 31 grudnia 2021 r.

	<i>podział wg GUS</i>	<i>liczba wpisów</i>
1.	sztuka	181
2.	archeologia	67
3.	etnografia	31
4.	historia	486
5.	militaria	138
6.	numizmatyka	387
7.	technika	45
8.	przyroda	1
9.	geologia	0
10.	fotografia	437
11.	kartografia	280
12.	archiwistyka	2745
13.	biblioteka	1552
	ogółem	6350

Stan depozytów na 31 grudnia 2022 r.

	<i>podział wg GUS</i>	<i>liczba wpisów</i>
1.	sztuka	74
2.	archeologia	118
3.	etnografia	0
4.	historia	250
5.	militaria	0
6.	numizmatyka	0
7.	technika	0
8.	przyroda	0
9.	geologia	0
10.	fotografia	0
11.	kartografia	0
12.	archiwistyka	0
13.	biblioteka	0
	ogółem	442

2.2. POZYSKIWANIE ZABYTEKÓW ARCHEOLOGICZNYCH

Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich wystawiło następujące promesy archeologiczne:

<i>promesa nr</i>	<i>data wystawienia</i>	<i>podmiot otrzymujący</i>	<i>dotyczy</i>
1/2022	21.01.2022	APB THOR Sp. z o.o. Al. Reymonta 21, 62-200 Gniezno	AZP 53-32
2/2022	10.02.2022	Paweł Danielewicz, Gniezno	Września, ul Warszawska 25 dz. nr geod. 1457/2 i 1457/4

Na niżej wymienione wnioski nie wydano promes:

<i>wnioskujący</i>	<i>dotyczy</i>
Usługi Archeologiczne mgr Sylwia Groblica	Pałczyn, gm. Miłosław, stanowisko 8, AZP 5-33/74 – budowa farmy fotowoltaicznej, dz. nr ewid. 74.
Anna Retkowska Bydgoszcz	Bugaj, gm. Miłosław – budowa instalacji do sprężania gazu ziemnego ze złoża Winna Góra, dz. nr ewid. 283

2.3. EWIDENCJONOWANIE I OPRACOWYWANIE ZBIORÓW

Kontynuowano analizę zabytków archeologicznych pochodzących z badań archeologicznych prowadzonych na stanowisku Sokołowo 13 (AZP 54-34/34) podczas budowy układu drogowego wraz z niezbędną infrastrukturą obwodnicy miejscowości Września łączącego drogę krajową nr 15 z drogą krajową nr 92 na terenie gminy Września. Badania przeprowadził: Krzysztof Nowaczyk, Nr pozwolenia WWKZ 398/2019/C.

2.4. PRZECHOWYWANIE I KONSERWACJA

Bezpieczeństwo przechowywania

Dokonano obowiązujących kontroli zabezpieczenia zbiorów oraz utrzymania zabezpieczeń obiektu muzeum: przegląd gaśnic, kontrolę zabezpieczenia przeciwpożarowego, serwisy systemów zabezpieczeń przeciwpożarowego, przeciwdymnego, antywłamaniowego i dozorowego. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej we Wrześni 11 maja 2022 r. przeprowadziła czynności kontrolno-rozpoznawcze w budynku Katolickiej Szkoły Elementarnej „Dzieci Wrzesińskich”, siedziby Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich i Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wrześni.

2.5. UDOŚTĘPNIANIE ZBIORÓW

Korzystanie ze zbiorów na miejscu

Udostępnienia zbiorów muzealnych i bibliotecznych:

<i>lp.</i>	<i>Data złożenia wniosku</i>	<i>Cel kwerendy</i>	<i>Wykorzystane materiały</i>	<i>Korzystający</i>
1.	11.01.2022	Naukowy	Kronika parafii w Kaczanowie i Historia Kaczanowa J.K. Jakubowskiego	Osoba fizyczna
2.	13.01.2022	Administracyjny	M. Torzewski „Czasy okupacji hitlerowskiej w świetle wspomnień niemieckich lekarzy...”, Museion Wrzesiński z.2	Osoba fizyczna
3.	28.01.2022	Naukowy	Kw. niezrealizowana	Laboratorium Paleogenetyki Uniwersytetu Warszawskiego
4.	05.02.2022	Naukowy	Materiały J.K. Jakubowskiego	Osoba fizyczna
5.	06.02.2022	Wystawienniczy	Materiały do planowanej wystawy „Place zabaw”	Osoba fizyczna
6.	15.02.2022	Genealogiczny	Odnaki pamiątkowe Powstańców Wielkopolskich – kwerenda niezrealizowana	Osoba fizyczna
7.	21.02.2022	Administracyjny	Materiały dot. Gorzelnicy w Nekli – kw. niezrealizowana	Osoba fizyczna
8.	14.02.2022	Administracyjny	Materiały dot. II WŚ	Osoba fizyczna
9.	02.03.2022	Administracyjny	Skan karty pocztowej – kościół ewangelicki w Miłosławiu	Gmina Miłosław
10.	09.03.2022	Administracyjny	Fotografia ławeczki B. Śmidowicz	Wielkopolska Organizacja Turystyczna
11.	15.03.2022	Naukowy	Sztandar Hallerczyków	Osoba fizyczna
12.	29.03.2022	Naukowy	Mat. dot. K. Grudzielskiego – kw. niezrealizowana	Osoba fizyczna
13.	11.04.2022	Genealogiczny	Mat. STO – kw. niezrealizowana	Osoba fizyczna
14.	24.05.2022	Administracyjny	Mat. dot. Kamienicy Rynek 3	Osoba fizyczna
15.	24.05.2022	Naukowy	Materiały dot. Chóru Lutnia	Osoba fizyczna
16.	28.05.2022	Naukowy	Informacja dot. rodziny Hulewiczów – kw. niezrealizowana	Instytut Pamięci Narodowej
17.	30.05.2022	Administracyjny	Informacja dot. Heleny Pobóg	Osoba fizyczna

			Kruszewskiej – kw. niezrealizowana	
18.	10.06.2022	Administracyjny	Materiały dot. stodoły w Targowej Górcie	Osoba fizyczna
19.	11.06.2022	Genealogiczny	Materiały dot. Michała Głębockiego – kw. niezrealizowana	Osoba fizyczna
20.	30.06.2022	Naukowy	Materiały dot. Antoniego Ciszaka	Osoba fizyczna
21.	15.07.2022	Administracyjny	Materiały dot. Szpitala Powiatowego we Wrześni	Osoba fizyczna
22.	26.07.2022	Genealogiczny	Materiały dot. Władysława Górskiego	Osoba fizyczna
23.	26.07.2022	Administracyjny	Materiały dot. Fary we Wrześni	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu
24.	24.08.2022	Genealogiczny	Materiały dot. Pomnika 68pp	Osoba fizyczna
25.	25.08.2022	Administracyjny	Materiały dot. ogródków działkowych	Burmistrz Miasta i Gminy Września
26.	25.08.2022	Administracyjny	Materiały dokumentacyjne dot. kamienicy, Warszawska 38	Osoba fizyczna
27.	30.09.2022	Administracyjny	Materiały dot. folwarku Marianowo	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu
28.	04.11.2022	Genealogiczny	Materiały dot. Strajku Dzieci Wrzesińskich	Osoba fizyczna
29.	10.11.2022	Naukowy	Materiały dot. Wrześnicy – kwerenda niezrealizowana	Osoba fizyczna
30.	10.11.2022	Administracyjny	Materiały dot. dawnej Wrześni	Osoba fizyczna
31.	06.12.2022	Administracyjny	Materiały dot. Wincentego Donajewskiego	Osoba fizyczna

III. WYDARZENIA MUZEALNE

3.1. WYSTAWY CZASOWE

WYSTAWA „POLICJA BUDOWLANA”

W piątek 18 marca 2022 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich odbyło się otwarcie wystawy „Policja budowlana. Zrealizowane i niezrealizowane projekty urbanistyczne miasta Września z lat 1793-1945”. Policja budowlana to urząd z okresu zaborów oraz międzywojnia zajmujący się nadzorem budowlanym. Wrzesińskie muzeum zgromadziło 302 teczki wytworzone przez ten urząd dotyczące poszczególnych nieruchomości we Wrześni. Na wystawie zaprezentowano przykładowe projekty architektoniczne i urbanistyczne, dokumenty, mapy, fotografie,

opisy ułożone w następujące zakresy: zmiany granic miasta, trakty komunikacyjne, ulice i place, osiedla mieszkalne, domy mieszkalne, zakłady rzemieślnicze i przemysłowe, zieleń miejska, cmentarze, mała architektura, stosunki hydrologiczne. Podczas otwarcia wystawy dyrektor muzeum Sebastian Mazurkiewicz wygłosił wykład o „Wójtach Wrześni i ich folwarku”. Prelegent przedstawił historię urzędu wójtowskiego we Wrześni oraz losy folwarku wójtowskiego i jego parcelację pod budowę nowych osiedli mieszkalnych. Wystawie towarzyszy katalog, który można zakupić w muzeum. Patronat honorowy nad wystawą sprawuje Tomasz Kałużny, Burmistrz Miasta i Gminy Września.

			doro- śli	młod z.	dzie- ci	ra- zem
1.	„Policja budowlana. Zrealizowane i niezrealizowane projekty urbanistyczne miasta Września w l. 1793-1945.”	18 marca - 12 sierpnia	206	-	316	524

WYSTAWA KOBIETY W MUNDURACH

W Święto Wojska Polskiego 15 sierpnia 2022 r. o godz. 17.00 w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich odbyło się otwarcie wystawy z kolekcji Magdaleny Pijewskiej „Polki w mundurach”. Wystawa przygotowana została w ramach projektu „Niepodległość jest kobietą. Ochotnicza Legia Kobiet i Przystosowanie Wojskowe Kobiet 1919-1939”. Kuratorka wystawy jest absolwentką Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Zadaniem wystawy jest kultywowanie pamięci o bohaterskich Polkach, które wniosły swój wkład w odbudowę Rzeczypospolitej i niejednokrotnie przelewały za nią krew. Ekspozycja przybliżyła również historię formacji kobiecych, niesłusznie pozostających w cieniu regularnego Wojska Polskiego. Magdalena Pijewska wraz z siostrą Wiktoria przedstawiły gościom historię kobiet w przystosowaniu wojskowym oraz omówiły eksponowaną kolekcję. Na wystawie można zobaczyć było mmateriały dokumentacyjne: dokumenty, legitymacje, dyplomy czy fotografie. Natomiast najciekawsze były prezentowane mundury i stroje kobiet przystosowania wojskowego.

			doro- śli	młod z.	dzie- ci	ra- zem
1.	„Kobiety w mundurach”	15 sierpnia - 4 października	52	-	18	70

WYSTAWA KLUBU SENIOR+ WRZOSOWISKO

W piątek 18 listopada 2022 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich nastąpiło otwarcie wystawy pt. „Jeszcze w zielone gramy” przygotowanej przez podopiecznych Klubu Senior+ „WRZOSOWISKO” działającego w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrześni.

Na wystawie zaprezentowane zostały fotografie wykonane w Teatrze im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie, gdzie podopieczni przebierali się w kostiumy aktorskie. Na otwarciu wystawy głos zabrali Karol Nowak, Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Września, odpowiedzialny za nadzór nad opieką społeczną w gminie, Krystian Kędziora, dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Natalia Czopek, kierownik Klubu Senior+ „Wrzosowisko”.

			doro- śli	młod z.	dzie- ci	ra- zem
1.	„Jeszcze w zielone gamy...”	18 listopada -	66	2	92	160

3.2. NOC MUZEÓW

WRZESIŃSKA „NOC MUZEÓW”

Podczas edycji „Nocy Muzeów” we Wrześni (14 maja) zaprezentowano pozyskane do zbiorów w ostatnich 10 latach kroniki z II poł. XX w. prowadzone przez różne podmioty. Kroniki te to niezwykle ciekawy materiał źródłowy do życia politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego ziemi wrzesińskiej. Szczególnie ciekawe są zamieszczone w nich fotografie. Wiele z nich wykonał Dionizy Zdziabek, długoletni dziennikarz i działacz kulturalny we Wrześni. Kroniki przedstawiane były w muzealnym archiwum mieszczącym się na poddaszu. Równocześnie można było zwiedzić ekspozycję stałą oraz ekspozycję czasową prezentującą zrealizowane i niezrealizowane projekty urbanistyczne miasta Września z lat 1793-1945. Na wrzesińskiej nocy muzeów, zagościły m.in. osoby ze Szczecina, Bydgoszczy, Torunia czy Piotrkowa Trybunalskiego.

			doro- śli	młod z.	dzie- ci	ra- zem
1.	Miejskie kroniki fotograficzne – odkrywamy jak było we Wrześni za Polski Ludowej	14 maja 2022	100	1	22	123

3.3 NAGRANIA, SEANSE TEATRALNE, FILMOWE

NAGRANIA, SEANSE TEATRALNE, FILMOWE			dorośli	młodz.	dzieci	razem
1.	Premiera filmu „Wrześnianie w Powstaniu Wielkopolskim”	20 maja 1823	139	8	61	208
2.	Premiera filmu „Miasto młodych buntowników”	14 czerwca	298	24	28	350
3.	Seans filmu „Miasto młodych buntowników” - 1 seans, Wrzesińskie Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców	11 października	180	-	-	180
4.	Seans filmu „Miasto młodych buntowników” - 4 seanse, Wrzesiński Ośrodek Kultury	18 października	22	1384	-	1406
5.	Seans filmu „Miasto młodych buntowników” - 3 seanse, ZS Otoczna	26 października	4	-	210	214

6.	Seans filmu „Miasto młodych buntowników” - 4 seanse, zwiedzający muzeum	10 listopada	3	83	-	85
7.	Seans filmu „Miasto młodych buntowników” - 4 seanse, KDK Konin	27 listopada	74	1756	-	1830
8.	Seans filmu „Miasto młodych buntowników” - 2 seanse, GOK Kołaczkowo	27 listopada	68	-	7	75
9.	Seans filmu „Miasto młodych buntowników” - 2 seanse, WDK Psary Polskie	30 listopada	32	-	106	138
10.	Seans filmu „Miasto młodych buntowników” - 1 seans, Wrzesiński Uniwersytet Trzeciego Wieku	1 grudnia	58	-	-	58

3.4. UROCZYSTOŚCI PATRIOTYCZNE

W związku z obowiązującymi jeszcze ograniczeniami epidemicznymi rocznica wybuchu powstania styczniowego i Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” odbyły się bez udziału publiczności.

121. ROCZNIA STRAJKU SZKOLNEGO

20 maja 2022 r. przypadała 121. rocznica Strajku Szkolnego Dzieci Wrzesińskich. To ważne wydarzenie w historii Polski i naszego miasta upamiętniono poprzez:

- RAJD DZIECI WRZESIŃSKICH

W ramach święta patrona Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 2 im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni odbywał się XXXVI Rajd Turystyczny im. Dzieci Wrzesińskich. Jak corocznie uczniowie ze SSP nr 2 oraz inne grupy przybyłe na rajd odwiedziły Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich. Podczas rajdu uczestnicy mieli także zadania do wykonania.

- HOŁD WETERANOM - UCZESTNIKOM STRAJKU

Pracownicy muzeum, dyrektor Sebastian Mazurkiewicz i adiunkt muzealny Szymon Adamczyk, w imieniu społeczności miasta oddali hołd weteranom walk o wolność i niepodległość Polski – uczestnikom strajku szkolnego, których groby znajdują się na cmentarzach we Wrześni.

- ZŁOŻENIE KWIATÓW POD POMNIKIEM DZIECI WRZESIŃSKICH

Burmistrz Miasta i Gminy Września Tomasz Kałużny wraz z zastępcami Arturem Mokrackim i Karolem Nowakiem, oddali hołd uczestnikom strajku, przy pomniku bohaterskich dzieci. Pod pomnikiem obecni byli także: Wicestarosta Wrzesiński Waldemar Grzegorek dyrektor wrzesińskiego muzeum Sebastian Mazurkiewicz oraz uczniowie Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 2.

- **PREMIERA FILMU "WRZEŚNIANIE W POWSTANIU WIELKOPOLSKM"**

We Wrzesińskim Ośrodku Kultury odbyła się premiera filmu w reżyserii Antoniego Wojtkowiaka pt. „Wrześnianie w Powstaniu Wielkopolskim”. W filmie o powstańcach opowiadali Michał Pawełczyk, Sebastian Mazurkiewicz, Hanna Lisiak-Gózdź i Remigiusz Maćkowiak. W inscenizacjach udział brały grupy rekonstrukcji historycznych, a śpiew zapewnił chór uczniów Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 2 im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni.

- **PAMIĘĆ O SZYMONIE FURMANKU**

W poniedziałek 23 maja 2022 r. wrześnińscy muzealnicy oddali hołd fotografowi Dzieci Wrzesińskich z 1901 r., skazanemu za rozpowszechnianie wizerunków strajkujących uczniów, który spoczywa na starym cmentarzu w Ostrowie Wielkopolskim.

ODSŁONIĘCIE ODDOWIENIEGO POMNIKA NA TERENIE KOLEJOWEGO OBOZU PRACY

We wtorek 24 maja 2022 r. odbyła się uroczystość odsłonięcia odnowionego pomnika na terenie kolejowego obozu pracy przy stacji kolejowej we Wrześni. Miejsce pamięci przypomina nam o tym, że w tym miejscu podczas okupacji niemieckiej funkcjonował obóz pracy dla polskich Żydów, którzy budowali drugi tor linii kolejowej z Poznania do Kutna. Więźniowie obozu żyli tu w wyjątkowo trudnych warunkach. Cierpieli z niedożywienia, chorób i wycieńczenia. Niektórzy poumierali lub nawet ponieśli tutaj śmierć także w wyniku zamordowania przez funkcjonariuszy obozowych. Uroczystość odbyła się w ramach projektu edukacyjnego „Historia i kultura Żydów wrzesińskich. Młodzież wrześnińska w miejscach pamięci”. W projekcie uczestniczyli dyrektorzy, nauczyciele i uczniowie wrzesińskich szkół średnich. Koordynatorem projektu jest Teresa Jabłońska, nauczyciel historii w Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Sienkiewicza we Wrześni. Rys historyczny eksterminacji Żydów w obozach pracy w Kraju Warty, w tym we Wrześni przedstawił Szymon Pietrzykowski z Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej w Poznaniu. O miejscu pamięci opowiedział następnie Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich. Po złożeniu wiązanek kwiatów m.i n. przez wiceburmistrzów Wrześni Artura Mokrackiego i Karola Nowaka oraz Starostę Wrześnińskiego Dionizego Jaśniewicza, wicestarostę Waldemara Grzegorka i naczelnik Olgę Kościńską-Gierę odbyła się modlitwa zaśpiewana przez przedstawiciela Gminy Żydowskiej z Poznania. Uroczystość prowadzili i śpiewem uświetnili uczniowie Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza we Wrześni.

UROCZYŚTOŚĆ 83 ROCZNICY WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

1 września 2022 r. w Chociczy Wielkiej pod Wrześnią odbyła się uroczystość patriotyczna w 83. rocznicę wybuchu II wojny światowej. Uroczystość przebiegała w miejscu pamięci narodowej, gdzie 8 stycznia 1944 r. niemiecki okupant dokonał mordu na Stanisławie Kubczaku, pracowniku folwarcznym. Uroczystość patriotyczną przygotowali: Burmistrz Miasta i Gminy Września, Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich i Sołectwo Chocicza Wielka – Białężyce. Uroczystości przewodniczył dyrektor muzeum Sebastian Mazurkiewicz. W części artystycznej wystąpili uczniowie Samorządowej Szkoły Podstawowej w Chwalibogowie pod opieką Moniki Broniarczyk. Uczestniczył także poczet sztandarowy Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 we Wrześni. Obecni byli także członkowie rodziny zamordowanego Stanisława Kubczaka, proboszcz parafii pw. Świętego Ducha we Wrześni ks. kan. Kazimierz Kuczma, sołtys sołectwa Chocicza Wielka – Białężyce Magdalena Balicka oraz sołtysi Chociczy Małej i Psar Polskich. Hołd poległym i pomordowanym poprzez złożenie wiązanek kwiatów oddali m.in. Starosta Wrześniński Dionizy

Jaśniewicz i Wicestarosta Waldemar Grzegorek, Burmistrz Miasta i Gminy Września Tomasz Kałużny oraz jego zastępcy Artur Mokracki i Karol Nowak, przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji, młodzież szkolna i mieszkańcy. Po uroczystości dzięki uprzejmości Jacka Ignasiaka w sali konferencyjnej Kompleksu Rekreacyjno-Sportowego Ignasiak Sport odbyło się spotkanie z prezentacją S. Mazurkiewicza „Miejsca kaźni Polaków we Wrześni i okolicy w czasie II wojny światowej”. Bezpieczeństwo zapewnili funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji oraz Straży Miejskiej we Wrześni. W wydarzeniu uczestniczyło 65 osób.

ZNICZ PAMIĘCI W MIEJSCACH NIEMIECKICH MORDÓW NA POLAKACH

W niedzielę 23 października 2022 r. wzięliśmy udział w akcji „Zapał znicz pamięci”. Oddaliśmy hołd Polakom pomordowanym w zbrodniach wojennych przez niemieckiego okupanta jesienią 1939 r. Znicze zapłonęły w miejscach pamięci na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego (przy ul. T. Kościuszki) i na terenie dawnej strzelnicy garnizonowej (przy ul. Gen. W. Sikorskiego).

WRZESIŃSKIE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

11 listopada 2022 r. odbyły się we Wrześni uroczyste obchody Święta Niepodległości. Obchody o godzinie 9.30 rozpoczęło odsłonięcie na Rynku pamiątkowej tablicy poświęconej wizycie generała broni Józefa Hallera w 1934 r. Generał przybył do naszego miasta 9 września 1934 r. i dokonał tutaj uroczystego wręczenia sztandaru i dekoracji „Mieczami Hallerowskimi”. Jest to kolejna tablica, która upamiętnia ciekawe wydarzenia z lokalnej historii.

Na odsłonięciu tablicy pokazano także zabytkowy, oryginalny sztandar z 1934 r. Sztandar przechowuje pieczęlowicie rodzina Grzegorza Pietrzaka, dzięki któremu można było go zobaczyć. Na uroczystości obecni byli: inicjator tablicy pamiątkowej Tomasz Kałużny, Burmistrz Miasta i Gminy Września wraz z zastępcami Arturem Mokrackim i Karolem Nowakiem, autorzy przygotowywanej monografii o wrzesińskich hallerczykach: Michał Pawełczyk, Remigiusz Maćkowiak i Jarosław Górski, natomiast Hanna Lisiak-Gózdź łączyła się z nami duchowo. Nakreślenia sprawy tablic, sztandaru i monografii przedstawił Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich. Sztandar dumnie dzierżył poczet sztandarowy wystawiony przez ZHP Hufiec „Wrzos” we Wrześni.

Następnie o godzinie 10.00 w kościele farnym odprawiona zastała msza święta w intencji Ojczyzny. Liturgię koncelebrowali ks. kan. Mieczysław Kozłowski, ks. kan. Kazimierz Kuczma i ks. Karol Świdorski. Oprawę muzyczną zapewniła Wrzesińska Orkiestra Dęta. Po mszy świętej nastąpił przemarsz ulicami miasta pod pomnik 68 Pułku Piechoty. Uroczystość przy pomniku poprowadził Szymon Adamczyk, adiunkt Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich, członek Wrzesińskiego Towarzystwa Kulturalnego. Tutaj odśpiewano hymn narodowy, oddano hołd walczącym o niepodległą Ojczyznę poprzez złożenie wiązanek kwiatów, a na zakończenie odśpiewano „Rotę”. Uczestnicy uroczystości pod pomnikiem otrzymali także broszurę opisującą wizytę generała Józefa Hallera we Wrześni.

104. ROCZNICA WYBUCHU POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1918-1919

Społeczeństwo Wrześni we wtorek 27 grudnia w Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 oddało hołd powstańcom, którzy walczyli i wyzwolili Wielkopolskę spod niemieckiego panowania.

Przy mogile-pomniku Powstańców Wielkopolskich na cmentarzu parafialnym przy ul. Gnieźnieńskiej we Wrześni zebrali się przedstawiciele władz samorządowych powiatu wrzesińskiego na czele ze Starostą Wrzesińskim Dionizym Jaśniewiczem i Przewodniczącym Rady Powiatu Markiem Przyjemskim, miasta i gminy Września na czele

z Burmistrzem Tomaszem Kałużnym i Przewodniczącym Rady Miejskiej Bogdanem Nowakiem. Obecne były poczty sztandarowe Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 im. Powstańców Wielkopolskich, Samorządowej Szkoły Podstawowej Nr 1 im. 68 Pułku Piechoty, Samorządowej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Mikołaja Kopernika, Kurkowego Bractwa Strzeleckiego we Wrześni. Ponadto przedstawiciele służb mundurowych Komendy Powiatowej Policji i Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, kombatancki, bracia kurkowi, rzemieślnicy, harcerze, członkowie stowarzyszeń, organizacji i mieszkańcy miasta.

Uroczystość poprowadził Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich. Podczas śpiewania hymnu narodowego członkowie Stowarzyszenia Kibiców Lecha Poznań „FC Września” odpalili czerwone race. Przybyłe delegacje oddały hołd powstańcom poprzez złożenie wiązanek kwiatów. Na zakończenie odegrano „Marsyliankę wielkopolską”.

3.5. SPOTKANIA, PRELEKCJE

PODZIĘKOWANIA ZA PATRONATY

28 kwietnia 2022 r. dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich - Sebastian Maurkiewicz złożył podziękowania na ręce dyrektora Henryka Krystka dla Archiwum Państwowego w Poznaniu.

Archiwum od lat wspomaga działalność wrzesińskiego muzeum, szczególnie w promocji pamięci o Strajku Szkolnym Dzieci Wrzesińskich. Np. w ubiegłym roku archiwum wypożyczyło na wystawę materiały archiwalne dotyczące strajku szkolnego oraz dokonało cyfryzacji całego zespołu archiwalnego Powiatowego Inspektora Szkolnego we Wrześni i udostępniło zasób cyfrowy dla korzystania naukowego w muzeum.

W piątek 3 czerwca dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich Sebastian Mazurkiewicz podziękował Księdzu Prymasowi Wojciechowi Polakowi za patronat nad jubileuszem 120. rocznicy Strajku Szkolnego Dzieci Wrzesińskich oraz wystąpienie w filmie „Dzieci Wrzesińskie 1901” w reż. Antoniego Wojtkowiaka. Muzealne wydawnictwa przekazane zostały także do współpracujących z naszym muzeum instytucji: Archiwum Archidiecezjalnego oraz Archiwum Państwowego w Gnieźnie.

„ZIELONY TRÓJKĄT” NA ZIEMI GNIEŹNIEŃSKIEJ

W sobotę 3 września 2022 r. w Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej odbyło się spotkanie autorskie z prezentacją nowej publikacji ks. dr. Michała Sołomieniuka, dyrektora Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie, pt. „Zielony Trójkąt – antykomunistyczny związek zbrojny w Wielkopolsce 1945. Żołnierze i współpracownicy z powiatu gnieźnieńskiego.”

Spotkanie poprowadził Robert Gawęł, historyk i zarazem Wielkopolski Kurator Oświaty. Jako eksperci wystąpili Aleksandra Lewandowska-Cylka, kierownik archiwum zakładowego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, dr Rafał Kościański, naczelnik Oddziałowego Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu, Sebastian Mazurkiewicz, dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich oraz dr Marek Szczepaniak, kierownik Archiwum Państwowego w Poznaniu Oddział w Gnieźnie. Swoje wspomnienia przedstawili również niektórzy członkowie rodzin „żołnierzy niezłomnych”.

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

W poniedziałek 19 września 2022 r. dyrektor Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich Sebastian Mazurkiewicz uczestniczył w uroczystych obchodach Europejskich Dni Dziedzictwa w Województwie Wielkopolskim w dawnym opactwie cysterskim w Łądzie nad Wartą, zorganizowanych przez Wojewodę Wielkopolskiego i Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Podczas uroczystości w sali opackiej wojewoda wielkopolski Michał Zieliński oraz konserwator wojewódzka Jolanta Goszczyńska wręczyli medale i odznaki osobom zasłużonym dla ochrony zabytków. Kustosz zespołu klasztornego w Łądzie ks. prof. Janusz Nowiński SDB przedstawił wykład „Skarby dziedzictwa w Łądzie”. Na zakończenie uczestnicy mieli przyjemność wysłuchania koncertu organowego w wykonaniu Marty Benk. Spotkanie było dobrą okazją na rozmowy pomiędzy osobami zajmującymi się ochroną dziedzictwa kulturowego.

WIZYTA WŁADZ PARTNERSKIEGO MIASTA GARBSEN

W piątek 7 października 2022 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich gościła delegacja władz partnerskiego miasta Garbsen w Dolnej Saksonii w Niemczech. Na czele delegacji stał burmistrz Garbsen Claudio Provenzano. W rolę przewodnika wcielił się natomiast burmistrz Wrześni Tomasz Kałużny.

PROMOCJA WRZESNI PRZEZ WIELKOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ

W środę 12 października 2022 r. do Wrześni przyjechali zaproszeni przez Wielkopolską Organizację Turystyczną dziennikarze różnych mediów. Celem wizyty była prezentacja atrakcji i ciekawostek historyczno-turystycznych dotyczących Wrześni.

Przybyli goście poznali zaprezentowane przez Sebastiana Mazurkiewicza, dyrektora Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich historię Opieszyna, park Dzieci Wrzesińskich z Amfiteatrem im. Anny Jantar, dom gen. Kazimierza Grudzielskiego, pomnik Marii Konopnickiej, Pomnik Dzieci Wrzesińskich, ciekawostki ulicy Warszawskiej, historię człowieka z kamieni i spalenia czarownic, ratusz i historię synagogi, informacje o kompozytorach z Wrześni: Ludwiku Lewandowskim i Jarosławie Kukulskim, historię Tonsilu, Zalewu Wrzesińskiego, odwiedzili Cukiernię Szwarz czy skansen Wrzesińskiej Kolei Powiatowej.

Wielkopolska Organizacja Turystyczna jest organizacją, której celem jest wspieranie rozwoju turystyki w Wielkopolsce. Cel ten realizuje poprzez promocję, integrację, kreację, koordynację i wsparcie. Do WOT-u należą stowarzyszenia i organizacje, hotele, organizatorzy turystyki, szkoły, czy samorządy w tym Gmina Września.

PRZEKAZANIE NIEŚMIERTELNIKA

W piątek 4 listopada 2022 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich miała miejsce skromna i jednocześnie podniosła uroczystość przekazania przez Sochaczewską Grupę Odkrywców Historii nieśmiertelnika żołnierza Stanisława Roszaka dla jego rodziny. Górna część nieśmiertelnika została odnaleziona przez członków Sochaczewskiej Grupy Odkrywców Historii na polach Bitwy nad Bzurą, z okresu wojny niemiecko-polskiej, która toczyła się od 9 do 22 września 1939 r. Na nieśmiertelnik odkrywcy natrafili na terenie miejscowości Budy Stare, gmina Młodzieszyn, powiat sochaczewski, województwo mazowieckie. Poszukiwania prowadzone przez Sochaczewską Grupę Odkrywców Historii posiadały zezwolenie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie delegatura w Płocku.

Równocześnie Łukasz Cichy, radny Rady Miejskiej we Wrześni, który także zajmuje się poszukiwaniami artefaktów rozpoczął działania na rzecz odnalezienia danych osoby, do której należał odnaleziony nieśmiertelnik. Udało ustalić się, że nieśmiertelnik należał do Stanisława Roszaka, urodzonego w 1904 r. w Nadarzacach, a zamieszkałego w Węgierkach. Jak się okazało Stanisław Roszak przeżył wojnę. Trudno jednak określić w jaki sposób pozbył się nieśmiertelnika na polu bitwy.

Rozpoczęto więc poszukiwania rodziny żołnierza. Pomocy udzielili Jarosław Górski, inspektor w Urzędzie Miasta i Gminy we Wrześni, który jako pasjonat zajmuje się poszukiwaniami genealogicznymi oraz Mariusz Kozielski, nauczyciel w Zespole Szkół Specjalnych, znawca historii Gozdowa i okolic. Nawiązano kontakt z rodziną.

Członkowie Sochaczewskiej Grupy Odkrywców Historii postanowili przekazać nieśmiertelnik rodzinie Stanisława Roszaka. Za wskazaniem Sebastiana Mazurkiewicza, dyrektora Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich, odkrywcy zwrócili się do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie delegatura w Płocku z wnioskiem o wydanie zgody na przekazanie artefaktu rodzinie. Taką zgodę otrzymali. Mogło więc dojść formalnie i rzeczywiście do jego przekazania.

Z rąk członków Sochaczewskiej Grupy Odkrywców Historii nieśmiertelnik odebrała wnuczka Stanisława Roszaka - Małgorzata Głockowska wraz z synem Adamem. Spotkanie było bardzo wzruszające dla członków rodziny żołnierza. Było także okazją do pokazania innych pamiątek po Stanisławie Roszaku, takich jak: dokumenty, fotografie, zegarki czy nawet dwie trąbki.

Na zakończenie goście z Sochaczewa oraz rodzina Stanisława Roszaka otrzymali od Artura Mokrackiego, Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Września oraz od dyrektora muzeum pamiątkowe upominki miejskie i muzealne.

ROSTRZYGNIĘCIE KONKURSÓW

W środę 9 listopada 2022 r. w Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich odbyło się rozstrzygnięcie Konkursu Filmowego i Fotograficznego im. Dzieci Wrzesińskich „Moja Września”. Konkurs zorganizowała Fundacja Dzieci Wrzesińskich przy współpracy Muzeum Regionalnego we Wrześni. Tematem było przedstawienie Wrześni i ziemi wrzesińskich wczoraj i dziś. Projekt dofinansowany został przez Burmistrza Miasta i Gminy Września.

W konkursie filmowym przyznano cztery równorzędne nagrody. Natomiast w konkursie fotograficznym nagrody przyznano 8 osobom, zaś 4 pracy wyróżniono.

3.6. NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

NAGRODA „IZABELLA 2021”

W poniedziałek 23 maja 2022 r. w Pałacu Myśliwskim Książąt Radziwiłłów w Antoninie (powiat ostrowski) odbyła się uroczysta gala wręczenia nagród i wyróżnień Marszałka Województwa Wielkopolskiego w Konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku w Wielkopolsce „IZABELLA 2021” organizowanego przez Fundację Muzeów Wielkopolskich.

Kapituła Konkursu przyznała pierwszą nagrodę za działalność promocyjną i popularyzatorską dla Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich za „Dzieci Wrzesińskie 1901”. Nagrodzony został film zrealizowany przez Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich, który jest owocem pracy wielu zaangażowanych osób począwszy

od Burmistrza Wrześni i jego zastępcy, pracowników muzeum, nauczycieli i uczniów szkół Gminy Września, osób zaprzyjaźnionych z naszą placówką oraz samego reżysera i realizatora.

NAGRODA DLA FILMU FUNDACJI DZIECI WRZESIŃSKICH

W niedzielę 18 września 2022 r. w Józefowie pod Warszawą odbyła się uroczysta gala konkursu głównego XXXVII Międzynarodowego Katolickiego Festiwalu Filmów i Multimediiów KSW "Niepokalana 2022". Festiwal odbywał się pod patronatem Wicepremiera RP - Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotra Glińskiego, Prymasa Polski abp. Wojciecha Polaka oraz Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Witolda Kołodziejewskiego. Film „Miasto młodych buntowników” w reżyserii Zdzisława Siwika i Krzysztofa Marka Nowaka zrealizowany przez Fundację Dzieci Wrzesińskich przy współpracy Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich otrzymał I nagrodę w kategorii filmy dokumentalne fabularyzowane. Film opowiada o strajku dzieci wrzesińskich i miłosławskich w obronie modlitwy w języku polskim w 1901 r.

DYREKTOR WRZESIŃSKIEGO MUZEUM ODZNACZONY NA WIELKOPOLSKICH OBCHODACH ŚWIATOWEGO DNIA TURYSTYKI

W piątek 23 września 2022 r. w Baborówku, powiat szamotulski, odbyły się Wielkopolskie Obchody Światowego Dnia Turystyki. Organizatorami uroczystości byli Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Włodzimierz Kaczmarek – Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły, Beata Hanyżak – Starosta Szamotulski i Stowarzyszenie Jeździeckie Baborówko. Uroczystość miała przebieg w nietypowym miejscu, bo w ogromnej, ponad stuletniej stodole. Na uroczystość przybyły osoby zaangażowane w działalność turystyczną w województwie wielkopolskim.

Na uroczystości Minister Sportu i Turystyki dwie osoby uhonorował odznaką ZA ZASŁUGI DLA TURYSTYKI. Odznaczono Sebastiana Mazurkiewicza, dyrektora Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrzesińskich oraz Witolda Przewoźnego, długoletniego kustosa Muzeum Etnograficznego w Poznaniu. Odznaki wręczył Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego Jacek Bogusławski. Wręczono także inne odznaczenia: m.in. „Zasłużony dla Województwa Wielkopolskiego”.

3.7. ZWIEDZANIE TERENOWE

Zwiedzanie terenowe:

W ramach Wrzesińskiego Tygodnia Seniora Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich przygotowuje program wycieczek oraz ich obsługę przewodnicką.

ZWIEDZANIE TERENOWE		dorośli	młodzież	dzieci	razem	
1.	Wycieczka do Chełma n/Wisłą	27 czerwca 2022	35	-	-	35
2.	Wycieczka do Borku Wlkp. i Koźmina Wlkp.	28 czerwca	32	-	-	32

		2022				
3.	Wycieczka do Kostrzyna, Swarzędza i Pobiedzisk	29 czerwca 2022	27	-	-	27
4.	Wycieczka do Rogoźna	30 czerwca 2022	31	-	-	31
5.	Wycieczka do Pyzdr	1 lipca 2022	19	-	-	19

Frekwencja miejscowa:

	<i>Ekspozycje muzealne stałe</i>			<i>Ekspozycje muzealne czasowe</i>			<i>Uroczystości w mieście</i>		
	<i>dorośli</i>	<i>młodzież</i>	<i>dzieci</i>	<i>dorośli</i>	<i>młodzież</i>	<i>dzieci</i>	<i>dorośli</i>	<i>młodzież</i>	<i>dzieci</i>
<i>styczeń</i>	35	3	66	-	-	-	-	-	-
<i>luty</i>	19	1	15	-	-	-	-	-	-
<i>marzec</i>	50	-	94	66	-	42	-	-	-
<i>kwiecień</i>	84	-	144	30	103	1	-	-	-
<i>maj</i>	259	3	600	101	-	20	20	30	-
<i>czerwiec</i>	73	102	360	5	-	150	125		-
<i>lipiec</i>	125	6	58	-	-	-	41	-	-
<i>sierpień</i>	132	7	51	34	2	6	-	-	-
<i>wrzesień</i>	134	15	141	13	-	11	-	-	-
<i>październik</i>	96	3	216	-	-	-	6	-	-
<i>listopad</i>	45	31	286	58	2	-	-	-	-
<i>grudzień</i>	18	-	142	8	-	92	80	10	10
<i>razem</i>	1070	171	2173	315	107	322	272	40	10

Ogółem: 4480 osób

IV. EDUKACJA I PROMOCJA

EDUKACJA		<i>liczba</i>	<i>odbiorcy</i>
1.	Lekcje muzealne	4	111
2.	Posty na profilu FB	165 postów	392 428

Uruchomiono zmodernizowaną stronę internetową muzeum: www.muzeum.wrzesnia.pl oraz stronę biuletynu informacji publicznej: www.muzeumwrzesnia.naszbiop.pl. Strona internetowa została dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami.

Porady merytoryczne

<i>symbol</i>	<i>data złożenia zapytania</i>	<i>autor zapytania</i>	<i>temat</i>
PM 1	07.01.2022	Osoba fizyczna	Dane metrykalne Miłosław
PM 2	11.01.2022	Osoba fizyczna	Nazwa ulicy Legii Wrzesińskiej
PM 3	11.01.2022	Osoba fizyczna	Lista uczestników SDW
PM 4	18.01.2022	Osoba fizyczna	Wille, ogrody, groby, parki, kamienice Gminy Września
PM 5	21.01.2022	Osoba fizyczna	Cmentarz żydowski we Wrześni
PM 6	06.02.2022	Osoba fizyczna	Struga z os. Sokołowskiego na Opieszyn
PM 7	12.02.2022	-	Klemens Szczepański
PM 8	15.02.2022	Osoba fizyczna	Dom przy ul. Mickiewicza 8 we Wrześni
PM 9	04.04.2022	Osoba fizyczna	Groby wojenne
PM 10	08.04.2022	Osoba fizyczna	Działka przy ul. Działkowców
PM 11	29.06.2022	Osoba fizyczna	Tablica gen. Prądyńskiego w Jarząbkowie
PM 12	01.07.2022	NOK Nekla	Miasta Kazimierzowskie
PM 13	21.07.2022	Osoba fizyczna	Pochodzenie macewy
PM 14	18.08.2022	Starostwo Powiatowe we Wrześni	Figura NMP przy ul. Chopina
PM 15	19.08.2022	Osoba fizyczna	Zatrucie dzieci w Bierzglinie
PM 16	10.10.2022	Starostwo Powiatowe we Wrześni	Przedstawienie plastyczne medalu na bieg Powstania Wielkopolskiego
PM 17	18.10.2022	Starostwo Powiatowe we Wrześni	Grafika na medal biegu Powstania Wielkopolskiego
PM 18	21.10.2022	Wielkopolski Urząd Wojewódzki	Miejsce pochówku Kostoworova

V. BADANIA NAUKOWE

BADANIA NAUKOWE		
1.	Cmentarze Wrześni i okolicy	Zintensyfikowano badania dotyczące cmentarzy Wrześni i okolicy. Badaniom poddano historie miejsc, osób pochowanych na tych cmentarzach, pomniki nagrobne i mogiły.
2.	Madonny Ziemi Wrzesińskiej	Podjęto badania związane z wizerunkami maryjnymi znajdującymi się w obiektach sakralnych ziemi wrzesińskiej.
3.	Wiara i pamięć	Razem z ks. Leszkiem Zychem, wikariuszem kościoła Św. Jadwigi Królowej we Wrześni podjęto działania badawcze nad duchownymi pochodzącymi z ziemi wrzesińskiej lub pełniącymi tutaj posługę a zamęczonych w niemieckich obozach zagłady w czasie II wojny światowej.

VI. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA		
1.	„Museion Wrzesiński” zeszyt 5	300 egz.
2.	„Policja budowlana. Zrealizowane i niezrealizowane projekty urbanistyczne miasta Września w l. 1793-1945.”	350 egz.

6.5. Sport i rekreacja.

Ustawowy obowiązek zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy Września w zakresie sportu i rekreacji, jak również tworzenie warunków prawno - organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju tej dziedziny życia jest realizowany przez następujące działania:

- współpracę ze stowarzyszeniami i organizacjami kultury fizycznej i turystyki w zakresie realizacji ich zadań statutowych,
- przyznawanie stypendiów i nagród sportowych,
- koordynację i nadzór organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży pozostających w mieście w okresach wolnych od nauki (ferie i wakacje w mieście),
- utrzymanie i remontowanie bazy sportowo - rekreacyjnej oraz planowanie rozwoju infrastruktury sportowej,
- nadzór nad działalnością Wrzesińskich Obiektów Sportowo-Rekreacyjnych.

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców Gminy Września. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu. Mieszkańcy mają możliwość rozwijać swoje sportowe pasje indywidualnie lub poprzez uczestnictwo w zajęciach grupowych prowadzonych przez stowarzyszenia i kluby sportowe. Na terenie gminy Września w 2022 roku działało 45 stowarzyszeń sportowo-rekreacyjnych (w tym: 25 klubów i stowarzyszeń sportowych oraz 20 uczniowskich klubów sportowych). Na szczególne uznanie za dokonania na rzecz rozwoju sportu w naszej gminie zasługują Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Orkan (kilkoro młodych zawodników trenujących lekką atletykę dzięki wyśmienitym wynikom na arenie krajowej i międzynarodowej uzyskało powołania do kadry narodowej), Uczniowski Klub Sportowy Hwarang Taekwondo Olimpijskie (jeden z najlepszych w Polsce klubów taekwondo, którego zawodnicy znaleźli się w kadrze narodowej) oraz Wrzesiński Ludowy Klub Piłki Siatkowej Progress (udział w rozgrywkach I ligi siatkówki mężczyzn).

Zajęcia treningowe oraz zawody realizowane były w oparciu o posiadaną bazę sportową. Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty sportowe:

Stadiony sportowe	
1.	Września, ul. Kaliska 2a
2.	Września, ul. Kosynierów 1 - WOSiR

Orliki	
1.	Nowy Folwark, ul. Nowa 5
2.	Września, ul. Kosynierów 32
3.	Września, ul. Kościuszki 24
4.	Września, ul. Słowackiego 41
5.	Września, ul. Szkolna 1

Boiska wielofunkcyjne	
1.	Chwalibogowo przy szkole
2.	Grzybowo przy szkole
3.	Marzenin przy szkole
4.	Kaczanowo przy szkole
5.	Otoczna przy szkole
6.	Obłazkowo 67
7.	Września, ul. Kaliska 2a (z kortami)
8.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
9.	Września, ul. Świętokrzyska 14-16 - WOSiR
10.	Września, ul. Szosa Witkowska
11.	Września, ul. Koszarowa 12

Boiska do koszykówki	
1.	Białężyce 38
2.	Bierzglinek ul. Klonowa 39
3.	Chocicza Mała 2
4.	Chocicza Wielka 21 przy świetlicy
5.	Nowa Wieś Królewska 13
6.	Sołeczno 29 przy świetlicy wiejskiej
7.	Sokołowo, ul. Szlachecka 2
8.	Września, nad Zalewem Wrzesińskim
9.	Września, ul. Culica

10.	Września, ul. Słowackiego przy przedszkolu Mali Przyrodnicy
11.	Września, ul. Szosa Witkowska/ Chełmońskiego
12.	Września, ul. Fromborska

Boiska trawiaste	
1.	Bardo 14 (małe)
2.	Bierzglin 9
3.	Chwalibogowo przy szkole
4.	Chocicza Wielka 13b
5.	Gozdowo (działka nr 110/2) naprzeciwko świetlicy
6.	Gutowo Małe (przy przedszkolu) ul. Za Parkiem
7.	Gutowo Wielkie (park Napoleona)
8.	Gonice 3a (teren przy świetlicy wiejskiej)
9.	Grzybowo (działki nr 73, 77/3, 76/3)
10.	Gulczewo (działka nr 7) przy głównej drodze
11.	Kaczanowo przy szkole
12.	Marzenin przy szkole
13.	Nowy Folwark przy szkole
14.	Psary Polskie
15.	Oblączkowo (działka nr 70)
16.	Otoczna przy szkole
17.	Ostrowo Szlacheckie (działka nr 9/3)
18.	Sędziwojewo (działka nr 137)
19.	Sokołowo, ul. Sportowa 2
20.	Węgierki (działka nr 71) przy ul Osiedlowej
21.	Wódki (działka nr 90/15) przy siłowni i placu zabaw
22.	Września, Zalew Wrzesiński - miniboisko

Boiska do siatkówki plażowej

1.	Marzenin przy szkole
2.	Sokołowo, ul. Sportowa 2
3.	Września, ul. Gnieźnieńska 32a (7 boisk) - WOSiR
4.	Września, ul. Świętokrzyska 14-16 (1 boisko) - WOSiR
5.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
6.	Gutowo Wielkie (park Napoleona)
7.	Gulczewo

Boiska do siatkówki - trawiaste

1.	Chwalibogowo przy szkole
2.	Gonice

Korty tenisowe

1.	Września, ul. Świętokrzyska 14-16 - WOSiR
----	---

Ścianki treningowe z kortem

1.	Września, ul. Świętokrzyska 14-16 - WOSiR
----	---

Strzelnice tradycyjne

1.	Września, LOK, ul. Ogrodowa 6
----	-------------------------------

Strzelnice pneumatyczne

1.	Września, LOK, ul. Ogrodowa 6
----	-------------------------------

Skate Park

1.	Września, Park im. Józefa Piłsudskiego
2.	Sokołowo, ul. Bitwy pod Sokołowem

Tory kolarskie

1.	Września, Małpi Gaj, ul. Leśna
----	--------------------------------

Pływalnie otwarte

1.	Września, ul. Gnieźnińska 32a – sezon letni - WOSiR

Lodowiska

1.	Września, ul. Gnieźnińska 32a – sezon zimowy - WOSiR

Szachownica ziemna

1.	Marzenin, ul. Bazarowa 1a (przy świetlicy wiejskiej)

Bieżnie

1.	Marzenin przy szkole
2.	Chwalibogowo przy szkole
3.	Kaczanowo przy szkole
4.	Otoczna przy szkole
5.	Nowy Folwark przy szkole
6.	Września, ul. Kosynierów 32 przy SSP Nr 3
7.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6

Skocznie w dal

1.	Kaczanowo przy szkole
2.	Marzenin przy szkole
3.	Chwalibogowo przy szkole
4.	Otoczna przy szkole
5.	Nowy Folwark przy szkole
6.	Września, ul. Kosynierów 32 przy SSP Nr 3
7.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6

Hale sportowe

1.	Kaczanowo przy szkole
2.	Września, ul. Kosynierów 1

3.	Września, ul. Kosynierów 32 przy SSP Nr 3
4.	Września, ul. Kościuszki 24 przy SSP Nr 2
5.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
6.	Września, ul. Kaliska 2a
7.	Września, ul. Wojska Polskiego 1

Sale sportowe	
1.	Chwalibogowo przy szkole
2.	Marzenin przy szkole
3.	Nowy Folwark przy szkole
4.	Otoczna przy szkole
5.	Września, ul. Batorego 8 przy SSP Nr 6 - duża
6.	Września, ul. Batorego 8 przy SSP Nr 6 - mała
7.	Września, ul. Kosynierów 32 przy SSP Nr 3
8.	Września, ul. Kościuszki 24 przy SSP Nr 2
9.	Września, ul. Słowackiego 41 przy SSP Nr 6
10.	Września, ul. Koszarowa przy ZSZ nr 2
11.	Września, ul. Witkowska przy LO
12.	Września, ul. Wojska Polskiego 1 przy ZSP

Siłownie zewnętrzne	
1.	Września, ul. Miłosławska – przy zejściu z mostu
2.	Września, Zalew Wrzesiński
3.	Września, ul. Szosa Witkowska/ul. Chełmońskiego
4.	Września, ul. Gen. T. Kutrzeby (Otwarte Strefy Aktywności)
5.	Września, ul. Piastów przy stawku (dofin. Flex)
6.	Września, ul. Suwalska
7.	Września, ul. Fromborska
8.	Września, ul. Słowackiego (przy przedszkolu Mali Przyrodnicy)
9.	Września, ul. Szosa Witkowska (Glinki)

10.	Września, ul. Księżycowa
11.	Psary Małe ul. Długa 18 przy świetlicy wiejskiej
12.	Grzybowo przy szkole
13.	Gutowo Małe przy przedszkolu
14.	Sokołowo, ul. Szlachecka 2
15.	Bierzglin 9
16.	Gozdowo (działka nr 110/2) naprzeciwko świetlicy
17.	Gonice 3a za świetlicą wiejską
18.	Wódki przy boisku i placu zabaw (działka nr 90/15)
19.	Sołeczno 29 przy świetlicy wiejskiej
20.	Kaczanowo przy szkole
21.	Bierzglinek przy świetlicy, ul. Klonowa 39 (Pięknieje Wlkp. Wieś)
22.	Gutowo Wielkie park Napoleona (Pięknieje Wlkp. Wieś)
23.	Chwalibogowo przy szkole
24.	Chocicza Wielka 21 przy świetlicy
25.	Białężyce 38
26.	Otoczna przy szkole
27.	Gulczewo (działka nr 7) przy głównej drodze (powiat)
28.	Węgierki przy kościele
29.	Kleparz 30 przy przedszkolu
30.	Obłaczkowo 102 przy świetlicy wiejskiej
31.	Września, Park im. Dzieci Wrzesińskich – Strefa Seniora
32.	Goniczki
33.	Strzyżewo
34.	Osowo

Sport szkolny

Rozwój i wspomaganie sportu szkolnego stanowią dla gminy bardzo ważne zadanie:

- współfinansujemy program „Szkolny Klub Sportowy”,
- wspieramy tworzenie Szkolnego Młodzieżowego Ośrodka Koszykówki w ramach programu „SMOK”,
- dofinansowujemy uczestnictwo uczniów naszych szkół w rozmaitych zawodach sportowych na terenie kraju poprzez m. in. opłacanie kosztów transportu, nagród, medali i pucharów,

- obejmujemy patronatem burmistrza zawody dla dzieci i młodzieży organizowane na terenie naszej gminy,
- wspieramy działalność uczniowskich klubów sportowych.

W 2022 roku na terenie gminy Września odbywały się rozmaite imprezy sportowe m. in.:

- „Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych”,
- XXXVIII Bieg Kosynierów,
- Turniej Nocny o Puchar Burmistrza Wrześni w piłce nożnej,
- Turniej Piłki Nożnej „Piłka Łączy Pokolenia”,
- Szkolny turniej „Mistrzostwa Gminy w piłce halowej”,
- Czwartki Lekkoatletyczne,
- Ogólnopolski turniej siatkówki plażowej PLAŻA WRZE 2022,
- Wielkopolskie Igrzyska Młodzieży szkolnej w siatkówce plażowej,
- Mistrzostwa Wielkopolski w minisiatkówce chłopców kat. czwórek rocznik 2009 – Kinder Joy of moving,
- Zawody wędkarskie o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Września,
- Zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka,
- „Wakacje z tenisem”,
- Dziecięcy Turniej Tenisa Stołowego w Chwalibogowie,
- Turniej Tenisa Ziemnego o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Września,
- Szkolna Liga Strzelecka,
- Zawody w Crossie strzeleckim – Biathlon letni,
- Turniej strzelecki z okazji 174 rocznicy Bitwy pod Sokołowem,
- „Międzygminne Zawody Strzeleckie o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Września z Okazji Narodowego Święta Niepodległości”,
- XIX Ogólnopolski Turniej w Karate Tradycyjnym dla Dzieci i Młodzieży,
- Szachowy Turniej Klasyfikacyjny „Września gra w szachy”,
- Festiwal szachowy dla dzieci i młodzieży w Marzeninie,
- Turniej Szachowy im. Dzieci Wrzesińskich,
- Września Cup 2022 – turniej szachowy,
- II Zawody Bładecross we Wrześni,
- Finałowa Edycja Grand Prix Wielkopolski w taekwondo olimpijskim

Gmina Września wspierała organizacyjnie i finansowo wiele innych imprez organizowanych przez kluby i stowarzyszenia, działające na naszym terenie.

W 2022 roku Gmina Września przyznała stypendia i nagrody za wybitne osiągnięcia sportowe. Przyznano 80 nagród sportowych na kwotę 50.000,00 zł (12 dla trenerów i działaczy sportowych oraz 68 dla sportowców) oraz 22 wyróżnienia sportowe. Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2022 roku 12 zawodnikom wypłacano stypendia sportowe, na które przeznaczona została kwota 50.000,00 zł.

IMPREZY WOSR 2022

16.01.2022	IV edycja turnieju piłkarskiego FOX CUP	- hala
Ferie 2022	Nauka jazdy na łyżwach	- lodowisko
06.03.2022	X Biegu Tropem Wilczym 2022	- camping
12.03.2022	Finał Wrzesińskiej Rekreacyjnej Ligi Siatkówki Halowej	- hala
23.03.2022	Turniej Piłki Nożnej- NSZZ Solidarność Volkswagen	- stadion
27.03.2022	Finał Halowej Ligi LZS	- hala
03.04.2022	Ogólnopolska Liga Lacrosse Kobiet	- stadion
10.04.2022	Festiwal Roślin	- współorganizacja
23.04.2022	Prowincjalia- ognisko	- camping
24.04.2022	Festiwal Psów	- współorganizacja
03.05.2022	XXIII Rodzinnego Rajdu Rowerowego	- basen
08.05.2022	Piknik Strażacki	- basen
08.05.2022	Wyścig Kolarski Format Olimpijski	- tor rowerowy
11.05.2022	Mistrzostwa Powiatu w Siatkówce Plażowej	- basen
14.05.2022	Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w siatkówce plażowej	- basen
15.05.2022	Piknik Fitness	- współorganizacja
22.05.2022	Piknik Motocyklowy	- współorganizacja
25.05.2022	XXIII Licealiada w Siatkówce Plażowej Dziewcząt i Chłopców	- basen
28.05.2022	Turniej o Puchar Prezesa KPS Progress w Siatkówce Plażowej	- basen
29.05.2022	Ogólnopolska wystawa owczarków niemieckich	- współorganizacja
01.06.2022	Turniej Mini-siatkówki plażowej	- basen
01.06.2022	Dzień Dziecka na grillowisku	- camping
01.06.2022	Dzień Dziecka Victorii na stadionie	- stadion
02.06.2022	Mistrzostwa Wlkp Juniorów w Siatkówce Plażowej	- basen
04.06.2022	Mistrzostwa Wlkp Juniorek w Siatkówce Plażowej	- basen
09-10.06.22	Mistrzostwa Polski Państwowej Straży Pożarnej w SP	- basen
11-12.06.22	Mistrzostwa Wlkp Kadetek w Siatkówce Plażowej	- basen
11.06.2022	Pokazy Tańca Centrum Hajdasz	- hala
11.06.2022	Mistrzostwa Wlkp Kadetek w Siatkówce Plażowej	- basen
16.06.2022	Mistrzostwa Wlkp Młodzika w Siatkówce Plażowej	- basen
18-19.06.22	Mistrzostwa Wlkp Młodziczek w Siatkówce Plażowej	- basen
25.06.2002	Piknik Rodzinny	- stadion Psary Polskie
17.07.2022	Święto Kolorów	- camping
18-22.07.2022	Wakacje z Tenisem	- korty
07.08.2022	Plaża Wrze	- basen
13.08.2022	Mistrzostwa Polski Oldboyów w SP	- basen
15-19.08.2022	Wakacje z Tenisem	- korty
16.08.2022	Integracja w Sokołowie	- stadion Sokołowo

19.08.2022	Maraton Michała Czerniaka	- basen
20.08.2022	Dzień Działkowca	- camping
26.08.2022	Orlen Mistrzostwa Polski w SP	- basen
03.09.2022	Piknik z Victorią	- stadion
03.09.2022	Piknik Rodzinny	- stadion Psary Polskie
17.09.2022	Święto Młodych-spotkanie z Prymasem	- hala
23.09.2022	Pożegnanie lata z przedszkolem	- camping
25.09.2022	Turniej deblowy mikstów	- korty
01.10.2022	XIX Ogólnopolski Turniej w Karate	- współorganizacja
05.11.2022	Turniej Lacrosse	- stadion
05.12.2022	Jarmark Bożonarodzeniowy	- współorganizacja
10.12.2022	Turniej o Puchar Burmistrza rocznik2010	- hala
17.12.2022	Turniej Lacrosse	- hala

6.6. Warsztat Terapii Zajęciowej oraz wspieranie osób niepełnosprawnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej rozpoczął swoją działalność 1 grudnia 1997 roku. Placówka mieści się przy ul. Sikorskiego 36 we Wrześni. Obejmuje wsparciem 50 osób niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo. Finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 90% i środków Samorządu Powiatowego w 10%. Dodatkowo jednostka wspierana jest środkami z budżetu Gminy Września. Uczestnicy WTZ, zgodnie z wytycznymi indywidualnych programów terapeutycznych, uczą się samodzielności, zaradności społecznej i osobistej oraz przygotowują się do podjęcia pracy zawodowej, zgodnej z ich indywidualnymi możliwościami i preferencjami.

Zajęcia w WTZ są obowiązkowe i trwają 7 godzin dziennie między godzinami 7:00 a 15:00, od poniedziałku do piątku. Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest posiadanie orzeczenia z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej. Placówka realizuje zadania związane z rehabilitacją zawodową, społeczną i ruchową. Warsztat oferuje zajęcia stacjonarne oraz organizuje praktyki i staże zawodowe na otwartym rynku pracy. Placówka zatrudnia wyspecjalizowaną kadrę: terapeutów zajęciowych, pedagogów specjalnych, arte-terapeutów, psychologa oraz fizjoterapeutę.

Zajęcia są organizowane w 10 pracowniach:

- gospodarstwa domowego,
- komputerowo – medialnej,
- stolarskiej,
- ogrodniczej,
- witrażu i szkła,
- krawieckiej,
- introligatorskiej,
- sztuki użytkowej,

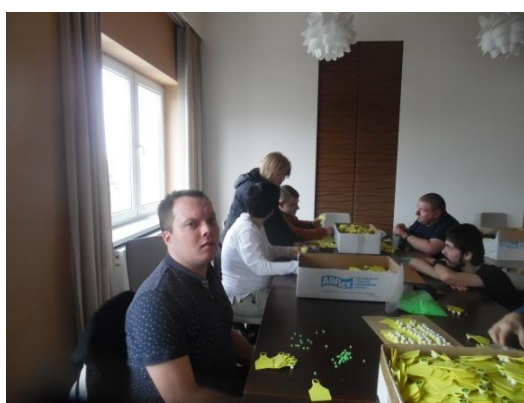
- mydła i świec,
- rękodzieła artystycznego,

Uczestnicy podczas zajęć.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej osoby z niepełnosprawnością pokazują, że potrafią i chcą tworzyć. Terapia przez pracę daje im poczucie bycia potrzebnymi, umożliwia realizację własnych pasji i umiejętności. Warsztat to również możliwość pełnienia różnych ról społecznych i wnoszenia własnego wkładu w życie lokalnej społeczności. Uczestnictwo w zajęciach to dla osób z niepełnosprawnością możliwość wyrażania siebie poprzez różne formy aktywności: śpiew, taniec, rysunek, prace ręczne, prace graficzne, kulinarne i wiele innych, w których czują się dobrze, swobodnie, bezpiecznie i twórczo.

W ramach rehabilitacji zawodowej uczestnicy zdobywają umiejętności potrzebne do podjęcia pracy nie tylko zgodnie z charakterem pracowni. Wypracowują w sobie również ogólne cechy pracownika, jak: punktualność, systematyczność, dbałość o powierzony mienie. Uczą się pracować w sposób ciągły, przechodząc kolejne etapy pracy. Ważnym elementem jest realizowanie pracy w zespole, świadomość współodpowiedzialności za wykonywane zadanie. W roku 2022 uczestnicy wrzesińskiego WTZ-u wzięli udział w projekcie zawodowym „Szansa na lepsze jutro” w ramach Wielkopolskiego Programu Operacyjnego. Projekt odbywał się dzięki współpracy z Zakładem Aktywności Zawodowej w Słupcy.

Uczestnicy podczas praktyk zawodowych.

Warsztat Terapii Zajęciowej współpracuje ze Strażą Miejską i Zielenią Miejską przygotowując dekoracje dla naszego miasta.

Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzi wyprzedaż swoich prac, organizuje warsztaty, a pozyskane środki przekazywane są na integrację społeczną uczestników. Dzięki tym środkom w 2022 roku dofinansowano wycieczkę czterodniową do Trójmiasta, wycieczkę do Warszawy, wyjazdy rekreacyjne nad jezioro, wyjścia do kina, na kręgle, wspólną uroczystą Wigilię, Śniadanie Wielkanocne oraz 25. rocznicę powstania WTZ.

25 rocznica powstania WTZ

Alpakoterapia

Wycieczka do Warszawy

Ważnym elementem dobrego funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej jest utrzymywanie i poszerzanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym. W ramach tej współpracy organizowane są wspólne imprezy integracyjne z rodzicami, pikniki, wycieczki, zebrania informacyjne.

Dzień Matki

Piknik z Rodzicami

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej biorą udział w zajęciach ruchowych, które pozwalają na rozładowanie emocji, rozluźnienie i odprężenie od typowych zajęć tematycznych. Każdy uczestnik ma indywidualny tok usprawniania ruchowego opracowany przez fizjoterapeutę, z uwzględnieniem zaleceń i orzeczeń lekarskich. Ma to na celu właściwe stymulowanie rozwoju organizmu, rozwój sprawności psychofizycznej, kształtowanie korzystnych nawyków ruchowych, korekcję oraz kompensację odchyleń i braków rozwojowych. Do dyspozycji uczestników w sali rehabilitacyjnej są oddane rowery treningowe, stepper, materace, drabinki, atlas, orbitrek. Osoby z dysfunkcjami narządu ruchu ćwiczą na podwieszaniach.

Zajęcia rehabilitacyjne

Warsztat Terapii Zajęciowej poszerzył swoją działalność o tzw. „Zajęcia Klubowe”, które kierowane są do osób znajdujących się na liście oczekujących na przyjęcie. Zajęcia te odbywają się raz w tygodniu w godzinach 15.00 – 17.00 w siedzibie placówki. Poza tym uczestnicy „Zajęć Klubowych” biorą udział w spotkaniach integracyjnych z uczestnikami WTZ. Zajęcia te finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

6.7. Wydział Porządku ze Strażą Miejską.

a) Straż Miejska

Straż Miejska we Wrześni została powołana w 1992 roku. W 2022 r. prace na stanowisku strażnika miejskiego podejmowało 11 osób. Do podstawowych zadań strażników miejskich należy m. in.: ochrona spokoju i porządku

w miejscach publicznych, czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego, współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń, ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej, współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi, konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.

W 2022 r. mieszkańcy Wrześni zgłosili do straży miejskiej 588 interwencji w zakresie ww. ustawowych zadań. Poniżej przedstawiamy wybrane, dodatkowe zadania Straży Miejskiej we Wrześni:

1. Kontrola placów zabaw dla dzieci i urządzeń fitness

Straż Miejska we Wrześni przeprowadza systematyczne kontrole miejskich placów zabaw dla dzieci oraz urządzeń fitness na terenie miasta i gminy Września. Dokonywane są one pod kątem stanu m. in. ogrodzeń, nawierzchni, huśtawek, zjeżdżalni, piaskownic oraz innych urządzeń zabawowych oraz sportowych. Ujawnione podczas kontroli nieprawidłowości na miejskich placach zabaw strażnicy miejscy zabezpieczają oraz zgłaszają do służb komunalnych celem ich naprawy.

W 2022 r. strażnicy miejscy 595 razy kontrolowali poszczególne place zabaw oraz urządzenia fitness na terenie miasta i gminy Września.

Strażnik miejski podczas wykonywania kontroli placu zabaw oraz urządzeń fitness – Zalew Lipówka

2. Nadzór nad osobami skazanymi z Zakładu Karnego w Gębarzewie

Straż Miejska we Wrześni w 2022 roku kontynuowała współpracę z Zakładem Karnym w Gębarzewie. Do wykonywania pracy społecznej na terenie wrzesińskim skierowana była grupa 7 osób skazanych. Nieodpłatna praca osadzonych wykonywana była pięć dni w tygodniu, czyli od poniedziałku do piątku, w godz. 6.30 – 14.00 w systemie bez konwojenta. W minionym roku osadzeni wykonywali zadania związane z bieżącym utrzymaniem gminnych terenów zielonych, m. in.: porządkowali parki i skwery miejskie, pielęgowali krzewy i żywopłoty, czy grabili liście. Ponadto oczyszczali chodniki i ronda z chwastów, wykonywali prace związane z odmalowaniem przęseł i barier zabezpieczających mostki w parkach oraz chodniki w pasach dróg gminnych. Wzięli także czynny udział w organizowanej przez Gminę Września pomocy dla uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy.

W 2022 r. osoby skazane przepracowały nieodpłatnie na rzecz naszego miasta 6.181,5h, co pozwala stwierdzić, że wykonały łącznie pracę trzech etatów osobowych w skali roku. Dzięki pracy osób osadzonych z Zakładu Karnego w Gębarzewie Gmina Września zaoszczędziła w ubiegłym roku 145 tys. zł. Nadzór nad osadzonymi z Zakładu Karnego z Gębarzewa z ramienia gminy sprawuje Straż Miejska we Wrześni.

Skazani podczas oczyszczania i malowania mostku w parku im. Dzieci Wrześnińskich.

Szykowanie drewna opałowego dla uchodźców z Ukrainy.

3. Nadzór nad osobami wykonującymi prace społeczne w ramach kary ograniczenia wolności

Straż Miejska we Wrześni współpracuje z Sądem Rejonowym we Wrześni. Do wykonywania pracy społecznej i społecznie-użytecznej w ramach kary ograniczenia wolności na terenie wrześnińskim w 2022 r. skierowano 118 osób skazanych. Wykonywały one głównie prace porządkowe polegające, m. in. na: zbieraniu śmieci, odchwaszczaniu chodników oraz grabieniu liści. W 2022 r. osoby skazane uzbierały 5125 tys. worków śmieci z terenu miasta i gminy Września. Ich wywozem zajęły się miejskie służby porządkowe oraz zarządcy dróg.

W 2022 r. osoby skazane wykonujące prace społeczne i społecznie-użyteczne przepracowały na rzecz Gminy Września 12.021,5 h. W pełnym etacie zastąpiły te osoby pracę 6 pracowników. Dzięki ich pracy w ubiegłym roku nasze miasto zaoszczędziło 283.346,755 zł.

Likwidacja dzikiego wysypiska w Goniczkach przez osoby skazane.

Prace porządkowe w rejonie przystanku autobusowego w Chociczce.

4. Konwoje pieniężne

Straż Miejska we Wrześni realizuje zadanie związane z konwojowaniem dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy. W 2022 r. strażnicy miejscy przeprowadzili 323 takie transporty, m. in: konwojowali wartości pieniężne strefy płatnego parkowania. Opróżnianie parkomatów jest bowiem jednym ze stałych zadań kontrolerów.

Strażnik miejski oraz kontroler strefy płatnego parkowania podczas opróżniania parkomatu ze środków pieniężnych – ul. Ratuszowa.

5. Nadzór nad Strefą Płatnego Parkowania

Straż Miejska we Wrześni nadzoruje Strefę Płatnego Parkowania we Wrześni. Strefa obejmuje trzy duże rejony miasta, w skład których wchodzi siedem znaczących ulic, tj. Rynek, (strefa „A”), Ratuszowa (strefa „B”), Chopina, 3-go Maja, Moniuszki, Harcerska, Warszawska (strefa „C”). Osoby zatrudnione w SPP codziennie kontrolują 289 miejsc parkingowych oraz obsługują 12 parkomatów.

W parkomatach oprócz tradycyjnej formy płatności bilonem można także zapłacić kartą płatniczą, uiścić opłatę jednorazową za przekroczenie czasu postoju, a także opłatę dodatkową za brak biletu. W całej strefie istnieje także możliwość płatności mobilnej przez aplikację moBILET.

Kontroler strefy płatnego parkowania podczas codziennej pracy – ul. Harcerska.

6. Działalność profilaktyczna

Straż Miejska we Wrześni przeprowadza programy profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży i osób dorosłych. W 2022 r. zrealizowano następujące działania: „Dzieci segregują śmieci”, „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”, „Z odblaskiem żyje się dłużej”, „Bezpieczny pierwszoklasista na drodze”, „Bądź bezpieczny, bądź widoczny na drodze”, „Razem dla bezpieczeństwa”, „Bezpieczne przejście dla pieszych na terenie miasta Września”, „Żyj bezpiecznie”, „Miasteczko ruchu drogowego - egzaminy na kartę rowerową”, „Bezpieczne dwa kółka”, „Trzeźwy kierowca”, „Bezpieczny Nordic Walking dla seniorów”.

Przy realizacji programów profilaktycznych strażnicy miejscy współpracują, m. in.: z placówkami oświatowymi, Pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Komendą Powiatową Policji we Wrześni. W 2022 r. w zajęciach prowadzonych przez strażników miejskich wzięło udział 6749 osób. Poniżej przedstawiamy wybrane programy profilaktyczne Straży Miejskiej we Wrześni:

6a. Akcja profilaktyczna „Bądź bezpieczny, bądź widoczny na drodze”

Straż Miejska we Wrześni przeprowadziła akcję profilaktyczną „Bądź bezpieczny, bądź widoczny na drodze”. Akcja skierowana była do przedszkolaków oraz uczniów klas młodszych szkół podstawowych. Polegała na zajęciach praktycznych z zakresu bezpieczeństwa na drodze. Zajęcia te odbyły się w formie zabawy z wykorzystaniem mobilnego miasteczka ruchu drogowego. Na zakończenie akcji każdy uczestnik otrzymał element odblaskowy. W 2022 r. w zajęciach wzięło udział 493 przedszkolaków i uczniów.

Zajęcia z najmłodszymi dziećmi przeprowadzane są w formie zabawy przy wykorzystaniu mobilnego miasteczka ruchu drogowego.

6b. Akcja profilaktyczna „Egzamin na kartę rowerową”

Straż Miejska we Wrześni przeprowadziła akcję profilaktyczną „Egzamin na kartę rowerową” dla uczniów klas czwartych szkół podstawowych. Zajęcia obejmowały ćwiczenia z zakresu znajomości przez uczniów zasad ruchu drogowego oraz sprawdzały praktyczną umiejętność jazdy na rowerze, w tym wykonywania obowiązkowych manewrów. Egzamin odbywał się na terenie Miasteczka Ruchu Drogowego we Wrześni w obecności nauczyciela wychowania komunikacyjnego. Karta rowerowa wydawana była przez dyrektora szkoły. Każdy uczeń na zakończenie zajęć otrzymał od strażników miejskich opaskę odblaskową. W 2022 r. w egzaminie uczestniczyło 384 uczniów.

Zajęcia praktyczne oraz egzaminy na kartę rowerową odbywają się na terenie Miasteczka Ruchu Drogowego znajdującego się przy ul. Świętokrzyskiej we Wrześni.

6c. Akcja profilaktyczna „Bezpieczny pierwszoklasista na drodze”

Straż Miejska we Wrześni przeprowadziła akcję profilaktyczną „Bezpieczny pierwszoklasista na drodze”, która polegała na realizacji zajęć z zakresu bezpiecznego poruszania się po drodze przez uczniów klas pierwszych. Dodatkowo podczas zajęć rozdano uczniom i nauczycielom elementy odblaskowe w postaci opasek na rękę. W 2022 r. akcja została zrealizowana wspólnie z Komendą Powiatową Policji we Wrześni oraz firmą Gestamp Polska. W 2022 r. w zajęciach wzięło udział 607 uczniów.

W roku szkolnym 2022/2023 strażnicy miejscy rozdali 607 elementów odblaskowych we wszystkich szkołach podstawowych z gminy Września.

6d. Akcja profilaktyczna „Bezpieczne przejście dla pieszych na terenie miasta Września”

Straż Miejska we Wrześni wspólnie z Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy we Wrześni oraz Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrześnińskich w ramach projektu „Bezpieczne przejście dla pieszych na terenie miasta Września” przeprowadziła zajęcia z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego dla przedszkolaków w wieku 5 i 6 lat z „Misia Uszatka”, „Chatki Misia Uszatka”, „Tęczowej Chatki”, „Bajki” oraz „Pszczółki Mai”. Podczas wspólnej zabawy dzieci ćwiczyły nowo zdobyte umiejętności na mobilnym miasteczku ruchu drogowego. Na zakończenie zajęć otrzymały elementy odblaskowe. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wrześni przygotowała dodatkowo dla najmłodszych zajęcia plastyczne dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dzieci miały także okazję zapoznać się z ekspozycją stałą Muzeum Regionalnego im. Dzieci Wrześnińskich oraz poznać historię Strajku Szkolnego Dzieci Wrześnińskich. W projekcie uczestniczyło łącznie 151 przedszkolaków.

Przedszkolaki chętnie uczestniczą w zajęciach profilaktycznych organizowanych przez strażników miejskich.

6e. Akcja profilaktyczna „Dzieci segregują śmieci” / „Stop SMOG”

Straż Miejska we Wrześni od wielu lat organizuje projekty edukacyjne, które mają na celu budowanie świadomości ekologicznej wśród dzieci oraz kształtowanie ich postawy społecznej odpowiedzialności za najbliższe otoczenie. W 2022 r. ramach programu „Dzieci segregują śmieci” oraz „Stop SMOG” strażnicy miejscy przeprowadzili zajęcia dla przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych. Realizując zajęcia interaktywne strażnicy miejscy wykorzystali do tego celu specjalnie przygotowane pomoce dydaktyczne: prezentację multimedialną, plansze o systemie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz worki na segregację. Dla każdego z uczestników zajęć strażnicy miejscy przygotowali opaski odblaskowe z elementami graficznymi dotyczącymi segregacji śmieci oraz hasłem „Nie pál śmieci”. Dodatkowo SSP w Nowym Folwarku otrzymała od strażników miejskich płatana

kulistego, jako dobry symbol działań na rzecz ochrony powietrza. Drzewko zostało posadzone na terenie szkoły przez uczniów. W akcji uczestniczyło 97 przedszkolaków i uczniów.

Do pracy z dziećmi i uczniami szkół podstawowych strażnicy miejscy wykorzystują pomoce dydaktyczne: prezentacje multimedialne oraz plansze o systemie gospodarowania odpadami komunalnymi

6f. Akcja profilaktyczna „Trzeźwy kierowca”

Straż Miejska we Wrześni przy współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni oraz Pełnomocnikiem do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła akcję profilaktyczną „Trzeźwy kierowca” podczas festynu „Bezpieczne dwa kółka”. Mieszkańcom Wrześni oraz gościom zostało rozdanych 200 sztuk jednorazowych alkotestów z broszurą informacyjną dotyczącą wpływu alkoholu na świadomość kierowcy podczas prowadzenia pojazdu. Akcja została przeprowadzona na terenie parkingu Galerii Karuzela.

Akcja prowadzona była pod hasłem „Bo życie jest lepsze niż picie” i miała zwrócić uwagę, że alkohol negatywnie wpływa na spostrzegawczość kierowcy, czas jego reakcji i ocenę odległości podczas prowadzenia pojazdu.

6e. Akcja prewencyjna „Wrzesiński rower-bezpieczny rower!”

Straż Miejska we Wrześni prowadziła we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni oraz Starostwem Powiatowym we Wrześni akcję znakowania rowerów pt. „Wrzesiński rower-bezpieczny rower”. Polegała ona na znakowaniu rowerów w trzech wyznaczonych miejscach, bez naruszenia lakieru. Celem akcji jest przede wszystkim identyfikacja właściciela roweru w przypadku jego odzyskania w wyniku kradzieży. Program „Wrzesiński rower-bezpieczny rower” jest dla mieszkańców całkowicie bezpłatny. Znakowanie rowerów odbywa się przeważnie na terenie Centrum Edukacji i Bezpieczeństwa Komendy Powiatowej Policji we Wrześni, ale na zaproszenie funkcjonariusze realizują akcję także w terenie. Przeprowadzono znakowanie rowerów, m. in.:

w Klubie Seniora+ „Wrzosowisko”, na festynie „Niedziela z Powiatem” oraz na zaproszenie sołtysa w świetlicy wiejskiej w Osowie. W 2022 r. oznakowano 305 rowerów. Od początku akcji strażnicy miejscy oznakowali 1375 rowerów.

Znakowanie rowerów cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców Wrześni.

6f. Akcja prewencyjna „Bezpieczny Nordic Walking dla seniorów”

Straż Miejska we Wrześni przeprowadziła we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni zajęcia z zakresu bezpieczeństwa na drodze dla uczestników Klubu Seniora+ „Wrzosowisko”. Marsz z kijkami na który zostali zaproszeni funkcjonariusze, połączony był z praktycznymi rozmowami o przepisach ruchu drogowego. Nie zabrakło także pogadanki przestrzegającej seniorów przed oszustami. Na zakończenie zajęć klubowicze otrzymali elementy odblaskowe, tj. kamizelki, opaski na rękę i na rower. W akcji wzięło udział 12 osób.

Marsz z kijkami połączony został z rozmowami o bezpieczeństwie seniorów.

7. Pomoc osobom bezdomnym

W okresie zimowym kontrolowanie miejsc, gdzie przebywają osoby bezdomne, należy do stałych zadań strażników miejskich. Patrole sprawdzają ogródki działkowe, opustoszałe budynki mieszkalne czy też gospodarce. W ramach wzajemnej współpracy strażnicy miejscy utrzymują stały kontakt z Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrześni i wspólnie z pracownikami socjalnymi reagują w sytuacjach kryzysowych czy też przedstawiają informacje o ofercie pomocowej. Osoby bezdomne, które chcą skorzystać z pomocy strażników miejskich mogą być praktycznie natychmiastowo umieszczone w ogrzewalni Schroniska dla Osób Bezdomnych w Zielńcu. W 2022 r. strażnicy miejscy interweniowali w sprawie 5 osób, które natychmiastowo potrzebowały pomocy. Wszystkie te osoby otrzymały wsparcie od Stowarzyszenia MONAR i zostały umieszczone w ww. schronisku. Do osób, które nie chciały skorzystać z pomocy instytucjonalnej strażnicy miejscy dostarczali ciepłe koce i jedzenie.

Kontrola strażników miejskich na jednej z działek ogrodowych przy ul. Szosa Witkowska.

8. Zimowa akcja „Akumulator”

W okresie zimy strażnicy miejscy podejmują akcję pomocy kierowcom, którzy z powodu wyjątkowo niskiej temperatury mają problemy z uruchomieniem samochodów. Z takiego rozwiązania w 2022 r. skorzystało 24 kierowców. Należy jednak pamiętać, że priorytetem dla strażników miejskich są zgłoszenia i zadania wynikające z pełnionej służby, a dopiero później pomoc kierowcom przy odpalaniu aut.

Mieszkańcy mogą liczyć na pomoc strażników miejskich w odpalaniu aut zimą.

9. Monitoring wizyjny miasta

Straż Miejska we Wrześni obsługuje monitoring wizyjny, który składa się ze 112 kamer ulokowanych w kilkunastu punktach miasta. Lokalizacja kamer obejmuje m. in. centrum miasta, park im. Józefa Piłsudskiego, Skatepark, centra przesiadkowe, teren miasteczka ruchu drogowego, teren „Glinek”, mostek w Psarach Polskich oraz ronda i punkty wjazdowe do miasta.

Aktywny monitoring wizyjny miasta stanowi źródło informacji o zdarzeniach wymagających podjęcia interwencji patrolu straży miejskiej lub policji. Pasywny monitoring wizyjny miasta zaś to obraz przeglądany po zdarzeniu i służy jako dowód w postępowaniu prowadzonym przez policję, prokuraturę i sąd.

W 2022 r. strażnicy miejscy wykorzystując monitoring ujawnili m. in.: sprawcę, który spowodował kolizję drogową uderzając w tablicę informacyjną przy ul. Szosa Witkowska, trzech sprawców, którzy zniszczyli kompozycję kwietną przy ul. Szkolnej oraz dwóch sprawców, którzy zaśmiecali centrum przesiadkowe przy ul. Szosa Witkowska. Sprawcy zostali ukarani.

Strażnik miejski obserwujący przez kamery ulice Wrześni.

10. Dron w użytkowaniu strażników miejskich

Straż Miejska od 2015 r. jest w posiadaniu bezzałogowego statku powietrznego, tj. drona DJI Mavic 2 Zoom. By móc go użytkować strażnicy miejscy ukończyli specjalistyczne szkolenie oraz uzyskali świadectwo kwalifikacji wydane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego (ULC). Dron już dziś jest bardzo pomocnym i nowoczesnym środkiem do monitorowania różnego rodzaju zagrożeń i ich skutków jakie pojawiają się w naszym mieście.

Straż Miejska w swojej pracy wykorzystuje drona, m. in. do: kontroli terenów zagrożonych powstawaniem dzikich wysypisk śmieci (tereny leśne, przydrożne rowy, nieużytki), monitoringu osiedli domków jednorodzinnych w sezonie grzewczym w zakresie wykrywania spalania odpadów w piecach c.o. oraz spalania odpadów na powierzchni ziemi. W organizacji imprez masowych i rekreacyjnych dron w planie zabezpieczenia ujęty jest jako środek mający zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom. W 2022 r. dron uczestniczył w realizacji zadań związanych z zabezpieczeniem, m. in.: Wrzeńskiego Weekendu Muzycznego, Rodzinnego Rajdu Rowerowego oraz kontrolach spalania odpadów.

Inne zadania drona to, m. in.: wykonywanie dokumentacji fotograficznej wykorzystywanej przez Wydział Inwestycyjno-Komunalny oraz Wydział Gospodarki Gruntami i Architektury. Zdjęcia i filmy z drona służą także do planowania zagospodarowania terenów pod zieleń miejską, monitorowania jej stanu, do oceny planowania przestrzennego oraz przebiegu powstawania nowych inwestycji, np. budowy osiedli mieszkaniowych na ul. Śmidowicz,

Pilskiej czy Gnieźnieńskiej, stacji paliw, tuneli pod trasą kolejową Poznań-Września, Września-Poznań. W 2022 r. dron wykonał 750 lotów.

Dron wykorzystywany jest w straży miejskiej od 8 lat.

a) Referat Zieleni Miejskiej

Utrzymaniem i obsługą zieleni miejskiej miasta i gminy Września zajmuje się Referat Zieleni Miejskiej, znajdujący się w strukturze Wydziału Porządku ze Strażą Miejską. Zakres zadań obejmuje bieżące utrzymanie terenów zieleni w mieście w tym parków miejskich, skwerów miejskich, zieleni przydrożnej na terenie miasta, terenów zieleni urządzonej oraz gminnych parków. Do zakresu zadań zalicza się również wykonywanie nowych oraz zastępczych nasadzeń drzew na terenie miasta oraz gminy.

1. Nasadzenia drzew i krzewów na terenie miasta oraz gminy

Do jednych z najważniejszych zadań Zieleni Miejskiej należy wykonywanie nasadzeń drzew i krzewów na terenie miasta oraz gminy. W roku 2022 na terenie miasta wykonywano nasadzenia, m.in. przy ul. Kamieni Szlachetnych, Strzykały, Sołtysiaka, Gnieźnieńskiej, Fromborskiej, Księżycowej czy w rejonie Zalewu Lipówka. Nowe nasadzenia pojawiły się również na terenach gminnych w miejscowościach Gozdowo, Przyborki, Sołeczno, Stanisławowo, Oblączkowo, czy Chwalibogowo. Łącznie nasadzonych zostało: 614 szt. drzew, 293 szt. krzewów.

Pracownicy w trakcie wykonywania nasadzeń drzew.

2. Wykonywanie sezonowych nasadzeń kwiatów w donicach miejskich, na skwerach oraz przy pomnikach

Zieleń Miejska jest również odpowiedzialna za sezonowe aranżacje kwiatne na terenie miasta. Zgodnie z porą roku zmieniane są kompozycje, znajdujące się w donicach miejskich, na skwerach oraz przy pomnikach. Łącznie nasadzono 29.620 szt. kwiatów i bylin oraz 23.200 szt. cebul roślin ozdobnych.

Pracownicy zieleni miejskiej w czasie sadzenia roślin w donicach miejskich.

3. Aranżacje skweru przy ul. Szkolnej

Zieleń Miejska wykonuje aranżacje skweru znajdującego się przy ul. Szkolnej. Jego wystrój zmieniany jest systematycznie zgodnie z porą roku. Wykonywane są nowe nasadzenia roślin oraz dokładane elementy małej architektury.

Aranżacje skweru przy ul. Szkolnej w roku 2022.

4. Mechaniczne sadzenie roślin cebulowych w parku miejskim im. Józefa Piłsudskiego

Wykonano również mechaniczne sadzenie roślin cebulowych w parku miejskim im. Józefa Piłsudskiego we Wrześni – nasadzenia wykonano dookoła stawu na łącznej powierzchni 140 m². Gęstość sadzenia cebul wynosiła 90 szt./m². Do nasadzeń wykorzystano cebule żółtych narcyzów.

Mechaniczne nasadzenia roślin cebulowych w parku miejskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

5. Utrzymanie porządku na pomnikach, grobach i mogiłach poległych lub zasłużonych dla społeczności Wrześni

Pracownicy zieleni miejskiej dbają o utrzymanie porządku przy pomnikach na terenie gminy, grobach i mogiłach poległych lub zasłużonych dla społeczności Wrześni.

Pracownicy zieleni miejskiej podczas składania kwiatów w związku z obchodami Dnia Wszystkich Świętych.

6. Akcja „WEŹ KWIATKA”

W roku 2022 przeprowadzona została jedna akcja „WEŹ KWIATKA”. Kwiaty, które wcześniej zdobiły miasto zostały przekazane mieszkańcom. W październiku rozdano około 2 tys. szt. pelargonii.

Pracownicy zieleni miejskiej podczas rozdawania kwiatów.

7. Oczyszczanie stawów oraz rzeki Wrześnicy z zalegających, drobnych odpadów komunalnych

Oczyszczanie stawów w parkach miejskich oraz przy ul. Opieszyn, Słowackiego i Szosa Witkowska, a także rzeki Wrześnicy należy do stałych zadań zieleni miejskiej. Oczyszczana jest linia brzegowa, a przy użyciu podbieraka wyławiane są zalegające śmieci.

Pracownicy podczas oczyszczania stawu w parku miejskim im. Dzieci Wrześnińskich oraz rzeki Wrześnicy.

8. Utrzymanie terenów zieleni

Do stałych zadań Zieleni Miejskiej należy utrzymanie terenów zieleni w mieście, w tym parków miejskich, skwerów miejskich, zieleni przydrożnej na terenie miasta oraz terenów zieleni urządzonej. Zakres tych zadań obejmuje, m. in. obcinanie odrostów drzew i krzewów, wykaszanie oraz wykonywanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych trawników, takich jak np. wertykulacja czy nawożenie.

Pracownicy podczas wykonywania prac związanych z utrzymaniem zieleni w mieście.

9. Podlewanie kwiatnych kompozycji oraz drzew na terenie miasta i gminy

Do stałych zadań Zieleni Miejskiej należy podlewanie kwiatnych kompozycji, znajdujących się na terenie miasta, a także drzew nasadzonych przez zielen miejską na terenie miasta oraz gminy Września.

Podlewanie chryzantem znajdujących się przy ul. Ratuszowej.

10. Prace porządkowe na terenach zieleni

Zieleń Miejska jest również odpowiedzialna za bieżące utrzymanie czystości na terenach zieleni w mieście. Do tych terenów należą, m.in. parki, skwery oraz tereny zieleni urządzonej. Zakres zadań obejmuje oczyszczanie alejek, zbieranie drobnych odpadów komunalnych, wygrabianie zalegających liści, czy zamiatanie alejek.

Pracownicy Zieleni Miejskiej podczas wykonywania prac porządkowych.

11. Wyrównanie i mikroniwelacja terenu przy ul. Wrzosowej

W 2022 roku wykonane zostały prace związane z wyrównaniem i mikroniwelacją terenu zieleni znajdującego się przy ul. Wrzosowej. Przygotowany teren został obsiany mieszanką traw.

Pracownicy w trakcie wysiewu mieszanki traw.

12. Pomoc przy wydarzeniach organizowanych przez gminę

W roku 2022 Zieleń Miejska pomagała przy organizowaniu wydarzeń gminnych. Pracownicy brali udział w przygotowaniach do XXIII Rodzinnego Rajdu Rowerowego, pikników z cyklu „Weekendy na Wrzosowej” oraz Jarmarku Bożonarodzeniowego.

13. Jesienny piknik przy Wrzosowej

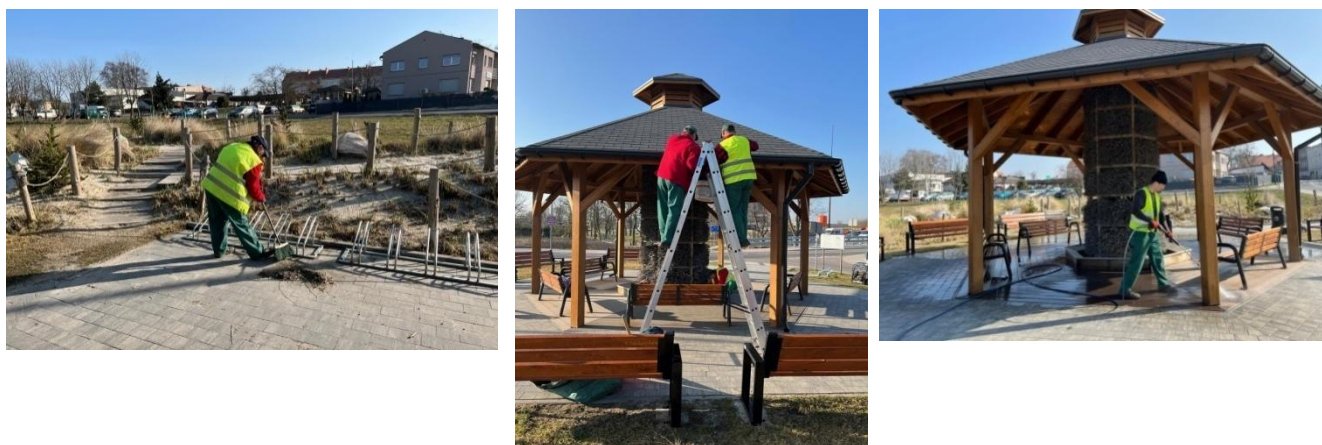
Zieleń Miejska przygotowała na piknik jesienną ściankę do zdjęć. Kompozycja składała się, m. in. z drewnianej taczki i sarenek, dyni ozdobnych, snopków siana, latarenek, wiklinowego kosza, ramki ze słonecznikami oraz kolorowych wrzosów, wrzośców i astrów. Uczestnicy wydarzenia mogli wykonać sobie klimatyczne fotografie. Aranżacja cieszyła się dużym zainteresowaniem.

Jesienna ścianka do zdjęć wykonana przez Zieleń Miejską.

14. Utrzymanie i konserwacja tężni solankowej

Zieleń Miejska zajmuje się również utrzymaniem i konserwacją tężni solankowej znajdującej się przy ul. Wrzosowej. Wykonywane są prace związane, m. in. z uzupełnianiem solanki, oczyszczaniem rynien z zalegających liści, koszeniu trawy, przycinaniu traw i krzewów, a także myciu ławek.

Prace porządkowe wykonywane na terenie tężni solankowej.

15. Lekcja edukacji ekologicznej

Pracownicy Zieleni Miejskiej wzięli udział w lekcji edukacji ekologicznej. Wspólnie ze strażnikami miejskimi udzielili wsparcia uczniom Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 we Wrześni przy nasadzeniach młodych drzewek. Pod nasadzenia wytypowany został teren Wrześnińskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz Miasteczko Ruchu Drogowego. Łącznie teren wzbogaciło 50 szt. młodych drzewek z gatunku dąb, lipa, buk i sosna.

Uczniowie i pracownicy podczas wykonywania nasadzeń.

16. Zielona Września

Podczas pikniku „Razem dla bezpieczeństwa” przy ul. Wrzosowej rozdano blisko 1000 sadzonek dębów, które zostały wyhodowane przez Zieloną Miejską. Żołędzie do nasadzeń pochodziły od dębów z parku miejskiego im. Dzieci Wrześnińskich. Zostały one zebrane i posadzone rok wcześniej.

Pracownicy w trakcie szykowania i rozdawania sadzonek dębów.

17. Kompozycje z roślin cebulowych

Pod koniec kwietnia w centrum miasta wystawiono skrzynie z tulipanami. Cebule kwiatów zostały nasadzone ubiegłej jesieni przez pracowników zieleni miejskiej. Wiosną oczy mieszkańców cieszyły również krokusy, które posadzono jesienią na górze saneczkowej w parku miejskim im. Józefa Piłsudskiego oraz w zakątkach parku miejskiego im. Dzieci Wrzesińskich.

Pracownicy podczas nasadzeń roślin cebulowych oraz efekty ich pracy.

18. Nasadzenia drzew z Uniwersytetem Trzeciego Wieku

Zieleń Miejska oraz uczestnicy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w czasie trwania jesiennych nasadzeń zasadzili wspólnie siedemnaście robinii akacjowych. Młode drzewa zostały posadzone w pobliżu drewnianej ławki nad Zalewem Lipówka.

Pracownicy zieleni miejskiej oraz uczestnicy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w trakcie nasadzeń drzew nad Zalewem Lipówka.

19. Naśnieżanie górki saneczkowych

Do zakresu prac Zieleni Miejskiej w okresie zimowym należy również naśnieżanie górki saneczkowych położonych w parku miejskim im. Józefa Piłsudskiego oraz przy ul. Suwalskiej.

Naśnieżanie górki saneczkowej przy ul. Suwalskiej.

20. Skwer przy ul. Stasiewskiego

Na nowo powstałym skwerze u zbiegu ulic Stasiewskiego i Kosynierów Zielen Miejska zaprojektowała i wykonała nasadzenia roślin. Do nasadzeń wykorzystano gatunki, tj.: rozchodnik okazały, hortensja bukietowa, irga błyszcząca oraz dwie lipy drobnolistne.

Pracownik podczas nasadzeń roślin na skwerze przy ul. Stasiewskiego.

6.8. Udział Gminy Września w spółkach kapitałowych.

Gmina Września posiada udziały w trzech spółkach komunalnych.

1. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.

- siedziba: Września, ul. Miłosławska 8;
- Gmina Września posiada 100% udziałów w spółce.

Przedmiotem działalności jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody;
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków;
- realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków;
- roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych;
- roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych;
- rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych;
- przygotowanie terenu pod budowę;
- wykonanie wykopów i wierceń geologiczno – inżynierskich;
- wykonywanie instalacji wodno – kanalizacyjnych, gazowych i klimatyzacyjnych;
- transport rurociągowy pozostałych towarów;
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne;
- pozostałe badania i analizy techniczne;
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne;
- przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych;
- pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane.

2. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o

- siedziba: Września, ul. Sikorskiego 38;
- Gmina Września posiada 100% udziałów w spółce.

Przedmiotem działalności spółki jest:

- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne;
- obróbka i usuwanie odpadów innych niebezpieczne;
- pozostałe sprzątanie;
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków;
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i dzierżawionymi;
- transport drogowy towarów;
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli;
- działalność usługowa związana z przewodzkami;
- roboty drogowe związane z budową dróg i autostrad;
- sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach;
- sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach;
- sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw;

- sprzedaż detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli;
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu;
- pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami;
- niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych;
- pogrzeby i działalność pokrewna;
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej nieklasyfikowana;
- działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni;
- naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych;
- produkcja pojemników metalowych;
- odzysk surowców z materiałów segregowanych;
- przygotowanie terenu pod budowę;
- pozostałe niespecjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej nieklasyfikowane;
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli;
- zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie;
- działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach.

3. Wrzeńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.

- siedziba: Września, ul. Ratuszowa 1;
- Gmina Września posiada 32,47% udziałów w spółce.

Przedmiotem działalności spółki jest:

- wynajmowanie nieruchomości na własnych rachunek;
- zarządzanie nieruchomościami mieszkaniowymi;
- wykonywanie robót ogólnobudowlanych związanych ze wznoszeniem budynków;
- wykonywanie robót w zakresie montażu oraz wznoszenia budynków i budowli z elementów prefabrykowanych;
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek;
- rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych;
- sprzedaż hurtowa materiałów i wyposażenia sanitarnego;
- działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego i technologicznego.

6.9. Gospodarka odpadami.

Gmina Września objęła systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkie nieruchomości zamieszkałe położone na terenie Gminy Września.

Zasady funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Września w 2022 r. określały szczegółowo następujące akty prawa miejscowego:

- uchwała nr XXIX/282/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty;
- uchwała nr XX/196/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty;

- uchwała nr XII/164/2015 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- uchwała nr XIV/143/2020 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Miasta i Gminy Września oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- uchwała nr XIV/144/2020 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- uchwała nr XIV/145/2020 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Września.

W okresie od 1 stycznia 2022 do 31 stycznia 2022 roku na terenie gminy Września obowiązywała stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 28 zł miesięcznie od mieszkańca oraz opłata podwyższona w wysokości 56 zł miesięcznie od mieszkańca w przypadku gdy właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Przedmiotowe stawki zostały określone Uchwałą nr XX/196/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty.

Z dniem 1 lutego 2022 r. nastąpiła zmiana w/w stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie uchwały nr XXIX/282/2021 Rady Miejskiej we Wrześni z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty. Zgodnie z podjętą uchwałą w przypadku, gdy odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 32 zł miesięcznie od mieszkańca. Natomiast w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalono opłatę podwyższoną za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 64,00 zł miesięcznie od mieszkańca.

Przedmiotowe uchwały wprowadzały także zwolnienie w części z w/w opłat dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 1,00 zł miesięcznie od mieszkańca.

Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozwoliły gminie na pokrycie kosztów funkcjonowania całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi pochodzącymi z nieruchomości zamieszkałych tj. kosztów odbioru, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, kosztów utworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, kosztów obsługi administracyjnej tego systemu, kosztów edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, a także kosztów wyposażenia w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych oraz kosztów utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

W 2022 roku odbiorem i transportem odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych zajmowało się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych we Wrześni Sp. z o. o. Przedmiotowa usługa świadczona była na podstawie umowy nr WIK.ZP.272.10.66.2021 z dnia 10 listopada 2021 r. Umowa została zawarta w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na okres 3 lat.

Na terenie gminy Września funkcjonował pojemnikowy system zbierania odpadów.

Każda nieruchomość zamieszkała została wyposażona w pojemnik do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych, pojemnik do gromadzenia odpadów biodegradowalnych oraz w pojemniki lub worki do gromadzenia odpadów selektywnie zbieranych. Obowiązek wyposażenia nieruchomości w w/w pojemniki (worki) przejęła na siebie gmina w zamian za uiszczaną przez mieszkańców opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Odpady komunalne odbierane z terenu gminy Września z nieruchomości zamieszkałych były transportowane do Stacji Przeladunkowej w Bardzie wchodzącej w skład Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie. Instalacja ta w roku 2022 zajmowała się zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Września.

Mieszkańcy mogli również oddać bezpłatnie swoje wysortowane odpady do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych usytuowanego we Wrześni przy ul. Gen. Sikorskiego 38. Ponadto Gmina Września umożliwiła mieszkańcom bezpłatny odbiór i zagospodarowanie na Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zużytych opon oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych w ilości 500 l na rok z nieruchomości zamieszkałej.

Przeterminowane leki mieszkańcy mogli bezpłatnie oddać do 12 aptek zlokalizowanych na terenie miasta Września, których spis został umieszczony i podany do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej tutejszego Urzędu.

Od wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także w roku 2022 Gmina Września prowadziła kampanię informacyjną m. in. poprzez zamieszczanie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonej przez Urząd Miasta i Gminy we Wrześni. Systemowi gospodarowania odpadami komunalnymi poświęcono całą zakładkę w Biuletynie Informacji Publicznej. Mieszkańcy byli na bieżąco informowani o aktualnych harmonogramach wywozu odpadów, terminach wpłaty opłaty oraz podstawie prawnej i zasadach funkcjonowania nowego systemu. W biuletynie zamieszczono również aktualny regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Września. Ponadto opublikowano analizę systemu gospodarowania odpadami oraz osiągnięte poziomy odzysku odpadów selektywnie zbieranych.

Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej prowadzono również elektroniczny Rejestr Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych. W tym miejscu można było pobrać wniosek o wpis lub wykreślenie z w/w rejestru.

Dodatkowo na stronie biuletynu zamieszczano podstawowe informacje niezbędne do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz kalkulator obliczania odsetek za zwłokę.

Na stronie biuletynu umieszczono także zakładkę dotyczącą Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych we Wrześni, gdzie mieszkańcy mogli uzyskać informację jakie odpady można oddać na punkcie oraz w jakich godzinach działa punkt.

Ponadto w BIP-ie umieszczono informacje na temat tego, gdzie mieszkańcy mogą oddać przeterminowane leki oraz pobrać dodatkowe worki do selektywnej zbiórki.

Harmonogramy odbioru poszczególnych frakcji odpadów mieszkańcy otrzymywali w I i II półroczu przy okazji odbioru odpadów. Dodatkowo na początku 2022 roku każdy mieszkaniec naszej gminy otrzymał wraz z zawiadomieniem o zmianie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ulotkę informacyjną na temat zasad segregacji.

Na bieżąco powyższe informacje były publikowane także w Wieściach z Ratusza.

Na terenie Gminy Września począwszy od 1 listopada 2018 r. funkcjonowała aplikacja wrzesnia.komunikator.pl (Localspot), za pomocą której mieszkańcy mogli przy użyciu telefonu, tabletu lub komputera zgłosić wszelkie uwagi

dotyczące sposobu realizacji usługi odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych np. mogli zgłosić fakt zniszczenia czy przepełnienia pojemników do gromadzenia odpadów, braku realizacji usługi odbioru odpadów. Przy pomocy tej aplikacji mieszkańcy mogli również sprawdzić harmonogram odbioru odpadów komunalnych, jak również mogli otrzymywać powiadomienia w przeddzień odbioru odpadów zgodnie z harmonogramem. W roku 2022 odnotowano ok. 620 subskrypcji aplikacji.

W roku 2022 na terenie gminy Września odebrano ogółem: 22 392,8420 Mg odpadów komunalnych (u źródła, w GPSZOKu, oraz w aptekach). Zdecydowana większość odpadów tj.: 20 824,0910 Mg zostało odebrane u źródła, 1566,6260 Mg zebrano na Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych we Wrześni, 2.1250 Mg w aptekach (leki zbierane w aptekach). Nadto, wskazać należy, iż odpady komunalne były również zbierane przez podmioty zbierające odpady komunalne tzw. „skupy”. Sprawozdanie podmiotów zbierających odpady komunalne za rok 2022 złożyło 6 podmiotów, wykazując łącznie 1 195,2658 Mg zebranych odpadów.

Szczegółowe dane na temat ilości odpadów odebranych u źródła i zebranych w Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych z terenu gminy Września przedstawiono w poniższej tabeli:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Odebrana ilość [Mg]	
		u źródła	na GPSZOK
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	678,0100	58,9000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,3000	
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1 104,2200	
15 01 07	Opakowania ze szkła	810,5350	14,6400
16 01 03	Zużyte opony		69,5000
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	148,2600	
17 01 02	Gruz ceglany	89,5600	
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	18,4300	457,7200
17 04 02	Aluminium	0,0160	
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	36,3300	
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	339,6700	
20 01 11	Tekstylna		29,5300
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć		0,3100
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne		1,7800
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	2,1250	0,1000
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie		0,1310
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki		39,5800

20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,5400	12,2150
20 01 39	Tworzywa sztuczne		47,2200
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	4 747,0400	350,5200
20 02 02	Gleba i ziemia w tym kamienie	14,7500	
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	137,4700	
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	12 687,0400	
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	9,9200	484,4800
		20 826,2160	1 566,6260
RAZEM		22 392,8420	

Źródło: Sprawozdanie Burmistrza Miasta i Gminy Września z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2022 rok.

Gmina Września była zobowiązana do osiągnięcia wymaganych przepisami prawa poziomów za 2022 r. tj. *poziomu* przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, *poziomu* składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, zwanym dalej „*poziomem* składowania”, oraz *poziomu* ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

1) Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:

Wymagany: $Tr \leq 35 \%$

Poziom w gminie Września

Tr = 0,32 % -> OSIĄGNIĘTY

2) Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Wymagany: $P \geq 25 \%$

Poziom w gminie Września

P = 35,61 % -> OSIĄGNIĘTY

3) Poziom składowania

Wymagany: $Ps \leq 30 \%$

Poziom w gminie Września

Ps = 20,35 -> OSIĄGNIĘTY

Na dzień 31.12.2022 r. Gmina Września liczyła: 44 648 osoby zameldowane na pobyt stały. Natomiast do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień: 31.12.2022 r. wykazanych było: 45 048 osób. Różnica ta wynika z faktu uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w skutek szczegółowego weryfikowania liczby osób wykazywanych w deklaracjach złożonych na daną nieruchomość z bazą meldunkową, z faktyczną ilością osób zamieszkujących oraz innymi informacjami będącymi w posiadaniu tutejszego urzędu. W stosunku do osób, które nie wywiązały się z obowiązku złożenia deklaracji, bądź złożona deklaracja budziła wątpliwości, zostały wysłane wezwania w ilości 491 szt.

W roku 2022 złożonych zostało 3089 deklaracji. Korekty deklaracji dotyczyły m. in. narodzin dziecka, zgonów, zamieszkania nowych osób na danej nieruchomości oraz zbycia lub nabycia nieruchomości.

Wydatki poniesione w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w 2022 roku wyniosły łącznie: 15 615 410,99 zł, a wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2022 r.: 17 006 037,74 zł (+koszty upomnień i odsetki: 119 160,51 zł).

Wpływy: 17 125 198,25 zł – Wydatki: 15 615 410,99 zł = 1 509 787,26 zł.

Szczegółowy wykaz wydatków z podziałem na poszczególne rodzaje zadań w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi z terenu nieruchomości zamieszkałych w roku 2022 przedstawiono w poniższej tabeli:

L.p.	Nazwa	Kwota [zł]
1	Zagospodarowanie odpadów komunalnych	9 287 360,57 zł
2	Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, ich transport do instalacji oraz wyposażenie nieruchomości w pojemniki na odpady	5 246 364,39 zł
3	Prowadzenie GPSZOK-u	360 000,00 zł
4	Odbiór i zagospodarowanie leków	15 984,53 zł
5	Opłaty komornicze	458,44 zł
6	Koszty egzekucji, hipoteki, zastawy	354,48 zł
7	Wynagrodzenia osobowe wraz z kosztami (ZUS, FP, PPK, ZFŚS, szkolenia)	462 606,93 zł
8	Druk deklaracji śmieciowej, harmonogramów, ulotki, publikacje, tłumaczenia	4 292,46 zł
9	Zakup worków do segregacji odpadów	197 609,49 zł
10	Postępowania administracyjne (wezwania, decyzje, opłaty pocztowe)	40 379,70 zł
	SUMA WYDATKÓW:	15 615 410,99 zł

6.10. Września w rankingach i publikacjach.

Miasto i Gmina Września jest dynamicznie rozwijającą się jednostką samorządu terytorialnego. O jej rozwoju świadczy między innymi realizacja licznych inwestycji, również tych z udziałem środków zewnętrznych, przy jednoczesnym zachowaniu bardzo niskiego poziomu zadłużenia. W rezultacie Września jest często przywoływanym miastem w różnego rodzaju rankingach i publikacjach. Poniżej przedstawiono rankingi, w których miasto zajęło wysokie pozycje.

1. Ranking „Gmina dobra do życia” w sposób syntetyczny pokazuje jakość życia w każdej gminie w Polsce. Opracowany został na podstawie 63 wskaźników cząstkowych wybranych przez prof. Przemysława Śleszyńskiego z Polskiej Akademii Nauk. Wśród badanych czynników uwzględniono zarówno te bezpośrednio związane z działaniami lokalnego samorządu, jak np. poziom edukacji czy dochody własne budżetów gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca, jak i te, które od samorządu nie zależą, ale na jakość życia mają znaczący wpływ, np. przeciętne wynagrodzenie czy usłonecznienie. Gmina Września uzyskała 34. miejsce w rankingu wśród 2477 gmin w Polsce.

Miejsce	Miejscowość z siedzibą powiatu ziemskiego	Wskaźnik jakości życia
1	Kędzierzyn Koźle	62,24
2	Kołobrzeg	61,91
3	Stalowa Wola	61,08
...31	Jarocin	58,12
...34	Września	58,06
...49	Gniezno	57,31

Źródło: WzR nr 51/2022 z dnia 22 grudnia 2022 roku.

2. Gmina Września otrzymała nagrodę „Złoty Lajk Local-Some’22”. Jest ona przyznawana dla profili miast, prezydentów i burmistrzów, a także profili za najbardziej aktywną i angażującą komunikacją w Internecie i mediach społecznościowych. Miasto i Gmina Września otrzymało dwie główne nagrody w kategoriach: „Za najbardziej aktywną komunikację samorządową w mediach społecznościowych i Internecie” oraz „Za najbardziej angażującą komunikację samorządową w mediach społecznościowych i Internecie”.

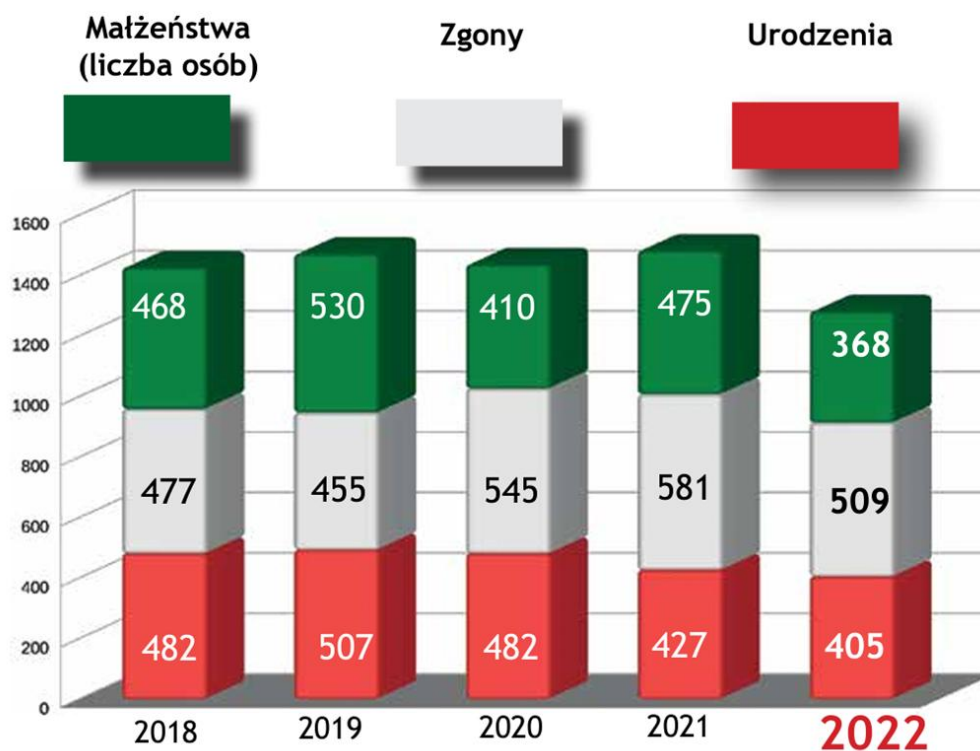
Źródło: WzR nr 38/2022 z dnia 22 września 2022 roku.

3. Ministerstwo Finansów opublikowało zestawienie najbogatszych i najbiedniejszych gmin w Polsce. Przedstawione dane dotyczą dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca dla gmin na 2022 r. Września osiągnęła bardzo wysoki wynik, znalazła się bowiem na 210. miejscu na 2477 klasyfikowanych gmin. Ranking powstał na podstawie obliczeń, które stanowią dane o dochodach podatkowych gmin za 2020 r. Dotyczą one głównie dochodów z tytułu opłat i podatków m. in. od nieruchomości, a także udziały we wpływach CIT i PIT.

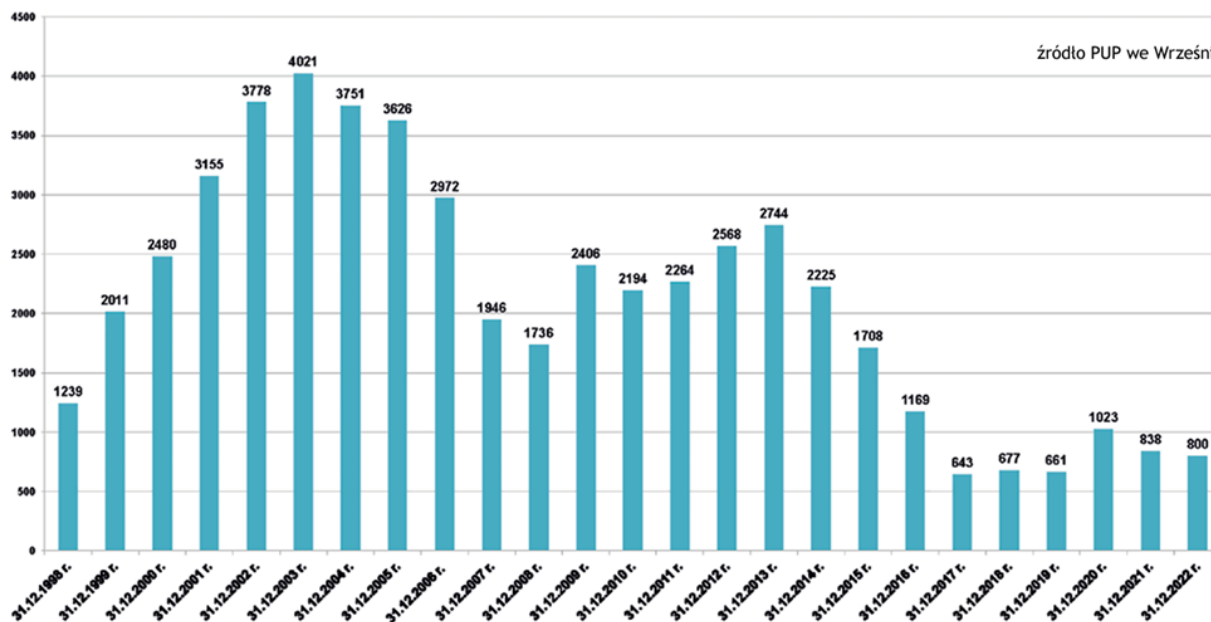
Miejsce	Gmina	Wskaźnik G
1.	Kleszczów (łódzkie)	29704,36
2.	Kobierzyce (dolnośląskie)	8124,74
3.	Rząśnia (łódzkie)	7383,7
... 210.	Września	2582,79
... 254.	Kostrzyn	2451,69
... 354.	Konin	2237,81
... 429.	Gniezno	2133,68
... 654.	Słupca	1880,36
... 1229.	Miłosław	1483,04
... 1428.	Kołaczkowo	1392,92
... 1654.	Pyzdry	1272
... 2477.	Potok Górny (lubelskie)	532,72

Źródło: WzR nr 32/2022 z dnia 11 sierpnia 2022 roku.

4. Gmina Września prowadzi również statystyki. Poniżej przedstawiono dane dotyczące urodzeń, zgonów oraz małżeństw w Mieście i Gminie Września od 2018 do 2022 roku.

Źródło: WzR nr 1/2023 z dnia 5 stycznia 2023 roku.

*Bezrobocie w Gminie Września (dane na koniec grudnia 2022 roku)
Źródło: WzR nr 1/2023 z dnia 5 stycznia 2023 roku*

Podsumowanie

Pomimo wielu ograniczeń Gmina Września kontynuowała realizację wcześniej rozpoczętych działań gospodarczych, inwestycyjnych i społecznych oraz podejmowała nowe wyzwania. Rozwój gospodarczy, inwestycje w infrastrukturę publiczną, działania edukacyjne, ekologiczne, społeczne, stabilny rynek pracy i dobre perspektywy dalszego rozwoju są wizytówką Gminy Września. Mamy nadzieję, że również w kolejnych latach mieszkańcy Gminy Września będą mogli cieszyć się dobrymi warunkami życia w swojej „małej ojczyźnie”.